

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 8

**9'uncu Birleşim
18 Ekim 2023 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	9
İİ.- GELEN KÂĞITLAR	13
İİİ.- YOKLAMA	86
İV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	17
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>17:21</i>
1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan'ın, Gazze'ye ve barış arayışına ilişkin gündem dışı konuşması	17:18
2.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	18:20
3.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez'in, Isparta Eğirdir Gölü'nde su seviyesinin düşmesine ve ilin bazı ihtiyaçlarına ilişkin gündem dışı konuşması	20:21

V.- AÇIKLAMALAR

21,35,52,57,59,72,87,

91,97,128,147

1.- İstanbul Milletvekili Nurettin Alan'ın, bombalar altında her gün ölen Gazze halkına ilişkin açıklaması	21
2.- Gaziantep Milletvekili Seveda Karaca Demir'in, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in müsteşarlığı döneminden bu yana eğitimde dinselleştirmenin ve piyasalaştırmanın başını çektiğine ilişkin açıklaması	21:22
3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da çiftçilerin limon ağaçlarını kökünden söktüklerine ilişkin açıklaması	22
4.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Belediyesinin hurdalarını Makine Kimya Enstitüsü yerine özel bir şirkete satmasına ilişkin açıklaması	22
5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de birçok ağır hasarlı binanın az hasarlıya çevrilmesine ilişkin açıklaması	22:23
6.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, idare ve gözlem kurullarının keyfi kararlarına ilişkin açıklaması	23
7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, AKP Hükûmetinin deprem sonrası barınma sorununu çözmekte sınıfta kaldığına ilişkin açıklaması	23
8.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İsrail'in Filistinlilere karşı Gazze'de soykırım ve katliam yapmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması	23:24
9.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Gazze'de bir sağlık kuruluşunun bombalanmasına ilişkin açıklaması	24
10.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Habur Sınır Kapısı'ndaki sorunlara ve Silopi'de hâlâ araç muayene istasyonunun olmadığına ilişkin açıklaması	24
11.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir ili Sındırgı ilçesindeki domates üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	24:25
12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, insanlığın sınıfta kaldığına, bugün katillerin ve zalimlerin hâlâ savunulduğuna ilişkin açıklaması	25
13.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Millî Eğitim Bakanlığının anaokullarında mescidi zorunlu hâle getirmesine ilişkin açıklaması	25
14.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, idare ve gözlem kurullarının keyfi kararlarına ilişkin açıklaması	25:26
15.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, dün Gazze'de insanlıkla bağdaşmayan bir şekilde hastanenin hedef alınmasına ilişkin açıklaması	26
16.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Limakın İstanbul'da işçilerin haklarını gasbettiğine ilişkin açıklaması	26
17.- Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın, Batılı ülkelerin İsrail'e gözlerini yummuş durumda olduklarına ilişkin açıklaması	26:27
18.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Amasra'da 43 madencinin yaşamını yitirdiği davanın 4'üncü duruşmasına ilişkin açıklaması	27
19.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta cuma günü gerçekleşen Türkiye Taşkömürü Kurumu işçi alımı kura sonuçlarına ilişkin açıklaması	27

20.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Gazze'nin yeni bir Auschwitz, yeni bir Srebrenitsa olmamasını dilediğine ilişkin açıklaması	27:28
21.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İsrail'le her türlü ilişkiyi devam ettiren ve bu suçun ortağı olan AKP-MHP iktidarına ilişkin açıklaması	28
22.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TRT'nin cumhuriyetin 100'üncü yılına özel düzenlenecek etkinlikleri Gazze'yi gerekçe göstererek belirsiz bir tarihe ertelemesine ilişkin açıklaması	28
23.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, emeklilere bir defaya mahsus olmak üzere verilecek 5 bin liralık ikramiyeye ve emekliler arasında ayırma ilişkin açıklaması	28:29
24.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması	29
25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin "Boşuna mı Okuduk" kampanyasına ve 69'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	29
26.-Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Trakya'nın afet bölgesi kapsamına alınması için kanun teklifi verdiklerine, Çokal Barajı'na ve Tekirdağ Şarköy güzergâhında meydana gelen kazaya ilişkin açıklaması	29:30
27.-İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, İsrail'in hastaneye yönelik saldırısının bir soykırım olduğuna ilişkin açıklaması	30
28.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, yetmiş yıldır süren Filistin sorununun bugün çok daha farklı bir boyuta geldiğine ilişkin açıklaması	30
29.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, şair Nuri Pakdil ile Özdemir Bayraktar'ın ölüm yıl dönümlerine ve Filistin'le ilgili yapılan yalan haberlere ilişkin açıklaması	30:31
30.- İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın'ın, İsrail tarafından Gazze'deki hastaneye yapılan saldırıya ülkece duyarsız kalınmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması	31
31.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in Tekirdağ'da güçlendirmesi yapılan okullara ilişkin verdiği çelişkili yanıtlara ilişkin açıklaması	31
32.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, depremzedelerin sorunlarının ve mağduriyetlerinin devam ettiğine ilişkin açıklaması	32
33.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İsrail'in saldırılarının katliama, teröre ve savaş suçlarına dönüştüğüne ilişkin açıklaması	32
34.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İsrail'in soykırım işleyerek bir hastaneyi bombaladığına, bu konuda Cumhurbaşkanı'nın Türkiye adına çok büyük çıkışlara imza atması gerektiğine, Gelecek Partisi-Saadet Partisi ortak grubu olarak 12 maddelik bir öneri sunacaklarına ve bu önerilere ilişkin açıklaması	32:34

- 35.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İsrail'in Gazze'deki bir hastaneye yönelik saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutumuna, 18 Ekim Azerbaycan'ın 32'nci bağımsızlık yıl dönümüne, millî güvenlik sorunu olan sığınmacı ve kaçak krizini dile getiren Türk milliyetçisi gençlerin tutuklanmaya başlandığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlığına riyaset eden bir milletvekilinin yurt dışına çıkışına mâni olmanın bütün demokratik geleneklere ve teamüllere aykırı olduğuna ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in çok sayıda milletvekiline yerinden söz vermesine ilişkin açıklaması 35:36
- 36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hamas tarafından 7 Ekim sabahı İsrail'e "Aksa Tufanı" adıyla başlatılan saldırı neticesinde yaşananlara, İsrail'in hava saldırılarıyla ilgili Birleşmiş Milletler tarafından yapılan açıklamaya, dün akşam İsrail'in bir hastaneyi bombalamasına ve konuyla ilgili ABD Başkanı Biden'ın ifadelerine, İslam Konferansı Örgütünün yapmış olduğu bugünkü toplantının önemiyetine ve Azerbaycan'ın 32'nci bağımsızlık gününe ilişkin açıklaması 36:38
- 37.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, İsrail'in Gazze şeridini bombalamaya devam ettiğine, iktidarın çifte standart politikasına, İsrail'e ihraç edilen çimento ve demir çelik listesinde Türkiye'nin ilk sırada olmasına, 18 Ekim 2015'te katledilen Dilek Doğan'a, bir öğrencinin Anadolu Üniversitesinin yemekhanesinde kendini asarak intihar ettiğine, Erzurum ilinin Horasan Belediyesinin her gün yeni bir yolsuzlukla çalkalandığına ve On İkinci Kalkınma Planı'na ilişkin açıklaması 38:40
- 38.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Azerbaycan'ın 18 Ekim Bağımsızlık Günü'ne, milletvekiline yurt dışı çıkış yasağı konulmasının hukuk garabeti olduğuna, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in İç Tüzük 60'a göre milletvekillerinin söz taleplerini karşılmasına, Gazze'de yaşanan insanlık dramına, AKP iktidarının çiftçiden ÖTV'yi, KDV'yi son kuruşuna kadar aldığına, açıklanan şeker pancarı alım fiyatına, TMO'nun çiftçinin ürününü zamanında almamasına, emeklilerin zor durumda olduğuna ve ülkedeki işsizliğe ilişkin açıklaması 41:43
- 39.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 18 Ekim Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'ne ve Karabağ'a, dün Genel Kurulda bütün siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin ortak kararıyla yapılan çalışmaya, Filistin meselesinin sadece Türkiye'de değil dünyanın pek çok farklı yerinde farklı yansımaları sebebiyet verdiği, Türkiye'de yapılan protestolarda sınırların belli olduğuna ve tüm bu yaşananlar nedeniyle gün içerisinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç günlük millî yas ilan edileceğine ilişkin açıklaması 43:44
- 40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Saadet Partisi grup önerisine neden "hayır" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması 52:54
- 41.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Saadet Partisi grup önerisi oylanmadan önce kendisine söz verilmemesine ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 57

42.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	59
43.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	72:77
44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	77:79
45.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	87:88
46.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yargıdaki adaletsizlikler, usulsüzlükler, yanlışlıklar konuşulurken Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine köken tartışmasının taşınmasına ilişkin açıklaması	91
47.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması önergesinin AK PARTİ'nin oylarıyla reddedildiğine ilişkin açıklaması	97:98
48.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, Gazze'de bir hastaneye saldırı düzenlenmesine ilişkin açıklaması	98
49.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, partilerine ve gençlik meclisi üyelerine yönelik baskı ve kontrol politikalarına ilişkin açıklaması	98:99
50.- Konya Milletvekili Meryem Gök'a'nın, Gazze'de bir hastanenin bombalanmasına ve Avrupa'da Filistin'e destek gösterilerinin yasaklanmasına ilişkin açıklaması	99
51.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya-Alanya Otoyolu Projesi'ne ilişkin açıklaması	99
52.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, kültür alanında iktidar zafiyetine ilişkin açıklaması	99
53.- İstanbul Milletvekili Şengül Karşlı'nın, Filistin'in yüzyıllar boyu unutulmayacak bir soykırıma tanık olduğuna ilişkin açıklaması	100
54.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, açıklanan pamuk alım fiyatına ilişkin açıklaması	100
55.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, İsrail'in insanlık suçu, soykırım suçu işlediğine ilişkin açıklaması	100:101
56.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, savaşın bir insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması	101
57.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	128
58.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	128
59.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	128:129

60.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	129
61.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, yirmi yıldır AK PARTİ'nin yönettiği Türkiye'de yargıdaki bir kısım savcı ve hâkimin çetelere teslim olduğuna ilişkin açıklaması	129
62.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İslâhiye Devlet Hastanesindeki uzman doktor açığına ilişkin açıklaması	129
63.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri ili Sarızlı ilçesinin hak ettiği hizmeti almak istediğine ilişkin açıklaması	130
64.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, kur korumalı mevduat uygulamasına ilişkin açıklaması	130
65.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, İsrail'in Gazze'deki hastane saldırısına ve İsrail'e askerî yardım sağlamak amacıyla gönderilen uçak gemisinin ziyaret edilmesine ilişkin açıklaması	130
66.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki okul etrafındaki yıkımlara ve enkaz çalışmalarına ilişkin açıklaması	131
67.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, sendikalı çalışanlara yapılan ayrımcılığa ve zulme ilişkin açıklaması	131
68.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Kızıltepe kayyumu Hüseyin Çam hakkındaki iddialara ilişkin açıklaması	131
69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç gün millî yas ilan edildiğine ilişkin açıklaması	147

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

34,58

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Meclis Başkan Vekili olarak kendisinin ve gruplarındaki 15 milletvekilinin yurt dışına çıkış yasağı olduğuna ilişkin konuşması	34
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Genel Kurul yönetme usulüne ilişkin konuşması	58:59

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

44

A) TEZKERELER

44:46

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kosova Parlamentosu Çevre, Gıda, Tarım, Planlama ve Kalkınma Komisyonu tarafından 3-4 Kasım 2023 tarihlerinde Kosova Cumhuriyeti'nin başkenti Priştine'de "Ulaştırmanın Geleceği" konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 10/10/2023 tarihli ve 3'üncü Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/773)	44:45
--	-------

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği (AB) İspanya Dönem Başkanlığı tarafından 26-27 Ekim 2023 tarihlerinde İspanya'nın başkenti Madrid'de "Avrupa Birliğinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 12/10/2023 tarihli ve 7'nci Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/774) 45

3.- Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/775) 46

B) ÖNERGELER 46

1.- Başkanlıkça, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un 18/10/2023 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/20) 46

2.- Başkanlıkça, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in 18/10/2023 tarihinde Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/21) 46

VIII.- ÖNERİLER

47,55,60,79,86,92

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

47:52,55:57,60:72,79:86,

86:87,92:97

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Filistin'de yaşanan olayların ve iddiaların yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla 18/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 47:52,55:57

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, riskli bölgeler başta olmak üzere yapılmakta olan kentsel dönüşüm çalışmalarının incelenerek depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması, kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması, varsa eksikliklerinin giderilmesi, olası doğal afetler karşısında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 60:65

3.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla 17/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 65:72

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal tarafından, Türk yargısının karşı karşıya kaldığı sorunların ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi, yargıya güvenin artırılması ve yargının varlık nedeni olan adaletin tesisini sağlamak amacıyla 16/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

79:86,86:87

5.- AK PARTİ Grubunun, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

92:97

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

88

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

88:89

2.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Yeşiller ve Sol Gelecek Partisine sataşması nedeniyle konuşması

89:90

3.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

90

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

101,132,147

A) KANUN TEKLİFLERİ

101:128,132:147,

147:148

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35)

101:128,132:147,

147:148

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER

148

1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, 17/10/2023 tarihli 8'inci Birleşimdeki (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin açık oylamasında kullandığı oyunun rengine ilişkin düzeltme talebi

148

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak dört oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, sürekli tekrar eden savaş ve çatışma koşullarının demokratik siyasetin imkânlarını hızla bitirdiğine, barış içinde bir arada yaşamanın zeminini çöktürdüğüne, genel olarak barış tezkerelerine ihtiyaç olduğuna, parlamentoların asli görevinin söz kurmak, nizam kurmak olduğuna; son zamanlarda sıkça kendi yaşamına son veren gençlere, öğrencilere; kanun hükmünde kararnameleler işine son verilip görevine iade edilen yurttaşlara; iyi bir yasama dönemi dilediğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Konya Milletvekili Latif Selvi, Filistin meselesine,

İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk, ÇEDES Projesi’ne,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, İsrail-Filistin meselesine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, CHP’nin 6 kez “evet” dediği tezkereye şimdi “hayır” dediğine,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan,

Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz,

Mersin Milletvekili Perihan Koca,

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan,

Batman Milletvekili Zeynep Oduncu;

(3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi’ne “hayır” diyeceklerine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, tek adam rejiminin ülkede adaleti tartışılır hâle getirdiğine,

Kayseri Milletvekili Dursun Atas, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü’ne ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneğinin 39’uncu kuruluş yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, AKP’nin sağlık politikalarının iflas etmek üzere olduğuna,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, TMO’nun piyasaya fındık satmasına,

Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş, Filistin halkının bugün emsali görülmemiş bir kuşatma altında olduğuna,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, başarısız politikalarla sıkışan iktidarın çareyi milliyetçi savaş konseptinde aradığına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, açıklanan şeker pancarı alım fiyatına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, akaryakıt istasyonlarının sorunlarına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Süper Kupa mücadelesine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, artan kira fiyatlarına,

İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları, Filistin topraklarını zorla ele geçirmiş olanın işgalci ve terörist olduğunu söylemeye bir dakikanın yeteceğine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü’ne ve astsubay emeklilerinin mağduriyetine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, gündemin Filistin olduğuna, bu topraklarda daha büyük bir acının yaşanmaması için Türkiye’nin daha fazla inisiyatif alması gerektiğine ve daha fazla “one minute” demek zorunda olduğuna,

Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İstanbul'da Limak Holdinge bağlı Finans Merkezi Merkez Bankası şantiyesinde çalışan işçilerin başlattıkları eyleme, Cumartesi Annelerine ve Cumartesi İnsanlarına, partilerinin sürekli saldırı altında olduğuna ve Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin bugünkü grup toplantısında Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ı hedef göstermesine ve demokratik siyaset yollarının kapatılamayacağına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, gazeteci Timur Soykan'ın "Anadolu Adliyesindeki çürüme" adlı haberine, Bakan Şimşek'in ekonomi modeline, iktidarın emekliye 5 bin lirayı reva gördüğüne ve emekliler arasında ayırım yaptığına, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa ve devlet yurtlarındaki yaşam koşullarına, Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in okul öncesindeki bir öğün ücretsiz yemeği kesmesine ve okul öncesi eğitimde getirilen katkı payına,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Filistin meselesine ve Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının sağduyulu bir çağrı içerisinde olduklarına, Genel Kurul gündemindeki (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'yle ilgili birer dakikalık sözler alınarak konuşulmasını verilen bir imkânın anlamından farklı kullanılması olarak gördüğüne,

Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşülmesinde siyasi parti gruplarına ait konuşma süresinin en fazla iki konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Cumhurbaşkanlığının, Türkiye'nin millî güvenliğine yönelik ayrılıkçı hareketler, terör tehdidi ve her türlü güvenlik riskine karşı uluslararası hukuk çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almak, Irak ve Suriye'deki tüm terör örgütlerinden ülkemize bundan sonra da yönelebilecek saldırıları bertaraf etmek ve kitlesel göç gibi diğer muhtemel risklere karşı millî güvenliğimizin idame ettirilmesini sağlamak, Türkiye'nin güney kara sınırlarına mücavir bölgelerde yaşanan ve hiçbir meşruiyeti olmayan tek taraflı bölücü girişimler ve bunlarla ilgili olabilecek gelişmeler istikametinde Türkiye'nin menfaatlerini etkili bir şekilde korumak ve kollamak, gelişmelerin seyrine göre ileride telafisi güç bir durumla karşılaşmamak için süratli ve dinamik bir politika izlenmesine yardımcı olmak üzere hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerektiği takdirde sınır ötesi harekât ve müdahalede bulunmak üzere yabancı ülkelere gönderilmesi ve aynı amaçlara matuf olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması, bu kuvvetlerin Cumhurbaşkanının belirleyeceği esaslara göre kullanılması ile risk ve tehditlerin giderilebilmesi için her türlü tedbirin alınması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için 2/10/2014 tarihli ve 1071 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile verilen ve son olarak 26/10/2021 tarihli ve 1310 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile 30/10/2023 tarihine kadar uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 30/10/2023 tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasına dair tezkeresi (3/761) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kayseri Milletvekili Hulusi Akar'ın (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın CHP Grubu adına ve Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un Yeşil Sol Parti Grubu adına (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, bugün gündeme yeniden gelen tezkerenin terörün tamamen kökü kazınıncaya kadar Meclise gelmeye devam edeceğine,

Tekirdağ Milletvekili Cem Aşar, DEVA Partisi olarak (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne olumlu oy vereceklerine ancak iki hususa ilişkin çekince ve eleştirilerinin olduğuna,

İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, EMEP olarak (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne "hayır" diyeceklerine,

İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt, Demokrat Parti olarak (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne olumlu oy kullanacaklarına,

İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil, Türkiye İşçi Partisi olarak ülke topraklarına yabancı asker sokulmasına, başka ülke topraklarında askerî operasyon yürütülmesine ve savaşa "hayır" dediklerine,

İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu, toplumsal barışın demokratik siyasetten değil, ancak ve ancak İslam kardeşliğinden geçtiğine,

Batman Milletvekili Keskin Bayındır, Demokratik Bölgeler Partisi olarak (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne "hayır" dediklerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne "evet" oyu vereceklerine,

Kayseri Milletvekili Hulusi Akar, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, gruplar adına konuşmalar bittikten sonra, Mecliste grubu olmayan siyasi partilerin temsilcilerine, bir emsal teşkil etmemesi kaydıyla yerlerinden birer dakika söz vereceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Saadet Partisi Grubunun, 17/10/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, uyuşturucu dağıtımı, satışı ve kullanılmasının önlenmesi, alınması gereken tedbirlerin ve politikaların geliştirilmesi için çözüm yollarını konuşmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin taleplerinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Ekim 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, işgalci İsrail ordusunun yapmış olduğu saldırıda Gazze’de bir hastanenin vurulduğu ve şu anki rakamlara göre en az 500 ln olduğu haberini aldıklarına,

İstanbul Milletvekili zlem Zengin, Kars Milletvekili Glstan Kılıç Koyigt’in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih şahin, İsrail’in Gazze’de bir hastaneyi bombaladığı, 500’n üzerinde şehidin olduğu bilgisinin kendilerine geldiğine, bunun için Türkiye Büyük Millet Meclisini, bütün partileri, grupları tekrar ortak bir tavır almaya davet ettiklerine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili zlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve bütün medyanın İsrail’in bu hastaneye yönelik saldırısıyla çalkalandığına, saldırıyı kınadıklarına ve kabul edilemez bulduklarına,

İstanbul Milletvekili zlem Zengin, AK PARTİ Grubu adına böyle bir saldırıyı şiddetle kınadıklarına ve ortak bir adım için çalışacaklarına,

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkuu, İsrail’in Gazze’deki bir hastaneye yönelik saldırısının insanlığa karşı işlenmiş bir suç olduğuna, Parlamento tarafından en etkin biçimde kınanması ve karşı çıkılması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, İYİ Parti ve Saadet Partisi gruplarının ortak imzasıyla hazırlanan, Gazze’de Al Ahli ve Al Mamedani Hastanelerini hedef alan saldırıları en şiddetli biçimde kınadıklarına, bu vahşetin durdurulması için dünya parlamentolarını, uluslararası toplum ve kuruluşları tutum ve inisiyatif almaya davet ettiklerine ilişkin bildiri metni Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17 Ekim 2023 Salı günkü birleşiminde grup önerilerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam etmesine ve bu birleşiminde başkaca bir işin grşlmemesine ilişkin nerisi kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya nder, siyasi parti grup önerilerinin geri çekildiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 18 Ekim 2023 arşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşime 22.15’te son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip ye

Rmeysa KADAK

İstanbul

Kâtip ye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 14

18.10.2023 Çarşamba

Cumhurbaşkanı Teklifi

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) (Plan ve Bütçe Komisyonuna)
(Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, gelir dağılımı bozukluğunun ve servet eşitsizliklerinin nedenlerinin araştırılarak çözüm geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

2.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında afet bölgesindeki kadınların sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/420) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

3.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, tekstil sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/421) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

4.- Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 20 Milletvekilinin, Akdeniz kıyılarındaki istilacı deniz canlılarının biyolojik çeşitliliğe verdiği zararların belirlenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/422) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

5.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu ve 20 Milletvekilinin, depreme dayanıksız okulların durumlarının incelenmesi ve yıkılan okulların yerine yenilerinin hızlıca yapılabilmesi için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/423) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

6.- Ankara Milletvekili Adnan Beker ve 20 Milletvekilinin, petrol ve yakıt fiyatlarındaki artışın sebebinin ve ülke ekonomisine etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/424) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2023)

7.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, başta şeker pancarı olmak üzere tarımsal ürünlerdeki düşük fiyatların nedenlerinin ve yüksek girdi maliyetlerinin ortaya konması ve bunlara çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/425) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

8.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala ve 19 Milletvekilinin, iklim değişikliğine karşı alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/426) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

9.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı ve 20 Milletvekilinin, sosyal güvenlik sistemine ilişkin yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/427) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

10.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk ve 22 Milletvekilinin, ÇEDES projesinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/428) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

11.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya ve 19 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında Osmaniye başta olmak üzere depremde etkilenen illerde altyapı sorunlarının araştırılarak gereken önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

12.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya ve 19 Milletvekilinin, pamuk üretiminin artırılmasına yönelik alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya ve 19 Milletvekilinin, hekim intiharlarının sebeplerinin araştırılarak önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

14.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 Milletvekilinin, pestisit kullanımının neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/432) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

15.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu ve 21 Milletvekilinin, 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında ortaya çıkan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/433) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

16.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat ve 19 Milletvekilinin, engelli vatandaşların toplumsal yaşamda daha aktif rol almalarının sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/434) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

17.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat ve 19 Milletvekilinin, maden arama faaliyetleri kapsamında yaşanan orman kayıplarının ve işletme faaliyetlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/435) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

18.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat ve 19 Milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/436) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

19.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat ve 19 Milletvekilinin, yaşlı vatandaşların karşılaştığı sosyal ve ekonomik sorunların araştırılarak bu sorunlara yönelik yapıcı çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/437) (Başkanlığa geliş tarihi:12.10.2023)

20.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever ve 22 Milletvekilinin, trafik kazalarının ve kazalara bağlı ölümlerin en aza indirilmesi için politika ve tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/438) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 19 Milletvekilinin, atama bekleyen öğretmenlerin ve ücretli öğretmenlerin sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/439) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

22.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 19 Milletvekilinin, ülkemizdeki kanser vakalarının tespiti ve tedavisinde alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/440) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

23.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 20 Milletvekilinin, karşılıksız çek, kredi kartı borçlanması ve icra dosya sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

24.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 Milletvekilinin, olası depremlere karşı alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 30 Milletvekilinin, tarım sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

26.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever ve 21 Milletvekilinin, orman yangınları ile mücadelede alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

27.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 20 Milletvekilinin, çiftçilerin yaşadığı sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

28.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve 19 Milletvekilinin, toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkının kullanımına ilişkin sorunların araştırılarak çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

29.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 20 Milletvekilinin, Türk Hava Kurumunda yaşanan gelişmelerin takip edilerek bazı iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/447) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

30.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 20 Milletvekilinin, eğitim alanında yaşanan sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/448) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

31.- Ankara Milletvekili Adnan Beker ve 21 Milletvekilinin, engelli vatandaşların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/449) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2023)

32.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, yargı erkine ilişkin sorunların araştırılarak çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/450) (Başkanlığa geliş tarihi:16.10.2023)

33.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 Milletvekilinin, sağlık emekçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/451) (Başkanlığa geliş tarihi:16.10.2023)

34.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yargı erkine ilişkin bazı iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/452) (Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

35.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, uyuşturucu ile mücadelede alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/453) (Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

36.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve 19 Milletvekilinin, işçi ölümlerinin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/454) (Başkanlığa geliş tarihi:17.10.2023)

37.- SAADET Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Gazze halkına insani yardım ulaştırılmasının sağlanması ve hastane bombalanmasına ilişkin iddiaların incelenerek yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/455) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

38.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal ve 22 Milletvekilinin, yargı erkine ilişkin bazı iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/456) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

39.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 21 Milletvekilinin, ilaç temininde yaşanan problemin nedenlerinin araştırılması ve çözüm için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/457) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

40.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 24 Milletvekilinin, işsiz gençlerin sorunlarının tespit edilmesi ve çözüm yolları üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/458) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

41.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 21 Milletvekilinin, ücretli öğretmenlerin sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/459) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

42.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 23 Milletvekilinin, atanamayan öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/460) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

43.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 24 Milletvekilinin, Ankara'nın Haymana ilçesinde sağlık turizminin geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/461) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

44.- Ankara Milletvekili Deniz Demir ve 23 Milletvekilinin, apartman görevlilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

45.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren ve 19 Milletvekilinin, Metin HES (Kayser Barajı) projesinin sonuçlarının ortaya konması ve yaşanabilecek problemlerin önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2023)

18 Ekim 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUİÇMEZ (Trabzon)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Gazze ve barış arayışı hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan’a ait.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Yerebakan.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan’ın, Gazze’ye ve barış arayışına ilişkin gündem dışı konuşması

HALİT YEREBAKAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nasıl yazılacağını henüz bilmediğimiz ancak hakkaniyet ve adaletin tesis edilmesi için çalıştığımız tarihimizin bu önemli dönüm noktasında Gazze’de yaşanan trajik duruma tanıklık ediyoruz ancak kelimeler yaşanan bu vahşeti anlatmakta yetersiz kalıyor. Gazze’deki durum, sadece bir devletin veya milletin meselesi değil tüm insanlığın meselesidir. Gazze’de artan şiddetin masum insanların canını almaya devam ettiği bir dönemde bu kürsüde suskun kalmak insanlığa olan sorumluluğumuza ihanettir.

Gazze “açık hava cezaevi” olarak tanımlanıyor ancak şimdi masum çocukların çılgınlıklarıyla ve evlatlarını kaybeden annelerin feryatlarıyla yankılanan bir yer olmuştur. Hiçbir çocuk, hiçbir kadın, hiçbir sivil tercih etmedikleri bir çatışmanın bedelini ödememelidir. Haber kaynaklarına bakınca dehşete düşüyoruz ve sormamız gereken soruyu dünya genelinde yankılanırcasına sormak istiyoruz: Ortak insanlığımızdan ne zaman bu kadar kopmaya başladık ki acı çekenlerin çılgınlıkları günlük yaşamların karmaşasında sadece bir arka plan gürültüsü hâline gelmiştir? Maalesef, Gazze’deki insani yardım çağrıları çatışmanın gürültüsünde susturuluyor. İletişim araçlarımız sayesinde dünyanın öbür ucuna kadar saniyeler içinde mesaj gönderebilirken ancak bugün duyguları, empatiyi, barış dolu bir dünya hayalini iletebilmek için gerekli iletişim becerisi acaba kayıp mı oldu?

Gazze’de masum hayatların yitirilişinin dünyaca sadece izlenmesi insanlığın ilerleyişinin üzerine bir gölge düşürmüştür. Sivillerin güneye taşınmasına dair çağrılar, ardından konvoylarına yönelik yıkıcı saldırılar, öldürülen siviller, bedenleri parçalanmış çocuklar, enkaz hâlindeki hastaneler ve 1 milyon kişinin gidecek yeri yokken yaşam alanlarını zorla terk etmelerinin istenmesi vicdanımızı sarsıyor ve son olarak bir hastaneyi hedef alarak tedavi görmekte olan çocukları, kadınları ve sivilleri öldürmek insanlığımızın en temel değerlerine kastetmiştir. Yüzlerce masum insanın ölümüyle sonuçlanan bu saldırıyı en sert şekilde hep birlikte kınadık. Bu, sadece bir savaş suçu değil aynı zamanda tüm insanlığa karşı işlenmiş bir insanlık suçu olmuştur. Yüce Meclisimiz adaletin, barışın ve insani değerlerin temsil yeridir. Bu yüksek geleneğin bir parçası olarak yayınladığımız kınama bildirisi milletimizin Gazze’de

yaşanan insanlık dışı saldırılara karşı duyarlılığını ve tepkisini göstermiştir. İnsan haklarına, adalet prensiplerine ve barışa olan inancımızla bu tür saldırıların son bulmasını ve bölgede kalıcı barışın tesis edilmesini umut ediyoruz ancak bugün askerî operasyonların iş tamamlanana kadar devam etmesi gerektiği iddiaları ürkütücüdür. Bu iş nedir? Tüm bir halkı yok etmek midir? İnsan haklarına ve adalet değerlerine sahip bir dünyada hiçbir adil ulusun görevi tamamlama ideolojisi masum hayatların ayırım gözetmeksizin yitirilmesiyle eş anlamlı olamaz. Son zamanlarda Gazze’de hiç kimsenin masum olmadığına dair bir söylemi de kulaklarımız duydu ancak dünyaya soruyorum: Duman olmayan bir gökyüzünü hayal eden, kendi mahallesinin sınırlarının dışında başka hiçbir şey bilmeyen bir çocuk nasıl olur da masum olamaz? Yürümeyi öğrenmeden ölmeyi öğrenen çocukların olduğu Gazze’de artık çatışmanın şiddeti ve insan hayatına olan etkisi ahlaki pusulanın yeniden gözden geçirilmesi için dünyaya bir çağrı yapmaktadır. Yıkımın yerine diplomasiyi, ayrılığın yerine birliği, şiddetin yerine insanlığı seçmek hepimizin ortak sorumluluğudur. Özgürlük ve demokrasi üzerine kurulu olduklarını savunan ülkelerden yükselen bazı sesler bölgemizdeki eylemlerini haklı göstermeye çalışsa da bizler bugüne kadar gerçekmiş gibi yarı gerçeklerle oluşturulan gerçeklerin tam anlamıyla trajedilere yol açtığını ve bundan sonra da açabileceğini unutmamalıyız.

Her dönemin kendi zorlukları vardır, evet ancak bu zorluklara nasıl yanıt verdiğimiz bizleri tanımlar. Tarihin gidişatını değiştirmek için gereken araçlara sahibiz. Sadece sözlerle değil eylemlerle de barış için çaba gösterelim. Bu kürsüden dünya liderlerine, uluslararası kuruluşlara ve tüm insanlık âlemine sesleniyorum; Gazze halkının acı çektiği bu dönemde adalet ve vicdanın sesi olmaya davet ediyorum. Tarihin gölgesinin şimdiki zamanımızı karartmasına izin vermeyeceğimizi, adaletsizliğe ve yaşanan acılara ışık tutacağımızı ve birlikte daha aydınlık, daha merhametli bir geleceğe doğru yolumuzu çizeceğimizi ilan edelim; arkamızda bıraktığımız mirasın yıkım değil umut ve barış olmasını sağlayalım.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yerebakan.

Gündem dışı ikinci söz, Diyarbakır’ın sorunları hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’na aittir.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Diyarbakır’ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyarbakır’ın sorunlarıyla ilgili söz almıştım ama coğrafyamız maalesef bir savaş coğrafyası; yani başımızda, Filistin’de, Gazze’de savaş suçu diyemeyeceğim ama daha ağır suçlar işleniyor; insanlık suçu, hatta soykırıma doğru giden suçlar işleniyor uluslararası hukuk bakımından. Maalesef bütün dünya bunlara sessiz, uluslararası mekanizmalar bunlara sessiz. Uluslararası Ceza Mahkemesinin statüsüne tabi olmayan bir İsrail var aynı zamanda. Bu statüye tabi olmadığı için bu insanlığa karşı suçları takip etmek de onlar açısından mümkün değil. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin harekete geçireceği mekanizmalar var bu insanlık suçlarına karşı ancak sonuçta bu dünya düzeni İsrail Devleti’nin bu suçlarını araştırmaya ve onlara bir yaptırım uygulamaya maalesef uygun değil. O nedenle, yurttaşların, insanların ve dünya toplumunun vicdanının bu noktada harekete geçmesi lazım. Biliyoruz ki İsrail de İsrail toplumu, İsrail yurttaşları da Netanyahu’nun yürüttüğü, İsrail Hükümetinin yürüttüğü bu insanlık suçlarına önemli bir karşı koyuş içindeler. Bizlere düşen görev de toplumun vicdanını bu konuda ortaklaştırmak ve savaşa karşı her yerde ve her zaman barışı savunmak olmalıdır.

Evet, Diyarbakır Milletvekili olarak Diyarbakır'ın sorunlarıyla ilgili söz almıştım. Değerli dostlarım, tabii, bu ortamda bu sorunları konuşmak da gerçekten zor ama yurttaşlarımız bizleri izliyor, hayat da bir açıdan devam ediyor. Diyarbakır Milletvekili olarak her gittiğimde, Diyarbakır'da her olduğumda çok derin sorunlarla karşı karşıya olduğumuzu görüyorum. Sonuçta Diyarbakır yedi yıldır seçilmiş belediye başkanlarıyla ve yerel yöneticilerle yönetilmiyor. Diyarbakır'ın gelenek olarak güçlü bir sivil toplumu var fakat sivil toplum ile devlet kurumları arasında öteden beri geliştirilmeyen, normal olmayan ilişkiler var. Dolayısıyla Diyarbakır halkının, seçilmişlerinin veya sivil toplumunun Hükûmete, devlet kurumlarına ulaşması ve bu sorunlar konusunda ortaklaşarak bir çözüm araması da bu ortamda mümkün değil.

Kısaca başlıklarını söyleyeceğim: Diyarbakır'da deprem oldu, evet, etkisi az oldu ama 400'den fazla yurttaşımız öldü, 6 binden fazla bina ağır hasar gördü ve şu ana kadar bunlardan sadece 180'i yıkılmış durumda, diğerleri bir şekilde bekletiliyor ve yurttaşlarımızın konut sorunu var. Memleketim olan Kulp ile Lice arasında Sarım Çayı var; dünyanın en önemli değerlerinden bir tanesi Sarım Çayı havzası ve vadisi. Yeni bir HES planlanıyor, bu HES bütün o coğrafyayı yeniden bozacak, dengeleri değiştirecek bir konumda. Bundan vazgeçilmesi gerekiyor, bunu ileriki günlerde de gündem yapacağız. Bitmeyen Silvan Barajı var, Diyarbakır Ovası'nın sulanması açısından. GAP projesinin en önemli ayağı olan sulama kanalları meselesi var; maalesef, bugüne kadar bitirilemedi, enerji ayağı bitirilmesine rağmen sulama ayağı bitirilemedi. Diyarbakır'da yine otoban meselesi var yani, maalesef, Diyarbakır bu Hükûmet tarafından terk edilmiş bir siyasi merkez olduğu için Urfa'ya kadar gelen otoban Diyarbakır'a kadar projelendirilmedi. Diyarbakır tarihi bir kent; bölgenin siyasi merkezi, bölgenin kültürel merkezi, aynı zamanda sanayi merkezi, ticaret merkezi ve bütün Türkiye'nin, bütün bölgenin, bütün o coğrafyanın gözü Diyarbakır'da. Dolayısıyla, bu otoban projesinin mutlaka hayata geçirilmesi lazım. Hızlı demir yolu projesi Sivas'a kadar projelendirildi ama Sivas ile Malatya arasında, Malatya ile Diyarbakır arasında bir proje bugüne kadar yapılmadı. Diyarbakır'ın Ankara'ya ve İstanbul'a entegrasyonu bakımından da bu hızlı tren projesinin devreye girmesi lazım.

Organize sanayi bölgeleriyle ilgili çok ağır sorunlar var, çözülemeyen sorunlar var, organize sanayi bölgesi yöneticilerinin aktardığı sorunlar var ama maalesef bu sorunlar Hükûmet tarafından karşılık bulmuyor ve çözümü de neredeyse imkânsız noktaya gelmiş durumda. Şehir merkezinde kalan küçük sanayi siteleri var; 1, 2, ve 3'üncü Sanayi Siteleri var; tam şehir merkezinde kalmışlar, bunların daha yakın merkezlerle taşınması var, bununla ilgili sorunlar var ama bu konuda da sivil toplumla ortaklaşarak yapılmış işler yok.

Tabii, uyuşturucu meselesi var, işsizlik meselesi var, bütün Türkiye'nin ortak konusu olan bu meseleler de var ama maalesef bunları atanmış kayyum yerel yöneticileri nezdinde konuşmak, gidermek, tartışmak mümkün değil; bunlarda, bu sorunlar konusunda ortaklaşılması lazım.

Ben, Diyarbakır'ın bu sorunlarının bu kürsüde sözcüsü olmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, buyurun, devam edin, toparlayalım lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli hemşehrilerim, bizi izleyen değerli yurttaşlar, değerli milletvekilleri; yıllardan sonra Diyarbakır'dan seçilmiş bir milletvekili olarak bu sorunların burada tartışılması, Hükûmet nezdinde, devlet nezdinde, yerel yöneticiler nezdinde giderilmesi noktasında, ortaklaşılması noktasında, ortak akılla giderilmesi noktasında çaba içerisinde olacağım.

Atladığım bir konu var: Sur, sonuçta bir dünya mirası aynı zamanda, yedi, sekiz yıl önce büyük bir yıkıma sahne oldu. O zamanlar burada sesimize kimse kulak vermedi, sivil toplumla, yerel dinamiklerle ortaklaşa projeler geliştirilemedi ve maalesef Sur, tarihi bağlamından, kültüründen koparılarak başka

bir noktaya taşındı ve oradaki yurttaşlarımız mağdur edildi, konutları ellerinden alındı ve yeni konutlar verilmedi. Her gittiğimizde bize bu sorunları aktarıyorlar, burada bunları konuşmaya ve tartışmaya devam edeceğiz.

Hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum.

İnsanlık suçlarının olmadığı bir dünya için hep birlikte çalışacağız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, dün bir dakikanızı istemeden gasbetmiş olduk, sanırım bununla telafi etmiş olduk.

Teşekkür ederiz, sağ olun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Oldu, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Isparta Eğirdir Gölü su seviyesinin düşmesi ve ilin bazı ihtiyaçları hakkında söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Hasan Basri Sönmez’e aittir.

Buyurun Sayın Sönmez. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Isparta Milletvekili Hasan Basri Sönmez’in, Isparta Eğirdir Gölü’nde su seviyesinin düşmesine ve ilin bazı ihtiyaçlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HASAN BASRİ SÖNMEZ (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

28’inci Dönem İkinci Yasama Yılı’nın Gazi Meclisimize hayırlı olmasını dilerim.

Türkiye’nin gül bahçesi olarak tanınan ve binlerce yıllık tarihe sahip olan Isparta, kültürüyle, ekonomisiyle, turistik ve doğal güzellikleriyle ülkemizin ve göller bölgesinin en gözde illerinden biridir. Eğirdir Gölü, Türkiye’nin 4’üncü büyük gölüdür. Tarihte birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, Akdeniz Bölgesi’nin kuzeyinde, göller bölgesinde yer alan güller diyarı Isparta’mız kadim Türk kenti olarak varlığını sürdürmektedir. Coğrafyası üzerinde birçok millî ve tabiat parkı bulunan Isparta’nın olağanüstü dağları, ormanları, yaylaları ve gölleri görülmeye değerdir. Isparta’mız, keşfedilmeyi bekleyen bir hazinedir. İlimiz, son dönemlerde, Isparta gülü ve lavanta bahçeleriyle yerli ve yabancı turistlere de ev sahipliği yapmaktadır. Kuyucak köyünde yetiştirilen lavanta Türkiye üretiminin yüzde 90’ına ulaşmıştır. Özellikle Isparta merkez, Uluborlu, Senirkent, Keçiborlu, Atabey ilçelerimiz başta olmak üzere Isparta genelinde kiraz üretimi yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Eğirdir Gölü, Isparta ilimiz için su kaynağı olarak büyük bir öneme sahiptir; içme suyu olarak kullanıldığı gibi aynı zamanda zirai sulama olarak çevresinde elma yetiştiren çiftçimiz sulama da yapmaktadır. Elma üretimiyle ülke ekonomisine katkı sağlanmaktadır, Eğirdir ve Gelendost ilçelerimizde 2022 yılı baz alınırса yıllık ortalama 980 bin ton elma üretimi yapılmaktadır. Ancak gölün özel hükümler ve Kıyı Kanunu’na tabi olması, küresel iklim değişiklikleri, su kullanımının doğru planlanamaması, göl gözeneklerinin çeşitli nedenlerle kapanmaya yüz tutması, gölü besleyen dış kaynakların azalması, kıyı şeridinde kaçaklar olması Eğirdir Gölü’nün su seviyesinin düşmesine ve alarm vermesine sebep olmaktadır. Eğirdir Gölü’nün su seviyesinin normalinin üzerine çıkması için su yönetimi konusunda daha etkili politikalar geliştirilmesi, göl dip temizliğinin yapılması, sulama teknolojisinin iyileştirmesi ve kaynağın planlı ve doğru kullanılması, gölde meydana gelen su kaybının, buharlaşmanın önüne geçmek için göl üzerinde güneş enerji panellerinin bulunması şarttır. Eğirdir ve Eğirdir Gölü, Isparta’mızın turizme açılan kalbi olduğu kadar aynı zamanda tarımsal gelişimin de olmazsa olmazıdır. Eğirdir Gölü’nün su kaybı konusunda sorunlarının ivedilikle çözüme kavuşması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Isparta coğrafi konumu gereği haritada en yakın illerin orta konumunda bulunması ve geçiş güzergâhı olması nedeniyle Isparta-Konya kara yolu ve Dereboğazı kara yolunun yapılması önem arz etmektedir. Isparta-Konya ve Dereboğazı kara yolunun birçok bölümünün tamamlanmamış olması trafik kazalarına neden olmakta, maalesef ki can kayıpları yaşamamıza sebep olmaktadır. Bu sorunların üstesinden gelmek için yolun bakımı, güvenliği ve altyapısının iyileştirilmesi için gerekli adımların atılması oldukça önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç itibarıyla, su kaynağının insan hayatının devamlılığı için önemi ne kadar büyükse can kayıplarına neden olan kara yoluyla ilgili çalışmaların tamamlanması da o kadar önem arz etmektedir. Eğirdir Gölü'nün sürdürülebilir bir şekilde korunması ve Isparta-Konya ve Dereboğazı kara yollarının tamamlanması gereğini ifade eder yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sönmez.

Sayın milletvekilleri, bugün ilk etapta 30 sayın vekile birer dakika söz vereceğim. İlerleyen süreçte de 10 vekil arkadaşımızı konuşturmaya çalışacağım imkânlar ölçüsünde. (CHP sıralarından alkışlar) Grup Başkan Vekilleriniz dış biliyorlar ama muhtemelen... Vekiller başka türlü... Benim de yüzüm yumuşak hep bana geliyorsunuz. Ne kadar etkin kullanırsak o kadar çok arkadaşımıza burada kendini ifade etme zemini doğacak.

İlk söz, İstanbul Milletvekili Sayın Nurettin Alan'a ait.

Buyurun Sayın Alan.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Nurettin Alan'ın, bombalar altında her gün ölen Gazze halkına ilişkin açıklaması

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Gazze'de bir anne, 1 yaşındaki bebeğinin cansız bedenini kucaklamış ciğeri parçalanırcasına yavrusuna bakarken “Ben ona süt emzirecektim.” diyor. Bir baba, iki poşeti yukarı doğru kaldırarak çocuğunun parçalanmış cesetlerini gösterip “Bunlar benim çocuklarım!” diye haykırıyor. Yine bir anne, evladına sarılmış “O aç öldü, hiçbir şey yiyemedi.” diye feryat ediyor. “Şimdi kimsecikler varmaz yanıma/Müminden yoksunum tek ve tenhayım/Rüzgârlar silemez gözyaşlarımı/Çöllerde kayıp bir yetim vahayım.” 6 Ocak 2000'de Rahmetirahman'a kavuşan Mehmet Akif İnan'ın dediği gibi şimdi kimsecikler yok yanlarında, onlar çöllerin kayıp yetimleri. Sözde insan hakları savunucusu devletler kör, sağır ve dilsiz. Ey vicdan sahibi insanlık neredesiniz, daha ne kadar çocuk ölecek, daha ne kadar anne ölecek? Gazze'de içme suyu yok, Gazze'de ilaç yok, Gazze'de ekmek yok. Bombalar altında her gün ölen Gazze halkı açlıktan, susuzluktan ölmek üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sayın Sevdâ Karaca Demir...

2.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in müsteşarlığı döneminden bu yana eğitimde dinselleştirmenin ve piyasalaştırmanın başını çektiğine ilişkin açıklaması

SEVDÂ KARACA DEMİR (Gaziantep) - Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, Müsteşarlığı döneminden bu yana eğitimi dinselleştirmenin ve piyasalaştırmanın başını çekiyor. Okullarda çocukların bir öğün yemeğini ellerinden aldıkları yetmedi, son yönetmelik değişikliğiyle seçim döneminde göz boyamak için kaldırılan anaokulu katkı payı geri getirildi. Tarım işçisi ailelerin çocuklarının okula devam sorumluluğu da devletin üzerinden alındı, ailelerin boynuna asıldı. 500 bin çocuktan bahsediyoruz.

Çocuklar aç, sınıflar tıklım tıklım dolu, yurtlar da ranzalara kat çıkıyor; siz sınıf, oda boşaltıp mescit yapma peşindesiniz. Öğretmenlerin mesleki seminerlerine din eğitimi ve öğretimi eklendi.

Soruyoruz: Hangi amaçla parasız, bilimsel, laik eğitimin tabutuna son çivileri çakıyorsunuz? Eğitim devletin sorumluluğunda bir kamusal hizmet olmaktan iyice çıkarıldı, şimdi bu yönetmelikle dibini sıyrıyorsunuz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer...

Buyurun Sayın Sümer.

3.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da çiftçilerin limon ağaçlarını kökünden söktüklerine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakın, bu fotoğraf her ne kadar yüreklerimizi ağlasa da ne yazık ki ilim Adana'mızda yaşanıyor. Böyle onlarca fotoğraf gösterebilirim. Adana'da çiftçi, kilosunu 1 TL'ye bile satamadığı için limon bahçelerini kökünden söküyor. Limon hasadı bu yıl kepçeyle yapılıyor. Sökülen ağaçlar sadece bir çiftçiye ait değil, bu ülkenin millî servetidir. O limonların yetişmesi için yıllarca bu ülkenin suyu kullanıldı, dövizle ithal edilen gübre, mazot kullanıldı, en yüce değer denilen emek kullanıldı. Bahçede yüzüne bakılmayan, üreticinin 1 liraya satamadığı limonu tüketici marketlerde, pazarlarda 20-25 liradan alıyor. Çiftçinin kazanamadığı, aracı ve marketlerin kazandığı bu sistemi yaratan, maalesef, saray iktidardır. Defalarca dile getirdik kulak asan olmadı; yerli tarımı destekleyin, çiftçiye alım garantisi verin dedik iktidar görmezden duymazdan geldi. Sonunda çiftçi hasatları kepçeyle, ağaçları da kepçeyle sökerek yapmaya başladı. Türk çiftçisine bunları reva gören AKP iktidarına yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba...

4.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Belediyesinin hurdalarını Makine Kimya Enstitüsü yerine özel bir şirkete satmasına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yirmi bir yıllık AKP döneminde tüm kurumlarımızın içi ve etkinliği boşaltıldığı gibi kurumlarımız arası çalışmalar bile doğru yürütülmemektedir. Türkiye'de kamu kurumlarından çıkan hurdaların sahibi konumunda olup hurdaları toplamaya tek yetkili kuruluş Makine Kimya Enstitüsüdür. Peki, gerçekten böyle mi yapılıyor? Mayıs 2022'de kamuoyuna ve medyaya yansıyan haberlere göre Uşak Belediyesinin 2 bin tane her biri 400 kiloluk boruyu MKE'ye satmakla yükümlü olmasına rağmen özel bir şirkete sattığı söyleniyor. Haberler doğru; Uşak Belediyesi, Belediye Meclisine verilen tüm soru önergelerini savuşturuyor. MKE'ye göre son on yılda Uşak Belediyesinden alınan hiçbir hurda atık yok.

Peki, hurdalar nerede? Cevap yok. Neyi, kimden saklıyorsunuz? Sayın Belediye kime sattınız, nasıl sattınız, paralar nerede? Uşak halkına hesap vermek zorundasınız. Susacağımızı, sorgulamayacağımızı sanıyorsanız, buradayız, hakkımızı sonuna kadar arayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü...

Buyurun Sayın Hülakü.

5.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de birçok ağır hasarlı binanın az hasarlıya çevrilmesine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Teşekkürler Sayın Başkan.

6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli 2 büyük depremin ardından ülke çapında ağır hasarlı yapıların tespiti için çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmalar doğrultusunda Bingöl'de birçok ağır hasarlı binanın olduğu tespit edilmiştir. Hasar tespit çalışmalarıyla ilgili birçok şikâyet tarafımıza iletilmiştir. Bu şikâyetler, ağır hasarlı yapıların az az hasarlıya çevrilerek hak sahiplerinin mağdur edildiği, bazı az hasarlı yapılara ise rant sağlamak amacıyla ağır hasarlı raporu verildiği yönündedir. Eğer bu iddialar

doğruysa olası bir deprem felaketinde meydana gelecek ağır sonuçların sorumlusu kimler olacaktır? “Deprem önlemleri” adı altında fırsatçılık yapıp rant sağlamanın hesabı kimlerden sorulacaktır? Büyük bir felaket yaşanmadan bu iddialar derhâl araştırılmalı ve konuyla ilgili etkin bir inceleme başlatılmalıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat Eren.

Buyurun Sayın Eren.

6.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, idare ve gözlem kurullarının keyfî kararlarına ilişkin açıklaması

SERHAT EREN (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cezaevlerinde her gün yeni bir hukuksuz karara imza atan idare ve gözlem kurulları, bu kez, Diyarbakır'ın en yüksek dağı olan Andok Dağı'nı terörist ilan etti; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevindeki siyasi tutsak Süleyman Aslan'a gönderilen ve arkasında “Andok Dağı” yazısı bulunan Amedspor formasını örgüt dağı olduğu gerekçesiyle teslim etmedi. Oysa Kültür ve Turizm Bakanlığı sitesinde Andok Dağı'nın reklamını yapıyor, Türkiye Dağcılık Federasyonu bu dağa zirve tırmanışları gerçekleştiriyor.

Buradan Adalet Bakanına soruyoruz: Andok Dağı örgüt dağı ise Kültür ve Turizm Bakanlığı örgüt propagandası mı yapıyor? Türkiye Dağcılık Federasyonu da örgütsel faaliyet mi yürütüyor? Soruyoruz: Cezaevlerinde yaşamı eziyete dönüştüren idare ve gözlem kurullarının bu keyfî kararlarına son verecek misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun.

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, AKP Hükûmetinin deprem sonrası barınma sorununu çözmekte sınıfta kaldığına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizi yasa boğan 6 Şubat depremlerinin üzerinden tam sekiz ay geçti. Kalıcı konutların akıbeti tam olarak bilinmiyor. Deprem bölgesinde ve özellikle Antakya'da yağmurlar altında kalan insanlar gıdaya, suya ve hijyen malzemesine ulaşamıyor. Orta hasarlı binaların yıkılacağı ve hak sahiplerine konut verileceği söylenmesine rağmen bugüne kadar hâlâ hiçbir iş ve işlem yapılmadığı için insanlar çaresiz şekilde bekliyor, eşyalarını dahi alamıyorlar. Ayrıca, birden fazla evi hasar gören afetzedelere sadece bir konut hakkı bile tanınmıyor. Ne yazık ki büyükşehirlerde aynı ilçede biri hasarlı, biri hasarsız binası varsa bu hak sahipliğinden faydalanamıyor. Bu sorunların çözümü için daha ne olması gerekiyor? Yine, 10 bin lira kira yardımından yararlanamayan vatandaşlar var.

AKP Hükûmeti ne yazık ki deprem öncesi önlem almakta, deprem sırasında hayat kurtarmakta ve deprem sonrası barınma sorunlarını çözmekte sınıfta kalmıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Sayın İsmail Güneş...

Buyurun Sayın Güneş.

8.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İsrail'in Filistinlilere karşı Gazze'de soykırım ve katliam yapmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İsrail, Filistinlilere karşı Gazze'de soykırım ve katliam yapmaya devam etmektedir. Maalesef, dün akşam İsrail'in Gazze'deki bir hastaneye füze saldırısı neticesinde 500'den fazla masum, -kadınlar, çocuklar ve hastalar- hayatını kaybetmiştir. Bu vahşi ve insanlık dışı soykırımı yapan İsrail'i nefretle kınıyorum.

Gazze’de bu katliamlar yaşanırken maalesef dünyadan yeteri kadar tepki ve yaptırım gelmemektedir. İnanın, dünyada bu kadar hayvan bile hayatını kaybetse Filistinli çocukların hayatını kaybetmesinden çok daha fazla tepki görürdü. Birleşmiş Milletler yanlı davranmakta, İsrail’le ilgili gerekli yaptırım ve önlemleri almamakta, haklının yanında değil güçlünün yanında yer almaktadır. İslam İşbirliği Teşkilatı üzerine düşen vazifeyi yerine getirememektedir. Olan Gazzeli çocuklarımıza ve insanlara olmaktadır. İnsanlığın Gazze’de öldüğü günleri yaşıyoruz.

Allah’ım yardımcımız olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu...

Buyurun Sayın Gündoğdu.

9.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu’nun, Gazze’de bir sağlık kuruluşunun bombalanmasına ilişkin açıklaması

VEDDİ GÜNDÖĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gazze’de bir sağlık kuruluşunun bombalanması, sivillerin ve sivil yerleşim yerlerinin hedef alınması, yok edilmesi açık bir savaş ve insanlık suçudur. Bu cinayeti, bu vahşeti şiddetle kınıyorum.

İçinde hastaların olduğu hastaneyi bombalayarak yüzlerce cana kıymak terörle mücadele falan değildir, açık katliamdır ve açık savaş suçudur. Vicdanları taşlaşanlara lanet olsun! Acımasızca hasta, çocuk, kadın demeden katliam yapanlara lanet olsun! İnsanlıktan çıkanlara lanet olsun! Bebekleri anasız, anaları beeksiz bırakanlara lanet olsun! Bugün sadece Gazze yalnız bırakılmadı, insanlık yalnız bırakıldı, merhamet ve vicdanlar da yok edildi. Acı ve gözyaşı daha da büyümeden, insanlık tükenmeden hemen barış diyoruz, barış diyoruz, barış diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez...

Buyurun Sayın İrmez.

10.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez’in, Habur Sınır Kapısı’ndaki sorunlara ve Silopi’de hâlâ araç muayene istasyonunun olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Habur Sınır Kapısı yıllardır keyfi muamelenin ve işgüzarlığın yeri olmuş, sınır kapısını kullanan yurttaşlarımız için çile dışında bir getirisi olmamıştır. Günlük binlerce aracın giriş çıkışı yaptığı Habur Sınır Kapısı’nda personel eksikliği başta olmak üzere kilometrelerce araç kuyruklarının oluşması, şoförlerin geçiş için saatlerce hatta günlerce bekletilmesi, su ve tuvalet gibi temel ihtiyaçların karşılanabileceği sosyal tesislerin bulunmaması, “bağış” adı altında haraç toplanması gibi sorunlar tüm yakıcılığıyla çözüm beklemektedir.

Bir diğer büyük problem ise günlük binlerce aracın kullanıldığı Silopi’de hâlâ araç muayene istasyonunun bulunmamasıdır, bu konuda çok fazla şikâyet almaktayız, sorunun bir an önce çözülmesi gerektiğini Şırnaklı yurttaşlar adına talep etmekteyim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı...

Buyurun Sayın Sarı.

11.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı’nın, Balıkesir ili Sındırgı ilçesindeki domates üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, hafta sonu Balıkesir’de domatesin başkenti Sındırgı’da üreticilerimizi isyan noktasına getiren sorunlarını dinledim. Geçen yıl domates fiyatları 4 liraya kadar çıkarken bugünlerde 1,5 liraya kadar düşmüş durumda. Bir yıl içinde sadece mazot 2 kat arttı; gübre, ilaç, tohum, işçilik dersiniz yüzde 100’ü bulan artışlar var ama domatesin fiyatı tarlada yarı yarıya düştü,

tüketiciye gelene kadar da 20 kat arttı. Üretici zarar ediyor, buna rağmen tüketici ürünü alamıyor. Ne alan ne satan memnun, halkımız mağdur. AKP tarım politikaları baştan sona yanlış, sorun çözmekten uzak. Türkiye tarımı, doğru hedef, uygun araç, yeterli finansman, etkin tarımsal kamu yönetimi ve güçlü kooperatiflerle ayağa kalkabilir. Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olamaz. Tarlada, pazarda, manavda, markette göremediğimiz iktidar mensuplarına sesleniyorum: Tarlada olun, üreticinin de tüketicinin de yanında olun.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

12.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, insanlığın sınıfta kaldığına, bugün katillerin ve zalimlerin hâlâ savunulduğuna ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, insanlığın sınıfta kaldığı bugün katillerin, zalimlerin hâlâ savunulduğunu görmekle “Niçin yaşıyoruz?” sorusunda kayboluyoruz. Çocuklar, kadınlar, masumlar vahşice öldürülmeye devam ediliyor. Ajanslar bize sayı veriyor; katliamın, soykırımın adını “temizlik” olarak tanımlıyorlar; kahrolsun değişimizin bir anlamı yok. Elimizle, dilimizle hiçbir şey yapmadan kalbimizle yaptıklarımız hiçbir işe yaramıyor. İsyanın zirvesine çıkıp geri dönüyoruz. Kızdı mı cehennem, sevdi mi cennet kesilen Müslüman yürekleri kaybettiğimize inanmaya başladık. Bu çocukların ahi dünyayı yakacak. İnsan ve insanlık “belhum adal” hayvandan da aşağı olabilir mi, bunu yaşıyoruz. Aşağının aşağısı bir topluluğun, yaptıklarını yalandan bile kınamayan dünyadan cesaret aldığını biliyoruz. Bize de “3 maymunu oynayın.” diyorlar.

(Hatip tarafından Bakara suresinin 65’inci ayetikerimesinin bir kısmının okunması)

“Aşağılık maymunlar olun.” muhatabı Cumartesi Kavmi gibi olacağız diye korkuyorum.

Mazlum Filistin’i ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat...

Buyurun Sayın Fırat.

13.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Millî Eğitim Bakanlığının anaokullarında mescidi zorunlu hâle getirmesine ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

ÇEDES Projesiyle okullarda imamların derse girmesinin önünü açan Millî Eğitim Bakanlığı şimdi de anaokullarında mescidi zorunlu hâle getirdi. Her geçen gün daha da dinselleştirilmek istenen eğitim kurumlarına mescit yapma hastalığının sebebi nedir? Küçük yavrularımızın gittiği bir eğitim kurumunda mescide neden ihtiyaç duyulmakta, bunu merak etmekteyiz. Ülkede yaşayan onlarca farklı inanç ve kültür varken bu tekleştirme gayreti demokratik bir ülke yaratmanın önünde büyük bir engeldir. Bu ülkede yaşayan ve öteki olan insanların çocuklarına bu zulmü reva görenleri kınıyorum. Millî Eğitim Bakanlığını acilen bu düzenlemeleri geri çekmeye çağırıyorum. Eğitimin bilimselleşmesi için bu çatı altında çalışma yapmamız gerektiğine inanıyorum. Eğitim acilen bilimsel, parasız, eşit ve ana dilde olmalıdır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan...

Buyurun Sayın Ayan.

14.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, idare ve gözlem kurullarının keyfî kararlarına ilişkin açıklaması

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Teşekkürler Başkan.

“Otuz yılı cezaevinde geçirmeyi tahayyül dahi edemeyenler rahatlıkla hukuksuz ve keyfî bir şekilde tahliye kararlarını erteleyebiliyor.” böyle diyor ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü bir kadın mahpus. Sincan Kadın Cezaevinde ayrımcı İnfaz Yasası’nın çıktığı 2011 yılından beri 14 kadın mahpus

özgür olmaları gerekirken tahliye edilmedi. Sincan Kadın, şu anda hukuksal tecrit uygulanan, akıllamaz bahanelerle siyasi mahpuslara ayrımcılık yapan pilot bir alan hâline gelmiş durumda. Umut hakkının gereği olan şartlı tahliyeleri bir lütuflmuş gibi görenler “otuz yıl kalan otuz altı yıl da kalır” mantığıyla idari gözlem kurullarında keyfi kararlara imza atmaktan çekinmiyor. Değil altı yıl bir insanı fazladan altı gün cezaevinde tutmak kimsenin hakkı da değil, haddi de değil.

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Sayın Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

15.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, dün Gazze'de insanlıkla bağdaşmayan bir şekilde hastanenin hedef alınmasına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Gazze’de insanlıkla bağdaşmayan bir şekilde hastanenin hedef alınması sonucu yüzlerce Filistin vatandaşının hayatını kaybetmesinden ve bir o kadarının yaralanmasından büyük bir üzüntü duyuyor, bu vahşi saldırıları sonuna kadar lanetliyorum.

Genel Başkanımızın da dediği gibi lafı eğip bükmeye hiç gerek yok. İsrail, insanlığa karşı işlemiş olduğu suçlara bir yenisini daha eklemiştir. Bu saldırının adı apaçık cinayettir, katliamdır. Saldırılarda hayatını kaybeden tüm insanlara rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Uluslararası hukuk önünde, sivilleri doğrudan hedef alarak hastaneleri vuran bu gücün hesap vermesi gerekmektedir. Tüm insanlık, bölgede yaşanan acıya son vermek için harekete geçmelidir. Savaş en kısa süre içinde sona ermeli, bölgede barışın ve huzurun hüküm sürmesi sağlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlu...

Buyurun Sayın Otlu.

16.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Limakın İstanbul'da işçilerin haklarını gasbettiğine ilişkin açıklaması

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sekiz gündür hakları için direnen ve işkenceyle gözüaltına alınan inşaat işçileri dün çalıştıkları şantiyeyi işgal ettiler. Sendika yetkilileri ise Limak ofislerinin önüne yürüyerek Süleyman Çimen’e seslendi. İşçilerin hayatı tehlikedeyken Limak yetkilileri “İnsanları tedirgin etmeye hakkınız yok.” diyerek bir kez daha işçilerin canını hiçe saydığını gözler önüne serdi. Başlarına gelecek herhangi bir olumsuzluktan Limak Holding ve Emlak Konut sorumludur. Akbelen’de kârı için ağaçları kesen, köylülerin yaşam alanını gasbeden Limak, İstanbul’da işçilerin haklarını gasbediyor.

Ağır çalışma koşullarına karşı hakkını arayan işçilerin yanındayız, onların tüm haklarını sahipleniyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yozgat Milletvekili Sayın Süleyman Şahan...

17.- Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın, Batılı ülkelerin İsrail'e gözlerini yummuş durumda olduklarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) – Tüm dünyanın gözü önünde, Müslümanların göz bebeği, ilk kıblemiz, üç büyük dinin ortak noktasında yaşanan alçakça ve canice gerçekleştirilen bir katliama tanık oluyoruz. Sözde insan hakları savunucusu Batılı ülkeler hastane bombalayan; çocuk, kadın, yaşlı, genç demeden sivil insanları katleden; aleni savaş suçu işleyen ve soykırım yapan İsrail’e gözlerini yummuş durumdadır. Yıllardır korku ve endişe içinde yaşadıkları bu vicdansız, vahşi tutumların, bu zulümlerin Kur’an-ı Kerim’de geçen birçok ayette yok olacaklarını, cezalandırılacaklarını bilme telaşından kaynaklandığını hepimiz çok iyi biliyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla Gazze'de yaşanan ve tarihte benzeri olmayan bu vahşeti durdurmak için tüm insanlığı harekete geçmeye davet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili İskender Bayhan...

Buyurun Sayın Bayhan.

18.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Amasra'da 43 madencinin yaşamını yitirdiği davanın 4'üncü duruşmasına ilişkin açıklaması

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Parti heyetimizle birlikte Amasra'da yaşanan ve 43 madenci kardeşimizin yaşamını yitirdiği katliamın davasının 4'üncü duruşmasına katıldık. İşçi kardeşlerimizin verdiği tanık ifadeleri katliamın göz göre göre geldiğini gösteriyor. Aşırı üretim baskısı, kurlsız çalışma, göstermelik iş güvenliği raporları, uydurulmuş denetim raporları, az işçiyle çok iş yapılması, siyasi kayırmacılık ve sendika yöneticilerinin vurdumduymazlığı; her şey tam bir vahşi sömürü düzeninin egemenliğine işaret ediyor. İşçi kardeşlerimizin aileleri davalarına sahip çıkıyor, başta dönemin TTK Genel Müdürü ve müfettişler olmak üzere bütün sorumluların cezalandırılmalarını istiyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “kader planı” “fitrat” ve benzeri katliamı meşrulaştıran açıklamalarına inanmıyorlar. Biz de onların bu duygu ve düşüncelerine katılıyoruz. O gün Bakan Yardımcısı olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar'a soruyoruz: Taşındığınız sorumluluk gereği gidip işçi kardeşlerimizin aileleri önünde hesap vermeyi düşüncüyor musunuz? Yoksa siz de “takdiriilahî” deyip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul...

Buyurun Sayın Ertuğrul.

19.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ta cuma günü gerçekleşen Türkiye Taşkömürü Kurumu işçi alımı kura sonuçlarına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Zonguldak'ın gündeminde geçtiğimiz cuma günü gerçekleşen Türkiye Taşkömürü Kurumu işçi alımı kura sonuçları var. Kura gerçekleşmeden önce de bir dizi hata söz konusuydu. Noter huzurunda yapılan elektronik kuradan da skandal çıktı. İsim tabloları aktarılırken ortaya çıktığı söylenen bir liste kayması sonucunda, kurayı kazanan adayların bazılarında aday sıra numarası ve T.C. kimlik numaraları arasında uyumsuzluk mevcut. Hâliyle de kurayı kazanan adayın belirlenmesinde aday numarasının mı yoksa T.C. kimlik numarasının mı baz alınacağı konusunda büyük bir karmaşa ortaya çıkıyor. Nasıl olur da böyle amatörcce bir organizasyon yapılabilir? Bunda da başvurular mağdur edildi. Acilen yetkili kurumlar tarafından bir açıklama yapılmalı, oluşan mağduriyet kurayı kazanan aynı isim ve soy isimdeki tüm adayların tamamının işe alınmasıyla giderilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Zeynep Yıldız...

Buyurun Sayın Yıldız.

20.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, Gazze'nin yeni bir Auschwitz, yeni bir Srebrenitsa olmamasını dilediğine ilişkin açıklaması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Varlıklarıyla Müslümanların izzetine, insanlık onuruna sahip çıkan Filistinli kardeşlerimizi Türkiye Büyük Millet Meclisinden hürmetle selamlıyorum.

En adi savaş suçlarının insanlığa karşı suçlara evrildiği şu günlerde, uluslararası hukukun güçlülere daha da güçlendiren, zayıfları görünmez kılan işlevsel bir aygıtla dönüştürüldüğünü ve işlevselliği bittiğinde ise tüketilen bir put hâline getirildiğini üzüntüyle takip ediyoruz.

Avrupa'nın ortasında, gözlerinin önünde gerçekleşen bir soykırımın utancı ve onulmaz mahcubiyetiyle muhakeme yeteneğini kaybeden Batılı devletlere ileride onları yeni bir utanca sürükleyecek, yeni bir soykırıma "Dur!" diyebilecek bir eşikte olduklarını hatırlatmak istiyorum. Vatandaşlarının çoğunluğu Müslüman olan devletlere birlik şuur ve cesaret diliyorum. Tüm insanlığa, siyonizmin lanetlenmiş kibrine ve psikopatolojik saldırganlığına hep birlikte ses çıkarma çağrısında bulunuyorum. Gazze yeni bir Auschwitz, yeni bir Srebrenitsa olmasın.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Perihan Koca...

Buyurun.

21.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, İsrail'le her türlü ilişkiyi devam ettiren ve bu suçun ortağı olan AKP-MHP iktidarına ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) – Siyonist İsrail Devleti soykırım suçu işliyor ve ne yazık ki bu suç göz yumuluyor. Sözüm, İsrail'le her türlü ilişkiyi devam ettiren ve bu suçun ortağı olan AKP-MHP iktidarındadır. Dün bu Mecliste sivil ölümlerine karşı olduğunuzu söyleyen sizler savaş tezkeresini geçirdiniz. Şimdi aynı ikiyüzlülükle İsrail Devleti'ni yalandan kınıyor, timsah gözyaşları döküyorsunuz. Madem bu kadar samimisiniz, İsrail'le tüm ticari ve diplomatik ilişkileri durdurun. 2022 verilerine göre, en çok ihracat yaptığınız 10'uncu ülke İsrail. Soruyorum: Bu büyük insanlık suçu karşısında katliamcı dostlarınızla arayı açmak size gereksiz bir kahramanlık olarak mı geliyor? İsrail'den gelecek 8-10 milyar dolar Filistinli çocukların yaşamından daha mı değerli? Ya hamaseti bırakıp İsrail'le tüm ilişkileri derhâl kesin ya da çıkıp açık açık "Biz parayı ve çıkarı daha çok seviyoruz." deyin. Emperyalizme, siyonizme ve soykırıma karşı direnen Filistin halkının yanındayız. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hasan Öztürkmen, Gaziantep...

Buyurun Sayın Öztürkmen.

22.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, TRT'nin cumhuriyetin 100'üncü yılına özel düzenlenecek etkinlikleri Gazze'yi gerekçe göstererek belirsiz bir tarihe ertelemesine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Öncelikle ve özellikle bu yüce Mecliste dile getirilen, İsrail'i kınayan tüm beyanlara katılıyorum ve tekrarlıyorum. Ancak Gazze'de yaşanan bu insanlık dışı savaşı bahane ederek, kamu hizmeti yayıncılığı yapması gereken ve halkın vergileriyle finanse edilen TRT yandaş kanalları aratmayan bir hâle gelmiştir. TRT'nin cumhuriyetin 100'üncü yılına özel düzenlenecek etkinlikleri Gazze'yi gerekçe göstererek belirsiz bir tarihe ertelemesi tam bir aymazlıktır. Bu kabul edilemez kararın altına imza atan kişilere buradan sormak istiyorum: Gazze savaşı bu yıl içerisinde bitmezse ne olacak, cumhuriyetin 100'üncü yılı kutlanmayacak mı? Bu, açıkça AKP'nin laik cumhuriyeti hazmedememesinin bir tezahürü değil midir, cumhuriyetten rövanş alma ve hesaplaşma anlayışının ifadesi değil midir? Bu durumdan kendine vazife çıkaran, cumhuriyetin değerlerini yok sayan TRT'yi ve yöneticilerini kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nermin Yıldırım Kara, Hatay...

Buyurun Sayın Kara.

23.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, emeklilere bir defaya mahsus olmak üzere verilecek 5 bin liralık ikramiyeye ve emekliler arasında ayrıma ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan 100'üncü yıl dolayısıyla emeklilere 1 defaya mahsus olmak üzere 5 bin lira ikramiye verileceğini duyurmuştur. "Enflasyonun altında hiç kimseyi ezdirmeyeceğiz." denilerek belirlenen bu rakam da son olarak ekonomi literatürümüze girmiş oldu. Yalnız, iktidar bu ikramiye için seçilen rakamı dahi tüm emeklilere vermeyi

uygun görmüyor ve çalışan emekliler bu ikramiyeden faydalanamıyor. Sormak istiyoruz: Emeklilerin çalışmadan bu hayata tutunabilmesi bu şartlarda mümkün mü? Emekli olduktan sonra bir işverene bağlı olarak sosyal güvenlik destekleme primi ödeyen veya gelir vergisi mükellefi olan esnaf neden cezalandırılıyor? İşte, AKP iktidarının, kafa yormadan “Türkiye Yüzyılı, adaletin yüzyılı olacak.” sloganlarını atanların emekliye reva gördüğü sistem budur. Acilen tüm emeklilerin yaşam koşullarının enflasyona göre düzenlenmesi esastır.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Demir, Kilis...

Buyurun Sayın Demir.

24.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (Kilis) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Teknoloji imkânları en üst seviyede olan ve Kilisli hemşehrilerimize yüksek standartlı hizmet sunan Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca Devlet Hastanesinin ilimize kazandırılmasında emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum. Hastanemizin ülkemize, milletimize ve hemşehrilerimize hayırlı olmasını diliyorum.

6 Şubatta meydana gelen, ilimizle birlikte 11 ili kapsayan depremde çevre illerdeki vatandaşlarımıza da kesintisiz hizmet vermiş olan ve artan nüfus sayımıza istinaden hastanemizin eğitim ve araştırma hastanesi olmasını, Kilis eski devlet hastanemizin de hemşehrilerimize tam kapasiteyle poliklinik hizmeti sunmasını Sağlık Bakanımızdan talep ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülcan Kış, Mersin...

Buyurun Sayın Kış.

25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin “Boşuna mı Okuduk” kampanyasına ve 69'uncu kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KİŞ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke tarihimizin en büyük ekonomik krizlerinden biri yaşanmakta. Hayat pahalılığı ve artan fiyatlar mühendis ve mimarları da derinden etkilemektedir. Ülkemizin kalkınması, sanayileşmesi ve gelişmesi sürecinde mühendis, mimar ve şehir plancılarının katkıları son derece büyüktür. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam ediyor. Bugün, mühendislerin yüzde 60'tan fazlası asgari ücretle çalışıyor, mezun olan her genç ya işsizlikle ya da düşük ücretle karşı karşıya. Üreten ve gelişen bir Türkiye için bilimin ışığında çalışan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği seslerini duyurmak, sorunlarına dikkat çekmek adına “Boşuna mı Okuduk?” kampanyası başlatmışlardır. Ben de bir inşaat mühendisi olarak, bu haklı davada yanlarında olduğumu iletiyor, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 69'uncu kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nurten Yontar, Tekirdağ...

Buyurun Sayın Yontar.

26.-Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Trakya'nın afet bölgesi kapsamına alınması için kanun teklifi verdiklerine, Çokal Barajı'na ve Tekirdağ Şarköy güzergâhında meydana gelen kazaya ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, iklim değişikliğine bağlı olarak şehrimizde ve Trakya'da büyük bir kuraklık yaşandı ve yaşanıyor. Bunu öngörerek çiftçimizi de desteklemek için, tarımsal üretimi ve genel hayatı etkilemesi sebebiyle Trakya'nın afet bölgesi kapsamına alınmasını sağlamak için Cumhuriyet Halk Partisi Trakya milletvekilleri olarak çiftçilerimizin borçlarının iki yıl süreyle faizsiz olarak ertelenmesi için kanun teklifi verdik. Söz konusu bu kanun teklifinin bölgenin iktidar vekilleri tarafından desteklenmesini bekliyoruz.

Kuraklığa bağlı olarak yer altı sularımızın azalması sebebiyle Devlet Su İşleri tarafından yapılması gereken Süleymanpaşa'daki Dedecik Barajı, Saray'daki Ayvacık Barajı, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı, Saray ve Ergene'yi kapsayacak olan Kömürköy, Kızılağaç, Balaban Barajları, Malkara'ya su temin edecek olan Çokal Barajı'nın en kısa zamanda tamamlanması gerekmektedir.

Bugün Tekirdağ-Şarköy güzergâhında sefer yapan minibüsün devrilmesi sonucu meydana gelen kazada yaralanan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Şebnem Bursalı, İzmir...

Buyurun Sayın Bursalı.

27.-İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, İsrail'in hastaneye yönelik saldırısının bir soykırım olduğuna ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün bu çatı altında terörle mücadeleli konuştüğümüz görüşmeler sırasında tam da İsrail'in katliam haberini aldık. Tüm uluslararası sözleşmelerde savaş suçu kabul edilen hastanelere yönelik saldırı, İsrail'e atfedilen “bebek katili” nitelendirmesinin haklılığını bir kez daha ortaya koymuştur. Sadece tedavi olan ya da saldırılardan korunmaya çalışan sivillerin bulunduğu hastaneye yönelik bu insanlık dışı saldırının bir diğer adı da açıkça soykırımdır. İsrailli tüm yöneticiler savaş suçu işlemiştir; soykırım suçlusudurlar, bebek katilidirler. Dün gece bombalanan hastanede kanlar içinde sedyede yatan kardeşine kelimeışahadet getirtmeye çalışan o yavrunun ahı, bebek katili İsrail Devleti'ni durdurmaya yetecektir. İsrail'in bu barbarca tutumunu lanetliyor, dünya kamuoyunu yaşananlar karşısında ses çıkarmaya, ortak bir tavır koymaya davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa...

Buyurun Sayın Yazmacı.

28.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, yetmiş yıldır süren Filistin sorununun bugün çok daha farklı bir boyuta geldiğine ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yetmiş yıldır süren Filistin sorunu bugün çok daha farklı bir boyuta geldi. Modern dünyanın gözleri önünde âdeta soykırıma doğru ilerleyen bir durumla karşı karşıyayız.

İlk günden itibaren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tavrı net. Türkiye olarak her zaman olduğu gibi güçlüden değil haklıdan yanayız ancak gelinen noktada İsrail, Gazzeli sivillere karşı eşi benzeri görülmemiş bir saldırı gerçekleştiriyor. Dün El-Ehli Baptist Hastanesinden gelen görüntüler insanlık adına büyük utancı, zulmü ve katliamı gösterdi dünyaya. İsrail bu tavrıyla bir ülke değil bir örgüt gibi davranıyor. Yüzlerce masumun tedavi gördüğü bir hastaneyi bombalamak dünyanın hiçbir yasasına, kanununa, kuralına, etiğine uymaz, uyamaz. Bir an evvel bu zulmün sona erdirilmesini temenni ediyoruz. Unutmayalım, mazlumların ahı arşı inelir.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Baykan, Konya...

29.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, şair Nuri Pakdil ile Özdemir Bayraktar'ın ölüm yıl dönümlerine ve Filistin'le ilgili yapılan yalan haberlere ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Kudüs şairi Nuri Pakdil'i, millî SİHA'ların öncüsü Özdemir Bayraktar'ı ölüm yıl dönümlerinde rahmetle anıyorum.

“Gazze şeridi vuruldu

Yine çocuklar şehit oldu

Dediğinde soğuk yüzlü haberci

Bir acı oturur yüreğimize

Onunla kalırız

Sonra döneriz güncemize.”

Evet, hemen güncelimize dönüyoruz; yine, bu hadiseyle ilgili yalan haberler yayılmaya başlanıyor. Örneğin, savaştan kaçan 500 bin Filistinlinin Türkiye’ye alınacağına dair yalan haberler yapılıyor; örneğin, İsrail-Filistin çatışmasından kaçan İsraillilerin İstanbul, Hatay, Tekirdağ, Antalya’da konteynerlere yerleştirileceği yalan haberleri yapılıyor; örneğin, Cumhurbaşkanımızın tüm tarafları itidale davet eden ilk günlerdeki açıklamasının “Dost İsrail’in bugün maruz kaldığı terör saldırısını şiddetle kınıyoruz.” yolunda haberleri yapılıyor. Yalan haberlerle bir yere bugüne kadar varamadınız, bugün de varamazsınız, yarın da varamayacaksınız; millet gerçeği görüyor, duyuyor, biliyor ve sonuçta seçim sandığında kararını veriyor.

BAŞKAN – Sayın Derya Ayaydın, İstanbul...

Buyurun Sayın Ayaydın.

30.- İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın’ın, İsrail tarafından Gazze’deki hastaneye yapılan saldırıya ülkece duyarsız kalınmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

DERYA AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, İsrail ve Gazze’de yaşanan çatışmalardan dolayı ülke olarak derin üzüntü içerisindeyiz. Bu konuda uluslararası tüm diplomatik girişimler başta Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından olmak üzere ilk andan itibaren yürütülmekte, gerekli girişimler yapılmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği üzere Türkiye çatışmaların bir an önce durması, tırmanan trajedi ve gerilimin düşürülmesi ve insani yardım koridorunun açılması için elinden gelen gayreti göstermektedir.

Dün akşam Gazze’deki hastaneye İsrail tarafından yapılan insanlık dışı saldırı hepimizin içini parçalamıştır. Dünyanın bir kısmının görmezden geldiği bu saldırıya ülkece duyarsız kalmamız asla mümkün değildir. Türkiye olarak yüzer hastanemizi Gazze’ye göndermeye, Refah Sınır Kapısı’na yakın yerlere sahra hastaneleri kurmaya hazır olduğumuzu Sayın Sağlık Bakanımız açıklamıştır.

Tüm Batılı gelişmiş ülkeleri insanlık sınavına davet ediyor, mazlumların yanında yer alarak gerekli caydırıcı girişimlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İlhami Özcan Aygun...

Buyurun.

31.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in Tekirdağ’da güçlendirmesi yapılan okullara ilişkin verdiği çelişkili yanıtlara ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hangisi doğru, kafamız karıştı. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin 13 Ekimde Tekirdağ’a gelerek İl Eğitim Değerlendirme Toplantısı yaptı. Burada, Tekirdağ’da güçlendirmesi yapılan okullara ilişkin bilgiler verdi ancak bu bilgiler ile benim soru önergeme 26 Eylül 2023’te verdiği yanıtlar çelişkili.

Bakan Tekirdağ’da yaptığı açıklamada Tekirdağ’da 118 okulumuzda güçlendirme yapıldığını, 64 okulumuzdan 48’inin de yıkılıp yeniden yapıldığını ifade etti yani La Fontaine’den hikâye anlattı. Oysa soru önergeme verdiği yanıtta o 91 okulun güçlendirme çalışmalarının devam ettiğini ve tamamlandıktan sonra tekli eğitime geçileceğini söyledi. Yine önergeme verilen yanıtta 70 okulun yapımının tamamlandığını, 6 okul binasının inşaatının devam etmekte olduğunu, 4 okulun ise yapım işine başlanmışken yüklenici firmanın sözleşmeyi feshettiğini, yeniden başlandığını, 19 okul binasının yatırım programına alındığını, 15 okulun ise yatırım programına alınması için çalışmaların sürdüğünü söylemiştir. Yani buna göre 70 okulun yapımı tamamlanmış, 46 okul ise yapım aşamasında olup...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünal Karaman, Konya...

Buyurun Sayın Karaman.

32.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, depremzedelerin sorunlarının ve mağduriyetlerinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’le birlikte geçtiğimiz hafta Kahramanmaraş’taydık. Depremın üzerinden sekiz ay geçmesine rağmen depremzedelerimizin sorun ve mağduriyetleri tüm ciddiyetiyle devam etmektedir. Deprem hasarlarından doğan tazminatlar hâlâ ödenmemiş, milletin yaraları sarılmamıştır. Vadesi geciktirilen tazminatlar mevcut ekonomide günden güne erimektedir. Esnafımız tazminatların ödenmesini, faturalar ve sigorta primlerinde kolaylaştırıcı düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedir.

Bunun yanı sıra, Kahramanmaraş’ın en büyük sorunu barınma sorunudur. Karakış kapıdadır, iktidar depremzedelere bu kışı da çadırdaki geçirmeyi reva görmüştür. Büyük devlet, vatandaşın yaralarını sarandır. Bugün bir bebek kaldığı çadırdaki üşüyor, bir çocuk ıslanıp hasta oluyorsa bunun vebali çok büyüktür. Bu sebeple, yetkilileri, kalıcı konutlar başta olmak üzere Kahramanmaraş’ın sorunlarını çözmek için ivedilikle harekete geçmeye, mağduriyetleri gidermeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – 30’dan fazla arkadaşla söz verdik. Son sözü “Partili vekillere değil, grubu olmayanlara daha fazla verin.” diyen Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen’e veriyorum. İlerleyen zaman dilimi içinde tekrar değerlendirmeye çalışacağız.

Buyurun Sayın Ekmen.

33.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, İsrail'in saldırılarının katliama, teröre ve savaş suçlarına dönüştüğüne ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İsrail’in saldırılarının katliam, terör ve savaş suçlarına dönüştüğü konusu açıktır. Son hastane saldırısının da bu anlamda insanlığa karşı işlenen suçlardan sayıldığı izahı varededir. Gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partiler gerekse de ülkeyi yöneten siyasi iktidar ve Sayın Cumhurbaşkanı bu konuda çok açık ve net bir duruş sergilemiştir ancak bu bir hafta boyunca başta ABD olmak üzere Avrupa Birliği ülkeleri ve uluslararası sistemin bu konuda bırakınız İsrail’e karşı bir tutum almak, açıkça İsrail’i desteklediği ortadadır. Bu durumda bizim sadece kınama ve niyet beyanlarının dışında bir adım atmamız gerektiği düşüncesiyle Adalet Bakanımıza buradan çağrıda bulunmak istiyorum: Türk Ceza Kanunu’nun 13’üncü maddesi, Türk yargı sisteminin mutlak yargı yetkisi içerisinde insanlığa karşı işlenen suçların Adalet Bakanının talebiyle soruşturulabileceğini açıkça ortaya koymuştur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurunuz Sayın Şahin, sizden başlayalım.

34.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İsrail'in soykırım işleyerek bir hastaneyi bombaladığına, bu konuda Cumhurbaşkanının Türkiye adına çok büyük çıkışlara imza atması gerektiğine, Gelecek Partisi-Saadet Partisi ortak grubu olarak 12 maddelik bir öneri sunacaklarına ve bu önerilere ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Dün yine burada Filistin gündemini konuştuk, tam da “Meclis kayıtlarına bir notu geçmek istiyoruz.” dedik, bu topraklarda yüzyıllarca konuşulacak daha büyük bir acının yaşanmaması için daha fazla sorumluluk almamız gerektiğinin altını çizdik ki akşam maalesef ajanslara çok acı bir haber düştü: İsrail bir insanlık suçu işleyerek, tam da karşılığı bir soykırım işleyerek bir hastaneyi bombaladı ve

500'ün üzerinde Filistinli kardeşimizi şehit etti. Bu artık vahşetin geldiği nokta. Burada, evet, kınamayı yaptık, bütün partiler ortak tutum alarak net bir tavır ortaya koyduk; ben bütün siyasi partilerimize teşekkür ediyorum ancak bir şeyin altını özellikle çizmek istiyorum: Türkiye'den başka bu konuda dünyayı ayağa kaldıracak başka bir ülke yok; bu bilincin farkında olarak biz daha fazla sorumluluk almak zorundayız. Ben buradan Sayın Cumhurbaşkanına da çağrıda bulunmak istiyorum: 2009'daki "one minute" çıkışı gibi dünyanın çok büyük güçlü çıkışlara ihtiyacı var ve Sayın Cumhurbaşkanının Türkiye'nin adına bunu yapması gerekiyor, çok daha büyük çıkışlara imza atması gerekiyor, Sayın Cumhurbaşkanının tam da burada dünyayı ayağa kaldırması gerekiyor; bizim Türkiye adına kendisinden beklentimiz budur.

Şimdi, biz burada Gelecek Partisi-Saadet Partisi ortak grubu olarak 12 maddelik bir öneri sunacağız; çok somut, net öneriler ortaya koyacağız. Birincisi, çünkü yaşanan olay sonrasında ülkemizde derhâl millî bir yas ilan edilmelidir. Bu ülkede Suudi Arabistan Kralı Kral Abdullah vefat ettiğinde dahi millî yas ilan edildi, binlerce insanın da sanırım Kral Abdullah kadar hatırı vardır diye düşünüyoruz. Gelecek Partisi-Saadet Partisi grubu olarak Filistin'deki gelişmelerden dolayı bir günlük de olsa millî bir yas ilan edilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz.

İkincisi -burası çok önemli- Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir heyet oluşturulmasını ve bu heyetin Türkiye adına bölgeye gitmesini öneriyoruz. Dışişleri Bakanlığı, Mısır ve Birleşmiş Milletlerin bilgisi dâhilinde Refah Sınır Kapısı ve Gazze'deki bombalanan hastane de dâhil olmak üzere bölgeyi yerinde inceleyecek bir heyetin bölgeye gitmesini öneriyoruz.

Üçüncüsü, Türkiye'de doğal olarak İsrail karşıtı gösteriler yapılıyor. Bu gösterilere emniyet güçlerimizin, kolluk kuvvetimizin daha müsamahalı davranması gerektiğini de buradan özellikle belirtmek istiyoruz. Bize gelen bilgilere göre gösterilerde biber gazı kullanılması gibi emniyetin ölçüsüz müdahalesi var; bu konuda da Sayın İçişleri Bakanına buradan çağrıda bulunuyoruz: Milletimizin bu haklı tepkisine ölçülü bir şekilde müsaade edilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkan, yalnız, beş dakika olmadı diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Hesap işini lütfen bana bırakın, siz konuşmanıza yoğunlaşın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Bu konuda meşru zeminde yapılacak her türlü gösteriye de müsaade edilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz.

Dördüncüsü, Türkiye, insani yardım koridoru açılmasına öncülük etmelidir. Ülkemizdeki TİKA, AFAD, Kızılay gibi sivil toplum kuruluşlarının da burada aktif rol alması gerekmektedir.

Beşincisi, İsrail Büyükelçisi derhâl Türkiye'den gönderilmelidir, istenmeyen adam ilan edilmelidir. Burada akılcı mı davranacağız, ilkeli mi davranacağız? Bu 2 kavramı da böyle birbirinden dışlamayacağız, ilkeli bir akıl ortaya koyacağız.

Altıncısı, İslam İşbirliği Teşkilatı dışişleri bakanları düzeyinde değil devlet başkanları düzeyinde toplanmalıdır. Nihayetinde dışişleri bakanlarının önemli konularda devlet başkanlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – ...iktidarlara danışmak zorunda kalacağı bir gerçekliktir. Onun için, İslam İşbirliği Teşkilatının liderler seviyesinde hatta Gazze'ye yakın bir bölgede toplanarak güçlü bir mesaj vermesi önem arz etmektedir.

Yedincisi, İsrail’le her anlamda normalleşme süreci askıya alınmalıdır, durdurulmalıdır; az önce söylediğim gibi ilkeli bir bakış açısı ortaya koymak zorundayız.

Sekizincisi, ateşkes ilan etmemesi hâlinde İsrail’e uygulanacak müeyyideler İslam ülkeleri tarafından açıklanmalı ve herkes buna uymalıdır, bu konuda Türkiye de öncülük etmelidir.

Dokuzuncusu, Gazze’nin imarı için de bir adım atılmalıdır. Bu konuda derhâl bir fon oluşturulmalıdır. Gazze, Gazzelilerindir; buranın tahliye edilmesi asla kabul edilemez. İsrail istiyor ki, burası tahliye edilsin, kalanların da hepsine soykırım yapalım, Türkiye buna müsaade etmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, son defa uzattım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum Başkanım.

Onuncusu, İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerinden oluşan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu üyelerinin teminatıyla Gazze’de bir garantörlük oluşturulmalıdır, Türkiye de burada aktif rol almalıdır.

On birincisi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Oslo sürecinde söz verilen Filistin devletinin kurulmasıyla ilgili net bir takvim açıklamalıdır. Birleşmiş Milletlerin tanıdığı bir devlet var ama sınırlarını İsrail’in belirlediği bir tablo var, bu belirsizlik giderilmelidir.

On ikincisi, Birleşmiş Milletler eğer bu talepleri reddederse, veto ederse Türkiye, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu toplantıya çağırmalıdır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toprak bütünlüğünün tanınması için de toplantıya davet edilmelidir diyor, bu önerilerimizi Meclis kayıtlarına geçirmek istiyoruz.

Tekraren, Türkiye’nin, Sayın Cumhurbaşkanının tam da bu süreçte daha fazla aktif rol alması gerektiğinin altını çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Meclis Başkan Vekili olarak kendisinin ve gruplarındaki 15 milletvekilinin yurt dışına çıkış yasağı olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de özellikle Grup Başkan Vekillerine, eğer izinleri olursa, bu konuşmayla bağlantılı bir hâlimizi arz etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Şahin “Bir heyet oluşturalım ve gidelim.” dedi. Gitmeyi çok isterim gerçekten, bütün kalbimle. O acıları yerinde görmek, onlara ses olmak isterim ama yurt dışı yasağım var ve bu Meclisin Başkan Vekiliyim. Benimkini mahkeme koydu, Meclis diyebilir ki: “Mahkemenin iradesine biz karışamayız.” fakat grubumuzun 15 sayın milletvekili İçişleri Bakanlığındaki bir bürokratin imzasıyla, hakkında hiçbir mahkeme kararı olmaksızın bu seyahate katılamayacak; onların pasaportlarında tahdit var, sadece kendilerinin değil, çocuklarının, eşlerinin, birinci derece yakınlarının da pasaportlarında tahdit var. Bir bürokrat kendini yargının da üzerinde konuşlandırarak buradaki vekilin seyahat özgürlüğünü kısıtlayabiliyor -hani şahsiyattan çıkarıyorum, benimkini mahkeme koymuş; yargılamanın durması, vekil dokunulmazlığı, bu tartışmalara girmeyeceğim- bunun bütün Meclisin sorunu olması gerektiğini düşünüyorum, böyle bir hissiyatımı paylaşmak istedim. Özellikle böylesi günlerde bunun absürtlüğü daha da fazla görünür oluyor.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (CHP ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

İYİ Parti Grubu adına Sayın Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İsrail'in Gazze'deki bir hastaneye yönelik saldırısına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin tutumuna, 18 Ekim Azerbaycan'ın 32'nci bağımsızlık yıl dönümüne, millî güvenlik sorunu olan sığınmacı ve kaçak krizini dile getiren Türk milliyetçisi gençlerin tutuklanmaya başlandığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlığına riyaset eden bir milletvekilinin yurt dışına çıkışına mâni olmanın bütün demokratik geleneklere ve teamüllere aykırı olduğuna ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in çok sayıda milletvekiline yerinden söz vermesine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

İsrail'in Gazze'deki bir hastaneye yönelik saldırısı sonucunda 500'den fazla masum sivil katledilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi konuyla ilgili meseleden haberdar olur olmaz da ortak bir bildiri yayınlarak bu saldırıyı kınama basireti sergilemiştir. İsrail'in silahsız sivillere yapmış olduğu bu saldırı sadece uluslararası hukuka değil insan olmanın gereklerine de aykırı bir vahşettir. İsrail ordusu bu katliamlara başlamadan önce kualsız savaşağını ifade ve ilan etmişti; bu, kamuoyunun, dünya kamuoyunun malumudur. Biz de “Bir devlet, kualsız ve kaidesiz savaşırsa devlet olma vasfını kaybeder.” demiştik. İşte şimdi, İsrail'in devlet olma vasfını kaybettiği, hastaneleri bombaladığı, çocukları öldürdüğü, düpedüz bir terör örgütü gibi davrandığı bir noktadayız. Allah'ın laneti ve gazabı yapılan bu acımasız ve alçak saldırının faillerinin üzerine olsun. Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere tüm uluslararası toplumu bir an önce, bu masum insanların ve çocukların yaşama hakkına sahip çıkmaya ve Netanyahu'nun bu insanlık dışı terör faaliyetlerini durdurmaya davet ediyoruz çünkü bu artık savaş değil açık seçik bir Netanyahu terörüdür. Dilerim ki Cenab-ı Allah belasını versin, verecektir bana göre. Bize göre de Netanyahu zaten tarihten ders çıkarmamış, 21'inci yüzyılın yeni Hitler'idir, sonu inşallah onunlike benzer ve tüm insanlık tarafından lanetlenir.

Bugün 18 Ekim, 18 Ekim 1991'de bağımsızlığını ilan eden dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın 32'nci bağımsızlık yıl dönümüne takaddüm ediyor. Parti olarak bu günü gururla kutluyoruz. “Yükselen bayrak bir daha inmez.” diyen Mehmet Emin Resulzade'yi, Azerbaycan'ın ilk Cumhurbaşkanı olan büyük dava ve fikir adamı merhum Ebulfaz Elçibey'i ve bağımsızlık uğruna canını veren tüm şehitlerimizi rahmetle yâd ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Saygıdeğer milletvekilleri, bir millî güvenlik sorunu olan sığınmacı ve kaçak krizinin mevcut ve muhtemel yıkıcı etkilerini ortadan kaldırmak yerine, bu krizi dile getiren Türk milliyetçisi gençleri tutuklamaya başladınız. Kendi ellerinizle sebep olduğunuz bir krizin bedelini yine bu memleketin evlatlarına ödetiyorsunuz. Türk milletini kuşatan bu önemli sığınmacı ve kaçak sorununu gündeme getirdiği için tutuklanan milliyetçi gençlerin “Bu rutin bir uygulamadır.” diyerek ilk önce saçlarının kazındığını öğrendik. Daha sonra tutuklu gençlerden birisi olan Süha Çardaklı'nın böbreğinde bulunan stentin, doktorlar tarafından, en geç 9 Ekimde çıkarılması gerektiği ifade edildiği hâlde bugün hâlâ ihtiyacı olan sağlık hizmetini alamadığı bilgisine eriştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Süha Çardaklı'nın dokuz gündür böbreklerinde iltihaplanma riski bulunmasına rağmen hâlâ tedavisine başlanamadığı tarafımızdan biliniyor.

Teröristlere dahi yapılmayan bu muameleler, bu uygulamalar ne vicdanidir ne de insanidir. Biz, içeride şu anda bu sebeple tutuklu bulunan gazetecilerin serbest bırakılması haberini beklerken iki gün önce bir başka genç gazeteci arkadaşımızın daha tutuklandığını öğrendik. Üstelik bu tutuklamaların öne sürülen sebeplerinden biri de genç gazeteci arkadaşlarımızın sosyal medya hesaplarında milliyetçi paylaşımlarda bulunması olarak ifade edilmiştir, bu son derece hazin bir durumdur. Milliyetçi paylaşımlarda bulunmak bu ülkede ne zamandır suç oldu, doğrusunu isterseniz anlayabilmiş değilim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiyorum.

Bunun nasıl bir aymazlık olduğunu tanımlamanızı bekliyorum. Milliyetçi reflexlerden neden bu denli rahatsız oluyorsunuz, onu da anlamakta güçlük çekiyorum. Bu ülkenin milliyetçi gazetecilerine, gençlerine yapılan bu zulmün tek bir amacı vardır, o da Türk milletinin “Artık yeter!” dediği sığınmacı ve kaçak sorununu gündeme getirenlere gözdağı vermektir. Bilinsin ki çabalarınız beyhudedir, hiçbir Türk milliyetçisi Türkiye’nin bugününü ve istikbalini tehdit eden sığınmacı ve kaçak krizine karşı sessiz kalmayacaktır diyorum.

Ayrıca, az önceki bilgilendirmenize istinaden de bir iki cümlede bulunmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlığına riyaset eden bir milletvekilinin yurt dışına çıkışına mâni olmak bütün demokratik geleneklerimize ve teamüllere aykırıdır. Dışarıdan bakıldığında bu, gülünecek durumdur, bu durumun düzeltilmesi noktasında da derhâl vaziyet alınmasının gerekli olduğu kanaatini taşıyorum.

Ayrıca, çok sayıda milletvekili arkadaşımıza yerinden söz veriyorsunuz, bu davranışınızı da takdirle karşılıyorum. Grup Başkan Vekilleri olarak bizleri memnun ettiğini bilmenizi arzularım. Biz, ne kadar çok sayıda milletvekili arkadaşımız konuşursa o denli mutlu oluruz ve sorunlar Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşınmış olur.

Tekrar teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dervişoğlu.

Sayın Muhammed Levent Bülbul, Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Grup Başkan Vekili.

Buyurun.

36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Hamas tarafından 7 Ekim sabahı İsrail’e “Aksa Tufanı” adıyla başlatılan saldırı neticesinde yaşananlara, İsrail’in hava saldırılarıyla ilgili Birleşmiş Milletler tarafından yapılan açıklamaya, dün akşam İsrail’in bir hastaneyi bombalamasına ve konuyla ilgili ABD Başkanı Biden’ın ifadelerine, İslam Konferansı Örgütünün yapmış olduğu bugünkü toplantının ehemmiyetine ve Azerbaycan’ın 32’nci bağımsızlık gününe ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hamas tarafından 7 Ekim sabahı İsrail’e “Aksa Tufanı” adıyla başlatılan saldırı neticesinde başlayan çatışma ortamı âdeta bir savaş hâline dönüşmüş ve yıllardır kronik hâle gelmiş olan Filistin meselesi büyük bir şiddet ortamına evrilerek bölgesel ve küresel anlamda çok ciddi etkiler oluşmaya başlamıştır. Uluslararası hukuku ve Birleşmiş Milletler kararlarını yok sayarak tüm dünyanın gözü

önünde Filistin'i adım adım işgal eden ve Filistinlilere yıllarca zulmeden İsrail, bu saldırıların akabinde yeniden hastane, okul, yerleşim yeri ayırt etmeksizin sivilleri hedef almakta, sivillerin temel insani ihtiyaçlara dahi erişmesine izin vermemektedir.

Birleşmiş Milletler tarafından yapılan açıklamada İsrail'in hava saldırılarının 1 milyondan fazla Filistinliyi yerinden ettiği ve İsrail'in kuzeydeki Filistinli sivil nüfusun gitmesini istediği güney bölgelerini de bombaladığı açıklanmıştır. Bununla beraber, İsrail yönetimi tarafından bölgedeki gazeteciler dahi hedef alınmış; şimdiye kadar 11 gazetecinin hayatını kaybettiği, 20'den fazla basın mensubunun yaralandığı ve 2 kişinin de kaybolduğu bildirilmiştir.

Bir televizyon kanalında konuşan İsrailli asker "Savaşımız sadece Hamas'la değil, savaşımız tüm sivillerle." diyerek İsrail tarafından masum sivillerin yaşam hakkının nasıl hiçe sayıldığını itiraf etmiştir. Uluslararası Af Örgütü, tarafından İsrail'in Gazze'de sivillere karşı uluslararası hukuka göre suç teşkil eden beyaz fosforlu bomba kullandığına dair kanıtlar da ayrıca yayınlanmıştır.

Son olarak dün akşam saatlerinde İsrail ordusu tarafından insanlığa karşı kara bir leke olarak tarihe geçecek bir saldırı gerçekleşmiş, bu saldırıda Gazze'de bulunan ve birçok sivil masumun içinde bulunduğu bir hastanenin bombalanması sonucu en az 500'den fazla sivil katledilmiştir. Hastanenin ABD menşeli 910 kilogramlık MK-84 sığınak delici bombayla vurulduğu ve bombanın İsrail'in envanterinde bulunduğu hepimizce bilinmektedir. Bu da olayın ne kadar vahim bir olay olduğunu göstermektedir.

Dünyanın gözü önünde cereyan eden bu insanlık dışı hadiselerin karşısında ABD, AB ve Batı ülkeleri ikiye bölünmüş tavrını ne yazık ki sürdürmeye devam etmektedir. ABD Başkanı Biden'ın bugün gerçekleştirdiği İsrail ziyaretinde hastane saldırısının İsrail tarafından yapılmadığı, karşı tarafça yapıldığı şeklinde ifadeler kullanması kabul edilemez, skandal açıklamalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bombalamanın İsrail tarafından yapıldığı ayan beyan ortadadır. Buna rağmen Biden'ın hiçbir şekilde İsrail tarafına bu suçu yüklemekten direkt karşı tarafa daha yirmi dört saat olmadan yüklemiş olması bu saldırıya ABD'nin de Biden'ın da ortak olduğu kanaatini hepimizde oluşturmıştır. İsrail geçtiğimiz günlerde bu hastaneleri vuracağı tehdidinde zaten bulunmuştu. Son bombalamadan önce sağlık merkezlerini ve başka hastaneleri de vurmuştu. Kaldı ki başhekimliğe yapmış olduğu bildiride, hastanenin etrafına birtakım füze ve roketlerle saldırı düzenleyeceğini zaten daha önceden beyan ettiği ifade edilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Yine, dünkü hastane saldırısının hemen ardından Netanyahu'nun basın sözcüsü Naftali, bir sosyal medya platformunda "Hastanede çok terörist vardı, İsrail Hava Kuvvetleri vurdu." şeklinde bir mesaj paylaşmış ve ardından silmiştir.

Sözde insan hakları havarisi kesilen ABD, kan ve gözyaşının arkasında olduğunu, insanlık suçu işleyen İsrail'i cesaretlendirecek açıklamaları ve faaliyetleriyle bu suça ortak olduğunu da bu vesileyle bütün dünyaya ilan etmektedir.

Şu anda anlaşılıyor ki çok ciddi bir dezenformasyon savaşı verilmektedir. Meselenin vahameti karşısında İsrail yalan ve iftiradan başka bir şeye sığınmadan karşı tarafı yani Filistinlileri suçlayarak

bu işten sıyrılma çabası içerisinde ancak uluslararası hukuk açısından işlediği bir suçtur, savaş suçudur ve inşallah bunun hesabını da İsrail ve yönetimi verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii.

ABD Başkanı Biden tarafından Orta Doğu'daki gerginlik nedeniyle ABD'de terör tehdidinin arttığı ifade edilmesi de ayrıca akıllara zarar bir açıklamadır. Dünyada terör tehdidi nerede ve ne şekilde artıyorsa arkasına bakınız, bu terör tehdidinin artmasının başlıca müsebbibi Amerika Birleşik Devletleri'nin gayriinsani, emperyalist politikalarıdır.

Çatışma bölgesinde kalıcı bir barış ve huzur ortamının sağlanabilmesi için İsrail'in Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 22 Kasım 1967 tarihli 242 sayılı Kararı'na uyarak, işgal ettiği topraklardan çekilmesi ve 1967 sınırları çerçevesinde başkenti Doğu Kudüs olan Filistin'in devletin tanınması gerekmektedir. Bu mücadelenin verilmesi noktasında bugün gerçekleşecek olan İslam Konferansı Örgütü'nün yapmış olduğu bugünkü toplantının da ehemmiyeti büyüktür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Artık top çevirmenin vakti geçmiştir, artık konuşulacak söz de kalmamıştır, artık bu ikiye bölünmüş başka bir şekilde ifade edecek söz bulunmamaktadır, artık icraat vaktidir. Bu konuda bizar olduğunu, şikâyetçi olduğunu ifade eden kim varsa, başta İslam ülkeleri olmak üzere, bir araya gelerek bu konuda etkili bir tavır ve bir tutum gerçekleştirmek zorundadırlar. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin 2018'de ifade ettiği gibi, Kaşgar, Karabağ, Keşmir, Kerkük, Kudüs, Kıbrıs, Kırım istikrar ve huzura kavuşmadan insanlık rahat bir nefes alamayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bağlayayım efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu vesileyle, Azerbaycan'ın bugün itibarıyla yeniden bir bağımsızlık gününü -32'nci bağımsızlık gününü- kutladığımız bu günde dost ve kardeş Azerbaycan'ı kutluyor, bu acıların inşallah son bulması dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bülül.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi adına Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

37.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İsrail'in Gazze şeridini bombalamaya devam ettiğine, iktidarın çifte standart politikasına, İsrail'e ihraç edilen çimento ve demir çelik listesinde Türkiye'nin ilk sırada olmasına, 18 Ekim 2015'te katledilen Dilek Doğan'a, bir öğrencinin Anadolu Üniversitesinin yemekhanesinde kendini asarak intihar ettiğine, Erzurum ilinin Horasan Belediyesinin her gün yeni bir yolsuzlukla çalkalandığına ve On İkinci Kalkınma Planı'na ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İsrail, maalesef Gazze şeridini bombalamaya devam ediyor ve 2008'den bu yana istatistiklere göre İsrail'in Gazze'ye yönelik en ölümcül hava saldırısı dün gece saatlerinde gerçekleşti ve maalesef tam

rakam bilinmemekle beraber bine yakın sivil insan, çocuk, kadın ayrımsız yaşamını yitirdi. Biz de dün gece Parlamentoda sorumluluk alarak ortak bir bildiriye imza attık ve tabii ki bu saldırıyı, bu insanlığa karşı işlenen suçu hiçbir tereddüde yer vermeden tekrar lanetlediğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Neden “Sorumluluk aldık.” diyorum? Çünkü bir saat öncesinde burada bir savaş tezkeresi geçti ve Orta Doğu’nun en büyük 2 sorunu olan Filistin ve Kürt meselesinde maalesef çifte standartlı yaklaşım Parlamentodaki çalışmalara damgasını vurdu. Evet, İsrail’in Gazze’ye yönelik saldırısında insancıl hukukla asla bağdaşmayacak bir savaş var. Hele hele hastanelerin bombalanması son nokta ama Rojava’da da kanlı bir savaş var ve saldırılar devam ediyor ve iktidara sesleniyorum tabii ki: Bir savaşı kınayıp başka bir savaşın müsebbibi olamazsınız, tarafı olamazsınız. Savaşa dair alınabilecek en büyük güvenlik önleminin, tedbirinin barış olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Barış ve adalettir, bundan daha büyük bir güvenlik tedbiri olamaz ve hiçbir savaşın kazananının olmadığını da kendi ülkemizde on yıllardır yaşadığımız çatışmalı ortamdan maalesef biliyoruz. Savaşın kaybedenleri tüm insanlıktır, kadınlardır, çocuklardır, milyonlarca savunmasız hayattır. Ve koskocaman bir dünyanın hepimize yeteceğini bir kez daha söyleyeyim.

Tabii ki iktidarın sadece çifte standartlı politikası, ikiyüzlü politikası Kürt meselesinde de değil, İsrail-Filistin çatışmasında da öyle, İsrail’in saldırılarında da öyle. Baktım Dışişleri Bakanlığı sayfasına; İsrail’e vize yok ama Filistinlilere vize uygulanıyor, vize uygulaması var. Diğer bir mesele, Gazze’de İsrail’in ördüğü konutların ve duvarların çimentosu Türkiye’den gidiyor, İsrail’e ihraç edilen çimento ve demir çelik listesinde Türkiye ilk sırada. Bu konuda da bir izah istiyoruz hakikaten ve tekrar, saldırıyı lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, Dilek Doğan hepimizin bildiği bir isim. 18 Ekim 2015’te evinin içinde annesinin gözü önünde polisler tarafından katledildi ve annesi “Biz Maraş’ta katliamdan kaçıp geldik, ölüm kızımı İstanbul’da buldu.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ailesine sayısız adaletsizlikler yaşatıldı; gözaltı, abisi sürgün edildi, bir abisi tutuklandı, bir abisi yaşamını yitirdi ve Dilek Doğan’ın katilleri yerine ailesi cezalandırılıyor ve bu durum devam ediyor. Kardeşi Mazlum’un, ablasının mezar taşına yazdığı gibi şunu söylemek istiyorum: “Bir hazan mevsiminde Binboğaların, Serkez toprağına düşen ay yüzülü Dilek’i, asla unutmayacağız.” Dilek Doğan’ın anısına saygıyla...

Sayın Başkan, iki gün önce sabah korkunç bir haberle uyandık: Bir öğrenci; yemekhanede, Anadolu Üniversitesinin yemekhanesinde kendini asarak intihar etti. Savcılık alelacele “Yoksulluktan, açlıktan değil.” diye garip bir açıklama yaptı. Ya, bir kere bu, intihar etmiş, bir umutsuzluk içinde, borçlanma olmasa ne yazar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Şu anda gençlerin gözü dışarıda; bütün umudu yurt dışına gitmek, geçinmek için Türkiye’den çıkmak. Ne barınabiliyorlar ne eğitim masraflarını karşılayabiliyorlar ne doyabiliyorlar ve gençlerin insanca yaşayabileceği bir zemini, bir ortamı yaratmak hepimizin, bu Parlamantonun sorumluluğudur diyorum ve yaşamını yitiren gencimiz için çok acı duyduğumuzu, üzüntülü olduğumuzu, ailesine başsağlığı dilediğimizi de ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, vekili olduğum Erzurum ilinin Horasan Belediyesi her gün yeni bir yolsuzlukla çalkalanıyor. Soru önergesi de verdik. Temmuz ayında bir operasyon, geçen hafta ikinci bir operasyon, Belediye Başkanının oğlu gözüaltına alınıyor, yeğeni gözüaltına alınıyor, tutuklanıyor, 20 milyon tutarında yolsuzluğun bir parçası oldukları iddia ediliyor, çarşaf çarşaf basında yer alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Temmuz ayında da yeğeni İlhan Aydın'ın 1,5 milyon lirayı zimmetine geçirdiği iddiasıyla yine suçlanmıştı. Aynı aileden birçok kişi işe alınıyor ve hiçbir denetleme yapmıyor İçişleri Bakanlığı ve iktidar grubu. Gerçekten bunu anlatırken bile ne diyeceğimi bilmiyorum. Horasan Belediye Başkanı neden hâlâ görevde ya? Bu kadar yolsuzluk soruşturması var, kendi belediyeleridir diye belediye başkanlarına yolsuzluk, zimmet için izin veriliyor ama bizim Belediye Başkanlarımız Selçuk Mızraklı, Gültan Kışanak, Mukaddes Kubilay sadece HDP'li Belediye Başkanı oldukları için şu anda cezaevinde rehin tutuluyorlar ve yerlerine kayyum atanıyor. Hiç kimse, kayyumların meşruiyetini bize kabul ettiremez. Yasallık zaten yok, hiçbir şekilde yok ama gayrimeşru, keyfi uygulamalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu keyfi uygulamalara karşı sessiz kalmayacağız ve iktidar belediyelerindeki bu yolsuzluğa göz yummayı da bütün Türkiye'ye şikâyet ediyoruz. AKP belediyelerine iltimas geçiliyor.

Sayın Başkan, son olarak... Bir kalkınma planı sunuldu dün, 2024 ile 2028 yılları arasını kapsayan bir kalkınma planı. Neymiş? Hükümet, ekonominin yılda ortalama yüzde 5 büyümesini, 2028 yılında 1 trilyon 589 milyar dolar millî gelire, 17.554 dolar kişi başına gelire ulaşmayı; ihracatını 375 milyar dolara çıkarmayı, enflasyonu kalıcı olarak tek haneli rakamlara indirmeyi ve 2028 yılı sonunda da yüzde 4,7 geriletmeyi hedefliyormuş. Hedeflemeniz boş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Son olarak...

Buyurun Sayın Beştaş, toparlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Zihniyetiniz değişmeden ekonomiyi düzeltemezsiniz.

On İkinci Kalkınma Planı'nda da hayalî hedeflerle toplum aldatılmaya çalışılıyor. Bu hedeflerin, daha önceki hedeflerin, 2012 yılı hedeflerinin yerinde de yeller esiyor; AKP'nin hiçbir hedefi tutmadı, 2023 hedeflerinin hepsi karavana halk diliyle. AKP-MHP iktidarı ekonomideki denklemi yanlış bir yerden kuruyor. Oysa denklem son derece basit, bir daha söyleyeyim: Ne kadar demokrasi, o kadar ekonomi. Demokrasi ve özgürlükler olmazsa ekonomi de olmaz, düzelmez. Ancak, On İkinci Kalkınma Planı, yazılmış olmak için yazılmış, kadük kalmaya mahkûm bir plandır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Burcu Köksal.

Buyurun Sayın Köksal.

38.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Azerbaycan'ın 18 Ekim Bağımsızlık Günü'ne, milletvekiline yurt dışı çıkış yasağı konulmasının hukuk garabeti olduğuna, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in İç Tüzük 60'a göre milletvekillerinin söz taleplerini karşılamasına, Gazze'de yaşanan insanlık dramına, AKP iktidarının çiftçiden ÖTV'yi, KDV'yi son kuruşuna kadar aldığına, açıklanan şeker pancarı alım fiyatına, TMO'nun çiftçinin ürününe zamanında almamasına, emeklilerin zor durumda olduğuna ve ülkedeki işsizliğe ilişkin açıklamaları

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, “Azerbaycan'ın sevinci bizim sevincimiz, kederi bizim kederimizdir.” diyen Büyük Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün izindeyiz. Kardeş ve dost ülkemiz can Azerbaycan'ın 18 Ekim Bağımsızlık Günü'nü kutluyor, Azerbaycanlı kardeşlerimizi sevgi ve saygıyla selamlıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir milletvekiline yurt dışı çıkış yasağı konulması ayrı bir hukuk garabetidir, bu yanıltan da acilen dönülmesini bekliyoruz.

Ayrıca, sizin Genel Kurulda milletvekili arkadaşlarımıza söz hakkı vermenizden bir Grup Başkan Vekili olarak son derece memnunum. Bugüne kadar İç Tüzük 60'a göre bir dakikalık söz taleplerini karşılamış olduğunuzdan dolayı da teşekkür ediyorum, bundan sonra da milletvekili arkadaşlarımızın İç Tüzük 60'a göre bir dakikalık söz taleplerini karşılayacağınızı ümit ediyorum.

Sayın Başkan, Gazze'de yaşanan, bir insanlık dramıdır. Masum insanların öldürülmesinin hiçbir haklı gerekçesi olamaz. Dün akşam Gazze'deki hastane saldırısında yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. O topraklarda Gazzelilere yapılan saldırıların bir an önce durmasını ümit ediyorum. Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Yurtta barış, cihanda barış.” sözünü bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, çiftçilerimiz bugünlerde büyük zorluklar yaşıyor, zor günler geçiriyor. AKP iktidarı, bu ülkenin topraklarını kalkındıran, üreten çiftçimizden ÖTV'yi, KDV'yi son kuruşuna kadar almaya devam ediyor. Biz, çiftçinin kullandığı mazottan ÖTV alınmaması gerektiğini defalarca bu Mecliste, sahada, birçok yerde dile getirdik, hatta Türkiye Büyük Millet Meclisine önergeler verdik bu konuyla ilgili ama maalesef iktidar tarafından reddedildi. Şimdi, her gün gelen zamlarla baş edemez hâle gelen, sürekli artan üretim maliyetleri karşısında ezilen çiftçinin elini kolunu bağladılar ve tarımı bu ülkede bitirme noktasına getirdiler.

Geçtiğimiz günlerde şeker pancarı fiyatları açıklandı. 2002'de tonu 1.450 lira olan şeker pancarına yüzde 27'lik bir zam yaptılar, 1.855 liraya çıkardılar. A kotası pancar fiyatı 1.855 lira, C kotası pancar fiyatı 16 polar gelmek koşuluyla 1.200 lira fiyat verildi ama polar ortalaması 12-13 gibi geliyor. 1 polar düştüğünde de 115 lira para düşüyor yani polar ortalaması 12 olan bir pancarın fiyatı 950 lira ediyor. Her şeye yüzde 100'ün üstünde zam gelirken pancara verilen bu fiyat, pancar üreticisine “Artık üretim yapma.” demektir. Pancar üreticisi, A kotası pancarın en azından 2.500 lira olmasını istiyor, “Başka türlü ben üretim yapamam, kurtaramam.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ben de soruyorum, geçen hafta da sordum: Pancar üreticisine garazınız nedir, onların üretim yapmasını istemiyor musunuz? Çiftçinin üretimde kalabilmesinin temel koşulu gübre, mazot, yem, tohum, ilaç kullanabilmek ama bunlarda da biz yurt dışına bağımlıyız. Seçim öncesi litresi 19 lira olan mazot bugün 40 lirayı aşıyor, yüzde 100'lük bir fiyat artışı var. Çiftçinin traktörü özel tüketim aracı değil, onun ekmek teknesi; onun için onun ekmek teknesi olan traktörden KDV'nin ve ÖTV'nin alınmaması gerekiyor ama maalesef şu anda dünyanın en pahalı mazotunu bizim çiftçimiz kullanıyor.

2024 tarım desteği açıklandı, 63,4 milyardan 91,55 milyara çıktı; enflasyonun yüzde 100 olduğu bir ülkede çiftçiye yüzde 44 destekleme vermek yani çiftçiye verilen desteklemeyi yüzde 44 oranında artırmak o çiftçiyi cezalandırmak demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Toprak Mahsulleri Ofisi yılbaşında diyor ki: “Tüm buğdayı alacağım, ton fiyatı da 9.250 lira.” Yılın ilk beş ayında Ukrayna-Rusya savaşı nedeniyle Toprak Mahsulleri Ofisi depolarını doldurmuşsa, stoklarını aşmışsa buradaki çiftçinin ürününü zamanında almıyor; çiftçi, ürününü geçen yılın bile altındaki fiyatlara satmak zorunda kalıyor. 6 liradan buğday satıldı bu ülkede, bir bardak çayın fiyatı 5 lirayken 1 kilo buğdayı 6 liraya sattı bu çiftçi; buna da yazıklar olsun diyorum. Şu anda kışlık ekimler yapılıyor, çiftçi bu mazot, gübre fiyatıyla nasıl ekim yapacak? Üretim maliyeti düşmeden tüketicinin alacağı fiyat da düşmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Emekliler de zor durumda. Şimdi, emekli ikramiyesiyle ilgili Bakan diyor ki: “Mücbir sebeplerden dolayı kısıtlama yaptık.” Yani “Çalışan emeklilere, banka emeklilerine vermiyoruz.” diyor. Dullar ve yetimler de zaten 5 bin lira alamayacak; dullar 3.750 lira, yetimler 1.250 lira alacak. Eğer hem dul ve yetim maaşı alınıyorsa ölen kişiden, dul 2.500 lira, yetim 1.250 lira alacak. Böyle kısıtlamalara gitmişler. Şimdi soruyorum, saray günde 21 milyon lira harcarken kısıtlama akla gelmiyor, makam araçları yenilenirken, uçaklar, helikopterler alınırken kısıtlama akla gelmiyor, yandaşlara üç beş yerden maaş bağlanırken kısıtlama akla gelmiyor, sıra çalışan emeklilere, banka emeklilerine, dul ve yetimlere gelince kısıtlama akla geliyor.

Ve bir de işsizlik sorunu var. Geçtiğimiz hafta Türkiye Taşkömürü işe alım kurası yapıldı; 1.500 kişi alınacak işe 26.054 kişi başvuruyor ve bunların içerisinde bir de Mısırlı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın, bağlayalım lütfen.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Amacımız ırkçılık yapmak filan değil ama bu vatan evlatları işsiz gezerken başka bir yerden gelen birinin o kurada işe girmesini kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

Ayrıca, ülkede bu kadar büyük bir işsizlik varken, üniversite mezunu gençlerimiz iş bulamazken, bu Mecliste -biliyorum ki- 600 milletvekilinin telefonu her gün işsiz gençlerimiz yüzünden aranırken eski bakanın çocuklarına üçer koltuk, üçer maaş verildi; AKP’li eski Kültür ve Turizm Bakanı Attila Koç’un 2 çocuğu da 3 koltuklu 3 maaşlı oldu. Bakın, eski Bakan Zehra Zümrüt Selçuk, KARDEMİR ve KARÇELİK’in Yönetim Kurulu Üyesi ve İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi Genel Direktörlüğü görevini yürütüyor; 3 koltuktan da maaş alıyor. Oğlu Taha Koç, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı, TÜRKSAT Uydu ve Kablo TV’deki görevinin ardından Turkcell Genel Müdürü oluyor; ona da 3 koltuk ve 3 maaş veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, son defa, toparlayın.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Acaba keramet nerede? Bu kadar yoğun bir işsizlik yaşanırken eski bakanın kendisi de zaten Global Tower’da Yönetim Kurulu Üyesi ve 65 bin liralık da milletvekili emekli maaşı alıyor. Bunun da takdirini yüce Meclise ve kamuoyuna sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin konuşacaklar.

Buyurun Sayın Zengin.

39.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 18 Ekim Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'ne ve Karabağ'a, dün Genel Kurulda bütün siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin ortak kararıyla yapılan çalışmaya, Filistin meselesinin sadece Türkiye'de değil dünyanın pek çok farklı yerinde farklı yansımaları sebebiyet verdiği, Türkiye'de yapılan protestolarda sınırların belli olduğuna ve tüm bu yaşananlar nedeniyle gün içerisinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç günlük milli yas ilan edileceğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İlk önce, ben de konuşmamın başında... 18 Ekim tarihi, bugün Azerbaycan'ın 2'nci kez bağımsızlığını kazanmasına binaen Azerbaycan Bağımsızlık Günü olarak kutlanıyor. Ben de dost Azerbaycan halkının bu özel gününü tebrik ediyorum. Özellikle Ermenistan'ın işgal ettiği topraklardan çıkmasıyla birlikte Karabağ'ın özgürleşmesi, devamında bağımsızlık gününün daha farklı bir anlam kazandığı kanaatindeyim, tekrar tebrik ediyorum.

Tabii, dün özellikle Genel Kurul kapanırken -Türkiye Büyük Millet Meclisini, Genel Kurulu dün siz yönetiyordunuz- sizin de inisiyatifinizle bütün siyasi parti gruplarının ve milletvekillerinin ortak kararıyla yaptığımız çalışmayı çok anlamlı buluyorum Türkiye için, dünya için ve bugün bu konuya dair söylenen bütün görüşlere, fikirlere kalben katılıyorum ve devamında da hepimizi memnun edecek bir şeyi de açıklayacağım inşallah.

Tabii, Filistin'le alakalı mesele sadece Türkiye'de değil yani dünyanın pek çok farklı yerinde farklı yansımaları sebebiyet veriyor. Daha evvel bu kürsüde birkaç defa ifade etmişimdir, artık “dışarıda” diye bir mesele yok yani içeride olan her konu dış politikayı etkiliyor ve dışarıda, başka ülkelerde olan hadiselerin de Türkiye'ye yansımaları oluyor veya bizim vatandaşlarımız üzerinde etkileri olmakta. Şu anda İsrail Devleti'nin Filistin'de uyguladığı uluslararası hukuku tanımayan yaptığı eylemler neticesinde şu ana kadar 3.300 diye tahmin edilen, kesinleşmeyen sayıda Filistinli hayatını kaybetti. Dün zaten hastanenin bombalanması fevkalade sorunluydu, savaş hukuku da dâhil olmak üzere hiçbir hukukta yeri olmayan bir eylem idi. Ama devamının geleceğini söylüyorlar. O yüzden, bizlere düşen başka şeyler var ve bunun başka yansımaları da olmakta.

Batılı ülkelerde özellikle kayıtsız şartsız İsrail'e destek veren uygulamaların kendi vatandaşlarımız üzerinde etkileri oluşmaya başladı. Nasıl etkiler? Bir defa, haklı olarak eylem yapmak istiyorlar, bu eylemlerine izin verilmiyor; hep demokrasiden bahseden Batılı ülkeler bu eylemlere engel getiriyorlar. Bazı sivil toplum örgütlerini eylem yapmadan evvel davet edip onlara bir tür ayar vermeye çalışıyorlar. Hatta okullarda yaşları küçük öğrencilere bir tür test dağıtarak bir vicdani test yapmaya çalışıyorlar, yapıyorlar. Yani çocukların bu konudaki tepkilerini ölçerek onları bir tür cezalandırma yöntemini tercih ediyorlar. Buradan baktığımız zaman, tüm olan bitenlerin aslında dünyadaki Müslümanlar üzerinde baskıyı artıran bir yöntem, bir zamana doğru evrildiğini görüyoruz. Bu yüzden, bizim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O sebeple, Sayın Başkanım, bize düşen şey, bu olayın dünyadaki yansımalarını bir bütün olarak görmekte çok büyük bir fayda var.

Tabii, Türkiye’de yapılan protestolarda sınırlar bellidir. Yani bir başka insana zarar vermeden, bir başka kuruma, bir başka binaya, yapıya zarar vermeden hukukun içinde kalarak eylemlerin yapılması gerekiyor. Bu manada, zaten İçişleri Bakanlığımızın ortaya koyduğu tavır da bu eylemlerin hukuk içinde kalarak yapılmasına daırdır. Yoksa özellikle dün akşam itibarıyla, başta Ankara dâhil olmak üzere -giden milletvekili arkadaşlarım da vardı, eminim başka partilerden gidenler de vardır- her yerde bu protestolar yapılmaya devam edildi ve olacaktır da muhakkak suretle.

Şimdi, biliyorsunuz, yaşadığımız çok elim olaylardan sonra millî yas ilan edebiliyoruz. Bugün itibarıyla, şu anda çalışmaları devam ediyor. Kanun gereğince ancak Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ilan edebiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu önemli Sayın Başkanım.

Bugün gün içerisinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç günlük bir millî yas ilan edilecek. Ben Genel Kuruldaki bütün siyasi partilerin de bundan memnuniyet duyacağına eminim. Bu, bizim, özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak ve başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bütün unsurlarıyla beraber bu konuyu hangi seviyede algıladığımızın görülmesi açısından önemlidir diye düşünüyorum. Sanıyorum Genel Kurul devam ederken bugün içinde nihayetlenmiş olur, Cumhurbaşkanlığı kararnamesini de burada paylaşıyoruz. Üç günlük millî yasin bu konunun idraki açısından Türkiye’nin bir örneklik teşkil edeceğine de inanıyorum.

Şu an söyleyeceklerim bu kadar Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

Gündeme geçiyoruz değerli arkadaşlar.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 2 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup bilgilerinize sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kosova Parlamentosu Çevre, Gıda, Tarım, Planlama ve Kalkınma Komisyonu tarafından 3-4 Kasım 2023 tarihlerinde Kosova Cumhuriyeti’nin başkenti Priştine’de “Ulaştırmanın Geleceği” konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 10/10/2023 tarihli ve 3’üncü Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/773)

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kosova Parlamentosu Çevre, Gıda, Tarım, Planlama ve Kalkınma Komisyonu tarafından 3-4 Kasım 2023 tarihlerinde Kosova Cumhuriyeti’nin başkenti Priştine’de “Ulaştırmanın Geleceği” konulu parlamentolar arası konferansa Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyetin katılması hususu Genel Kurulun 10/10/2023 tarihli ve 3’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ad ve Soyad	Seçim Çevresi
Muhammet Müfit Aydın	Bursa
Kaan Koç	Ardahan
George Aslan	Mardin

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği (AB) İspanya Dönem Başkanlığı tarafından 26-27 Ekim 2023 tarihlerinde İspanya'nın başkenti Madrid'de "Avrupa Birliğinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa katılması Genel Kurulun 12/10/2023 tarihli ve 7'nci Birleşiminde kabul edilen Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi (3/774)

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Birliği (AB) İspanya Dönem Başkanlığı tarafından 26-27 Ekim 2023 tarihlerinde İspanya'nın başkenti Madrid'de "Avrupa Birliğinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyetin katılması Genel Kurulun 12/10/2023 tarihli ve 7'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ad ve Soyad	Seçim Çevresi
Ziya Altunyaldız	Konya
Gizem Özcan	Muğla

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.43

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.12****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Grup önerisine geçmeden önce Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarına devam ediyoruz.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

3.- Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/775)

17/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz; Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimi için 17/10/2023 Salı günü saat 15.30’da toplanmış ve kullanılan 22 adet oy pusulasının tasnifi sonucu, aşağıda adları ve soyadları yazılı üyeler karşılarında gösterilen oyu alarak, İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi uyarınca Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçilmişlerdir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Nazım Elmas

Giresun

Komisyon Geçici Başkanı

Başkan: İsmail Emrah Karayel	İstanbul Milletvekili	17 oy
Başkan Vekili: Nazım Elmas	Giresun Milletvekili	17 oy
Sözcü: Barış Karadeniz	Sinop Milletvekili	17 oy
Kâtip: Hilmi Durgun	Antalya Milletvekili	17 oy

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

B) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç’un 18/10/2023 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/20)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç’un Plan ve Bütçe Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin yazısı 18 Ekim 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

2.- Başkanlıkça, Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp’in 18/10/2023 tarihinde Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/21)

BAŞKAN – Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp’in Dışişleri Komisyonu üyeliklerinden istifasına ilişkin yazısı 18 Ekim 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Filistin’de yaşanan olayların ve iddiaların yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla 18/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, Filistin’de yaşanan olayların ve iddiaların yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla 18/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesi talebimizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/10/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selim Temurci.

Buyurun Sayın Temurci.

Süreniz beş dakikadır. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin saygıdeğer üyeleri, aziz milletimiz; açık oturumda Genel Kurulda yaptığım ilk konuşmada, sizlerin şahsında İstanbul’dan Edirne’ye, Hakkâri’den İzmir’e, Rize’den Aydın’a 81 vilayetimizi, bütün milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum. Milletimizin ortak hissiyatı adına Kudüs-i Şerif’i, Mescid-i Aksa’yı, Gazze’yi ve onurlu ve şerefli Filistin halkını hürmetle muhabbetle selamlıyorum.

Hastane bombalayacak kadar alçaklaşan siyonist rejimi ve onun destekçilerini lanetliyorum. Dün gece o görüntülerden sonra savaş gemilerini, uçak gemilerini bölgeye gönderen ve bunu yeterli görmeyerek kendileri de bölgeye giderek İsrail’in zulmüne destek olan, âdeta onu ödüllendiren büyük zalimleri lanetliyorum. Vücutları parçalanmış çocuklar, kadınlar, yaşlılar, hastalar ve tüm bunlara karşı üç maymunu oynayan, evet, medeniyet denilen tek dişi kalmış canavar.

Değerli kardeşlerim, hepimiz mahzun ve endişeliyiz. İnsanlık en ağır sınavlarından, maalesef, birini yaşıyor, insanlar gözümüzün önünde katlediliyor, vicdanlar öldürülüyor, inançlar öldürülüyor. Bu noktada, partilerimiz farklı olsa da mesele Filistin olunca “Biz hep birlikteyiz.” diyebilen milletvekili arkadaşlarımıza şükran borçluyuz. Geçtiğimiz hafta ve dün gece Gazze’de yaşananlarla ilgili olarak gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisi kendine yakışanı yapmıştır, ortak bir tepki ve deklarasyonlarla milletimizin hissiyatına tercüman olmuş ve bu tablo gerçekten Gazi Meclisimize çok yakışmıştır.

Gelecek-Saadet grubumuzun Meclis araştırması önergesi “Zalimler zalimlerle buluşurken bizler sessiz kalamayız.” çılgılığının adıdır aslında. Evet, bizler de mazlumlarla kucaklaşalım istiyoruz. Onun için, bugün burada Grup Başkan Vekilimiz İsa Bey’e teşekkür ediyoruz. Bir araştırma önergesi verdik ve ben inanıyorum ki bu araştırma önergesine şu ana kadar olduğu gibi bu Meclis sahip çıkacak, bir komisyon kuracağız ve bu komisyon ortak bir heyetle Filistin’e giderek oradan bütün dünyaya Filistin’de olup biteni anlatacak ve araştırma komisyonumuz buraya gelerek orada olanlara karşı tepkimizi milletimizle paylaşmış olacağız.

Dünya tarihinin gördüğü en büyük katliamlardan biri yaşandı dün gece. Bu geceyi unutturmamak için bugün sabahleyin Gelecek-Saadet grubumuzun toplantısında, buluşmasında -Genel Başkanlarımız da ifade ettiler- millî bir yas talebimiz oldu. Burada çok büyük bir memnuniyetle Sayın Cumhurbaşkanımızın bu talebi karşıladığını görmek gerçekten milletimizi mutlu etmiştir, bizleri mutlu etmiştir; kendilerine şükranlarımızı arz ediyoruz.

Aziz milletimiz, değerli milletvekilleri; insanlık tarihinin en talihsiz, en gayriinsani, en ahlaksız meydan okumalarına şahitlik ediyoruz. Düşünün, geçtiğimiz hafta İsrail’in Savunma Bakanı “Biz savaş hukukunu dinlemeyeceğiz, önümüze gelen herkesi öldüreceğiz ve biz Filistin’deki insanları âdeta hayvan gibi görüyoruz, onlara öyle muamele edeceğiz.” dedi ve aslında dün gece yaşadıklarımız, bütün bu soykırım talebinin bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Buradan, milletin Meclisinden şunu ifade etmek isterim: Başta Netanyahu olmak üzere bütün katiller ve onu destekleyenler er ya da geç, mutlaka hesap vereceklerdir ve burada, bir zamanlar İsrail zulmüne “one minute” diyen Türkiye olarak -tekrar altını çizerek ifade etmek istiyorum- biz, bu katliamlar ve soykırımlar karşısında artık yüzlerce defa “one minute” demek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Katillerin yüzlerine karşı “Siz öldürmeyi bilirsiniz.” diyen sesin çok daha fazla çıkmasını istiyoruz. Çok daha fazla yapmamız gereken işler var. Elbette ekonomide yaşadığımız çok büyük buhranlar, çok büyük sıkıntılar var. İnşallah, el birliğiyle, kardeşlik içinde bu ülke her türlü sorununu çözer ama zaman zalime karşı, zulme karşı durma zamanı, onun için çok önemli bir vazifeyi yerine getiriyoruz.

Merhum Erbakan Hocamız, İsrail’i bir timsaha benzetirlerdi ve maalesef, o timsahın hedefinin sadece Gazze ve Filistin olmadığını, bütün bir Orta Doğu ve Türkiye olduğunu artık bizler çok iyi biliyoruz ve bunun farkındayız.

Ben sözlerimi şöyle toparlamak istiyorum: Bizlere soruyorlar “Niçin Kudüs? Niçin Mescid-i Aksa? Niçin Gazze? Niçin Filistin?” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Biz yüreğimizin sesiyle konuşuyoruz ve diyoruz ki: Nuri Pakdil ne diyorsa biz onu diyoruz, bizim yüreğimizin bir tarafı Mekke, diğer tarafı Medine’dir ve bunun üzerini de Kudüs örter.

Bu, milletin hissiyatıdır ve Allah’ın izniyle bu millet Filistin’e ve Filistin davasına sahip çıkacak diyor, bu duygularla, Meclisimizi Gelecek-Saadet grubu adına saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temurci.

Saadet Partisi grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu konuşacaklar.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Türkoğlu.

Konuşmaya başlamadan... Biraz ilerlemek için, bu uzatmalara dikkat edelim, biraz bu faslı şey tutacağız herkes için; herkese aynı şekilde...

Teşekkür ederim anlayışınız için.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – “Yıkılasın İsrail! Enkazını göreyim/Sana devlet diyenin yüzüne tüküreyim.” İsrail terör devleti olduğunu tescil etmiştir. Bugün burada bazı acı gerçekleri de konuşmanın zamanı geldi. Gazze’de yaşanan kanlı trajedinin sebebi Batı’nın petrol ve doğal gaz ihtiyacı ve Mekke Şerifi Hüseyin ve şürekâsının Türk’e ihanetidir. Bugün Gazze’de çocuklar İsrail’in devlet terörüyle paramparça oluyorsa bunun sebebi aslında Hicaz’ın işgal altında olmasıdır. Hicaz’ın işgal altında olması demek Müslümanların imanlarının, ahlaklarının, zihinlerinin, gönüllerinin, merhametlerinin ve de vicdanlarının işgal altında olması demektir. Orta Doğu’da oluk oluk akan Müslüman kanının sıçradığı yer aslında ne Batı ne Amerika ne de İsrail’dir, o kanın sıçradığı yer gerçekte İslam dünyasıdır; o kan Müslümanların vicdanına, Müslümanların ahlakına ve imanına sıçramıştır. İslam dünyasının tam da merkezinde paramparça edilen Gazze çocuklarının masum bedenlerinin muazzaz parçaları Suudi saraylarına, Ürdün saraylarına, Katar saraylarına, Kuveyt saraylarına, cümle Arap emirliklerinin saraylarına ve aslında tüm Müslümanların secdelerine savrulmuştur.

Bugün bir hazin gerçeği daha yüzünüze haykırmak istiyorum: Hiç kusura bakmayın, bugün bu coğrafyada akan kanın müsebbiplerinden biri de Arap Baharı’nda emperyalizme çanak tutan ve onlarla iş tutan iktidarınızdır. Bugün bu coğrafyada akan kanın müsebbiplerinden biri de “Orta Doğu’da bizden habersiz yaprak bile kıpırdamaz.” diyen bugünkü iktidardır. Bugün bu coğrafyada akan kanın müsebbiplerinden biri de Büyük Orta Doğu Projesi iş birliği iktidarınızdır. Bugün bu coğrafyada akan kanın müsebbiplerinden biri de İsrail’le ticaretinde rekor üstüne rekor kıran...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – ...Barzani’nin petrolünü İsrail’e taşıyan fakat İsrail’le diplomatik münasebetini kesmeyip Venezuela kadar, Şili kadar, Küba kadar olamayan iktidarınızdır ve Orta Doğu politikalarını Kurtlar Vadisi stüdyolarında ve Polat Alemdar repliklerinde ya da karikatüre çevirerek istediğiniz her şeyi söylettiğiniz Abdülhamid dizisi setlerinde pazarlayan iktidarınızdır. “Büyük Orta Doğu Projesi’nin de Eş Başkanıyım.” diye kasım kasım kasılanlar, bugün, temenninin, ilenmenin ve kınamanın dışında da bir şeyler yapmalıdır. Ne yapmalıdır biliyor musunuz? İncirlik’i ve Kürecik’i kapatın, yetmezse Batı’yla yapmış olduğunuz geri kabul anlaşmalarını inkâr edin ki samimiyetinizi görelim.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Saadet Partisi grup önerisi üzerinde Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Halide Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA HALİDE TÜRKOĞLU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, İsrail’in Gazze’de bir hastaneye düzenlediği hava saldırısı sonucu yaşamını yitirenlere Allah’tan rahmet diliyor, Orta Doğu halklarının da başı sağ olsun diyorum ve bir kez daha, partimiz adına bu katliamı kınadığımızı, lanetlediğimiz belirtmek isterim.

Filistin halkının özgürlük mücadelesini ilk günden beri savunduk ve savunmaya devam edeceğiz. Sivillere yönelik dün akşam gerçekleştirilen katliam bir savaş suçudur, insanlık suçudur demeye devam edeceğiz.

Biliyorsunuz, 7 Ekimden bu yana binlerce insan yaşamını yitirdi, katliamlar gerçekleşiyor, insanlık suçu işleniyor, savaş suçları işleniyor. Elbette ki bu katliam son birkaç gün içerisinde gerçekleşmedi, aslında yüz yıla yakındır, Orta Doğu topraklarında, ulus devlet temelli gelişen, neredeyse kendi içindeki halklarla barışamayan bir sistem inşa edildi. Bu sistemle ne yazık ki başta İsrail devleti olmak üzere Orta Doğu’da birçok devlette, kendi halkıyla barışamayan, yeri geldiğinde mezhepçilikle, yeri geldiğinde milliyetçilikle, yeri geldiğinde ırkçılıkla, tam da o militarist politikaları hayata geçirmek için bir savaş coğrafyası inşa ediliyor ve inşa edilmek üzere de kararlar alınıyor. Eğer ki bugün biz Filistin’de yaşanan bu katliamlara karşı çıkıyorsak diğer topraklarda kendimizin üretmiş olduğu ayrımcılığa dayalı bakış açımızı da sorgulamamız gerekiyor. Bu şu demek: Hakikat nedir? Hakikatler nasıl çarpıtılır? Bugün İsrail Devleti Filistin’i bombalarken aslında bin bir türlü yalan bin bir türlü senaryo çizebilir ama bizler, özellikle Orta Doğu halklarında yaşayan kesimler bu gerçekliği çok iyi biliyoruz. Bazen katliama uğrarsınız, orada o katliama ne derler? “Biz terörist katlettik.” derler. Bir çocuk terörist olarak ilan edilebilir, bir kadın terörist olarak ilan edilebilir, 70 yaşındaki bir nine terörist olarak ilan edilebilir; bunu İsrail Devleti de yapıyor, bunu Türkiye devleti de yapıyor, bunu Orta Doğu’daki bütün ulus devletler ne yazık ki yapıyor, bir politika hâline getiriyor. O yönüyle, biz Filistin halkıyla dayanışırken onurlu bir barışı savunuyoruz. Onurlu barışı savunurken de ülke devletlerine çağrımız elbette ki var: Savaş rejiminden vazgeçin, savaş politikalarına destek vermekten vazgeçin; bugün İsrail devletine karşı yapılacak olan yaptırımları ele alırken halkların barışını esas almak üzerinden politikalar geliştirin diyoruz. Yani bir yandan İsrail’in yaptığı katliamlara karşı çıkarken ama bir yandan Rojava’da, Şengal’de, Mahmur’da nelerin yaşandığını da aslında bilmemiz gerekiyor. Buna dair savaş politikalarından vazgeçilmesini istiyoruz demiştik ki dün burada bir savaş tezkeresi onaylandı; bu, aslında, tam da savaşa karşı onurlu bir barışı savunmaktan ziyade savaş kararlarında ısrar etmek demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Türkoğlu.

HALİDE TÜRKOĞLU (Devamla) – O yönüyle son kez şunu söylüyorum: Orta Doğu’da, özellikle başta dünya halkları olmak üzere, bu savaşların son bulabilmesi için halkların birlikte yaşamını savunmak gerekiyor, onurlu bir barışı savunmak gerekiyor. Buna dair kararları... Bu Meclis de dâhil olmak üzere dünyanın bütün meclislerinde savaşa karşı aslında tek ses olmamız lazım ve bu tek sesi hayata geçirirken de çok renkliliğe, farklılıklara saygı duyup savaş rejimlerini ortadan kaldırmamız gerekiyor diyorum.

Teşekkür ederim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, söz talebiniz mi var?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu önerenin sonunda, oylamaya geçmeden konuya dair söz almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tamam.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Yunus Emre konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Emre.

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, böyle bir gündem üzerine, böylesine ağır bir konu üzerine konuşmak hepimiz için gerçekten çok zor. Bazen belki klişe olarak da görülebilir ama sözün bittiği yer, sözün bittiği an durumuyla karşı karşıyayız. Ama değerli arkadaşlarım, şunu da hatırlatmak istiyorum: Filistin’de yaşanan bu meseleler, bu sorunlar, bu katliamlar, bu sivil kayıpları sadece bir gün olan bir hadise değil; yetmiş beş yıldır kamplarda yaşayan, evlerinden, yurdundan uzakta yaşayan, en temel ihtiyaçlara, suya bile erişmekte zorluk çeken insanlardan bahsediyoruz, onların dramından bahsediyoruz. Ve böyle bir konuyla ilgili acaba yaptığımız bu tartışmalar, bu konuşmalarımız o insanların dramına ne kadar yardımcı olabiliyor, durumu değiştirebiliyor? Bunları herhâlde değerlendirmemiz gerekiyor, değil mi?

Değerli arkadaşlarım, hatırlatmak istiyorum, geçtiğimiz günlerde Sayın Dışişleri Bakanının hem bir garantörlük uygulaması hem de 2 devletli çözüm çıkışı oldu; bu, tabii, önemli, biz bunu önemli görüyoruz ama buradan sizlere sormak istiyorum: Özellikle son beş-on yıl içerisinde Filistin’de 2 devletli çözüm konusu, Filistin ihtilafının 2 devletli çözümle çözülmesi konusu acaba kimler tarafından uluslararası planda gündem dışında bırakılmak istendi? O dönemin Başkanı -yani bir önceki Amerikan Başkanından bahsediyorum- Trump’ın kendi projesi olarak ve tabii, kendi ailesinin, damadının uzun hazırlıkları sonucunu gündeme getirdiği bu yaklaşım tarzına acaba bir tepki verildi mi? Sayın Cumhurbaşkanının “Dostum Trump” diye tarif ettiği dönemin Amerikan Başkanıyla yaptığı toplantılarda acaba bu konu, değerli arkadaşlarım, gündeme getirildi mi? Bakın, biz burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri olarak bulunuyoruz. Geçmişte hem bölgemiz için hem dünya için önemli meseleler olduğunda Cumhurbaşkanları siyasi parti genel başkanlarını Çankaya Köşkü’nde toplarlardı, devletin kritik kurumlarında görev yapan kimseleri siyasi partilere gönderirlerdi. Gerçekten, eğer biz memleket olarak bir konuda bir tutum sahibi olacaksak, hep birlikte bir anlayışı ortaya koyacaksak, doğal olarak, bütün bu olaylar karşısında muhalefetin de bilgilendirilmesi, Türkiye’nin çevresinde yaşanan bu gelişmeler hakkında bilgilendirilmesi acaba gerekmiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın Sayın Emre.

YUNUS EMRE (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Yani biz Dışişleri Bakanının açıklamasını uluslararası basından dinlemek yerine, burada bulunan siyasi partilere ziyaretlerde bulunmuş olsalardı “Biz böyle bir yaklaşım tarzı içerisinde bulunuyoruz.” deselerdi acaba bu fena bir durum mu olurdu?

Değerli arkadaşlarım, son olarak da şunu belirtmek istiyorum: Saadet Partisi grup önerisini destekliyoruz, bu önemli bir öneridir. Biz bu öneriye olumlu oy kullanacağız, kendilerine şükran borçluyuz. Ama şunu da hatırlatmak istiyorum: Bakın, bu önerinin mantığı Meclisi bu konuda ve benzer konularda önemli bir platform kılacaktır ve değerli arkadaşlarım, bunun sadece muhalefet partisinin sorumluluğu olmadığını, sizlerin de bu sorumluluğa sahip bulunduğunuzu hatırlatmak istiyorum.

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Emre.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ümmügülşen Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, can kardeş ülke Azerbaycan'ın kuruluş yıl dönümünü kutluyorum, Azerbaycanlı kardeşlerimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Filistin meselesi dünyanın tamamının, küresel yönetim ve güvenlik düzeninin, sorumluluk ve yetki sahibi tüm kurumların bir haysiyet sorunudur. Uluslararası toplum verilen sözlerin hiçbirini yerine getirememiş, Birleşmiş Milletler ve diğer kuruluşlar Filistin halkını tek başına bırakmış, Filistin'in hak ve hukukunu koruyamamıştır. Bu konuşmayı yaparken bile İsrail tarafından hâlen Gazze'ye yapılan yeni saldırılar sonucu birçok yaralı çocuk, bebek hastaneye yetiştirilmeye çalışılıyor. Gazze'de insanlık tarihinde görülmemiş bir soykırım yaşanıyor; acı, feryat ve gözyaşı yüreklerimizi yakıyor, içimizi kanatıyor. İsrail'in saldırılarında her beş dakikada 1 Filistinli hayatını kaybediyor, her bir saatte 3 çocuk can veriyor; bebek ve çocuklar katlediliyor, kadınlar katlediliyor, masum siviller katlediliyor. Daha dün yaralıların tedavi gördüğü ve sivillerin sığındığı Gazze'deki hastane bombalandı, çok sayıda kişi hayatını kaybetti. Bir hastanedeki hastalara, kadınlara, çocuklara, yaşlılara saldırıda bulunulmasının gerekçesi olamaz. Görevi insanları yaşatmak olan sağlık çalışanlarını öldürmek insanlığa, vicdana savaş açmaktır. Hastane bombalayan İsrail'in elindeki kan ve hafızalara bıraktığı iz kıyamete kadar silinmeyecek, insanlık bu vahşeti asla unutmayacaktır. Türkiye olarak bölgeye, Filistinli kardeşlerimize her türlü sağlık hizmeti sunmaya hazırız. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi İsrail'in sivillere karşı daha fazla suç işlemesini engellemek için tüm dünya bir araya gelmelidir. Dünya bu zulme daha fazla seyirci kalmamalı, Filistin halkının korku, açlık ve bombalarla sindirilmesine ve akan kana bir son vermelidir. Tarih kadın, çocuk, yaşlı demeden Gazze'ye ölüm yağdıran İsrail'in işlediği insanlık suçunu unutmayacak. Dünyanın seyirci kaldığı bu zulme bir an önce "Dur!" denilmeli. Daha fazla annenin yüreği yanmamalı. Türkiye olarak Gazze'ye yönelik orantısız ve her türlü insani, ahlaki temelden uzak, barbarca saldırıların karşısında olmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Saadet Partisi grup önerisine neden "hayır" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, genel olarak böyle bir usulümüz olmadığını biliyorum yani bir önergeyi konuşmalar bittikten sonra oyluyoruz fakat konunun önemine ve hassasiyetine binaen birkaç şey söylemeyi ve ondan sonra oy kullanmayı tercih ediyoruz.

Şimdi, bu konu, Filistin meselesi "Ben daha fazla Filistin'den yanayım." denilebilecek bir konu değil. Buradaki siyasi partiler birbirleriyle herhâlde rekabet etmiyorlar "Biz daha fazla Filistin'den yanayız." demiyorlar, hepimiz Filistin'in yanındayız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Biz daha az sorumluyuz diyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Müsaade ederseniz... Lütfen söz atmayın, önemli, ciddi, hakikaten hassas bir konu bu. Sataşarak konunun bölünmesini arzu etmiyorum.

Dün akşam yaptığımız çalışmada -akşam arkada yaptığımız çalışmayı hatırlayın- sizin önünüzde bilgisayar, her bir arkadaşım bir cümlesini söyledi, Dışişleri Bakanlığımızla konuştuk; arkadaşlarımız, Grup Başkanımız, başkanlar, hepsi geldiler. Hepimizin ortak iradesiyle bir çalışma yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şimdi biz elimizi “hayır” diye kaldırdığımızda ben biliyorum, diyecekler ki: “AK PARTİ’nin oylarıyla reddedildi.” (Saadet Partisi sıralarından “Evet!” sesleri)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Evet!

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Evet!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye...

Bu konuya dair böyle bir ifadenin kullanılmasını şimdiden reddediyoruz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Aynen öyle olacak, “Araştırma komisyonu kurulmasın.” diyeceksiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir defa bu konu hassaten -biraz evvel tekrar okudum- İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddelerinde okuduğunuz zaman bizim burada kurduğumuz heyetler... Biz bir sivil toplum... (Saadet Partisi sıralarından gürültüler)

Sayın Başkanım, sakince konuşabilir miyim acaba?

(Saadet Partisi sıralarından “Konuştunuz zaten.” sesi)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, konuşmadım. Sözümü bir bitirmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkan Vekilini dinleyelim. Sonra, itiraz eden varsa artık...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Grup Başkan Vekilleri kürsüde milletvekilleri oylarıyla konuşur. Böyle bir uygulamamız yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Kaya...

Böyle bir uygulamamız olmayan birçok uygulama yaptık.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Elbette takdir sizindir ama ben de biraz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bu konu...

Zaten herhâlde kendi Grup Başkan Vekillerini kâfi bulmuyor ki laf atıyor. Grup Başkan Vekiliniz zaten burada. Aynı anda 2 Grup Başkan Vekili konuşmıyor. (Saadet Partisi sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen hatibi dinleyelim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sonuç olarak şöyle bağlayacağım Başkanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biz bir sivil toplum faaliyeti yapmıyoruz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bizim burada kurduğumuz bütün heyetler...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ama siz iktidar olarak hepiniz toplum faaliyeti yapıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Biraz iktidarcılık öğrenin, sivil toplum faaliyeti yapmaktan vazgeçin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Siz buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Grup Başkan Vekiline saygısızlık yapıyor, bu olmaz. Bakın, kendi Grup Başkan Vekilleri orada.

BAŞKAN – Siz buyurun, devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yani bu biraz abesle iştigal oluyor.

Velhasılıkelam, şunu söylüyorum: Biz burada bir sivil toplum faaliyeti yapmıyoruz, STK faaliyeti yapmıyoruz. Burada kurduğumuz her heyet resmîdir, buradaki görev alanları bellidir. Okursanız 105’inci maddede nasıl icra edeceği de bellidir ve bu mevzu Meclis araştırması komisyonu kurmaya o anlamda uygun olmadığından dolayı biz “hayır” oyu vereceğiz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bahane aramayın, bahane aramayın hiç.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Buradan çıktıktan sonra da “AK PARTİ oylarıyla reddedildi.” ifadesini şimdiden reddediyoruz. (Saadet Partisi sıralarından “Aynen öyle, aynen öyle.” sesleri)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Gerçek bu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İşte anlatıyorum ne olduğunu.

O sebeple Sayın Başkanım, konunun önemine binaen böyle bir izah yapmayı fevkalade anlamlı buluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, bu Mecliste daha önce yurt dışındaki mevduat sahipleriyle ilgili araştırma komisyonu kuruldu.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Şu olabilir Sayın Başkanım: Bu mevzu zaten muhakkak surette Uluslararası Ceza Mahkemesinin önüne gelecek, bu manada uluslararası hukukun işlemesi için -diğer yapacaklarımızı zaten yapacağız- bu konuyla alakalı da elimizden gelen bütün katkıyı, desteği vereceğiz, bunu da tekrar ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir dakika... Bir dakika...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, Grup Başkan Vekiliyseniz gelip oturun yerinize, değilse arkadaşınıza saygı gösterin! Bu nasıl bir iştir ya?

Teşekkür ederim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Özlem Hanım, konuyu başka mecraya atmayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunacağım...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, hayır, bu konuşmanın üzerine söz istiyorum. Ben buradan söz istedim, gördünüz zannettim, lütfen.

BAŞKAN – Tamam, görmemişim, oylamayı anons ettim, sonra size vereceğim söz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hayır Başkanım, oylamadan önce lütfen. Belki AK PARTİ’li arkadaşların vicdanına dönük iki cümle laf edeyim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siyaset malzemesi olmayacak konudur bu.

BAŞKAN – Yer yüzünde böyle bir uygulamaya hiç şahit olmadım.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Filistin’de yaşanan olayların ve iddiaların yerinde tespiti ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla 18/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkanım ama bakın, Özlem Hanım’a da... Bir dakika, Sayın Başkan, lütfen... Özlem Hanım’a da usul dışı söz verdiniz, benim o konuyla ilgili iki cümle...

BAŞKAN – ...Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ama Sayın Başkanım, bu yaptığınız...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin, konuşun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ama şimdi Sayın Başkanım...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, içeriye bir baksanıza.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir saniye, ben şimdi söz alacağım, yine konuşacağım ama Özlem Hanım’a hangi usulle söz verdiniz?

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sizlere hangi usulle söz verdiyse ondan verdi.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Özlem Hanım oylama yapılmadan önce kendine göre bir açıklama yaptı, bir gerekçe yaptı ve kendi grubunu da bu şekilde yönlendirdi. Şimdi siz bize neden oylama yapmadan önce söz vermediniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben Grubun Başkanıyım ya, ben elimi kaldıracağım tabii ki.

BAŞKAN – İzin verir misiniz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bana niye söz verilmedi diye itiraz ediyorum. Sizin de itiraz etmeniz lazım.

BAŞKAN – İzin verir misini.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Versin, bak söylüyorum, versin ama sizin kendi Grup Başkan Vekiliniz sizin konuşmanıza müsaade etmiyor.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, burada bir usul hatası yaptınız. Bakın, ben burada konuşurken siz oylamaya geçtiniz.

BAŞKAN – Sayın Şahin, müsaade edin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN - Bitti mi?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Daha konuşmamı yapmadım ama yani.

BAŞKAN – Tamam, yapacaksınız. Benim tutumuma dair itirazınız bitti mi? (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, bu konu gülünecek bir konu değil, ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz, size de yazıklar olsun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Sana gülüyoruz, sana; tavırlarına gülüyoruz, terbiyesiz adam!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – CHP’den buraya gelmişsin ya, CHP’nin altında buraya gelmişsin, hâlâ...

BAŞKAN – Şimdi, lütfen arkadaşlar, üsluba dikkat edelim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ayıp ya! Neye gülüyorsunuz, neye gülüyorsunuz?

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Ayıp be! Başkana söyleyeceğini söyle.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ayıp ya! Ayıp denen bir şey var ya!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ayıp ya! Utanılacak şey bu konuya “hayır” oyu vermektir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz utanın! Siz utanın bunu suistimal ettiğiniz için!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bırakın ya! Konuşturmuyorsunuz bile.

BAŞKAN – Sayın Genel Kurul...

HASAN BİTMEZ (Kocaeli)- İş birlikçiler!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, dün söz vermişlerdi bugün önerge vermeyeceklerdi; siz, dün verdiğiniz sözü tutmayan insanlarsınız.

BAŞKAN – Şimdi, önce tutumuma dair söylediklerinize...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İncelik yapıyoruz, nezaket gösteriyoruz, bu kadar suistimale açık insanlarsınız.

BAŞKAN – Sayın Zengin, izin verir misiniz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yalnız benim konuşma hakkım hâlâ duruyor Başkanım.

BAŞKAN – Önce tutumuma dair söylediğinize bir cevap vereyim, sonra Divanın bir şeyi var onu arz edeceğim.

Farkındaysanız, ben, burada nöbetçi Başkan Vekili olduğum müddetçe hiçbir Grup Başkan Vekilinin sözünü kursağında bırakmadım...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Allah razı olsun.

BAŞKAN - ...bırakmayacağım da; bu bir, siz dâhil.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Benimkini de bırakmasaydınız Başkanım.

BAŞKAN – Grubunuz olmadığı zaman bile yeterince temsil ve ifade zemini bulabilmeniz için -bunu bir lütuf olarak söylemiyorum, demokratik anlayışımın bir gereği olarak yaptım- hiyerarşik bir ilişki kurmayacağımı da baştan belli ettim. Dolayısıyla Grup Başkan Vekillerinden kim burada söz istediğinde söz hakkını veriyorum. Farkındasınızdır yine, o üç dakikalarda da Grup Başkan Vekillerini sadece hiç bağlı saymıyorum; bağlayın diyorum, toparlayın diyorum, sonlandırın diyorum ve sonuna kadar bu saygıyı gösteriyorum. Şimdi, siz bu hakkı kullandığınız zaman -pek güzel bir şey- bu hak bir şekilde sizi muazzap ettiği zaman Başkanın tutumuna dönüşüyorsa bunu vicdanınıza bırakıyorum ve kabul etmiyorum; birincisi bu.

İkincisi, Divanda ihtilaf çıktı. Ben itirazınızı duymadım. Oylamayı yenileteceğim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Dolayısıyla, siz, şimdi, buyurun ne diyecekseniz deyin ama bu benim tutumuma dair söylediğiniz şeye birkaç cümle de olsa beklemenizi istiyorum. Bir saniyenizi bekliyorum, bir saniye...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkan, oyla, oyla... Başkan, kapıları kapat, kapıları...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Başkanım, oylattır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, zapta geçmişti.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Efendim, bana söz vereceksiniz, değil mi, ben onu bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, gerçekten tutumunuzu anlamakta güçlük çekiyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Onu anlatacağım.

BAŞKAN – Ne zaman söz istediniz de alamadınız? Bir izin verin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bekliyorum, tamam.

BAŞKAN – Oylama sonucunu anons ettiğim için itiraz geçerli sayılmıyor İç Tüzük’e göre. Dolayısıyla önerge reddedilmiştir.

Buyurun, şimdi söz sizde.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, hani ihtilaf vardı?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Saadet Partisi grup önerisi oylanmadan önce kendisine söz verilmemesine ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, öncelikle, eleştirdiğim husus usule ilişkin bir husus yani AK PARTİ Grup Başkan Vekiline oylama öncesi bir açıklama yapmasına müsaade edildi; ben de benzer konuda farklı bir açıklama yapacaktım oylama öncesinde; ben tam ayakta iken siz oylamaya geçtiniz. Bu usule itiraz ettim yoksa biz sizin ne kadar bu Mecliste daha fazla çoğulcu bir anlayışa alan açtığınıza şahidiz, bundan dolayı da memnunuz. Bunun altını özellikle çiziyorum.

Şimdi kendi konumuza gelelim. Sayın Zengin, evet, biz bir sivil toplum faaliyeti yapmıyoruz, biz bir yasama faaliyeti yapıyoruz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Burası Türkiye’nin önemli konularında, Türkiye’yi ilgilendiren bütün önemli konularda inisiyatif almak yükümlülüğüne sahiptir. Şimdi şunu söyleyeceğim: Sayın Zengin konuya direkt şöyle girdi: “Ben daha Filistin’den yanayım.” gibi bir yaklaşım ortaya konulması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, aynen öyle yapıyorsunuz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Böyle bir...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Süreniz bitti İç Tüzük’e göre.

Teşekkür ederim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hayır Sayın Başkan, Özlem Hanım’a... Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.49

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Grup Başkan Vekilleri Sayın Meral Daniş Beştaş, Sayın Müsavat Dervişoğlu ve Sayın İsa Mesih Şahin’in söz talepleri var. Onlara...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Vazgeçtik Başkanım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok efendim benim söz talebim.

BAŞKAN – Burada gözükiyör efendim. İşte, sizi çıkardım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben çıkıyorum.

BAŞKAN – Siz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Çıktım.

BAŞKAN – Siz de çıktınız, peki.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sizin çıkarmanıza izin vermedi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – 2 milletvekiline söz verebilirsiniz isterseniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bizim yerimize onlara verin.

BAŞKAN – Yok, 10 milletvekiline daha söz verecektim ama şu an onu sorguluyorum yani İç Tüzük sınırlarına gelme meselesinde...

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Genel Kurulu yönetme usulüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kurula hitap ediyorum.

Sayın arkadaşlar, tutumum hakkında bir açıklama yapma ihtiyacı hasıl oldu. Sayın Özlem Zengin söz hakkı talep ettiğinde oyunun rengi gerekçesi hakkında konuşacağını bilmiyordum. İlkesel olarak bir grup başkan vekilinin söz talebi buraya düştüğünde bugüne kadar parti farkı gözetmeksizin tamamen öncelik tanıdım ve sözlerini de hiç kesmedim. “İç Tüzük’e birebir uygun mudur?” dersiniz, değildir. İstiyorsanız o sınırlara rahatlıkla çekebilirim fakat ben burada -Meclis Başkan Vekilliği yapmadığımız dönemlerde de ben milletvekilliği yaptım- burayı bir sınıf öğretmeni edasıyla ya da hiyerarşik bir ilişki kurarak yönetmeyi doğru bulmuyorum. Aslolan başta Grup Başkan Vekilleri olmak üzere bütün milletvekillerinin derdini, meramını, düşüncelerini yeterince ifade edebilmesidir. Ben bir Başkan Vekili olarak “Görevimi yaptım mı?” kriterinde buna bakıyorum. Çok basit bir örnek vereyim: Yarın gündem hakkında bir konuşma talebi vardı. Konuşma yapacak olan bir sayın vekil, bir cenaze dolayısıyla gelemeyeceğini beyan etmiş. Bu kotayı Mecliste grubu olmayan bir siyasi partinin sayın liderine kullanmayı tercih ettim. Yani herkesin bir yoğurt yiyişi var, bizimkisi bu. Eğer çok muazzep oluyorsanız İç Tüzük sınırlarına rahatlıkla çekebilirim ama bunun çok da bir Parlamento şeyine uygun olduğunu düşünmüyorum fakat tutumumu da bu anlamda tartıştırmak niyetinde değilim. Dediğim gibi, söz hakkını bir sataşma olarak gördüm ama öyle olmasa da buraya bir Grup Başkan Vekilinin söz hakkı düştüğü anda onu konuşturmaktan yanayım. Konuşmaktan hiçbir zarar gelmez, kimse kimseye gol

atmış ya da yemiş olmaz çünkü maddi gerçeklik ortadadır ve halkın ferasetine de güvenmek lazım. Neyin ne olduğunun kamuoyu en az bizler kadar idrakinde, görüyör ve görecektir diyorum. Bunu bir tartışma başlatmak için yapmadım, tutumuma açıklık getirmek için...

Şimdi, Sayın İsa Mesih Şahin'in söz talebi var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tutumunuzla ilgili genel görüşümüzü de az önce paylaştık, bu anlamda memnuniyetimizi ifade ettik. Sadece o anki usulle ilgili hususa itirazımız vardı, onu tekrar not olarak düşünüyorum.

Sayın Başkanım, şimdi burada Özlem Hanım doğrudan birkaç ifade kullandı. Yeni bir sataşmaya mahal vermeden... Şimdi “Ben daha fazla Filistin’den yanayım gibi bir anlayış ortaya konmasını doğru bulmuyoruz.” gibi bir ifade kullandı. Kimsenin böyle bir derdi yoktur, iktidarıyla muhalefetiyle herkes burada bir bakış açısını ortaya koyma hakkına sahiptir. Biz bir öneri sunduk, kabul edilmeyebilir ki bu öneri de İç Tüzük’ün ilgili maddelerine aykırı değildir. Daha önce de Meclis araştırması komisyonu yurt dışında çeşitli çalışmalar yapmıştır, bu konuyu da özellikle belirtmek istiyorum. Buradaki amacımız Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuda aktif bir rol almasıyla ilgili bir öneri sunmaktı ama bu farklı mecralara çekildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum.

Biz burada yapıcı siyaset anlayışımızla, önerilerimizle, farklı görüşlerimizle siyaset yapmaya devam edeceğiz.

Geçen hafta biz bir genel görüşme talebinde bulunduk. Bizden iktidar partisi şöyle bir ricada bulundu: “Ya, bu konuyu birlikte verelim.” denildi, anlayış gösterdik, Meclisin o teamüllerine uygun davranarak biz o anlayışı gösterdik, yine gösteririz ancak bizi, burada, bir önerimizle konuyu farklı mecralara çekmek, Filistin konusunda iktidarı köşeye sıkıştırmak gibi bir şeyle itham etmeyi kesinlikle doğru bulmuyoruz. Keşke bizim önerimiz kabul edilseydi, bütün Meclisin önerisi olsaydı, bütün Meclisin kabul ettiği olumlu bir çalışmaya dönüşseydi diyorum. Dediğim gibi, biz yapıcı muhalefet anlayışımıza devam edeceğiz, iktidarın da doğru gördüğümüz konularına destek vereceğiz çünkü tezkerede olduğu gibi ama asla burada konuların farklı mecralara çekilmemesinin de altını tekrar çiziyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubunun önerisine geçmeden önce bir liste okuyacağım: Nilhan Ayan, İstanbul; Orhan Ateş, Bayburt; Sümeyye Boz, Muş; Meryem Göka, Konya; Mehmet Güzelmansur, Hatay; Aykut Kaya, Antalya; Sevilay Çelenk Özen, Diyarbakır; Şengül Karslı, İstanbul; Metin İlhan, Kırşehir; Evrim Karakoz, Aydın; Ercan Öztürk, Düzce; Mahmut Dindar, Van; Emine Yavuz Gözgeç, Bursa. Bu arkadaşlardan burada olanlara grup önerileri bittikten sonra birer dakika söz -mümkün olduğunca- vermeye çalışacağız eğer Sayın Grup Başkan Vekilleri “İç Tüzük’ü zorluyorsun.” demezlerse.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, bütün problemi de Grup Başkan Vekillerinin üstüne yıkmaya gerek yok efendim. Zatıalinizdeki hoşgörü bizde de mevcut ziyadesiyle.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bravo, alkışlıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, riskli bölgeler başta olmak üzere yapılmakta olan kentsel dönüşüm çalışmalarının incelenerek depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması, kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması, varsa eksikliklerinin giderilmesi, olası doğal afetler karşısında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 19 milletvekili tarafından riskli bölgeler başta olmak üzere yapılmakta olan kentsel dönüşüm çalışmalarının incelenerek depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması, kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması, varsa eksikliklerin giderilmesi, olası doğal afetler karşısında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 4/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/10/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Ersin Beyaz konuşacaklar.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerimizin gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Birbirinden farklı doğal afetlerin sıklıkla yaşandığı ülkemizde her yıl binlerce vatandaşımız hayatını kaybediyor, milyarlarca liralık maddi hasar meydana geliyor. Maden Tetkik ve Arama kurumunun verilerine göre, ülkemizdeki nüfusun yüzde 98’i birinci ve ikinci dereceden deprem kuşağında yaşıyor. Bu riski görmezden gelemeyiz, doğal afetlerin insan hayatına ve ekonomimize vereceği zararları masaya yatırmak zorundayız. AK PARTİ hükümetlerinin doğal afetler sonucu yaptığı uygulamalar, almadığı önlemler, afetler sonucunda çıkarmadığı dersler her defasında ülkemize ve milletimize daha büyük zararlar veriyor. Maalesef, insanımızı ve insan hayatını önceleyen bir yönetim anlayışı yerine, rant uğruna feda edilen kentlerimiz, doğal ve ekolojik alanlarımız felaketler karşısında giderek daha korumasız duruma geliyor.

Değerli milletvekilleri, yapılan çalışmalara göre, ülkemizde 18 kent merkezimiz, 80’den fazla ilçe ve 500 köyümüz doğrudan fay hattı üzerinde bulunmaktadır. İyimsen tahminlere göre sadece İstanbul’da yaşanması muhtemel bir depremde 200 bin binanın yıkılacağı düşünülmektedir. Geçtiğimiz yirmi yıl boyunca yeterli kentsel dönüşümün yapılmadığı, bunun yerine kıyıların doldurulduğu, acil tahliye ve sel riski taşıyan alanlara, tarım arazilerine imar izinleri verildiği bilinmektedir. Bu çarpık zihniyet ülkemizin ve milletimizin zararını düşünmeyip rant odaklı bir dünya görüşünü benimsemiştir. Bu konuyu halkımız acı sonuçlarla son felaketlerde birçok kez tecrübe etmiştir. Özellikle şubat ayında meydana gelen Kahramanmaraş’ta büyük depremde deprem öncesinde alınması gereken önlemler alınmadığı gibi deprem sonrasında yaşanan organizasyon eksikliği nedeniyle felaketlerin boyutunun katlandığı görülmüştür. Ne hazindir ki 11 ilimiz büyük yaralar almıştır.

Değerli milletvekilleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki’nin yaptığı açıklamaya göre deprem tehdidinin her geçen gün daha fazla hissedildiği İstanbul’da kentsel dönüşüm için özel bir birim oluşturulacağı ve bu kapsamda 350 bin konut yapılacağı ifade edilmiştir. Yine, Sayın Bakanın ifadesine göre, kentsel dönüşüm için yapılan başvuru sayısının 1 milyon 207 bin olduğu anlaşılmaktadır. İstanbul’da 8 milyon civarı bağımsız birim olduğu ve bunun yaklaşık 1,5 milyonunun risk teşkil ettiği bilinmektedir. Deprem ve doğal afetler siyaset malzemesi yapılmayacak kadar hassas bir konu olmakla birlikte, milletçe birlik ve beraberlik içinde acilen çözümlenmesi gereken bir sorundur.

Değerli milletvekilleri, deprem ve doğal afetler karşısında etkin bir eylem planı hazırlanması ve bu plan doğrultusunda acilen harekete geçilmesi olası felaketler karşısında ülke olarak direncimizi artıracaktır. Bu açıdan, kentsel dönüşümün göz ardı edilmesi, geciktirilmesi ve kentsel dönüşüm sürecinin aksine politika belirlenmesi sadece yapısal bir değişiklik değil, millî güvenlik sorunu olarak karşımıza çıkacaktır.

Değerli milletvekilleri, kentleşme, çevre sorunları, kent sosyolojisi gibi kavramlar üzerinde akademik araştırmalar yapacak olursak karşımıza hiç şüphesiz kentsel dönüşüm başlığı çıkacaktır. Bir kentsel yerleşimden beklenen, düzenli olması, sağlıklı yaşama imkân sağlaması ve estetik bir değerinin bulunması şeklinde 3 temel hedefi gerçekleştirmesidir. Peki, özellikle İstanbul için bu 3 temel ilkeyi değerlendirelim. Maalesef, İstanbul 20 milyonu aşkın nüfusuyla düzeni bozulmuş bir şehir ve sağlıklı yaşam konusunda da artık imkânlarını zorlar durumdadır. Muhakkak estetik, tarihî zenginlik açısından dünyanın göz bebeği belki ama bu büyük değer, olası bir depremde altından kalkılamayacak bir sona doğru yaklaşıyor. Yerleşim yerlerinin beklentileri karşılamaktan uzak olması ya da zaman içerisinde uzak kalması bu alanlarda bir dönüşüm yaşanmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Başta İstanbul olmak üzere deprem kuşağında olan tüm şehirlerimizde bu önlemi acilen almalıyız. Bu konu vatandaşlarımız arasında sadece bir beklenti değil, yaklaşan büyük felaketin korkusunu da içinde barındırıyor. Geçtiğimiz yıllarda sıklıkla yaşadığımız acı felaketlerin yarattığı yıkım göz önüne alındığında ülkemizde yapılan kentsel dönüşüm çalışmalarının ve afetler konusunda alınması gereken tedbirlerin yeterliliği konusunda vatandaşlarımızın birçok endişesi bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Vekil.

ERSİN BEYAZ (Devamla) – Riskli bölgeler başta olmak üzere yapılmakta olan kentsel dönüşüm çalışmalarının incelenerek depreme dirençli yapı stoklarının oluşturulması, kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması, varsa eksiklerinin giderilmesi, olası doğal afetler karşısında alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verdiğimiz araştırma önergemize destek vermenizi bekliyoruz.

Önceki yasama dönemlerinde defalarca sunulan önerilerin dikkate alınmadığı bilinmektedir. Burada üzerinde özellikle durmak isterim ki ülkemizi ve milletimizi ilgilendiren hayati meselelerde Cumhuriyet İttifakı'nın oylarıyla reddedilen önergelerimizin kabul görmeme sebebine dair bir araştırma önergesi vermeyi de düşündüğümü söylemek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beyaz.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Atmaca.

Buyurun Sayın Atmaca. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

“Kentsel dönüşüm” kavramıyla ilgili bir iki şey söylemek istiyorum. Kentsel dönüşüm, kavram olarak kentsel sorunları giderme ve çözümü adına yapılan çalışmalara verilen addır ama maalesef ülkemizde Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun bir şekilde “kentsel dönüşüm” kavramına dönüştü. Kentlerimizin kentsel sorunlardan ötürü bir an evvel bir kentsel dönüşüm uygulamalarına ihtiyaç duyduğu kesin ancak Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’un bu anlamda istismar edildiğini düşünüyoruz çünkü depremde yıkılma olasılığı yüksek yapılar değil, rantı yüksek yapıların dönüştürüldüğünü görmekteyiz maalesef. Riskli yapıları biz depremde gördük, son depremde de gördük. Deprem anında yıkılma olasılığı yüksek yapılar en çok yüzde 5 ile yüzde 10 arasında değişiyor yani biz mevcut yapı stoklarımız içerisinde en kötü yüzde 5’i ya da 10’u bulmaya gayret etmemiz gerekirken rantı yüksek yerleri hep değiştirmeyi ve dönüştürmeyi sağladık maalesef.

Yine, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’da ciddi bir sorun var. Yapının riskli olduğunun tespiti maalesef mal sahiplerinin tercihinin bırakılmıştır. Riskli yapıların çoğunluğunun bulunduğu alan kaçak yapılar olduğu için kaçak yapıların risk tespitini mal sahipleri yaptırmak istemiyor çünkü binasının yıkılması durumunda bunu yapma şansı yok. O yüzden riskli yapıların tespitini mutlak surette kamunun yapması ve bu dönüşümü sağlaması şarttır yoksa benzer depremlerde benzer sonuçları yaşamak maalesef mümkündür. Yine, riskli yapılarımızın en çok bulunduğu yapı stokumuz kaçak yapılarımızdır. Kaçak yapılarla ilgili maalesef Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’u uygulama imkânı yoktur. Özellikle hisseli parseller konusunda çok ciddi sorunlarımız var. O yüzden kamunun... Özellikle kaçak yapıların ve hisseli parsellerin bulunduğu yerlerdeki bu alanlar depremde yıkılma olasılığının yüksek olduğu yerlerdir; önlem alınması, iyileştirme yapılması ve dönüştürülmesi şarttır.

Yine, üzülerek ifade ediyorum, riskli yapıların tespiti için geliştirilen yönetmelikte sıkıntılarımız var. Bu yönetmeliğe göre performans analizi yaptığımız yapıların yüzde 90’ı, hatta 95’i riskli çıkmaktadır yani biz bu yönetmeliklere göre hareket edersek mevcut yapı stoklarımızın yüzde 95’ini değiştirmek zorunda kalırız. Buna imkânımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET ATMACA (Devamla) – Bu yüzden bizim yıkılma olasılığı yüksek yapıları bulup bunları dönüştürmeyi öncelmemiz lazım, bunun da kamu eliyle olması daha faydalı olacak diye düşünüyorum.

Yine, maalesef, eğitimimizdeki bozuluktan ötürü bu yönetmelikleri uygulayan mühendislerin almış oldukları eğitim bu yönetmelikleri doğru kullanmalarına izin vermiyor. Bu, eğitimle ilgili olan en büyük sorun bence; devletin bu konuya derhâl el koyarak yıkılma olasılığı yüksek yapıları tespit

edip dönüştürmesi şarttır. Bu mümkündür çünkü biz Hatay’da bile yıkılan yapıların aslında çok fazla olmadığını gördük. Deprem anında can kaybına sebebiyet veren yıkımlardan bahsediyorum, o yüzden bunları yapmak mümkündür. Benzer depremlerde aynı sonuçları yaşamamak için derhâl önlem almamız gerek. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Atmaca.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Keziban Konukcu Kok konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Kok.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüzde 98’i birinci ve ikinci derecede deprem kuşağında olan ülkemizde yirmi iki yıldır bu konuda ne yapıldı? Toplanan deprem vergileri olmamışa döndü “kentsel dönüşüm” denilerek yaşam alanları ranta açıldı. Şubat ayında yaşanan deprem sonrasında bir kez daha gördük ki kentlerimiz, yaşam alanlarımız depreme dayanıklı değil, depreme hiçbir seviyede hazırlık yapılmamış. Her felaketi kader ya da Allah’ın lütfu olarak gören iktidar son depremi de fırsata çevirmeye çalıştı. Kendi siyasi iktidar alanını genişletebileceği yerlere yardımlar akıtılırken oy alamadığı yerlere hiçbir yardım, destek götürülmedi. Örneğin, Hatay’ın son durumuna bakalım: Hatay’da çok ciddi sorunlar var; ulaşım, beslenme, sağlıklı ve kalıcı barınma en büyük ihtiyaçlar. Ulaşım seferleri yetersiz, insanlar işe, okula gitmek için yol kenarlarında öbek öbek bekleyerek otostop yapıyorlar; bu nedenle son dönemlerde kazalar ve tacizler ciddi oranda arttı. Çadırlar, konteynerler her yağmur yağdığında kullanılamaz hâle geliyor. Geceleri soğuk nedeniyle depremezdeley uyuyamıyor. Beslenme yetersizliği ve asbest nedeniyle çok ciddi sağlık sorunları açığa çıkmış durumda. Çocuk ve yetişkin fark etmeksizin insanların vücutlarında açık yaralar çıkıyor ve bu yaralar bir türlü iyileşmiyor.

Peki, gelelim İstanbul’a. Bilim insanlarının tedbir alınması için bas bas bağıarak dikkat çektiği olası İstanbul depremi için yirmi iki yıl boyunca ne yapıldı? Hiçbir şey. Deprem toplanma alanları bile ranta açıldı. Toplanan vergilerin nerede olduğunu bilmiyoruz. “Kentsel dönüşüm” adı altında insanlar yaşam alanlarından uzaklaştırıldı; kent, ranta açıldı. En iyimser tahminle olası bir depremde İstanbul’da 200 bin bina yıkılacak, tam bir felaket bizi bekliyor. Buna da mı kader diyeceksiniz? Yoksa fırsata çevirmek için şimdiden planlarınız var mı? Ama biz bunu kabul etmiyoruz, elimiz kolumuz bağlı felaketi beklemeyeceğiz. Depreme hazırlık için her türlü çalışmamızı yapıyoruz; arama kurtarma ekiplerimizi kurarak, kentlerimizi depreme dirençli yapmak için yerel yönetimler ve meslek örgütleriyle bir araya gelerek hazırlanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın Sayın Kok.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Buradan başta İstanbul halkı olmak üzere tüm halka seslenmek istiyorum: Deprem kader değil, tedbir alarak kayıplarımızı en aza indirebiliriz. Bir araya gelerek, örgütlenerek hazırlığımızı yapalım. Hayatlarımızı ve geleceğimizi savunalım.

Teşekkür ederim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kok.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Servet Mullaoglu.

Buyurun, Sayın Mullaoglu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, İsrail’in Filistin’e olan saldırısını kınıyorum. İnsanlık suçu işlemiştir ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan bütün siyasi partilerin ortak kınamasını büyük bir minnetle karşılıyorum.

“Nefesimi Hatay için tutacağım.” diyen ve Hatay’da 106 metre dalış yaparak dünya rekoru kıran millî sporcumuz Şahika Ercümen’e çok teşekkür ediyorum.

Değerli dostlar, ben bir depremzede olarak depremi ilk yaşadığımız anda dünyaya bir şey çarptığını zannettim. İnanılmaz bir sarsıntı yaşadık ve büyük bir âcizlik içerisinde insanlara yardım etmeye çalıştık. Ben, bütün samimiyetimle birazdan görevlilerin geleceğine inandım. Bir gün bekledik, kimse gelmedi; iki gün bekledik, kimse gelmedi; üçüncü günde bir şeyler olmaya başladı. Ve gerçekten arkadaşlar, bir kimse gelmedi. Vereceğimiz her araştırma önergesini -lütfen- otomatik olarak reddetmenizi anlayabilmiş değilim. Reddetmeniz, sayısal çoğunluğunuzun olması... Ülkenin sayısal sorunlarının çözümü noktasında kayıtsız kaldığınızı görüyorum, bu konuyu lütfen ciddiye alın. Depreme dayanıklı ve dirençli kentler oluşturmak durumundayız. Biz, depremden hemen sonra, kendi imkânlarımız dâhilinde dostlarımıza yardım etmek için ilaç, giysi, gıda toplamak için gittiğimiz bir zamanda bir ilde, yakın bir ilde, bizi gören yaşlı bir teyzemiz geldi, cüzdanını açtı ve cüzdanından 20 lira çıkardı “Al oğlum, bunu lütfen deprem bölgesine götür.” dedi. İşte, bu yaşlı teyzemiz gibi bize yaklaşmanızı istiyoruz. Bugüne kadar iktidar Hatay’ı sahipsiz bıraktı. Bakın, deprem illerinin hepsinde hayat devam ediyor ancak Antakya tamamen yıkıldı, Defne’nin yarısı yıkıldı, Samandağ’ın yarısı yıkıldı, Hassa’nın, Kırıkhan’ın yarısı yıkıldı. Dolayısıyla Hükümetin daha ciddi yaklaşmasını bekliyoruz. Konteynerler dağıtılıyor, konteynerler su geçiriyor. Bir şeyler yapmaya çalışıyorsunuz, inkâr edemem ama gerçekten ruhen, kalben bütün imkânlar seferber edilmiyor, bu da bizleri çok üzüyor. Örneğin, depremden önce ev almış, kredisini ödüyor, kredisini öderken evi yıkılmış, işsiz kalmış ve kredisini ödemediği için bütün borçlarına icra takipleri başlamış durumda; bunu kabul etmek, anlayabilmek mümkün değil yani koskoca devletimizin oradaki faturaları silmesi, kredi kartı borçlarını silmesi çok mu zor? Biz, devletimizin, Hükümetimizin empati kurarak, bizleri anlayarak Hatay’a sahip çıkmasını bekliyoruz çünkü hepimizin bildiği gibi Hatay Atatürk’ün emaneti.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Mullaoglu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Günlerdir Gazze’de sivilleri, çocukları, kadınları gaddarca bombalayan İsrail dün gece de dünyanın gözü önünde bir hastaneye saldırmıştır. Hiçbir vicdana sığmayan, tarihin en büyük kara gecesi yaşanırken İsrail’i lanetle kınıyorum.

Değerli arkadaşlar, 11 ilimizde meydana gelen asrın felaketinde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, şüphesiz, depremlere engel olmamız mümkün değil ama şehirlerimizi depremlere hazırlamak konusunda son derece gayret içerisinde olduğumuzu bilmenizi isterim. 2012 yılında 6306 sayılı Kanun’la depreme dayanıklı yeni konut yapımında çok önemli mesafe katettik ancak yıllar içerisinde oluşmuş yapı stoklarının da incelenmesi ve riskli yapıların dönüştürülmesi de zorunlu hâle gelmiştir. Ülke genelinde yirmi yılda 3,5 milyona yakın konutun dönüşümünü gerçekleştirdik. Kısa zaman içerisinde Meclisimize sunacağımız yeni bir kanun teklifinde de önceliğimiz, uygulama esnasında karşılaşılan problemlerin çözümünün oluşturulmasına dairdir. Burada ruhsat süreçleri, tebligatlar, ilanlar, riskli yapıların tespiti, kayda alınması, bunların tapuya şerh edilmesiyle ilgili çözüm önerilerimiz vardır. Hukuki süreçlerle ilgili de yargı sürecinin hızlandırılması, yine, ilgili idarenin karar alma sürecinin hızlandırılmasıyla ilgili ayrıca önerilerimiz vardır; yine, finansman konusunda da önerilerimiz vardır.

Şimdi, İYİ Parti grup önerisinde depremin siyasetüstü bir konu olduğu ve buna hassasiyetle eğilinmesi gerektiği hususu yazılmış. Şüphesiz buna saygı duyuyoruz ancak uygulama esnasında bu hassasiyetle doğrusunu söylemek gerekirse karşılaşmıyoruz.

Değerli arkadaşlar, eski bir belediye başkanı olarak ve kentsel dönüşümü yapan bir arkadaşınız olarak bizim en büyük problemimiz, aslında, sahada o zor durumda olan hak sahiplerinin duygularıyla oynanması, onların duygularının suistimal edilmesi, onların legal-illegal örgütlerle bir araya gelinip bazen bu kentsel dönüşüm projelerinin akamete uğramasıdır. İşte bu tür krizleri yönetmekte zorlanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Şimdi, Tozkoparan örneğine gelirsek eğer, Tozkoparan’da kentsel dönüşümüne karşı çıkan ve engel olmak isteyenlerle karşı karşıya geldik ve hatta “Kentsel dönüşümü durdurmak için gürültü çıkardık ve bunu durdurduk.” diye söylenebildi. Tozkoparan’ı anlatmak gerekirse arkadaşlar, yani durdurulmaya çalışılan projeden bahsediyorum, bu projede 90 metrekaarelik ev için şu anda, ayda 1.700 lira para ödeyerek insanlar ev sahibi oldular. Toplam 180 bin lira ödüyorlar ve bunu on beş yılda ödeyecekler. İşte böylesine önemli bir projeye karşı çıkıp insanların hayatının tehlikeye atılması bizim en büyük sıkıntılarımızdan bir tanesidir.

Yine değerli arkadaşlar, Hatay’da da aynı şeyle karşılaştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Hatay’da kentsel dönüşümüne mitingde “hayır” denildi ve Hatay’daki Aksaray ve Emek Mahallelerinde, o kentsel dönüşümüne karşı çıkılan yerlerde bir tane bina bile ayakta kalmadı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Maraş’ta var Sayın Başkan.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Binlerce insanımız orada vefat ettiler.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Maraş da da yapmadınız.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Ben bu konunun partilerüstü olduğunu düşünüyorum ve bu konuda –lütfe- konuşurken çok dikkatli olmanız gerektiğini düşünüyorum. Bu hassasiyeti başta burada grubu olan partilerden ve milletvekillerinden bekliyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla 17/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

17 Ekim 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili Grup Başkan Vekili ve Antalya Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (2443 grup numaralı) yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/10/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Zülküf Uçar konuşacaklar.

Buyurun Sayın Uçar. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri ve değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması yönünde vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Ancak öncesinde, dün İsrail tarafında gerçekleştirilen soykırımı kınayarak sözlerime başlamak istiyorum. Türkiye’yi de samimi bir tutum almaya davet ediyorum. Rojava ve Gazze’de gerçekleşen tüm katliamları da bir kez daha kınıyorum.

Değerli milletvekilleri; İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı tarafından yargıdaki rüşvet döngüsüne ilişkin Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderilen ihbar yazısının basına yansımaları üzerine ülkenin hukuk ve adalet sisteminin düştüğü vahim duruma bir kez daha hep birlikte tanıklık ettik. Üçüncü dünya ülkelerinde dahi kıyametin kopmasına sebep olacak olan bu olaya ilişkin olayın failleri tarafından alınan erişim engeli kararı, sonrasında alınan içerikten çıkarma kararlarıyla “yasağın yasağı” olarak nitelendirebileceğimiz siyaset ve hukuk literatüründe yeni bir kavram ve olgu üretilmiştir. Bu ucube kararlara imza atanları, bu ucube kararlara imza atmayı başardıkları için kendilerini tebrik ediyoruz.

Yargının tam bağımsızlığı sağlanmadığı sürece benzer sorunların katlanarak büyüyeceği aşikârdır. Mevcut hâl, sadece adalet duygusunu yıpratmakla kalmamakta, ceza tehdidinden muaf, pervasız suçlular ordusu yaratmaktadır. Toplumun adalete güveni sarsılmanın çok ötesinde tamamen ortadan kalkmış durumdadır ve suça eğilim güçlendirilmiştir. Bilinmelidir ki bağımsızlığını bir kez yitirmiş olan hâkim ve savcılarının hangi odağın iradesini esas alacakları yalnızca bireysel menfaatleri doğrultusunda gelişecektir.

Tanık olduğumuz bu çürümüşlük hâlini birkaç yargı mensubuna bağlayarak münferit ve tekil bir olay olarak algılamak büyük bir yanılgı olacaktır. Sorun, çok daha kurumsal ve ahlaki bir erozyondur. Yargıyı tekeline alarak demokrasi mücadelesine karşı Demokles’in kılıcı gibi kullanılan Hükûmet politikaları yaşanan sorunun başat sebebidir.

Yıllardır Hükûmet eliyle hâkimlere talimatlar gönderilmekte, özgür irade ve vicdani tutumda ısrar eden hâkimler sürülmemekte, tehdit edilmekte, ihraçlarla, tutuklamalarla yüz yüze bırakılmaktadır. Yargının siyasallaşmasının başlangıç noktalarından biri olan, Yargıtay ve Danıştay üye sayısını 2 katına çıkaran ve yapısını değiştiren 2011 yılındaki yasal düzenlemeye karşı muhalefetin o günü sessizliği ve tavrı geldiğimiz noktanın sebeplerinden biridir. Elbette 2011 öncesinde yargının bağımsız olduğunu iddia etmiyoruz ama yargı bağımsızlığına işaret eden kırıntılar da vardı. Örneğin, hâkim, savcı adayları 70 taban puan almadan liyakat yerine referansın esas alındığı mülakat aşamasına dahi gelemiyordu. 2016 darbe teşebbüsü sonrası 12 bin olan hâkim, savcı sayısı 6 bine düşürülmüş, şu andaki sayı ise 26 bine çıkarılmıştır. 70 taban puan kaldırılarak, iki yıllık akademi eğitimi bir yıla düşürülerek bugün bu ülkede yargı dağıtan hâkim ve savcı ordusu üretildi.

Değerli milletvekilleri, tüm bu sorunların çözümünün onurlu toplumsal bir barışla mümkün olduğu bilinmelidir. İktidar ve muhalefet, kronik tabuları yıkıp demokratik bir bilinç yapısı yaratmadan ne özgürlüğe yönelebilir ne kangren olmuş bu sorunları çözebilir. Hukukun ayaklar altına alındığı İmralı’da Sayın Öcalan’a uygulanan tecrit kaldırılmadan, Kobani kumpas davasındaki göstermelik yargı oyunu deşifre edilip aşılmadan yargının tarafsız ve bağımsız olamayacağı iyi kavranmalıdır. “Millî güvenlik” kavramı adı altında dayatılan hukuksuzluk bugün ülkeyi Londra tefecilerinin ve Körfez sermayesinin kapısında bekleyen bir ülke konumuna sokmuştur.

Değerli milletvekilleri, unutulmasın, Türkiye’de hukuksuz uygulamaların ilk örneği her zaman Kürt halkına ve temsilcilerine yönelik olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) – Dolayısıyla Kürt halkına dönük hukuk dışı uygulamalara sessiz kalan her yapı ve özne mevcut hukuksuzluğun da başat sorumlusudur.

Tüm bu karanlık tabloya rağmen ülkede hâlâ onurlu hâkim ve savcılar var olduğunu biliyor ve kendilerine onurlu bir mesleki yaşam adına hukukun üstünlüğüne dönmeleri için sesleniyoruz. Ülkedeki tüm demokratik kamuoyunu da bu mücadeleye güç katmaya davet ediyoruz.

Araştırma önergemizin önemine binaen de tüm gruplardan destek bekliyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uçar.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, önce kırmızı kaplı kitabın soğuk yüzüyle mi yoksa demokrat, sıcak tavrınızla mı muamele edeceksiniz; süreyi ona göre kullanayım.

BAŞKAN – Bence sürenizi...

BÜLENT KAYA (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazen bir konuyu anlatmak için çok fazla söze gerek yok, gerçekten çok hikmetli fıkralarımız var, onların bir tanesini anlatmak belki de işin özeti ortaya koymak için gerekli ve yeterli oluyor, fazla söze bile hacet kalmayabiliyor.

Meşhur, hepimizin bildiği bir Bekri Mustafa var. Gece gündüz içtiği için “bekri” namıyla meşhur olan Bekri Mustafa, bir gün Küçük Ayasofya Camisi’nin önünden geçerken musalla taşında duran bir cenazeye karşılaşır ve cenaze namazını kıldırmak için hocayı bekleyen cemaat de çok sıkılmıştır, hocayı bulamayınca Bekri Mustafa’yı cübbesinden tutarak cemaatin önüne geçirirler. Bu, her ne kadar “Ben hoca değilim.” dese de bir türlü cemaatin namaz kıldırma ısrarından kurtulamaz. Namazı kıldırdıktan sonra da tabutu açar, örtüyü kaldırır, cenazenin kulağına bir şeyler söyler. Cemaat de merak edip “Ne dediniz?” diye sorunca “Cenazeye dedim ki: Sen öbür tarafa gidiyorsun. Ahirette eğer ‘Türkiye’nin -daha doğrusu, o dönemki Osmanlı’nın- hâli nedir?’ diye sorarlarsa ‘Bekri Mustafa, Ayasofya’ya imam olmuş.’ deyin, onlar gerisini anlarlar.” der.

Şimdi, biz de Türkiye’de HEDEP’in vermiş olduğu yargıda çürüme, rüşvet ve yolsuzluk iddialarıyla ilgili konuyu konuşuyoruz. Ahirete intikal eden birine “Yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Başkan Vekili 39 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla yargılandığı, yurt dışına çıkışına müsaade edilmediği, Anayasa Mahkemesi kararlarının yok sayılarak dokunulmazlığının

ihlal edildiği -ağzımızdan yel alsın ama- her an tutuklanma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu hâlde Meclisi yönetiyor.” deyin, onlar Türkiye’de yargının hâlini anlarlar. Ve yine “Bir iktidar partisinin Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını getirmekle övündüğü ama Anayasa Mahkemesi kararlarını işine geldiği zaman tanıdığı, işine gelmediği zaman Anayasa Mahkemesini suçladığı; yine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının sadece tazminat boyutunu değil aynı zamanda yeniden yargılama hakkını getiren bir iktidarın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden çıkan bir karara karşı ‘Biz bu kararı tanımıyoruz; bu, dış güçlerin oyunudur.’ diyebilecek şekilde anlattığı bir yargı düzenimiz var.” deyin, onlar Türkiye’de yargının içerisinde bulunduğu hâli anlamış olurlar.

Bir diğer husus: Herkes imkânlarıyla imtihan olunur. Bir sivil toplum kuruluşu, imkânları doğrultusunda bir zulme tepkisini ortaya koyar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Bir muhalefet partisi, muhalefetin kendisine tanıdığı imkânlar çerçevesinde tepkisini ortaya koyar. Bir iktidar partisi ise ne sivil toplum kuruluşu ne de muhalefet gibi hareket eder, iktidarın kendisine tanıdığı imkânlarla imtihan olunur. Onun için, iktidar partisine mensup olanların sivil toplum kuruluşları gibi meydanlarda yürüyüş yapması bir izzet değil bir acziyettir. Elbette bireysel olarak hepsi tavrını koyabilir, saygındır, birlikte omuz omuza o yürüyüşleri yaparız ama iktidar mensupları olanlar icraatlarıyla, yaptırımlarıyla konuşurlar. Eğer onu yapacak gücünüz yoksa terk edin o sıraları, onu yapacak birileri mutlaka gelir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu önerisi adına İYİ Parti Grubu adına Sayın Uğur Poyraz konuşacaklar.

FARUK KILIÇ (Mardin) – Milletten icazeti al! Millet o icazeti veriyor, sen değil.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – O icazeti zamanında Amerika’dan alıp iş başına geldiniz, laf atmayın öyle. Amerikancı tavrınızı herkes biliyor!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Laf atma ya terbiyesiz herif!

FARUK KILIÇ (Mardin) – Geç orayı, geç orayı, yürü!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayret bir şey ya! Konuşturmayın şu arkadaşı ya! Terk edecektiniz... Oyunu al gel! Buraya millet oy verdi be!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Cunejd Zapsu’ya sorun bakalım kim size icazet vermiş! Deliğe süpürmeyin bunları, kim demiş!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Oyunu al gel! Milletın reyıyla biz buradayız. Millet sana rey vermemiş, CHP’ye rey vermiş zaten.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bak bakalım... CHP’ye oy vermişmiş! Millî Görüşü bölüp ondan sonra 50 milletvekiliyle grup kur, sonra gel buradan laf at.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Aynen öyle!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde.

Süreniz üç dakikadır Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, biraz önceki hatipleri de dikkatle dinledim. 3 Ekim tarihinde yine bu kürsüden yargıdaki yapılanma, Emniyetteki yapılanma, hatta Türk Silahlı Kuvvetlerindeki yapılanmaların yine bu kurumlar tarafından, kendileri tarafından tespit edilmesi, ifşa edilmesi ve gereğinin yapılması gerektiğini ifade etmiştik; aradan on gün geçmeden bir başsavcı tarafından Hâkim ve Savcılar Kuruluna verilen bir dilekçeyle bu konuya ilişkin ilk kez resmî bir husus da siyasetin gündemine ve yasama organının gündemine tekrar gelmiş oldu. Tabii, bununla ilgili, bugün 81 ilin Baro Başkanlarının, 81 ildeki bütün avukat meslektaşlarının buna benzer onlarca örneği var ama biraz önceki Yeşil Sol hatibinin örnek verdiği gibi “Senin kumpas davan, benim kumpas davam...” üzerinden örnek vermeye gerek yok. Burada, Türk hukukunun tüm davalarda objektif, tarafsız, bağımsız ve karar metninin üzerine yazıldığı üzere Türk milleti adına karar veren bir iradeyle davranması bizim için önemli.

Bugün, Türkiye’de uzun dönemdir -birçok hâkim ve savcı için söylüyorum, bunun örneklerini de yaşıyoruz, çok basit bir örnek de vereceğim- Adalet Bakanını atayan Sayın Cumhurbaşkanı, Bakan Yardımcılarını atayan Sayın Cumhurbaşkanı, Hâkim ve Savcılar Kurulunun çoğunluk üyelerini atayan Sayın Cumhurbaşkanı, Adalet Bakanlığı bürokrasisini atayan Sayın Cumhurbaşkanı. Dolayısıyla bütün bu atama silsilesinde temel konu nedir? Denetim ödevi. Her kurumun içerisinde çürükler olacaktır ama denetim mekanizması bu çürükleri öngörmek, tespit etmek ve gereğini yapmakla mükelleftir. Bu doğrultuda, bu atamaların Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin getirdiği imkân ve yetkiyle tek kanaldan, tek elden yapıldığı, haddizatında aynı tornadan geçmiş gibi bir hemşehrilik ilişkisi ya da bir devre ilişkisiyle yapıldığı bir süreçte bu ve buna benzer onlarca dilekçe ya bizlerin makamına ya Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ya da ilgili makamlara verilmeye devam edecektir. Burada, bugün, Adalet Bakanlığının, Adalet Bakanlığına mensup yargıçların kendi meslektaşlarına ilişkin önerilerine gelen bütün itirazları, bütün hususları son derece titiz bir şekilde -sadece bu dilekçedeki unsurları değil- dikkate almaları gerekiyor.

Çok basit bir örnek daha vereceğim ama süremi ekleyerek giderseniz Sayın Başkan, kesinti olmasın; teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teknik olarak kesiliyor, tekrar açıyoruz.

UĞUR POYRAZ (Devamla) – Teknik olarak sustum Sayın Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Poyraz.

UĞUR POYRAZ (Devamla) – Biraz önce de ifade ettiğim gibi, bugün FETÖ’den dolayı birçok hâkim ve savcı irtibat ve iltisak sebebiyle ihraç edildi. Peki, bu hâkim ve savcılarının hangilerinin verdiği kararlarla ilgili yargılamanın yenilenmesine karar verildi? Bugün, Türkiye’deki en kritik hususlardan biri budur; birçok hâkim ve savcı irtibat ve iltisaktan ihraç edildi ama verdikleri kararlarla ilgili yargılamaların yenilenmesine karar verilmedi. İşte, bu ve benzeri siyasi iradenin gölgesi altındaki hukukun işlerlik kazanması ve toplumda vicdan oluşturmaya maalesef mümkün değil. Bugün, bu ve buna benzer tartışmaların ve önergelerin tamamı, Türk hukukunun kendi hukukunu, kendi ilkelerini ve kendi onurunu ayağa kaldırabilmesi için yol verecektir, mücadeleye katkı sağlayacaktır.

Teşekkür ediyorum, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Poyraz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İnan Akgün Alp konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Alp.

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yargıda çürüme, rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması, yarattığı tahribatın boyutlarının tespiti amacıyla Meclis araştırması açılması önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı Anadolu Adliyesindeki bazı rüşvet, iş takibi, aracılık ve usulsüzlük iddialarını bir şikâyet olarak Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderdi. Gazeteci Timur Soykan, Birgün gazetesinde yaptığı haberle Başsavcının bu raporunu kamuoyuna duyurdu. Başsavcı, şikâyetinde rüşvet tarifesini ifşa ettikten sonra çok önemli iki tespitte bulunuyor; diyor ki İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı: “Kimi yargı mensupları, devletten alacağı varmış gibi her türlü kirli işi yapmayı kendilerinde hak olarak görmeye başladı. Kimi meslektaşlarımız, girdikleri kirli ilişkilerle FETÖ’cü hâkim ve savcılara rahmet okutur duruma geldiler.”

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; durum gerçekten vahimdir, bu iddialar belki de cumhuriyet tarihinde gördüğümüz en ağır iddialardandır. Sayın Başsavcı bir de öneride bulunuyor “Yargı içerisinde oluşmaya başlayan çete ve çetecikleri toptan yok etmemiz gerekmektedir.” diyor.

Değerli milletvekilleri, eğer İstanbul Başsavcısının da talep ettiği gibi yargı içerisinde oluşmaya başlayan çeteleri yok etmek istiyorsak Cumhuriyet Halk Partisi olarak size bir önerimiz var: AK PARTİ devri hükümetlerinde sizler önce yargıyı FETÖ’cülere teslim ettiniz, FETÖ’cülerini tasfiye etmek için de AK PARTİ’li avukatları hâkim ve savcı yapıp bu sefer de onlara teslim ettiniz ve gelinek nokta ortadadır; yargıya çete ve çeteciler egemen olmuştur. Eğer bu durumdan kurtulmak istiyorsanız mümkünse tüm partilerin uzlaşısıyla yargı reformunu gerçekleştirme amacıyla hâkim ve savcılarının göreve liyakatlerinin yeniden incelenmesine dair bir yasa öneriyoruz. Önerdiğimiz bu yasanın dünyada örnekleri vardır: Arnavutluk, 2014 yılında yargı sisteminde algılanan yolsuzluk seviyesine ilişkin yaygın kamusal endişe üzerine yargı reformundan da sorumlu olacak geçici bir Meclis komitesi kurmuş ve müteakiben Arnavutluk’taki adalet sisteminin değerlendirilmesi hakkında bir değerlendirme raporunu kabul etmiştir. Bu rapor, adalet sistemi içerisinde bir stratejinin üretilmesi ve kabulü için de bir mihenk taşı görevi görmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Alp.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Komitenin önerdiği reform stratejisi doğrultusunda 2016 yılında Arnavutluk Anayasası değiştirilmiş ve anayasaya eklenen bir maddeyle hukukun üstünlüğünün işlenmesinin temin edilmesi, adalet sisteminin bağımsızlığı ve kurumlara güvenin yeniden temini için Anayasa Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme üyeleri de dâhil olmak üzere bütün hâkimler ve ülke başsavcısı da dâhil olmak üzere bütün başsavcılarının mesleğe liyakatlerinin yeniden incelenmesi sistemi kurulmuştur. Görevdeki bütün hâkim ve savcılarının tabi tutulacağı incelemeler Bağımsız Yeterlilik Komisyonu ve bu Komisyonun kararlarına yapılacak itirazı görmekle görevli Özel İtiraz Dairesi tarafından da yürütülmüştür. Bağımsız komisyonlar ülkedeki tüm hâkim ve savcılarını belli kıstaslar içerisinde yeniden incelemiş, bu kıstasları yerine getirenler görevine devam etmiş, getiremeyenler ise meslekten çıkarılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlamama müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Bir dakika verdim herkese, size fazla vermeyeyim; bitirin lütfen.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Tamam, sağ olun.

Sayın Başkan ve sayın milletvekilleri; ülkemizde bağımsız bir yargı erkinden bahsedebilmek için, Arnautluk örneğinde olduğu gibi, Anayasa Mahkemesi ve yüksek mahkeme üyeleri de dâhil, bütün hâkimler ile Yargıtay Başsavcısı da dâhil bütün savcıların mesleğe liyakatlerini yeniden inceleyecek bir sistemin kurulmasını mecburi görüyor, bu doğrultuda verilen önergeye olumlu oy kullanacağımızı beyanla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Alp.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cüneyt Yüksel.

Buyurun Sayın Yüksel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime, İsrail’in dün akşam Gazze’de bulunan El-Ehli Hastanesine gerçekleştirmiş olduğu menfur saldırıyı kınayarak başlamak istiyorum. Yüzlerce yaralının oldukça kısıtlı imkânlarla tedavi gördüğü, bahçesine sivillerin sığıp olduğu bir hastaneyi bombalayarak 500’ü aşkın insanın ölümüne neden olmanın, en temel uluslararası insancıl hukuk kurallarını doğrudan ihlal ettiği tartışmasızdır. İsrail’in bu saldırılarıyla açıktan savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar işlediği ve nereden bakılırsa bakılsın, bu saldırıların bir soykırım niteliği taşıdığı açıktır.

Konuşmama, adaletin tecellisi uğrunda görev yaparken şehit düşen Cumhuriyet Savcımız Mehmet Selim Kiraz başta olmak üzere tüm yargı mensuplarımızı rahmetle ve şükranla anarak devam etmek istiyorum.

Hukuk devleti, hepimizin ortak hedefi ve kırmızı çizgisidir. Hiçbir vatandaşımız adliye kapısının adalet kapısı olduğundan şüphe duymamalıdır, orada hakkını huzurkalple aramalıdır. Bunun için hukukun üstünlüğü ilkesinden asla taviz veremeyiz. Güven veren ve erişilebilir bir adalet sisteminin tesisi için Anayasa’dan yasalara, kurumsal işleyişten personel yapısına ve özlük haklarına kadar pek çok reforma imza attık. Anayasa’mızda yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına özel bir önem atfedilmiştir; yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasa’ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verecekleri; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı açıkça ifade edilmiştir. Yargı bağımsızlığı, hukuk devleti ilkesinin en temel unsurlarından biridir.

Hükümetlerimiz döneminde yargı bağımsızlığını güçlendirmek adına birçok adım atılmıştır; HSK’nin yapısı değiştirilmiş, HSK’ye Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından üye seçilmesi öngörülerek demokratik meşruiyeti artırılmıştır. 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan hain darbe girişiminin ardından FETÖ’yle irtibatlı oldukları tespit edilen 3 bine yakın hâkim ve savcı, Hâkimler ve Savcılar Kurulunca açığa alınmış ve akabinde meslekten ihraç edilmişlerdir. Hâkim, savcı ve personel ihtiyacının giderilmesine yönelik önemli adımlar atılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Bu arada, hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesini de kabul ettiğimizi söylemek istiyorum. Yargının bilişim yapısını UYAP, SEGBİS, e-duruşma gibi uygulamalarla güçlendirdik ve yargı çalışanlarının da imkânlarını artırdık. Yargı teşkilatının fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi bakımından önemli adımlar attık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyuna da yansıyan İstanbul Anadolu Adliyesindeki iddialarla ilgili olarak Sayın Adalet Bakanımız geçtiğimiz günlerde bir açıklama yapmıştı. Sayın Bakanımız, İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığınca Hâkimler ve Savcılar Kuruluna gönderilen ihbar dilekçesinde bahsedilen iddialarla ilgili olarak HSK ilgili dairesince gerekli inceleme ve soruşturma başlatıldığını ve bu kapsamda verilen inceleme ve soruşturma izni üzerine HSK Teftiş Kurulunca müfettiş görevlendirildiğini ifade etti. Belirtmem gerekir ki Hâkimler ve Savcılar Kurulu Anayasa'nın mevzuattan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yüksel.

Buyurun, bitirin; kimseye fazladan söz vermedim, bir dakika verdim herkese.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Peki.

Türkiye Yüzyılı'nı sadece ekonomik, siyasi, askerî ve diplomatik değil adaletin de yüzyılı yapmak için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bu vesileyle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yüksel.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, oylamadan önce siz de konuşmayacaksınız umarım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Tamam, sonra konuşayım Başkanım, ben ayakta bekliyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani yolsuzluk araştırılmasın mı Başkanım?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Soruşturma açıldı işte!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkanım, şimdi söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, iktidar hatibi burada binlerce kez dinlediğimiz konuşma metnini tekrar etti. Merak ediyorum, gerçekten, yargıyla ilgili, hukukla ilgili yapılan yolsuzluklara, hukuksuzluklara dair Adalet ve Kalkınma Partisinin bir yönergesi mi var? Bütün hatipler aynı cümlelerle başlayabilir mi ya, böyle bir şey olabilir mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, anlayamadım, sataşma mı var kendisine? Konuşmasının sebebi ne?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hepsi aynı metni okuyor: “Türkiye bir hukuk devletidir, hâkimler vicdanlarına göre karar verir, hiç kimse yargı üzerine baskı kuramaz, yargı bizim kırmızı çizgimizdir.” Ben bunları 3 dönemdir burada binlerce kere dinledim ve farklı hatipler aynı konuşmayı yapıyor. Bu da demektir ki tam tersidir.

Sayın Başkan, bizim araştırma önergemiz çok net. İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı kocaman bir mektup yazdı, mektubun orijinali elimizde. Yargıdaki yolsuzluğu, hırsızlığı, rüşveti, erişime engelleme kararlarının nasıl alındığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitireyim Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Erişimin nasıl engellediğine dair...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kürsüden konuşsaydı keşke...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, sizi ne ilgilendirir! Siz de söz isteyip konuşun, konuşun ya! Ayıp ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bir grup başkan vekili konuşurken niye müdahale ediyorsun?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya zaten reddettik ya...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – İyi de sen neyin konuşmasını yapıyorsun ki! Oylandı bitti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayret bir şey! Benim söz hakkıma ne karışyorsunuz ya?

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Genel Kurula hitap edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne münasebet ya! Böyle bir şey yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sen mi yönetiyorsun burayı ya? Hayret bir şey ya!

Sayın Başkan, kendisi yönetmiyor, bana oradan had bildirmesin ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, böyle bir usul yok, bu nasıl bir şey, ben anlamadım!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ya, böyle bir mantık var mı ya?

BAŞKAN – Buyurun, lütfen tamamlayın konuşmanızı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Böyle bir şey yok, böyle bir usul yok!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yok, evet, böyle bir usul yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sadece Özlem Zengin olduğunda böyle oluyor. Böyle bir şey yok ya, beni dinleyin cevap verin, cevap verin ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Dinlemeyeceğim ya, dinlemeyeceğim!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ya, sen benim konuşmacımı niye yargılıyorsun? İstediyimi söylerim, sana mı soracağım ne konuşacağımı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sayın Başkan, AKP yargının...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Böyle bir mantık var mı? Yok “böyle demeyin” yok “şöyle demeyin” böyle bir kafa var mı?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, böyle bir usul yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – O konuşunca ben de konuşacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle bir şey yok ya!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sen hangi kafayla hareket ediyorsun! (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Saygılı ol, saygılı!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Benim orada ne konuşacağıma sen mi karar vereceksin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Saygılı ol! Haddini bil!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Otur yerine! (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sen otur be! Kimsin sen? Kimsin sen?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Grup Başkan Vekili olman benden üstün olduğun anlamına gelmez.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle olmaz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Otur yerine, otur!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sen yerine otur!

(AK PARTİ ve Yeşil Sol Parti sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın vekiller, sayın vekiller...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Başkanı dinle!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Grup Başkan Vekili olman demek bu anlama gelmez!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Başkanı dinle!

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Bir kadınla konuştuğunu bil, bil!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Yanlış yapıyorsunuz, ben burada milletvekiliyim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bravo!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Grup Başkan Vekilin var orada, Grup Başkan Vekilin var!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Grup Başkan Vekiliysen haddini bileceksin! Bu çok yanlış bir şey, yakışmıyor size hanımefendi.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz burada milletvekiliyiz, bunu kabul edeceksiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Saygısızlık yapma!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Size yakışmıyor, çok ayıp! Orada özgür bir kürsü var, isteyen çıkar, istediğini söyler orada. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Grup Başkan Vekilin var orada!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sizin keyfinize göre konuşmak zorunda değil hatipler.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Grup Başkan Vekilin var senin. Herkes ayağa kalkar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle bir şey var mı ya?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Özlem Hanım, hepimiz ayağa kalkarız, siz konuştuğunuzda hepimiz ayağa kalkarız.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Siz nasıl bir Grup Başkan Vekilisiniz? Çok ayıp! Size bir hanımefendi olarak hiç yakışmıyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Böyle bir usul, böyle bir yöntem yok ya!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Çok ayıp hanımefendi, çok ayıp! (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Siz kadınları susturmasını bilirsiniz ancak! Başka bir şey bilmezsiniz, anca kadınları susturmasını bilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun tamamlayın konuşmanızı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Söylediklerimin Türkiye halkı tarafından duyulmasını istemiyorlar. Erişime engel kararı verdirenler, bizzat şu anda bağırırlardır, onların sözcüleridir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Böyle bir şey yok! Reddediyoruz, reddediyoruz Sayın Başkanım!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Söz hakkı istiyorum Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Çünkü o mektubun görülmesini istemiyorlar; çünkü yolsuzluğun görülmesini, çünkü hırsızlığın görülmesini istemiyorlar. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne alakası var, soruşturma başlatmış HSK.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Söz hakkı istiyorum, sataşma var, hakaret var bana. Bana sataşma ve hakaret var Sayın Başkan, söz hakkı istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Adalet Bakanlığı soruşturma açmış; Meclis burada ne yapıyor, biz armut mu topluyoruz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – HSK soruşturma başlatmış.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sayın Başkanım, 69’uncu maddeye göre söz istiyorum, hakaret ediyor hanımefendi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, hakaret ediyor.

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kocaman bir ülkede bir başsavcı mektup yazıyor ya! Meclisin görevidir, Meclisi göreve davet ediyoruz.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sayın Başkanım, 69’uncu maddeye göre, hakaret var, söz hakkı istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Hayır” oyuyla iktidar şunu söylüyor: “Yargı rüşvetle işlemeye devam etsin, biz baskıyla yargıyı işletelim.” Bunun başka bir izahı yok. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sayın Başkanım, lütfen Sayın Başkanım; hakaret ediyor hanımefendi, söz hakkı istiyorum 69’uncu maddeye göre.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, 69’a göre söz...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Zengin.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Önce benim hakkım Sayın Başkanım. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Niye senin hakkın?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – 69’uncu madde kürsüde uygulanır, yerinden laf atmada uygulanmaz.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Hakaret ediyor hanımefendi.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Senin hakkın yok, senin hakkın yok! Burada laf söyleyemezsin.

(AK PARTİ ve Yeşil Sol Parti sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar... Bir izin verin lütfen.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Bizim Başkanımıza, bir kadına laf söyleyemezsin!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Lütfen, 69’uncu maddeye göre şahsıma yapılan hakareti düzeltmem lazım.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Buradayız, Yeşil Sol Parti olarak buradayız, seni konuşturmayacağız, haydi bakalım konuş!

BAŞKAN – Bir izin verin lütfen.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Sayın Başkanım, hanımefendi 69’uncu maddeye göre şahsıma hakaret etmiştir; bununla ilgili söz hakkı istiyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konuşmasından niye korkuyorsunuz?

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Sen kimsin ki, senin iraden yok bir kere!

BAŞKAN – Bir izin verin lütfen.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ben orada konuşacağım, size ne oluyor? Benim muhatabım orası, siz değilsiniz. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz öğrenmişsiniz öğretmen-öğrenci ilişkisini!

BAŞKAN – Bir izin verin lütfen.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Siz de duydunuz, bana hakaret ediyorlar.

BAŞKAN – Ben şunu duydum Sayın Hatip, siz Grup Başkan Vekiline “Otur yerine!” diye bağırıırken sizi gördüm.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hem de parmak sallayarak.

BAŞKAN – Eğer bir hakaret varsa tutanakları getiriyorum.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Müsaade edin açıklayayım, müsaade edin açıklayayım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Size hakareten cevap hakkı vereceğim ama tutanaklara bakacağım, tutanaklara bakacağım.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Bakalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Ben de isterseniz o sözü niçin söylediğimi söyleyeyim.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Otur, otur!

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Mardin) – Otur, otur! Kendi Grup Başkan Vekilimize bile saygınız yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Müsaade edin... (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Otur, otur! Dinlemeyi öğren, dinlemeyi öğren. Öğreteceğiz size!

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Grup Başkan Vekilin var ya...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Çok ayıp ya, yakışmıyor size!

BAŞKAN – Lütfen, sayın hatibi dinleyelim, lütfen. Karşılıklı bağırarak bir yere varılmaz, oturumu kapatacağım, o olacak.

Buyurun Sayın Zengin.

44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bakın, itirazımız şunadır: Birincisi, grup, kendileri bir öneride bulunuyor, grup önerisi veriyorlar, eğer Meral Hanım, Sayın Grup Başkan Vekili kendi milletvekillerinin yeteri kadar izah etmeyeceğini, edemeyeceğini düşünyorsa kendisi açıklasın burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ne alakası var ya! Ya, ben, senin vekiline cevap verdim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bütün hatipler konuşmasını yapmış... (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Mardin) – Parmak sallama! Parmak sallama!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Parmak sallama! Biz sizin öğrenciniz değiliz, askeriniz de değiliz!

(AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Vurmayın öyle! Vurarak da bir şey yapamazsınız.

BAŞKAN – Sessizlik arkadaşlar.

Buyurun, Sayın Zengin, siz devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bütün hatipler konuşmalarını yapmış mı? Yapmış. Oylama yapılmış mı? Yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sorun nerede? Niçin satış, niçin tekrar söz alınarak nedir... Yani cevabımızı vermişiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Meclisi yönetiyor musunuz siz? Siz mi yönetiyorsunuz Meclisi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben değil, İç Tüzük bunu yönetiyor Sayın Başkanım. Bir sorun yok, herkes konuşmuş, Meral Hanım kendi vekilinin açıklayamayacağına inanıyorsa baştan kürsüye gelir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sizin vekilimize cevap veriyorum, benim vekilim gayet iyi cevap verdi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Size satış yok, böyle bir cevap hakkı yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben de sizin gibi davranıyorum. Hani, oradan bağıırıyorsunuz ya siz, yerinizde duramıyorsunuz ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Benim arkadaşım ne söyleyeceğine kendi karar verecek. Bir sataşma yok size, size sataşma yok, konu yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Yalan var, yalan!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne yalanı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Halkı aldatma var.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Nerede? Sizin hayatınız yalan olmuş!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Asılsız şeyler var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Nereden uyduruyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben istediğimde söz alırım.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın lütfen.

Buyurun, tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Onu taklit ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, burada hatipler konuşmasını yaptı, oylamayı yaptık ve bitti. Şu an her şey... HSK zaten soruşturmasını başlattı. Yapsın, yapmasın diyen var mı? Yok. Hepimiz aynı şeyi söylüyoruz; Bakanımız söylüyor, Bakanımız. Soruşturmalar yapılsın, üzerine konuşmaya, çalışmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, sadece tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu Meclisi şu anda siz yönetiyorsunuz; hiçbirimiz, ben de dâhil, Meclis Başkan Vekiline “Söz niye verdiniz, niye söz aldı...”

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Derim, usulle ilgili. Derim, bal gibi derim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “... vekilimi nasıl ağzınıza alırsınız...”

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bal gibi söylerim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Meclisi yönetme yöntemi bellidir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Burası kurallara göre yönetilen bir yerdir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Düünden beri Meclisi yönettiğini sanıyor, oradan had bildirmeye çalışıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kurallara göre yönetiliyor bu Meclis, paşa gönlünüze göre değil; kurallar böyle söylüyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kendisi söz alınca amenna, biz alınca itiraz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kurallar böyle söylüyor, kurallar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konuyu farklı yere çekiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Zengin...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başkana gaz veriyorsunuz gibime geliyor.

BAŞKAN – Sayın Zengin...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkana gaz vermeye gerek yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ne alakası var ya? Siz veriyorsunuz, siz!

BAŞKAN – Sayın Zengin, tutumuma dair daha beş dakika önce aynı söz hakkını size verdim diye eleştirildi. Bu söz hakkını siz talep ettiniz, size nasıl verdimse diğer partilerin grup başkan vekillerine de aynı şekilde veriyorum. Bu, böyle, nalıncı keseri gibi olmamalı. Bu tartışma bitmiştir. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal tarafından, Türk yargısının karşı karşıya kaldığı sorunların ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi, yargıya güvenin artırılması ve yargının varlık nedeni olan adaletin tesisini sağlamak amacıyla 16/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Afyonkarahisar Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Burcu Köksal tarafından, Türk yargısının karşı karşıya kaldığı sorunların ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi, yargıya güvenin artırılması ve yargının varlık nedeni olan adaletin tesisini sağlamak amacıyla 16/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (267 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/10/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Zeynel Emre konuşacaklar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Urfa'da elektrikler kesilmiş, Meclisi dinleyemiyorlar. Başkanım söyleyin de Urfa'nın elektriklerini açsınlar, elektrikler kesilmiş, Meclisi izleyemiyor Urfalı vatandaşlar.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Emre.

Süreniz beş dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, deminki tartışma konusu Yeşil Sol Partinin vermiş olduğu önerge, diğer partilerin dile getirdiği husus... Ortada bir gerçek var ki Türk yargı tarihinde geçtiğimiz günlerde yaşanan skandalın eşi benzeri yok. Bunu bu Meclis görüşmeden, tartışmadan, ele almadan bu konu burada asla kapanmaz. Yani burada bu önergeleri reddediyorsunuz ya, ben buradan söylüyorum, bakın, kayıtlarda kalsın; bu sürekli dile getirilecek ve siz de bu konuda gereğini yapmak durumunda kalacaksınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yargıya ilişkin... Burada daha önceki dönemden görev yapan arkadaşlar bilir, sekiz yıl Adalet Komisyonunda görev yaptım, beş yıl partimin sözcüsü olarak ve defaatle dile getirdik, dedik ki: 15 Temmuzdan sonra hiç hak etmeyen, yeteri kadar puan almayan birçok isim hâkim, savcı oluyor ve çok ciddi bir kadrolaşma var; eğer bu ülkede yargı tamamen çürürse ülkede ekonomi de geriye gider, her alan da geriye gider, ülke bir daha iflah olmaz. Geldik, burada söyledik; kalktınız, konuştunuz, “Yok, yalan bunlar.” dediniz. Dedik ki: Yargıda tarikatların mücadelesi var, “Hayır, olmaz, öyle bir şey yok.” dediniz. Şimdi burada verilen cevaplara kızılıyor belki çünkü olayın hiç içeriğine girmeden kanundan maddeler okuyorsunuz değerli arkadaşlar. Bunu kime, nasıl izah edeceksiniz? Bakın, yargıyı bilen insanlar, Türkiye’deki yargı durumunu bilen insanlar bilir ki... “Adalet Bakanından sonra fiilen en önemli koltuk nedir dersenez?” Türkiye’nin en büyük adliyesinin başsavcılığıdır yani İstanbul Anadolu Adliyesi Cumhuriyet Başsavcısı -300’den fazla cumhuriyet savcısı vardır altında görev yapan- ülkemizdeki en önemli koltuklardan birine oturur. Şimdi bu adam layıkıyla görevini yapıyor ki -değil mi- siz buna güveniyorsunuz ki bu göreve getirmişsiniz. Adam diyor ki: “Bu yargı çürümüş.” İfadesini yorumladığınızda âdeta hâkim-savcılar süper marketi var gibi davranıyor, parayı alıyor, bırakıyor. Kendi Başsavcı Vekiline, Örgütlü Suçlar Bürosuna yazı yazmış, “Bana bu gariplikleri bir gönder.” demiş. O adliyenin en önemli koltuklarından biri kim? Adalet Komisyonu Başkanlığı, onu şikâyet ediyor; sulh ceza muhakemesi hâkimi, onu şikâyet ediyor. Delilleri var, hepsi var. Yani buna kimse yok diyemez.

Ne var, biliyor musunuz orada? Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, yurda kaçak sokulan saatler: Bunlar önce el konuyor, ilgililere işlem yapılıyor; herkes serbest, saatler de iade. Niye? Niye yani? Mesela bir tanesine demiş ki başka birinde... Ya, 29.028 adet hap, uyuşturucu madde, Hint keneviri, kokain... Bu adamın içeri girmesiyle çıkması bir, hepsinin. Bunu kime, nasıl anlatacağız? Bugün cezaevlerinde yatan 300 bine yakın insan ne düşünecek, kendi ülkesinin yargısına ilişkin ne düşünecek? Burada af görüşmeleri yaparken bir dernekten bir kızcağız geldi, dedi ki: “Benim erkek kardeşim sadece 1 gram uyuşturucu yüzünden on beş yıl ceza aldı.” Olmaz öyle şey dedim, tuttu dosyasını gönderdi, okudum, doğru söylüyor; dörtte 3 infaz var, on iki buçuk yıl yatacak 1 gramdan.

Peki, burada ne var değerli arkadaşlar? Bakın, kilolarca uyuşturucu yakalanmış, tutuklanmaları 7/6/2023, tahliye olmaları 15/8/2023; iki ay. Kaç kez reddedilmiş? 10 kez. O adliyede, başka mahkemelerde 10 kez reddedilmiş 11’incisinde 4. Sulh Ceza bir güzel çıkartmış.

Peki, başka ne var? Yine, Ümraniye ilçesi sınırlarında uyuşturucu satışı yapıldığı yönünde ihbar var. Polis şahısları yakalıyor, uyuşturucuyu buluyor. Ne zaman tutuklanmış? 15/3/2023. Tahliye ne zaman? 15/8/2023. O arada 7 kez reddedilmiş, 8’incisinde 4. Sulh Ceza Hâkimi bunu bir güzel bırakmış.

Peki, değerli arkadaşlar, başka ne var? Bakın, diyorum ya, bu ülkede 1 gramdan on beş yıl ceza alan vatandaşın ülkesine ilişkin duygusuna bir empati yapın; ne düşünecek?

Peki, başka ne var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Tamamlayacağım Başkanım.

26/6/2023 günü; plakalı araçta 125 kilo uyuşturucu var; 27/6/2023'te tutuklanıyor, üzerinden iki ay geçiyor ve hepsi örgütlü bir şekilde tahliye oluyor.

Yani bunun üstünü örtmeyiz, burada süre yok, say say bitmez, bu dosyanın içinde daha neler var.

Peki, bu, Türkiye'deki tek mi? Bu savcının isyanı, başsavcının yazdığı tek mi? Biz hepimiz biliyoruz ki -gözümüzü kapatmayalım- böyle yüzlerce, binlerce vaka var. O nedenle, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu meseleyi araştırmayacaksa değerli arkadaşlar, neyi araştırarak? Bu millet, bu milletvekillerine niye maaş versin? Yasamanın esas görevlerinden biri denetim değil midir?

Değerli arkadaşlar, ben elinizi vicdanınıza koyup bu konuda olumlu bir adım atmanızı bekliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emre.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ konuşacaklar.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Meclis araştırma teklifiyle ilgili konuşuyorum.

Değerli arkadaşlar “Devletlerin dini adalettir.” Kim söylüyor? Hazreti Ali söylüyor. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında Kenan Evren ve arkadaşlarının darbesine karşıydık ama üç önemli şey yapmışlardı. Bunlardan bir tanesi de Türkiye'ye TUS imtihanını getirmektir, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nı getirmektir. O ana kadar iktidar olan partiler, sağcılar sağcılar, solcular gelirse solcuları devlet kademelerine, hemen hemen her tarafa taşıyorlar ama Kenan Evren ve arkadaşları TUS'u, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nı getirdiler. Covid döneminde başarılı olmamızın bir nedeni de o Tıpta Uzmanlık Sınavı'ydı ve orada torpil yoktu. Türkiye'nin en zeki çocukları en güzel yerlere geliyorlardı ve uzmanlıkta da en güzel yerleri seçip zekâlarıyla, yetenekleriyle beraber Türkiye'ye hizmet ediyorlardı. Peki, Tıpta Uzmanlık Sınavı var da niye hâkimlikte uzmanlık sınavı yok?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Niye savcılıkta yok?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var, var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Neden memuriyette yok? Neden öğretmenlikte yok? Şunu söylüyorum: Niye mülakat var? Fetullah Gülen ve arkadaşları yargıyı ele geçirmek için, başka kurumları da önemli kurumları da ele geçirmek için soru çalmışlardı. Peki, niye mülakatı getiriyoruz? En zeki çocuklar gelsinler, hâkim olsunlar, savcı olsunlar ve burada kaymakam olsunlar, mühendis olsunlar, memur olsunlar. Bunların içinde Alevi olsun, Sünni olsun, sağcı olsun, solcu olsun, bunların içerisinde CHP'li olsun, bunların içinde Gelecek Partili, Saadet Partili, AK PARTİ'li olsun, bunların içinde dinli olsun, dinsiz olsun. Niye mülakat getiriyoruz? Geçmişte bu mülakatla ilgili “Ancak 70 puan alanlar mülakata gelir.” diyorlardı, o 70 puanı niye kaldırdınız? Eskiden Türkiye'de öğretim elemanlarını ve araştırma görevlilerini alabilmek için “ÖYP” diye bir program getirmiştiniz; ne kadar güzeldi, hiç torpil yoktu. Sonra onu niye kaldırdınız? Niye 1 kişi alırken 4 kişiyi mülakata çağırırken şimdi 1 kişi alırken 10 kişiyi mülakata çağırıyorsunuz? Ve 15 Temmuz hain darbesi sonrasında FETÖ'yle iltisaklı diyerek binlerce hâkim gönderildi; tekrar, yeniden oraya hâkimler alındı. Bu hâkimler alınırken hiçbir zaman tavassut olmamalıydı, referans olmamalıydı, buraya herkes bileğinin hakkıyla gelmeliydi, zekâsıyla ve yeteneğiyle gelmeliydi, öyle 70 puan baremi de getirilmemeliydi; burada en zeki çocuklar, en değerli çocuklar gelip adalet dağıtmalıydılar. Ama Türkiye'de kuvvetler ayrılığı ilkesi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber ortadan kaldırılmıştır; yasamaya, yürütmeye ve yargıya müdahale edilmiştir. Yargıya nasıl müdahale edildi, yasamaya nasıl müdahale ediliyor örnek vermek isterim.

Sayın Cumhurbaşkanını yürütmenin başında. Burada 15 Temmuzla ilgili... Ben, 15 Temmuz hain darbe girişiminin Komisyon Başkan Vekiliydim; burada, 2'nci yılda bir tören düzenlendi ve bu törende liderler konuştular. O günkü program, Meclis Başkanının hazırlamış olduğu o program hepimize gelmişti ve o programda şöyle söylüyordu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada, bombalamanın olduğu yerde akşamleyin yine aynı şekilde, Meclis dışında da bir tören yapılacaktı. Orada Sayın Kılıçdaroğlu da konuşacaktı, Sayın Devlet Bahçeli de konuşacaktı, başka partilerin temsilcileri de konuşacaktı ama Sayın Kılıçdaroğlu'nun buradaki konuşmasından rahatsız olduğu için akşamleyin o programda diğer liderlerin konuşmaları da iptal edildi. Kim iptal etti? Meclis Başkanının iradesi üzerinde irade mi vardır? Sayın İsmail Kahraman üzerinde bir irade oluşmuştu ve iptal ettiler.

Ardından, Rahip Brunson davasını söyleyeyim size. Yargı şöyledir... Sayın Cumhurbaşkanını şöyle söyleyecekti: “Benim ülkemde yargı vardır. Dünyadaki tüm yargıları Türkiye'ye çağırıyorum. Bu davaları takip edin; Rahip Brunson davasını, Gezi olayları davasını, Deniz Yücel davasını veya Selçuk Özdağ davasını takip edin. Eğer benim yargım uluslararası hukuk kurallarına, evrensel hukuk kurallarına aykırı hareket ediyorsa konuşun. Benim yargım bağımsızdır, objektiftir ve tarafsızdır.” demesi gerekiyordu ve de “Rahip Brunson tutuklanacaksa tutuklanır, serbest bırakılacaksa bırakılır, ona ben karar vermem, benim yargım karar verir.” ifadesini kullanması gerekiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – O nedenle, burada bu yargıçların sınavla işe alımları tekrar, yeniden gözden geçirilmeli ve Türkiye'de özellikle tuzun koktuğunu herkes bilsin; eğer yargı olmazsa, hukuk olmazsa Türkiye'de büyük balıkların yırtıp geçtiği...

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – ...küçük balıkların da takıldığı balık ağları hâline dönüşürüz. Bunun sonucunda da hepimiz bedel öderiz. Mesele, AK PARTİ meselesi değildir; bugün iktidardasınız, yarın muhalefet de olabilirsiniz, başkaları iktidara gelebilir.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – O nedenle, ne olur Meclis araştırmasıyla ilgili teklifi kabul edin. Burada hep beraber bir yandan yargı yürüsün, bir yandan da Mecliste bir araştırma komisyonu kurulsun.

Araştırma teklifinizi kabul ediyoruz ve teşekkür ediyor, saygılar sunuyoruz. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, bu önerge toplumun arzuladığı bir önerge, niye karşı çıkılıyor?

BAŞKAN – Süreniz üç dakikadır Sayın Ataş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri...

BAŞKAN – Mahmut Bey, ne diyorsun?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ben anlamadım, bu önerge toplumun arzuladığı bir önerge...

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Başkanım, zamanım...

BAŞKAN – Tekrar başlasın efendim.

Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; CHP’nin Türk yargısının sorunlarının araştırılması hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yirmi bir yıllık AKP iktidarının ekonomiden dış politikaya, tarımdan sağlığa, eğitimden yargıya her alanda yarattığı çürümeyi ne yazık ki bugün yaşayarak görüyoruz. AKP’nin her alanda yarattığı bu çürüme en çok da yargı sistemimize zarar vermiştir. Bir devleti ayakta tutan, demokratik hukuk devletin en önemli unsuru olan yargı AKP iktidarında ayaklar altına alınmış; rüşvet, iş takibi, aracılık, usulsüzlük iddialarının odağına oturmuştur; iktidarın sotasına, tarikatların, cemaatlerin maalesef ki yuvasına dönüşmüştür. Bizim kimsenin hakkını yeme, iftira atma gibi bir derdimiz yok. Nitekim, AKP iktidarı ilk yıllarında CMK, TCK gibi temel kanunlarda önemli adımlar atmış, Avrupa Birliği standartlarında hatta ondan daha da ileride kanunlar yapmıştı. Ancak daha sonraki süreçte, özellikle FETÖ’cüler yargının en önemli makamlarına getirilmiş, Ergenekon, Balyoz gibi uydurma davalarla FETÖ-AKP iş birliğinde yargı ayaklar altına alınmış, FETÖ’cü hâkim ve savcılarının heykellerinin dikilmesi teklif edilmiş, zırlı araçlar tahsis edilmiş, kozmik odalara girilmiş, Anayasa’yla HSK’nin yapısı değiştirilmiş, “Yetmez ama evet.” diyerek yargı belli grupların eline teslim edilmiştir. 17-25 Aralık ve sonrasında 15 Temmuz yaşanmış, dünün yargılayanları yargılanmaya başlanmış, FETÖ’den boşalan hâkim ve savcılarının yerini sınavda barajı bile geçemeyen AKP’liler ve yandaşları almış, FETÖ borsaları kurulmuş, parasını ödeyen örgüt mensupları dışarıda gezerken bankaya para yatıran, sendikaya üye olan, gazeteye abone olan cezaevlerine gönderilmiştir. Yargıdaki çürümüşlük hız kesmeden devam etmiş, vatandaşın şirketlerine, otellerine, mülklerine çöküldüğü görülmüş, bunları gündeme getiren gazeteciler tutuklanmıştır. Her gün ortaya çıkan yolsuzluk, hırsızlık, cinayet ihbarları karşısında yargının üç maymunu oynadığı günler başlamıştır.

Değerli milletvekilleri, bugün AKP’lilerin bile birçoğu, yargı sisteminin yerini rüşvet, yolsuzluk, kayırmacılık, torpil sisteminin aldığını kabul etmektedir. Sonuç olarak, AKP iktidarında yargı bağımsızlığı öldürülmüş, tarafsızlık Anayasa’da yazılan anlamsız bir kelimeye bürünmüştür, yargıya güven ise sifıra inmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Ataş .

DURSUN ATAŞ (Devamla) – 2022 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ne göre de Türkiye 140 ülke arasında 116’ncı sıraya kadar düşmüştür. İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı dahi yargı mensuplarının kirli iş yapmayı kendine hak gördüğünü, çete liderlerinin yargılama bile yapılmadan salıverildiğini, uyuşturucu baronlarının beraat ettirildiğini, para karşılığı kararların verildiğini, talimatla suçlulara beraat kararı verildiğini, yargıda korku imparatorluğunun kurulduğunu birinci ağızdan ihbar etmiştir. AKP iktidarının beş bin yıllık Türk yargısını getirdiği nokta ne yazık ki budur. Bu yüzden AKP’nin yarattığı bu çürümenin acilen önüne geçilmesi, yargıda reform yapılarak yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının sağlanması devletin en önemli ve acil sorunlarının başında gelmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ataş.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Dilan Kunt Ayan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ayan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2010'dan beri devam eden yargının siyasallaşması sürecini bu kürsüden defalarca anlattık. Hangi kesimden olursa olsun halkın adalete en az güvendiği zamandayız; kabul etseniz de etmeseniz de bu bir gerçek. Şu anki çürümüşlüğü'nin nedenlerini elbette ki hepimiz çok net bir şekilde biliyoruz. Bizler bu çürüyen sistemde siyasallaşan yargının en çok mağdur ettikleriyiz. KCK davalarında siyasetçileri, aydınları yargılayan cemaatçiler gitti, yerlerine suç işleyerek hâkim-savcı olan, mafyayla kol kola gezen, cemaatlere CV vererek mülakatları geçenler geldi. Değişen bir şey oldu mu? Olmadı maalesef. Yirmi yılın en büyük politik davası olan ve hukuksuzluğu tescillenmiş Kobani kumpas davası bunların başında gelmekte. Önceki dönem Eş Başkanlarımız Sayın Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ın da aralarında olduğu siyasetçilerimizin yargılandığı ve şu an dahi devam eden Kobani kumpas davasında talimatla kurulan mahkemeler, suça karışmış hâkim-savcılar ve uygulanan düşman ceza hukukunun bize bu yargının çürümüşlüğü'nü en açık ve net bir şekilde gösterdiğini biliyoruz.

Sayın Genel Kurul, adalet ve adaletin sağlayıcısı olan yargı teşkilatı şu anda mafya-siyaset ilişkisi üzerinden dizayn edilmiş durumda. Kobani kumpas davasında heyet başkanlığı yapan Bahtiyar Çolak'ın, kendilerini "ata dedeler" olarak tanımlayan suç örgütünün üyesi olduğunu, yapılan operasyonla gözaltına alınmasıyla hepimiz öğrendik, eminiz ki iktidar grubu da bunu öğrenmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan -daha öteye gidelim- AİHM'in Demirtaş kararının ardından ne demişti? Hatırlayalım hep birlikte, açık açık şunu ifade etti: "AİHM kararı bizi bağlamaz; hamlemizi yapar, işi bitiririz." Neydi bu hamle? Yüksel Kocaman. Yüksel Kocaman, kararın ardından aynı akşam Cumhurbaşkanıyla özel görüşmüş, ardından Demirtaş 2 kez tutuklanmış. Bugün ise İstanbul Anadolu Adliyesinde dönen rüşvet çarkına bizim başka türlü bir şekilde inanmamızı beklemeyin. Bu soruşturmayla bu savcının ifadesiyle değil, biz yıllardır bunu dile getiriyoruz fakat ne oldu, şu an tescillendi. Bu ülkenin savcısı kendisi bile artık bunu ifade ediyor. Yıllardır bu Meclisten bunu söylememize rağmen şimdi kalkıp bu soruşturmayla bu duruma inanmamızı kimse beklemesin. Bizler iyi biliyoruz, bu topraklarda adalet hiçbir zaman Kürtlerden, muhaliflerden, emekçilerden, kadınlardan, çocuklardan yana olmadı ancak hiçbir zaman da hukuksuzluk ve yargıdaki çürüme bu derece ayyuka çıkmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Ayan.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Teşekkürler Başkanım.

Adalet Bakanının soruşturmasının sonuna kadar takipçisi olacağımızdan kimsenin şüphesi olmasın. Bu yozlaşmanın kara lekesi de iktidarın net bir şekilde elindedir.

Az önce Sayın Adalet Komisyonu Başkanı ifade etti, aslında söyledikleri şeylerin tamamı yazılı hukukta yazan şeyler fakat olan şeyler mi? Asla ve asla yazılı hukuk hiçbir şekilde uygulanmıyor; rüşvetin... Siyasal iktidarın talimatlarıyla bilfiil bu işlemler yapılıyor. O yüzden gelin, tüm siyasi partiler olarak -bu Meclisin asli görevi olarak- ortaya dökülen bu çürümeyi hep birlikte tartışıp gerçekten de halkın istediği şekle büründürelim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ayan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ali Özkaya konuşacaklar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Özkaya.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletimiz; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. CHP grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, Filistin'de işgalci siyonist devletin yapmış olduğu katliamları şiddetle ve nefretle kınıyorum. İnşallah bir gün bu yaptıkları katliamda ve kanda boğulurlar.

Aziz milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi birkaç konuyla ilgili yargıdaki sorunları dile getirmiş İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısının yazdığı yazıyı esas alarak...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yazı değil, dilekçe.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Dilekçe, dilekçe.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ben, 21 Ekim 91 yılında Ankara Adliyesinde avukatlık stajıyla ilgili çalışmalara başladım. O günden bugüne birçok tarihî dava ve olayın içinde oldum. 93 yılındaki sınavda 92 puan alarak Türkiye 1’incisi olan Maruf Okuyan sınavda kabul edilmedi ama 37 puan alan, CHP Gençlik Kolları Başkanlığında -benim de sınıf arkadaşım- olan arkadaş itirazla puanı 70’e tamamlanıp hâkim oldu. Biz bunlarla ilgili çok dava açarak geldik, bu mücadelelerle geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “3 bin, 3 bin... 2 bin tanesini aldım... 5 bin tane aldım, MHP’lilere vermeyeceğim de örgüte vereceğim.” diyen Adalet Bakanlarından bugünlere geldik, bunları bilerek geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, ha, bu yazı yazılmış... Bizim Gelibolulu Mustafa Âli vardır; iyi siyasetname yazan, beylerbeyliği de yapmış, defterdarlık yapmış bir kişi. 1595’te Sultan III. Murat’a yazdığı yazıda o zamanki gördüğü yanlışlıkları söylüyor ve tarihe geçiriyor. Bugün Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı, daha önce Sultanahmette Başsavcı Vekiliydi. Defalarca bu kürsüden onları eleştirdiniz, en ağır sözleri söylediniz. Bir yargı mensubu gördüğü yanlışları en üst Kurula iletmış; Sayın Adalet Bakanı, Kurul Başkanı da derhâl hem inceleme hem soruşturma başlatmış ve müfettişleri göndermiş. Bize düşen nedir? Yasama ve yargı birbiriyle çelişmemelidir. Araştırma önergesi bir konu hakkında bilgi edinmektir. Biz sorgulama mı yapacağız, soruşturma mı yapacağız, ceza yargılaması mı yapacağız? Kimin bu görev Anayasa gereğince? Hâkimlerin ve savcılarının. Hâkimlerin ve savcılarının soruşturulması özel usule tabidir 2802 gereğince. Bunu Kurul soruşturacak, soruşturulmalı, hiçbir şey gizli kalmamalı. Kim yaparsa yapsın hesap sorulmalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz bunun yanındayız ama “Hesap soracağız.” diye kimse de şov yapmasın.

FETÖ’cü hâkimler... Ya arkadaşlar, 13’üncü, 14’üncü kattaki müdavim danışmanlarınızdan 6’sı FETÖ’den mahkûm oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Siz 13’üncü, 14’üncü kattaki 6 danışmanınızın FETÖ’den mahkûm olmasını bir sorgulayın; neden oldu? (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler) Birisi gelmiş, efendim, diyor ki: “Düşman ceza hukuku.” Ey milletvekili, yüce Mecliste Türk milletinin ve Türk devletinin milletvekilisin! Bu milletin ceza hukuku var, düşmanın yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Terör örgütleri adıyla konuşmayın, bunun bir faydası yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hukukçu musun? Hukukçu musun? Düşman ceza hukukunu öğrenip gel. Ne anlama geldiğini öğren, öyle gel.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Dünyanın hiçbir ülkesinde terör örgütünü savunanlara demokratik bir hak olmaz. Yazık... Kendinize de yazık ediyorsunuz, bu sisteme de bu millete de yazık ediyorsunuz. Hâkimlerin 70 puanın altında alınması elbette ki doğru değil.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Kaç puanla gelmiş, onu merak ettim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – 20 bin kişi aldınız, 20 bin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Zaten biz bunun için kanun değiştirdik ama sebep ne arkadaşlar? 4 bin kişi atılmış. Burada bütün hepsi tek tek var. Kaç kişi girmiş? 1.500 kişi alacaksınız; 517 kişi sınavı kazanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Cemaatlere CV bırakacağız(!)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Düşman hukukunu bilmiyor.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ne yapacaksınız? Bu memlekette hâkim ve savcı alımı için, geçici bir dönem için geçici bir kanun çıkarmışsınız. 8 bin hâkim alınmış, yüzde 27'si 70'in altında. Evet, biz bunu yanlış gördüğümüz için -benim de imzam olan- geçen dönem Komisyonunda kaldırdık ve düzelttik.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ali Özkaya.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Darbeden sonra 37 puanla atanan var, biliyor musunuz?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bundan dolayı korkmayın; doğru işleri yapalım amma velakin hiçbir araştırma komisyonunun asla böyle bir önergesi yoktur. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Düşman ceza hukukunu öğrenip gelin, öğrenin, öğrenin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, oylamadan önce, oylamaya geçmeden önce toplantı yeter sayısının aranmasını istiyorum. Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Tek tek arayacağız arkadaşlar.

Sayın Köksal, Sayın Yontar, Sayın Güneşhan, Sayın Öztürkmen, Sayın Çakır, Sayın Tanal, Sayın Arslan, Sayın Emre, Sayın Yıldırım Kara, Sayın Kış, Sayın Müzeyyen Şevkin, Sayın Murat Çan, Sayın Işık Gezmiş, Sayın Coşar, Sayın Güzelmansur, Sayın Mullaoglu, Sayın Taşkent, Sayın Sarı, Sayın Karagöz, Sayın Çiler.

Elektronik cihazla yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın vekiller Genel Kurulu terk etmesinler, arayacağım burada.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal tarafından, Türk yargısının karşı karşıya kaldığı sorunların ve bu sorunlara çözüm önerilerinin belirlenmesi, yargıya güvenin artırılması ve yargının varlık nedeni olan adaletin tesisini sağlamak amacıyla 16/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 18 Ekim 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, 60'a göre pek kısa bir sözüm var, mümkün mü acaba?

BAŞKAN – Sayın Tanal, bu önerileri bitirelim, aradan sonra size söz vereceğim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Çok kısa... Ama konuyla bağlantılı Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Biraz önce hatip şöyle bir hitapta bulundu: “Terör örgütleri ağızıyla konuşmayın.” Eğer genelleme yaptıysa burada...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sizinle ilgisi yok. Sayın Özdağ’la ilgisi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bize söyledi, biz cevap vereceğiz, kimmiş terör örgütü ağızıyla konuşan.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – “Yok.” diyor yani “Sizinle bir ilgisi yok.” diyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – “Terör örgütleri ağızıyla konuşmayın.” derken...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – Tutanaklara giriyor, problem yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Problem yok.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) – “Yok, sizinle ilgili değil.” diyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üzerinize alınıyorsanız bir şey demem ama sizinle ilgisi yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Biz burada milletimiz adına konuşuyoruz, terör örgütleri adına konuşmayız kesinlikle. Türkiye Büyük Millet Meclisi milletin iradesinin tecelligâhıdır. O nedenle tavzih etmesini istiyorum. Yani konuşmacı kime hitap ettiyse onu söylesin veyahut da en azından “Sizleri tenzih ediyorum.” ifadesini kullanırsa memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Meramınız tutanaklara geçmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, zaten hatip biraz önce Gelecek Partisinin...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sataşmadan, buradan izin verirseniz hatibimiz adına söz alacağım.

BAŞKAN – Buyurun, ne dedi?

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Zaten kendisi “Gelecek ve Saadete yönelik değil sözlerim.” dedi. Bizim dışımızda kime söylediğini çıkıp söylesin. “Terör örgütü ağızıyla konuşmayın.” dedi. Kendisinin hangi ağızla konuştuğunu çok iyi biliyorum ama büyük bir cehalete sahip gerçekten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aynen iade ediyorum, aynen iade ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Düşman ceza hukuku” Alman Profesör Günther Jakobs’un bütün dünya çapında bilinen çok önemli bir tezidir ve yargılamalarda düşman ceza hukukunun bütün ilkeleri sıralanmıştır ve şu anda siz de Kürt halkına karşı ve muhalefete karşı, özellikle partimize karşı düşman ceza hukukunu bile aşan bir yargıya talimat veriyorsunuz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kişi kendinden bilir, kendinden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Önce öğrenin, sonra gelin konuşun, tamam mı, sonra konuşun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkan.

“Düşman ceza hukuku” derken başka bir şey söylemiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşma var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sataştım zaten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 69’uncu maddeye göre söz istiyorum. Cehaletle suçlandım, dolayısıyla kürsüden iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yeni bir sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ’ın, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben cehaleti bilirim, kör cehaleti daha iyi bilirim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizi buraya getiren millete sadık olmayı bilirim. Nasıl geldiğini, kimlerin nerelerde tayin ettiğini de gayet iyi biliriz.

Hiçbir dünya parlamentosunda, hiçbir dünya örneğinde kendi parlamentosunda kendi milletine, kendi devletine, kendi silahlı kuvvetlerine, polisine, askerine hakaret etme hak ve yetkisi kimsede yoktur. Bu kadar nettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Şimdi bunun konuyla ne alakası var?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Hiç kimseye bir aykırı uygulama yok. En büyük Kürt grubu Ak PARTİ Grubudur, bizden daha fazla Kürt grubu yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Hakaret nerede ya? Hakaret nerede? Biz hak biliriz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Siz, zorla bu milletin ince, hassas alanlarıyla oynuyorsunuz, kendinize ve aziz Kürt milletine de haksızlık ediyorsunuz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) – Mesela? Mesela?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu coğrafyada -daha önce söyledim- İmam Gazali bin yıl önce “Türkler, Araplar ve Kürtler bu coğrafyanın kadim milletleridir. Bu 3 millet birbiriyle sapaşğlam durduğunda bu coğrafyada hiçbir şey olmaz, kan dökülmez.” diyor.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ama AKP’li olursa Kürtleri kabul ediyorsunuz. Yeşil Sol Partili Kürtleri kabul etmiyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Siz, bu kadim geleneğe itiraz ediyorsunuz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Yeşil Sol Partili olan Kürtleri kabul etmiyorsunuz, düşman görüyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu kadim geleneğe itiraz ediyorsunuz ve kendi cehaletinizi başkalarına atfediyorsunuz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bu konuda HDP’yle aynısınız.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sizden olanı seviyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ben de kürsüye gelmek istiyorum.

BAŞKAN – Açalım oradan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Kör cehaleti iyi bilirim.” Bizi kör cahil olmakla suçladı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Aynı şeyi söylediniz.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sen mi savunuyorsun HDP’yi?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bu coğrafya bin yıldır Türk coğrafyasıdır.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sana ne oluyor? Yazık sana be! Yazık be, sen mi savunuyorsun?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sana yazık!

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sana ne be!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sana yazık! “En büyük Kürt grubu” dedi. Bravo, size bravo!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sen kendi bildiğine bak, kendi işine bak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bravo!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Seninle ne alakası var?

(AK PARTİ ve İYİ Parti sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Genel Kurul, kürsüde hatip var, dinleyelim lütfen.

Buyurun.

2.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Yeşiller ve Sol Gelecek Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ne kadar vahim bir tablo. Bir grup da “Kürt” denmesine itiraz ediyor, neresinden tatalım yani gerçekten. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar) Ya bu ülkede, bu ülkede Kürtler vardır, bu ülkede Kürt halkı yaşar, Kürtlerin dili vardır, kültürü vardır, tarihi vardır, coğrafyası kürdistanıdır bunu kafanıza sokun; bu cevabım size.

Diğeri, Sayın Hatip ben ne dediğimi gayet iyi biliyorum. “Düşman” ceza hukuku” kavramını -arkadaşımız, vekilimiz hukukçu- onu çok bilerek kullandı ve verdiği bütün örnekler de Kobani kumpas davası da kapatma davası da KCK davaları da düşman ceza hukukunun ilkelerine harfiyen uyularak açılmış davalardır, yürütülen davalardır. Hatta o kadar ileri gidiliyor ki Kobani kumpas davasının mahkeme başkanı ata dedeler çetesinin üyesi çıktı ya, ne anlatalım size. Ya, çete üyesi çıktı ve KCK davaları hariç, sizin “FETÖ” dediğiniz, bizim “paralel” dediğimiz -her neyse önemli değil- FETÖ’nün hâkimlerinin bütün yargılamaları yenilendi, KCK davaları hariç biliyor musunuz? Diyorsunuz ki “Hukuk bir yere kadar, Kürtler hariç.” Hep böyle... (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biz öyle bir şey söylemiyoruz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Irkçılık yapıyorsunuz... Bu ifade bölücü bir ifade.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Eğer en büyük Kürt grubuysanız, Kürtlerin dilini, kimliğini, kültürünü inkâr etmeyeceksiniz, Kürtlerin başına bomba yağdırmayacaksınız, Mahmur’da cami bombalayacaksınız, gidip tabelaları kaldırmayacaksınız, Kürtleri, Kürt olarak kabul edeceksiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) “En iyi Kürt, AKP’li Kürt’tür.” diyorsunuz, biz “Bütün Kürtler aynıdır.” diyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Öyle bir şey demedi, iftira etme, iftira etme.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

Yerinizden...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Benim de kürsüye gelmem lazım, madem öyle, benim de kürsüye gelmem lazım.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- *İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bakın, bu Genel Kurulda siz, HDP Grubu veya Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi; adınız çokça değişti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sizin sayenizde, sizin sayenizde, siz yaptınız.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi, hangi ismi tercih ediyorsanız fark etmez, fark etmez. (Yeşil Sol Parti sıralarından gürültüler)

Buradaki problem şu...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kendi ağzınla yakalandın.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Siz kendinizi sadece Kürtlerin partisi zannediyorsunuz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Aramızda Kürtler de Lazlar da Araplar da var.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bakın, ben defaatle bu Mecliste yaptığım konuşmalarda... Kürtler o kadar akıllı ki bu Meclisteki bütün partilere oy veriyorlar ve en çok da AK PARTİ'ye oy veriyorlar (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama siz sadece ve sadece kendinizi Kürtlerin partisi zannediyorsunuz. Daha dün akşam, burada, bir milletvekiliniz arkadaşlarımıza haykırdı “Kürtlerin kanında boğulun, e mi!” diye bağırdı ve siz bunları defaatle söylüyorsunuz. Bir tane böyle bir cümle duyduunuz mu burada?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Siz söylemiyor musunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Hâlâ diyorsunuz ki: “Kürtler için her şey, bütün yargılamalar bir tarafa, Kürtler bir tarafa.” Bunu şiddetle reddediyoruz, bu sizin kara propagandanızdır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz yaptınız, bu ülkeyi siz böldünüz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Sizin kullandığınız bütün dil ithaldir. “Düşman ceza hukuku” derken neyi kastettiğinizi gayet iyi biliyoruz. Devleti düşman addediyorsunuz, yargıyı düşman addediyorsunuz; askeri, polisi düşman addediyorsunuz ve daha fenası, Meclisinizi düşman addediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Siz bu memleketin her şeyine karşısınız, her şeyine. O yüzden biz bunların hepsini reddediyoruz.

Siz görseniz de görmeseniz de bu Meclis Türklerin de Kürtlerin de Çerkezlerin de Abazaların da -bu ülkede yaşayan herkesin- Meclisidir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Bu Mecliste bir tane Kürtçe kartvizit yok, sen bunu biliyor musun? Ben Kürtçe kartvizit bastıramadım bu Mecliste. Kürtçe kartviziti bile yasakladınız. (AK PARTİ sıralarından “Otur yerine!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, söz talebiniz var mı efendim?

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yargıdaki adaletsizlikler, usulsüzlükler, yanlışlıklar konuşulurken Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine köken tartışmasının taşınmasına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir)– Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bazen tartışmanın boyutunu o kadar uzatıyoruz ve gündemi de amacın dışına saptırıyoruz ki yaptığımız tartışmadan netice alma imkânı da doğmuyor. Biz hiç kimsenin köküyle, kökeniyle, diniyle, mezhebiyle, diliyle uğraşmıyoruz.

HARUN MERTOĞLU (Rize) – Arkandakine bak.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, bir durun da anlatayım.

Yani şimdi bakın, ben cehaleti iyi bilirim diyemem, cahili de iyi bilirim diyemem ama bu tartışma bir aydın tartışması değil, öncelikle onun altını çizmek istiyorum. Muhatabınız eğer işinize gelmeyen iki kelam da sarf ediyorsa müsaade edin ki etsin yani o kelama sınır koymayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

Şimdi, neyi konuşuyorduk? Yargıdaki adaletsizlikleri, usulsüzlükleri, yanlışlıkları konuşuyorduk. E, şimdi geldik, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine köken tartışmasını taşıdık; bu Meclis bunu hak etmiyor. Bu Meclisin adı “Türkiye Büyük Millet Meclisi”dir ve ben hiç kimsenin etnik kökenini, mezhebinin, dinini de merak etmiyorum. Bu ihtiyaç neden hasıl oluyor, ikide bir biz niye “Ben Kürt’üm.” “Ben Türk’üm.” “Ben Çerkez’im.” “Benim dilim budur.” tartışması yapıyoruz, doğrusunu isterseniz anlayabilmiş değilim. Başkası cevap versin diye de kesinlikle konuşmuyorum ama bu kabîl tartışmaların Türkiye açısından, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabeti açısından faydalı tartışmalar olmadığı hususunun altını çiziyorum ve bu tartışmalardan uzak durmamız gerekliliği hususuna da vurgu yapıyorum.

Size de teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.55

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

5.- AK PARTİ Grubunun, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

18/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

18 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin tamamının oylamalarının tamamlanmasına kadar,

19 Ekim 2023 Perşembe günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Ekim 2023 Perşembe günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında, 20 Ekim 2023 Cuma günü saat 14.00’te toplanması, bu birleşiminde denetim konularını görüşmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işleri görüşmesi ve aynı birleşimde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Ekim 2023 Cuma günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 24 Ekim 2023 Salı günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

35 Sıra Sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 16'ncı Maddeler (Geçici Madde 1 dâhil)	17
2. Bölüm	17 ila 32'nci Maddeler	16
Toplam Madde Sayısı		33

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Arslan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ grup önerisi üzerine söz aldım. Bu vesileyle, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Gazze’de, Filistin’de yaşanan insanlık dramına dair bir iki kelime söylemek istiyorum. Maalesef çok kötü hadiseler şahit oluyoruz, bir katliamla, bir soykırımla karşı karşıyayız. Dün akşam burada, Parlamentomuzda bütün parti grupları birleşerek bir karar aldık, dün akşam meydana gelen hadiseyi hep beraber kınadık. Bugün, yine, bir okulda öğrenciler bombalandı, yine, akşam saatlerinde bir camide ibadet hâlinde olan sivil insanlar bombalandı. Bunların hiçbirisi tesadüfen meydana gelmiş hadiseler değil. Bu hadiseler meydana gelirken maalesef, demokrasi havariliği yapan, insan haklarıyla ilgili her türlü çalışmaları yaptığını iddia eden ülkelerin tamamı, bu dünya bu hadiselere seyirci kalıyor. Ben İsrail’in Filistin’de yaptığı bu eylemleri, bu insanlık dramını lanetliyorum. Sayın Cumhurbaşkanı da bugünkü konuşmasında aynı bu ifadeyi kullandı, İsrail’in yaptığı soykırımı lanetledi.

Gerçekten çok zor günler yaşıyoruz, insanlık tarihinin yaşadığı en acı dramlardan biriyle karşı karşıyayız. Gazze’de, dar bir alanda 2 milyon insan aç, susuz, ilaç olmadan, yaşama hakkı olmadan büyük bir mücadele veriyor; dualarımız Gazze’deki kardeşlerimizle beraber. İnşallah, bütün dünya bu olaya seyirci kalmadan bunun çaresini bir an önce buluruz, hep beraber bunu çözüme kavuştururuz diye düşünüyorum.

Yine, üzücü bir haber -17.35’te haber ajanslarına düştü- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin Gazze’deki dramı bir nebze hafifletmek adına insani yardım yapılmasına ilişkin ateşkes çağrısına ilişkin kararını Amerika Birleşik Devletleri veto etti. Yine, çok daha üzücü bir haber, Amerika Başkanı “Bir İsrail olmasaydı yeni bir İsrail’i biz yaratırdık.” diyor. Bunların üzerine çok uzun konuşmamız lazım, çok uzun değerlendirmeler yapmamız lazım.

Bizim grup önerimiz çalışma saatleriyle alakalı. 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’mizin gündemin Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler’in 1’inci sırasına alınmasıyla ilgili bir önerimiz

var. 18 Ekim -bugün- Çarşamba günkü birleşimin 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylanmasının tamamlanmasına kadar, 19 Ekim Perşembe günkü birleşimde yine 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 19 Ekim Perşembe günkü birleşimde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmaması hâlinde 20 Ekim Cuma günü Meclisin saat 14.00'te toplanarak gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işleri görüşmesini ve bu birleşimde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmaların devam etmesini  oneriyoruz.

Yine, Cuma günkü birleşimde bu 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'mizin görüşmelerinin tamamlanmaması hâlinde, 24 Ekim 2023 Salı günkü birleşimde 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar Meclis çalışmalarının sürmesini  oneriyoruz.

35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İ  Tüzük' n 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin  nergemizde belirttiğimiz şekilde değerlendirilmesini Genel Kurulun takdirine arz ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Teşekkürler Sayın Arslan.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın İsa Mesih şahin.

Buyurun Sayın şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz    dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH şAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin Meclisin çalışmasıyla ilgili vermiş olduğu önergeye dair grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Meclisin  alışma usulüne, işleyişine, çalışma esaslarına ilişkin biz Gelecek Partisi-Saadet Partisi grubu olarak gerekli anlayışı, iyi niyeti her zaman göstermeye çalışıyoruz, ilk gün söylediğimiz sözün arkasındayız. Yapıcı muhalefet anlayışımızın gereği olarak karşılıklı iyi niyet, karşılıklı anlayış çerçevesinde biz bu olumlu tavrı devam ettireceğiz, bunun altını özellikle  iziyorum ancak bunun karşılıklı olması gerektiğini de özellikle belirtmek istiyorum. Yani bazı konularda iktidar partisindeki arkadaşlardan da bazı hususları beklediğimizi de özellikle belirtiyorum. Neyi kastediyorum? D n burada çok önemli bir konu konuşuldu, tezkere. Bu konuyla ilgili Sayın Zengin, grupların bilgilendirildiğini söyledi ama bu konuda en azından biz bilgilendirilmedik. Böylesine önemli bir konuda biz bilgilendirilmeyi bekledik, bundan sonraki konularda da Türkiye'nin önemli sorunlarına ilişkin, önemli konularda bu bilgilendirmeleri, bu iştişareleri sizlerden beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

şimdi, arkadaşlar, burada grup  nerileri veriliyor, Meclisin  alışma esasları, denetim yollarında; bu grup önerilerini reddedebilirsiniz ama bu grup önerilerinin hepsini sanki iktidarı köşeye sıkıştırmak için, sanki buradan bir muhalefet, buradan bir siyaset devşirmek için yapıldığı gibi bir algıya da kapılmayalım. Sonuçta burada siyaset yapıyoruz, kamuoyunun gözü önünde bir tartışma ortaya koyuyoruz ve kendimiz de Türkiye'nin inisiyatif alması gereken konularda burada bir öneri sunuyoruz, buradaki temel bakış a ımız da bu.

şimdi, az önce "İ  Tüzük 105'ten dolayı kabul etmiyoruz." gibi bir ifade kullanıldı, ben o İ  Tüzük 105'inci maddeyi de özelde ayrıca tartışmak isterim, bunu da özellikle kayıt olarak düşmek istiyorum çünkü o da izaha muhtaçtır. şimdi, biz, burada Meclisin  alışma d zeniyile ilgili karşılıklı anlayıştan bahsettik, burada oturma d zeniyile ilgili uzun bir süre yani karşılıklı anlayışla çözülmesini bekledik ama maalesef bazı gruplardan o anlayışı, o nezaketi göremedik. Sağ olsun, Sayın Devlet Bahçeli bir siyasi olgunluk, bir siyasi nezaket gösterdi, bu konuya geçici bir çözüm buldu, kendisine bir kere daha teşekkür ediyoruz.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri, Değerli Grup Başkan Vekilleri; bu konularda, şunu da özellikle belirtmek istiyorum: Ya, biz burada sürekli sorun konuşan, şu sorun çözülmedi gibi bakış açısıyla siyaset yapmak istemiyoruz. Ancak şu anlayışı da bütün gruplardan bekliyoruz: Burada bulunan bütün grupların çalışma odaları, çalışma personeli, hatta bazı partilerin 10'dan fazla odası var; buyurun, size bir çay ikram edelim, Saadet Partisi-Gelecek Partisi ortak Meclis grubunun 1 tane odası var arkadaşlar, 1 tane çalışma odası var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamlı) – Toparlıyorum.

Bu konuların da buna benzer konuların da biz karşılıklı nezaket içerisinde, karşılıklı anlayış içerisinde çözülmesi gerektiğinin altını bir kere daha çiziyoruz. İlk başta söylediğimi tekrar söylüyorum, Meclis kayıtlarına bunu bir kere daha geçmek istiyorum: Bizim Gelecek Partisi-Saadet Partisi grubu olarak amacımız üzülm yemektir, bağcıyı dövmek değildir; evet, bağcıya bazen hatalarını, günahlarını hatırlatırız ama asıl amacımız, Mecliste karşılıklı bir siyasi nezaket çerçevesinde, karşılıklı siyasi olgunluk içerisinde bütün konuların tartışılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlamda biz bu konuları tartışmaya devam edeceğiz. Siyasi partilere, bütün gruplara da karşılıklı anlayışımızı, nezaketimizi göstermeye devam edeceğiz ama bu anlayışı, bu nezaketi de bütün gruplardan beklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Olgun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, önerinin başlangıç cümlesini okursam “35 sıra sayılı Kanun Teklifi”nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 1’inci sırasına alınması...” şeklinde başlamaktadır. Ben şahsen bu öneriyi okuyunca bu kanun metnine bir göz attım, okudum. Baktım ki çok önemli konular var, bir tarafta Filistin-İsrail savaşı, diğer tarafta ekonomik kriz; herhâlde yirmi dört saatte çıkması çok elzem bir kanun teklifi dedim. İçerisine baktığımızda şu anda ülkemizin gündeminde olan emekli ikramiyesi dışında hiçbir şeyin aciliyetini görmedim ve buradan sayın milletvekillerine sesleniyorum: Biz burada gruplar olarak Meclisimizin Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının yayımladığı Yasama El Kitabı’nda kanunların yapılış şekliyle ilgili çalışma yapıyoruz. Tüm gruplar kendi çalışmasını yapsın ve her kanun metni de ilgili komisyonda görüşülsün. Ben burada bakıyorum, Plan ve Bütçe Komisyonu ile alakası olmayan ne kadar iş varsa burada toplanmış; ben bunu yanlış buluyor ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin de saygınlığına gölge düşürdüğünü düşünüyorum. Bugün İngiltere’de, yazılı kuralları olmayan bir ülkede bile bu kadar usul dışına çıkmış bir yasama organı olmayacağını düşünüyorum.

Mademki bu kadar öneri alabiliyoruz ve bugün cumhuriyetin 100’üncü yılını kutluyoruz, dışarı çıktığınızda bakın hiçbir yerde pankart, flama dahi göremezsiniz, hiçbir programda cumhuriyetin 100’üncü yılını kutlamayla ilgili bir faaliyet göremezsiniz; madem o kadar cumhuriyeti seviyoruz -ki cumhuriyet olmasaydı burada hiçbirimiz olamazdık- o zaman bu kanun teklifine onu da ekleyelim o zaman, canla başla hepimiz bu kanun teklifini tartışsaydık diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olgun.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacaklar.

Buyurun Sayın Beştaş. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aradan önce yanıt vermek istemedim, doğrusu tartışmanın da uzamasını istemedim, sadece kayıtlara geçsin diye söyleyeyim: “Düşman ceza hukuku” demek, yargı kurumunun yargıladıklarına düşmanlık temelinde yaklaşmasıdır, siyasi saikle yaklaşmasıdır, yargılananların mahkemeye düşmanlık yapması değildir çünkü burada tam ters yüz edildi bu kavram. Ayrıca, Günther Jakobs yazdı, sonradan Carl Schmitt aslında bunu tam teoriye döktü ve literatüre kazandırdı. Kendisi 1930’lu yıllarda Nazi başhukukçusu, bu da kayıtlarda bulunsun.

Diğeri, adımızı değiştirme meselesine gelince, adımızı niçin değiştirmek zorunda kaldığımızı en iyi galiba iktidar grubu biliyor. Nedeni tam da düşman hukuku zaten. Neden? Ya kapatılıyor partimiz ya da kapatılma tehdidiyle karşı karşıya kalıyoruz. Yani hiçbir parti kendi kendine “Hadi canım sıkıldı, üç yılda bir partimin adını değiştireyim.” demiyor herhâlde. Yani bunu da halkımız bilsin tabii ki.

Yargı demişken yargıyla devam etmek istiyorum. Burası Parlamento, her şeyi özgürce, kişilik haklarına tabii ki hâlel getirmemek kaydıyla ve İç Tüzük’e uygun konuşabiliriz. Burada konuşamazsak konuşabileceğimiz bir mekanizma da yok zaten. Halk bizi bunun için seçti. Mesela Osman Kavala... Yeni bir karar verildiği için örnek vereceğim, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi üçte 2 çoğunlukla -sizin de üyeleriniz var- derhâl serbest bırakılmasını istedi, AİHM Büyük Dairesinin kesinleşmiş kararı var. Peki, Osman Kavala’nın adil yargılandığını kim iddia edebilir? Bence hiç kimse, objektif bakan hiç kimse siyasi sebeple orada tutulduğunun aksine bir şey söyleyemez. Figen Yüksekdağ kararı, Selahattin Demirtaş kararı. Ya, 18’inci madde ihlali verilmiş, bundan ötesi yok zaten. Yani burada iktidar grubunun gelip Anayasa’nın hukuk devleti ilkesini, yargı ilkesini, hâkimlerin tarafsız ve bağımsızlığını anlatmasının bir kıymetiharbiyesi yok. Bizim derdimiz yazılı hukukla değil, uygulamayla, mahkemelerin yaklaşımıyla, mahkemelerin düşman hukuku temelinde siyasetçilere, Kürtlere, muhaliflere, ezilenlere yaklaşmasıdır.

Şimdi, geçenlerde Adalet Bakanı bir açıklama yaptı, hakikaten inanmak istemedim çünkü mevkidaş olarak burada epey yakın da çalıştık. Yani demiş ki: “Toplumu manipüle edecek açıklamalar yapıyor.” Yılmaz Bey niye böyle bir şey söyledi, anlamadım. Demiş ki: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu kadar Türkiye aleyhine kararı yok.” Ya, manipüle eden biz değiliz, size rakam veriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MERALDANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben rakam vereyim size: Avrupa Konseyi sözcüsü, Türkiye’nin henüz 521 AİHM kararını tam olarak uygulamadığını açıkladı. Bir kere bunlar esaslı konular, diğeri de basit nitelikteki davalar: İşte, yok “Parayı ödedim.” yok “İhlal kararını ilan ettim.” gibi yargılamaları, bizi manipüle edecek şekilde kullanıyor. Özcesi, Türkiye’de Anadolu Cumhuriyet Başsavcısının da ifade ettiği gibi, yargı maalesef şu anda yolsuzlukla, çetecilikle, adam, insan kayırmacılıkla, rüşvetle çalkalanır durumda. Bunu bir başsavcı yazdı, ötesi yok. Türkiye’nin en büyük ilinin bir yakasının başsavcısı yazdı; bunu bütün Türkiye ve dünya görüyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de görüyor. Bu nedenle “Yargıya güvenin.” demeyin bize. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nermin Yıldırım Kara konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kara. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. Bugün AK PARTİ'nin Meclis gündemi ve çalışma saatleriyle ilgili önerisi hakkında deprem bölgesinin bir milletvekili olarak söz almış bulunuyorum.

Umarım ki bundan sonra bir de Hatay'ı gündeminize alan bir öneri hakkında hep birlikte burada konuşalım. Ben daha evvel de söylemiştim; Hatay'ı, Adıyaman'ı, Maraş'ı lütfen ötelemeyelim. Burada bize hep şunu söylüyorsunuz: “Hatay nasıl?” “Adıyaman nasıl?” “Maraş nasıl?” Tüm Genel Kurul ve kamuoyu adına bunun siyasetüstü bir mesele olduğu bilinciyle artık Hatay'da, Maraş'ta toplu konutların bir an evvel...

(Uğultular)

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Arkadaşlar, çok önemli bir şey söylemeye çalışıyorum. Deprem bölgesiyle ilgili konuşuyoruz, lütfen bizi dinleyin.

BAŞKAN – Hatibi dinleyelim lütfen.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Gerçekten Hatay'da durum vahim.

Bakin, bizim gündemimizde çocukların sağlıklı bir şekilde okula gidip gelmesi varken, bir öğün sıcak yemek yemesi varken ÇEDES'le ilgili bir gündem yaratıyorsunuz, katkı paylarını resmîleştirten bir yönetmelik ortaya çıkarıyorsunuz ama bugün Samandağ'da çocuklar çamurun içinden okula gidip geliyor. Hiç sordunuz mu, mesela, merak ettiniz mi oradaki okullar ne durumda, tadilatı yapılmış mı? Kapalı kutu dediğimiz konteynerlerin içerisinde elektrikten insanlar şalterleri kapatıyorlar, niye biliyor musunuz? Yağmur yağdığı zaman hayatlarını kaybetmesinler diye çünkü sular akıyor. Depremde yakınlarını kaybeden insanlar var.

Buradaki 600 arkadaşımızdan şöyle bir performans istiyorum, şöyle bir önerge, şöyle bir mesai istiyorum: Binlerce insan var yakınlarını kaybetmiş, bizim bir çöpümüz kaybolursa günlerce aklımızdan çıkmaz. İnsanların evlatları kaybolmuş, saçının telini bile bilmiyorlar nerede. Dolayısıyla buradan bir mesai rica ediyorum, lütfen, birlikte arayalım, bu insanların kayıplarını, yakınlarını arayalım ve depremi siyasetüstü bir mesele olarak algılayalım.

Şunu tekrardan yinelemek istiyorum: Hatay'da 267 bine yakın konut ihtiyacımız var, şu anda 30 bin ihale yapıldı. Eğer bizler konutlara yerleşemezsek, Hatay'da ve diğer bölgelerde asla bu dram bitmez diyorum, grubu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini şimdi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, kanuna geçmeden 60'a göre pek kısa bir sözüm vardı, izin vererseniz.

BAŞKAN – Buyur Sayın Tanal, belli ki devam edemeyeceğiz seni konuşturmadan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması önergesinin AK PARTİ'nin oylarıyla reddedildiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, bugün yargıdaki rüşvet ve yolsuzluk iddialarının araştırılması önergesi AK PARTİ'nin oylarıyla reddedildi. Tabii ki rüşvet ve yolsuzluk bir ahlaksızlıktır. Rüşvet ve yolsuzluğun araştırılmasının engellenmesi ahlaki anlamda doğru değildir. Ahlaksız bir toplum yaşayamaz. Bizim toplumumuz, Türk toplumu bunu hak etmiyor. Yani burada Türk toplumu bize oy verirken, AK PARTİ'yi iktidar yaparken “Gidin, efendim, biz size yetki veriyoruz, vekâletname veriyoruz; rüşveti,

yolsuzluğu araştırmayın.” diye bu yetkiyi vermedi. Yani orada oy isterken “Biz rüşveti, yolsuzluğu araştırmayacağız, soruşturmayacağız.” demiş olsalardı seçmen bu oyu vermezdi AK PARTİ’ye. O dönem ne diyorlardı? “Biz yolsuzluğun üstüne gideceğiz, biz ahlaksızlığın üstüne gideceğiz, biz rüşvetin üstüne gideceğiz.” diye oy aldılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani bu topluma yine aynı şekilde gidelim, toplum bunu hak etmiyor.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sen canını sıkma Mahmut, işine bak!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, yerinden bir dakika faslını süratle tamamlamak istiyorum.

Daha önce ismini okuduğum sayın vekiller sisteme girerlerse hızlı ilerler.

İlk söz İstanbul Milletvekili Sayın Nilhan Ayan’a ait.

Buyurun Sayın Ayan.

48.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan’ın, Gazze’de bir hastaneye saldırı düzenlenmesine ilişkin açıklaması

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu dünya bir imtihan meydanı ve hizmet yurdu Madem makamlarımız hizmet makamı ve kulluk yurdu, o hâlde Mescid-i Aksa’yı, Kudüs’ü, Gazze’yi ve Filistin’i asla yalnız bırakmayacağız. Daha dün tüm dünyanın gözleri önünde Gazze’de bir hastaneye saldırı düzenlendi, yüzlerce masum insan katledildi. Şehit olmak üzere olan kardeşine kelimeîşehadet getirmeyi öğreten Filistinli çocuğu izledik dün, onu asla unutmayacağız. Peki, biz şimdi bu gözyaşlarını nereye dökelim? Ninnilerle uyutulması gereken bebeklerin silahlarla susturulduğu bir dünyada susmak alçaklıktır, siyasete malzeme yapmak ayıptır. Şimdi de camiye saldırdıkları habere geldi. Kulaklarınız var, duyun; gözlerinizi var, görün; anlayın, anlaşılm. Bu zalimliğe “Dur!” deyin.

Özgür bir ülke...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Muş Milletvekili Sayın Sümeyye Boz...

Buyurun Sayın Boz.

49.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz’un, partilerine ve gençlik meclisi üyelerine yönelik baskı ve kontrol politikalarına ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Muş’ta gizlisi saklısı olmadan diğer parti gibi gençlik faaliyetleri yürüten gençlik meclisi üyelerimize baskılar devam ediyor. Şiddet, ajanlaştırmaya çalışma, sindirme, tehdit, son olarak yapılan hukuksuz ortam dinlemeleri de bunlardan bazıları. Gençlik meclisi üyelerimizin evinin önünde sürekli polis otosunun bulunması, fiziki takipte olması, telefonlarının polisler tarafından zorla açılmaya çalışmasının hukuki açıklaması ne olabilir? “Kanun dışına çıkan emniyet güçleri hakkında soruşturma başlatacak mısınız?” diye soruyoruz ama Maruf Çelikel’in aktarımına göre, polisler eve cihazı yerleştirdiklerini zaten kabul ettiler. Üstüne üstlük “Devlet kimi isterse onu dinler.” diyerek hukuksuz muamelenin kaynağı da açıklamış oldular. Partimize ve gençlik meclisi üyelerimize yönelik bu baskı politikalarını ve kontrol politikalarını reddediyoruz. Hukuksuz uygulamalarınıza karşı mücadelelerimiz devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Devletin korktuğu gençlik çalışmaları için dinleme yaptığı cihaz, bu cihazdır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Meryem Göka...

Buyurun.

50.- Konya Milletvekili Meryem Göka'nın, Gazze'de bir hastanenin bombalanmasına ve Avrupa'da Filistin'e destek gösterilerinin yasaklanmasına ilişkin açıklaması

MERYEM GÖKA (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün gece insanlık vicdanının yerlere düştüğü an. Dünyanın gözü önünde günlerdir Gazze'de yaşanan insanlık dramına gerçekten yürek dayanmıyor. Hastane bombalamakla bir eşik aşıldı ve hastane vurmanın hiçbir açıklaması olamaz. Bu, tam anlamıyla bir insanlık suçudur ve bu vahşeti lanetliyoruz. İşlerine gelince insan haklarından bahsedenler neden suskun? Dünyanın geldiği etik çoküntüye ibret verici. İsrail'in bu insanlık dışı saldırıları uluslararası hukuku ve uluslararası insancıl hukuku ihlal demektir. Fakat şunu da belirtmek istiyorum ki her fırsatta dünyaya insan hakları dersi veren Avrupa'da Filistin destek gösterileri yasaklanıyor, barış için sesini çıkaranlar farklı farklı baskılara maruz bırakılıyor; bunu da endişeyle izliyoruz. Cumhurbaşkanımızın Gazze'de yaşanan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aykut Kaya, Antalya...

Buyurun Sayın Kaya.

51.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya-Alanya Otoyolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Bugün bir kez daha, tekrar ötelenerek ihalesi aralık ayına ertelenen Antalya-Alanya Otoyolu Projesi'yle alakalı görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum: Ülke ekonomisine her yıl yaklaşık 15 milyar dolar değerinde katkıda bulunan Antalya'mız bugüne kadar hak ettiği hizmetleri alamamış, ihmal edilmiştir. Mevcut ulaşım sorunu vatandaşlarımızın ulaşım konforunu zedelerken aynı zamanda dünya turizminde Antalya markasına zarar vermektedir. Bir turist üç saatte Almanya'dan Antalya'ya uçakla gelirken aynı turist Antalya'dan Alanya'ya üç saatte kara yoluyla gidememektedir. D400 Kara Yolu'nun alternatiflerinin çeşitlendirilmesi, alternatif turizm yolunun kesintisiz bir şekilde tamamlanması acil bir ihtiyaçtır. Bahsi geçen otoyolun bir an önce yap-işlet-devret mantığıyla değil, doğrudan devletimiz tarafından vatandaşlarımızın ücretsiz kullanması sağlanarak yapılması yalnız Antalyalıların değil tüm ülkemizin faydasıdır.

BAŞKAN – Sayın Sevilay Çelenk Özen...

Buyurun Sayın Özen.

52.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, kültür alanında iktidar zafiyetine ilişkin açıklaması

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kültür alanında iktidar zafiyeti AKP iktidarının her daim önemli bir mevzuu oldu. Geniş halk kesimlerini kültür alanından dışlayan gayriyerli ve gayrimillî unsurların varlığı, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sık iştitiğimiz şikâyetleri arasında. AKP iktidarının kültürel alanla imtihanı dünya ölçeğinde nitelikli üretimlerle hâkimiyet sağlamak yerine, polisiye tedbirlerle ve hınçla bu alanları tahrip etmek yönünde. Yasaklanan film festivalleri, belgeseller, konserler, tiyatro oyunları saymakla bitmez, hakarete ve kovuşturmaya uğrayan sanatçılar da. Öncelikli ilgisi kültür ve sanat alanını desteklemeye yönelik olan, insan hakları savunucusu, demokrat iş insanı Osman Kavala'nın ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılması da sinemacı Çiğdem Mater'in hayata geçirmedeği bir belgesel fikrinden dolayı yargılanarak on sekiz yıl hapis cezasına çarptırılması da bu hınç dolu kültürel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şengül Karşı...

53.- İstanbul Milletvekili Şengül Karslı'nın, Filistin'in yüzyıllar boyu unutulmayacak bir soykırımı tanık olduğuna ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) – Masumların ve mazlumların ülkesi Filistin yüzyıllar boyu unutulmayacak bir soykırımı tanık oluyor. Yapılan katliamlarda hedef artık hastaneler, okullar, camiler. Yetişkin insanlar olarak görüntülerine bakmaya vicdanımızın elvermediği hadiselerle küçücük bedenler şahitlik ediyor. Sırtında okul çantası olması gereken çocukların kalbinde kurşun yarası, mazlum annelerin gözlerinde gözyaşı var. Bu zalimce saldırıları yapanların dünyanın şımarık çocuğu gibi kırıp döküp hiçbir yaptırıma maruz kalmadan hayatlarına devam edebilmelerini kabul etmemiz mümkün değil. Bu zulme karşı daha önce söylediğimiz gibi bir kere daha “one minute” diyoruz. Bu zulme sesini çıkarmayan kim varsa, başta uluslararası yargı olmak üzere, göreve çağırıyoruz. Bu zulme hep birlikte “Dur!” deyin.

BAŞKAN – Sayın Evrim Karakoz, buyurun.

54.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, açıklanan pamuk alım fiyatına ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, İsrail'in Filistinlilere uyguladığı vahşeti lanetliyorum.

Bildiğiniz üzere, çok önemli bir tarım ürünü olan beyaz altın pamuk için 19 liralık bir fiyat açıklandı ve bu fiyat çok büyük hayal kırıklığına neden oldu. Zira, 1 kilo pamuğun üretim maliyeti 27-28 lirayı bulmakta ve çiftçimiz her ürettiği 1 kilo pamukta neredeyse 7 lira, 8 lira zarar etmekte. Böyle devam ederse ne yazık ki pamukçularımız artık pamuk üretmekten vazgeçecekler. 1 kilo pamuk 1 litre mazot olarak bilinir Aydın'da, geleneksel bir söz vardır. Pamuk üreticilerimiz için alım fiyatları revize edilmeli ve pamuğun maliyeti en az 40 lira olarak güncellenmelidir.

BAŞKAN – Sayın Şahzade Demir? Yok.

Sayın Emine Yavuz Gözgeç...

55.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, İsrail'in insanlık suçu, soykırım suçu işlediğine ilişkin açıklaması

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazze'de insanlık ölüyor, dünya sessiz. Elektriği, suyu kesilen siviller, kadınlar, çocuklar âdeta ölüme mahkûm. İsrail insanlık suçu işliyor, soykırım suçu işliyor; içinde kadınların, çocukların, sivillerin bulunduğu hastane acımasızca bombalanıyor. Bu bir katliam, bu bir vahşet; sözün bittiği yerdeyiz. İnsan hakları konusunda sözde mangalda kül bırakmayanlar bu soykırımı duyarsız, sessiz. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın “Dünya 5'ten büyüktür.” sözü, “Daha adil bir dünya mümkün.” tespiti ne kadar hayati bir önem taşıyor bir kez daha idrak ediyoruz. Kadın, çocuk demeden sivillere saldırıları, buna sessiz kalanları Rabb'im kahhar ismiyle kahruperişan eylesin inşallah.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplamda 44 vekil arkadaşla birer dakika yerinden söz vermiş olduk.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Mahmut Dindar var Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, bir öneri daha var. Siz çok demokrat bir başkansınız, hep böyle başkan kalın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, ismini okuduğunuz Mahmut Dindar Vekilimiz vardı, galiba...

BAŞKAN – Anlamıyorum, bir dakika...

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İsmi listede okuduğunuz Mahmut Dindar Vekilimiz vardı, galiba bir...

BAŞKAN – Mahmut Vekil yok diye haber geldi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Burada bekliyor da...

BAŞKAN – Hadi siz de buyurun, öyle bitirelim.

56.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, savaşın bir insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Savaş bir insanlık suçudur. Orta Doğu'da, Rojava ve Filistin'de bu insanlık suçu sistematik bir şekilde işlenmektedir; siviller, çocuklar, kadınlar katledilmektedir. Türkiye, İsrail'i sivil katliamları nedeniyle haklı olarak eleştirirken kendisi Rojava'da aynısını uygulamaktadır. Rojava'da sivil altyapı, hastaneler, elektrik santralleri ve birçok sivil yerleşim yeri hedef alınmıştır. Bugüne kadar yüzlerce sivil Türkiye'nin saldırıları nedeniyle yaşamını yitirmiştir. Afrin ve benzeri yerlerde on binlerce insan yerlerinden edilmiş, Mahmur ve Şengal'de mülteci kampları bile saldırıya uğramıştır. Kırallık çetelerle iş birliği içinde Rojava'da yaşayan halka saldıran Türkiye, bir bütün olarak Kürt meselesini çözümsüzlüğe sürüklemektedir. Orta Doğu'da barış müzakereleri yeniden başlamalıdır, çatışma ortamında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 35 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ.

Tümü üzerindeki düşüncelerinizi belirtmek üzere buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

Ardından, İYİ Parti Grubu adına Sayın Ümit Özlale gelecek.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, bu soru-cevaba giremiyoruz biz, 60'a göre...

(*) 35 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 60 maltmış bitti artık Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Soru-cevaba giremiyoruz... Bu sistem yanlış, bu sistem bozuk.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sıra Mahmut Bey’e gelince sistem kapanıyor(!)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasa hakkında yani Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geneli hakkında Gelecek-Saadet grubu adına konuşma yapacağım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle beraber Türkiye’nin uçacağı söyleniyordu ve her alanda -maddi, manevi alanda- ilerlemeler kaydedeceğimiz söyleniyordu. Bir yandan yasamada, bir yandan yürütmeye, bir diğer yandan da yargıda ciddi hamleler yapılacak, reformlar yapılacak; Türkiye zengin olacak, özgür olacak ve mutlu insanlar diyarı olacaktı. Oldu mu? Milletimin takdirine sunuyorum.

Biz burada grubumuzu kurduğumuz andan -yani Meclis ara vermeden iki hafta önce grubumuzu kurduk, 6 Temmuz 2023 tarihinde- bugüne kadar -20 kişilik bir grup- 72 soru önergesi verdik. Bu soru önergelerimize cevap verildi mi? Bazılarına verildi -nasıl verildiğini söyleyeceğim, milletimize arz edeceğim- bazılarına da çoğunluğuna da verilmedi. Eskiden, eski Anayasa’da, Anayasa değişikliği yapılmadan önce burada sözlü soru önergeleri veriyorduk; bu kaldırıldı. Peki, niçin? Bakanlar zaman zaman burada defaktoyla karşılaşıyorlardı, sorulara cevap veremiyorlardı, uzmanlar yetişemiyorlardı “Sorularınıza sonra cevap verelim.” diyorlardı ve ardından da yeni Anayasa’yla beraber burada sözlü soru önergeleri kaldırıldı, yazılı soru önergeleri kısmı geldi. Ben buradan çok fazla soru önergesi verdiğimizizi söyledim, mesela bir tanesini söyleyeceğim: TÜVTÜRK’le ilgili, TÜVTÜRK araç muayene istasyonları... Buralarla ilgili bir soru önergesi vereyim dedim, verdim. Kime? Ulaştırma ve Altyapı Bakanına. Aynı zamanda dedim ki bu, topu başka yere atabilir ve ardından Hazine ve Maliye Bakanına da gönderdim aynı soruyu ve bununla ilgili sordum “Bu ihaleler nasıl yapılıyor? Neden rekabet unsuru yok? Avrupa’yı kendinize örnek almak istiyorsunuz, neden Avrupa’daki gibi bir yandan servislere bir diğer yandan muayenelere göndermiyorsunuz?” diyerek; cevap geldi Ulaştırma ve Altyapı Bakanından “Bu konu bizi ilgilendirmemektedir, bu konu Hazine ve Maliye Bakanının alanına girmektedir.” diye. Oradan cevap geldi ve oradan verilen cevap şöyleydi: “Bu konu bizi ilgilendirmemektedir, bu konu Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını ilgilendirmektedir.” Allah aşkına, siz şaka mısınız ya! Devleti böyle mi yönetiyorsunuz sizler? İnsan hangi konuda cevap vereceğini bilmez mi?

Şimdi, şöyle yaptım: Ulaştırma Bakanlığından gelen cevabı Hazine Bakanlığına, Hazine Bakanlığından gelen cevabı Ulaştırma Bakanlığına gönderdim “Kendi aranızda anlaşın, hangisi doğru, hanginiz cevap vereceksiniz; lütfen cevabı gönderin.” diyerek. Aynı şekilde Cumhurbaşkanı Yardımcısına da gönderdim, dedim ki: “Kendiniz anlaşın, bu şahıslara hangi görevleri verdiyseniz onları paylaştıran, ardından da bize doğru cevaplar versinler.” diye söyledim.

Kanun tekliflerimiz zaten komisyon aşamasında reddediliyor. Hani Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi gelirken şöyle söylüyordunuz: “Bu Meclis çok aktif olacak, bu milletvekilleri çok değerli olacak, kanun teklifleriyle yönetilecek, milletvekillerinin kanun teklifleriyle.” Komisyonlarda reddedilen kanun teklifleriyle mi yönetilecek bu Meclis? Ve Meclisi âdetâ şöyle yapıyorsunuz: Bir yandan Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla, bir yandan olağanüstü dönemlerde kanun hükmünde kararnamelerle, bir diğer yandan Cumhurbaşkanlığı kararıyla, “AYM’ye gitmesin, Sayıştaya gitsin ve oradan da istediğimiz şekilde kararlar çıksın.” diyerek bunu yaparak, bir yandan da çoğunluğunuzu kullanarak burada istediğiniz kanunu çıkartabiliyorsunuz ve ardından da diyorsunuz ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi... Hâkimiyet kayıtsız ve şartsız milletindir.” Yok, yok, hâkimiyet kayıtsız şartsız milletin değil, hâkimiyet kayıtsız ve şartsız Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ve aynı zamanda da çoğunluğu ele

geçiren, çoğunluk hâlinde olan bir sisteminin; bu doğru bir sistem değil ki. Diyebilirsiniz ki: “Seçimi kazandık, geldik.” Ama orada bu milletvekillerinin hiç mi hakkı olmayacak, hiç mi hukuku olmayacak, hiç mi bunlar millet adına konuşmayacaklar, soru önergelerine niye cevap vermeyecek bakanlar? Eğer Türkiye’yi doğru yönetiyorsanız, eğer Türkiye’yi zengin yaptıysanız, eğer Türkiye’yi hakikaten mutlu insanlar diyarı yaptıysanız verdiğimiz her soru önergesine çatır çatır doğru cevaplar verirsiniz. “Evet, soru önergeniz doğrudur. Şu, şu, şu nedenlerle TÜVTÜRK’le ilgili yüzde 110 zam yaptık. Aynı zamanda da biz, maaşlarınıza yüzde 150 zam yaptık, enflasyonu düşürdük, faizleri düşürdük, parayı değerli hâle getirdik; pasaportunuz var, kıymetli hâle getirdik; 3 bin dolar, 5 bin dolar cebinize koyarsanız, Arnavutluk’a gidersiniz, Bulgaristan’a gidersiniz.” diye söylersiniz, o zaman da bize çok rahat bir şekilde susmak düşer. Evet, doğru söylüyorlar, soru önergelerimize doğru cevap veriyorlar, kanun tekliflerimize doğru cevaplar veriyorlar, grup önerilerimizi burada mutlaka kale alıyorlar derdik ve burada da biz sizleri alkışladık, takdir duygularımızı size ilettirdik.

Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söyleyeceklerim: Turizm amaçlı kiralanan konutların belgelendirilmesi ve kiralamayla elde edilen gelirlerin kayıt altına alınarak kayıt dışı kazancın önlenmesi hakkında 30 maddeden oluşan torba yasanın sadece 9 maddesi konutların turizm amaçlı kiralalanmasına yöneliktir. Doğru bir kanundur, içerisindeki yanlışlarını arkadaşlarımız maddeler görüşülürken dile getireceklerdir ama şöyle yapıyorsunuz... Bakın, devlet aklı şudur: Devlet aklıyla -gerek sosyolojinin emri böyledir gerek psikolojinin emri böyledir gerek siyaset biliminin gerekse de bütün siyaset tecrübesinin emri böyledir- olayların olacağını tahmin edersiniz, bir yandan halkınızla, bir diğer yandan Türkiye’deki “akademiya”yla, bir diğer yandan sivil toplum kuruluşlarıyla beraber, bir diğer yandan da bu konunun ilgili kısımlarıyla ilgili “Bu olaylar olacak, terör olayları olacak.” dersiniz, bunlarla ilgili tedbir alırsınız, ön alırsınız, öngörünüz böyle olur. Olaylar olduktan sonra tedbir almayı sokaktaki insan da söylüyor zaten “Ben olsam şöyle yapardım.” diyor. Burada, bu turizm amaçlı... Kaç sene oldu Arapların Türkiye’ye gelmesi; kaç sene oldu Rusların, Ukraynalıların Türkiye’ye gelmesi, Antalya’yı mesken edinmeleri, Muğla’yı mesken edilmeleri? Bunlarla ilgili çok daha önce kanun teklifleri getirmeliydiniz.

3600’le ilgili... Niye 3600’ü çok, çok, çok geç saatlerde, geç zamanlarda... Evet “3600’ü gündemimize alıyoruz.” diye seçimde söylediniz. Niye yapmadınız onu? Tam altı sene sonra yaptınız, onu da kör yaptınız, topal yaptınız, şaşı yaptınız, çolak yaptınız.

EYT’yle ilgili... “Bu EYT var ya bu EYT, benim iktidarına mal olsa bile kesinlikle çıkmayacak.” dediniz. Ardından “İskandinavya ülkeleri bundan dolayı battı.” dediniz, hatırlarsanız eğer. “Asla olmayacak.” dediniz. Sonra Vedat Bilgin Bey’e bir görev verdiniz defakto olarak, orada çalıştı Bakan olmadan önce. Kendisine söylemiştim “Vicdanın neyi emrediyorsa onu yap.” demiştim. “Bugünler de gelir geçer, bu da geçer yahu.” diyordu Sayın Recep Tayyip Erdoğan. “Bu da gelir, geçer.” demiştim. Sonra, EYT’yi niye çıkardınız? Çünkü doğrudu o; EYT hakkında yapılanlar yanlış, doğru bir uygulama değildi o, doğru bir yasa değildi, çok ciddi şekilde insanlar mağdur edilmişlerdi. Ardından, EYT’yi çıkardınız ve de hani, Hükûmetinize mi mal oldu? Geldiniz, iktidar oldunuz. Ardından İskandinavya ülkeleri gibi battınız mı? Orası biraz şüpheli, eh; ciddi şekilde Türkiye ekonomik kriz yaşıyor. Bu ekonomik krizi de biraz sonra söyleyeceğim, emekli maaşlarıyla ilgili söyleyeceğim, emeklilere verilen bu yardımlarla ilgili söyleyeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisini âdeta noteriniz gibi kabul ediyorsunuz. Türkiye Büyük Millet Meclisi ayarını bozduğunuz işlerin orasını, burasını toplama yeri mi? Bu, dış politikada da böyle, içeride de böyle, her konuda böyle biraz önce söylediğim konular nedeniyle.

Türkiye siyasi tarihinin ve esasen yakın tarihimizin belki de en önemli konularından biri, parlamenter demokratik sistemin askerî veya sivil görünümlü vesayet odakları tarafından kesintiye uğratılmasıdır. Tekrarlamaya gerek yok; 1960 gibi, 1971, 1980 gibi, 1997 postmodern darbe gibi, 27 Nisan e-muhırası gibi, daha sonra da 15 Temmuz hain darbesi girişimi gibi veya zaman zaman da bazı vesayetçilerin, oligarşik bürokratların veyahut da bir diğer taraftan bazı sermaye sahiplerinin veyahut da bir diğer taraftan ise bazı medya patronlarının vesayetçiliğe soyunması neticesinde ciddi şekilde demokratik sistem darbe almıştı, parlamenter sistem de bundan dolayı darbe almıştı. Yaşanan antidemokratik süreçlerin ülkemize ve milletimize yaşattığı siyasi, ekonomik ve sosyal travmaları biliyoruz; bir yandan sosyalleşmemize, kültür dünyamıza zarar verdi, milletleşmemize zarar verdi, bir diğer yandan ekonomimize zarar verdi, bir diğer yandan da demokrasiyi içselleştirmemize zarar verdi. Söz konusu bütün askerî veya sivil görünümlü müdahaleler esasen, ülkemize yapılan, hukuksuzca yapılan hak ihlalleri adına, acı bir tortu bıraktı, büyük acılar bıraktı. Ama size şunu söyleyeyim: 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonra, önce Fetullah Gülen ve arkadaşları bir Gülenizmi kurmak istediler, geldiler, burada sorular çalarak, devletimizin çeşitli birimlerini ele geçirmek isteyerek burada bir Gülen iktidarı kurmak istediler. Kendi dünya düşüncelerine göre -tırnak içinde söylüyorum- bir İslam rejimi kurmak istediler, Humeyni'nin İran'da kurduğunu onlar burada kurmak istediler. Hep beraber meydan okuduk burada, milletçe meydan okuduk; siyasiler meydan okudu, Parlamento meydan okudu ve milletimiz meydan okudu, öncelikle askerlerimiz meydan okudu, darbeye karşı çıkan askerlerimiz, sonra emniyet yetkililerimiz meydan okudular bunlara, Gülenizme mâni olduk. Ama Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber birileri Erdoğanizmi getirmek istiyorlar, bu da doğru değil. Burada bir kişi devleti kurdurmayacağız, bir parti devleti kurdurmayacağız, bir etnisite devleti kurdurmayacağız, mezhep devleti kurdurmayacağız, biz burada asla bir cemaat ve tarikat devleti de kurdurmayacağız. Devlet milletindir, bunları yapmak için de her türlü demokratik mücadelemizi meşru zeminde, ahlaki zeminde ve hukuki zeminde yapmaya devam edeceğiz. Aziz milletimiz Gülenizme mâni olduğu gibi Erdoğanizme de mâni olacak.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle Türkiye uçacaktı dedim. Türkiye, evet, uçuyor, doğru. Hangi konuda uçuyor? Dün burada uyuşturucuyla ilgili bir grup önerisi verdik, uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili. Burada Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili çıktı ve dedi ki: "Tarihin en ciddi mücadelesini yapıyoruz." Allah aşkına, soruyorum size: Bütün sınırlardan Suriyelilerin, bütün sınırlardan Afganların geçtiği bir yerde... Yani bir yandan diyorsunuz ki: "Bizim sınırlarımız çok güvenli sınırlar, buradan kuş uçurtmuyoruz." Doğru, sınırlarımızda nerede kuş uçurtulmuyor, biliyorsunuz; Bulgaristan, Yunanistan, On İki Ada; oralarından Avrupa'ya kimseyi göndermiyorsunuz, çok mahirsiniz bu konuda çünkü Avrupalılar böyle istiyorlar, egemen güçler böyle istiyorlar ama egemen güçler aynı zamanda sınırlarınızın, özellikle Irak sınırınızın, Suriye sınırınızın da boş bırakılmasını istiyorlar "Gelsinler Afganlar." diyorlar. Sayın Erdoğan Biden'la Roma'da görüştükten sonra oraya Dışişleri Bakanlığından hiç kimse girmemiştir ve "Orada tutanaklar -güya- yapıldı." diyorlar. Belki de elli yıllık bir sır koydunuz oraya. Ne yapacağız elli yıl sonra açtığımız zaman onları? Ba'de harâbi'l-Basra olduktan sonra mı bunları yapmış olacağız?

Uyuşturucuyla en ciddi mücadeleyi yapıyormuşsunuz. Rakamları söylüyorum: 500 bin kişi bugün uyuşturucu müptelasıdır; resmî rakamlardır, 500 bin kişi. Sabık Bakan şöyle söylüyordu: "Ben her hafta 5 bin torbacı yakalıyorum." Ayda ne yapıyor: 5 kere 4, 20; 20 bin yapıyor. Yılda ne yapıyor: 240 bin torbacı var Türkiye'de. 240 bin torbacı bu malzemeleri nereden alıyor? Gelin, gidelim Ankara'da bazı semtlere -isimlerini vermeyeceğim, ayıp olur, oralarda çok değerli insanlar da yaşıyorlar, vatandaşlarımız- gelin İzmir'e gidelim, Adana'ya gidelim, İstanbul'a gidelim, Türkiye'nin turistik bölgelerinin tamamına gidelim; burada toplamda 500 bin kişi uyuşturucuya müptela olduysa

bu uyuşturucu kim getiriyor ve burada bu baronları kim oluşturuyor? şimdi, yeni gelen İçişleri Bakanı m¼cadele ediyormuş bunlarla. “Alkışlayalım.” diyorlar, m¼cadele ediyormuş. Ya, arkadaşım, Allah aşkına, Sayın İçişleri Bakanı, sizin yakaladığınız bu çeteleri T¼rkiye’ye uzaylılar uforaları mı getirdiler? Bu çeteleri kim oluşturdu? Bu mafyayı kim oluşturdu? Bu baronları kim getirdi? Ben mi getirdim bunları? Bunları Ruslar mı getirdiler, Yunanlılar mı getirdiler, kim getirdi? Siz getirdiniz, siz, sizin iktidarınıza geldi bunlar. (AK PARTİ sıralarından g¼r¼lt¼ler) 500 bin kişiye, uyuşturucu kullanabilir h¼le gelen... Kim bunlar? Nereden geliyorlar? Ben sınırlarımı kapatırsam hiç kimse geşemez buradan. Eskiden burası bir g¼zerg¼hті, eskiden T¼rkiye Cumhuriyeti devletinden geçer giderler, Avrupa’ya uyuşturucu g¼t¼r¼rlerdi Afganistan’dan, oradan, buradan g¼t¼r¼rlerdi, Irak’tan g¼t¼r¼rler, İran’dan g¼t¼r¼rlerdi; şimdi ise buraya geliyorlar, bizim çocuklarımızı zehirliyorlar. Ben anneleri konuşturdum. Bakın, dikkatli dinleyin, vicdanlarınıza hitap ediyorum sizin: İktidarsınız, d¼zeltmek zorundasınız, bu çocuklarımızı çok kaybettik biz; Birinci Cihan Harbi’nde kaybettik, Birinci Cihan Harbi’nde 5,5 milyon insan kaybettik, mecburduk; Kurtuluş Savaşı’nda kaybettik, mecburduk ama 1960 darbesinde mecbur değildik. Niye kaybettik bu çocukları biz? Niye Demokrat Partililere “kuyruklular” denildi? Niye ardından, 1971’de solcu çocuklar heder edildi bu ¼lkede? Niye 1980’de 2 milyon kişiye bir yandan T¼rkiye’yi zindan ettik? T¼rkiye’nin elli yılda yetiştirmiş olduğu en değerli çocukları kaybettik biz, sağcısıyla solcusuyla beraber. Aynen şairin s¼ylemiř olduğu gibi: “Mekteplerinizde okudum/Bir rivayete g¼re adam oldum/Bir rivayete g¼re kayboldum.” “¼yle karanlıktı ki gecemiz/Ha g¼neř olmuş, ha olmamış.” ¼yle karanlıktı ki benim gecem, yedi sene boyunca hapishanelerde kaldım. 2 milyon kişi... Sonra ne oldu? 28 şubat postmodern darbesinde T¼rkiye’de İslamcılar, millİ g¼r¼ř¼ler, T¼rkiye’de dinİ değerleri olanlar... Kaybettik biz bunları. Ardından, Fetullah G¼len’le beraber 500 bin çocuğumuz, belki de 1 milyon insanımız gitti. Bizim çocuklarımız değil miydi bunlar? Bunları da kaybettik. Peki, bunların yerine insanlar koyabiliyor muyuz? Hayır, gittiler onlar, ¼ld¼ler artık onlar, bittiler. Peki, yurt dışına gidenler niye gidiyorlar? Bu ¼lkeyi doğru y¼netmiř olsaydınız bu dehaları alıp g¼t¼r¼rler miydi bu insanlar; Amerika, Avustralya, Kanada, Avrupa Birliği, Rusya? G¼t¼remezlerdi ki. şimdi Çin de g¼t¼r¼yor. Siz neyle kalkınacaksınız? Dehalarla kalkınacaksınız. Niye oluyor bu beyin g¼ç¼, bunu d¼ř¼nm¼yor musunuz? Gelin, bir çalıştay yapın. Oturun, yirmi bir sene içerisinde T¼rkiye’den yurt dışına giden insanları tek tek teşpit edin, dehaları, g¼ç edenleri teşpit edin. Gri pasaportla gidenleri s¼ylemiyorum bile; kendi gön¼l rızasıyla gidenleri s¼ylemiyorum bile. Peki, bu 500 bin çocuğu nasıl kazanacağız? AMATEM’ler yeterli mi? Yok, gelin, g¼t¼reyim sizi. ÇEMATEM’ler yeterli mi? Yok, değil, hişbiri yeterli değil. Peki, bu çocuklar buradan kurtulmak için alacakları cihazları nasıl alacaklar? Çok pahalı. Veriyor musunuz? Hayır, vermiyorsunuz. Ardından da “Yirmi bir yılın en b¼y¼k m¼cadelesini veriyoruz.” diyorsunuz. O anneleri gelin, dinleyin. Ben o çalıştay yaptığım zaman sabık Bakan o anneleri çağırdı “Gidin, yeter ki sizi kurtarsınlar.” dedim. O anneler şunu s¼yl¼yorlardı: “Benim evimde içiyor benim kızım ve oğlum, beraber gitmesinler diyorum.” Kızlar fuhuş t¼ccarlarının eline geçiyorlar, beyaz kadın t¼ccarlarının eline geçiyorlar, ardından erkekler tamamen torbacı oluyorlar. Anne bana “Yalvarıyorum, h¼kime yalvarıyorum.” diyordu, “Çocuğumu tutukla.” diye s¼yl¼yorum.” diyordu. şimdi, kalkmışsınız bu çocukları kurtaracaksınız; kurtaramazsınız.

şimdi, gelemim bu emekli maaşlarına. Biz sizi uyardık. Siz kalktınız “Enflasyonla m¼cadele edeceğiz, tek haneli rakamlara inecek.” İndi mi? Ne zaman inecek? Ne zaman inecek, s¼yler misiniz bana? Kalkıyorsunuz, altı sene olmuş Cumhurbaşkanlığı h¼k¼met sistemi... Zengin olacaktık, pasaportumuz kıymetli olacaktı, Alman gibi, İngiliz gibi, Fransız gibi cebimize koyacaktık, o nasıl uçağa binip gidiyorsa biz de ¼yle gidecektik. Hani nerede, var mı ¼yle bir şey? Pasaport... Milletvekilleri, gidemezsiniz siz. Eğer milletvekili maaşıyla geçiniyorsanız, başka bir geliriniz yoksa alıp cebinize para koyup bırak Almanya’ya gitmeyi Bodrum’a gelemezsiniz. Ben size Meclis tatile çıkmadan ¼nce

söyleyecektim buradan, gelin, size Bodrum'da tatil yaptırayım, Antalya'da tatil yaptırayım, Alanya'da tatil yaptırayım diyecektim. Yapamazsınız, bir geceliği 20 bin lira olan yerde 80 bin lira maaşla nasıl yapacaksınız, bunu yapmanız mümkün mü? Biz burada "Parlamento çalışsın." dediğimiz zaman, buradan "Tatili hak ediyoruz." dediniz. İç Tüzük "Tatil en fazla üç ay." diyor. Niye en fazlayı kullanıyoruz, bir ay bize yetmiyor mu? Çiftçiler tatil mi yapıyorlar, öğrenciler tatil mi yapıyorlar, emekliler tatil mi yapıyorlar, memurlar tatil mi yapıyorlar, bu ülkenin esnafları tatil mi yapıyorlar? Yapıyorlar, yapıyorlar; nereye gidiyorlar biliyor musunuz? Köylerine gidiyorlar, köylerine; aynen benim akrabalarımın, benim annemin, benim babamın yaptığı gibi köylerine gidiyorlar. Nereye? Kızılcamahamam'a, Kırşehir'e, Ankara'nın çeşitli köylerine, Erzincan'a; oralara gidiyorlar. Niye? "Acaba kıskık yiyeceklerimizi getirebilir miyiz?" diyerek. Akaryakıtta yaptığınız zamlarla oralara da gidemiyorlar, bunu söyledik. Geldiniz buraya, şunu söylediniz: "Efendim, biz memurlara yüzde 25'e yakın zam yaptık ve seyyanen de 8.500 lira veriyoruz." Tamam. Yeter mi? Yetmez, eyvallah diyelim. Ardından da emeklilere geldiniz "Bunlara yüzde 25 zam yapıyoruz ve seyyanen zamları bunlara yapmayacağız." dediniz, yapmadınız. Sonra, Sayın Cumhurbaşkanı şöyle söyledi: "Serzenişleri duyuyorum, şikâyetleri duyuyorum." Ya, olay olduktan sonra niye duyuyorsun? Bunların hâlini görmüyor musun, bu kiralari görmüyor musun, bu mazotları görmüyor musun, bu elektrik fiyatlarını görmüyor musun, bu mazot fiyatlarının yanında doğal gazı görmüyor musun?

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Düzelteceğiz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Görüyorsun, yapsana onlara da 8.500 lira. Hani ekonomi uçmuştu, hani pik yapmıştık? "Uzaya iki gidiş, iki geliş yol yapacağız." desek vallahi bizim milletimiz inanır, biz böyle güvenilir bir iktidarız." diyorsunuz. Eğer güvenilir iktidarsanız versenize onlara da 8.500 lira, niye vermiyorsunuz? 15 milyon 750 bin kişiye niye vermiyorsunuz? Mademki yaptığınız doğrudu şimdi niye değiştiriyorsunuz? 5 bin lira vereceklermiş, 1 defaya mahsusmuş, o da herkese değil, çalışanlara vermeyeceklermiş. Ya, adam 7.500 lira alıyor, emekli maaşı alanlardan 10 milyona yakın kişi 13-14 bin lira maaş alıyor, benim eşim 14 bin lira maaş alıyor. Şimdi, siz bunlara kalkacak diyeceksiniz ki: "Çalıştığın için sana vermiyorum." Diğeri ise 30 bin lira emekli maaşı alacak, o çalışmıyor, o 5 bin lirayı alacak. Hak mı bu, adalet mi bu? Değil ki. Yaptığınız her işte ciddi çalışmıyorsunuz, bakın, tembellik yapıyorsunuz. Çalışın, bürokratlarınızı çalıştırın. O bürokratlar sadece saraya bakarak "Acaba biz bir yanlış yapar mıyız? Gerek yok üretmemize, oradan bize söylesinler, biz yapalım..." Bakanlarınız da öyle, öne geçmek için çok önemli şeyler yazmaya başlamasınlar "Şunu yaptık, bunu yaptık." diyerek Sayın Erdoğan'a raporlar vermesinler. Yaptıklarını millet görüyor zaten. Burada 5 bin lira zam doğru değildir. Hükûmetin emeklilere borcu vardır. Kaç para, söylüyorum size: Aynen 8.500 lira verdiğiniz gibi, mademki emeklilere 5 bin lira veriyorsunuz, 7x5 bin=35 bin lira borcunuz var. Şimdi, defakto olarak onu vereceksiniz ve diyeceksiniz ki: "Özür diliyoruz, yanlış yaptık, sosyolojiyi okuyamadık, sizin psikolojinizi okuyamadık ve bunun karşılığında da biz, size geliyoruz 35 bin lira defakto olarak, direkt olarak, bir sefere mahsus olmak üzere veriyoruz, açığı kapatıyoruz ve ocak ayında da enflasyon oranında..." Ama bu, Tayyip'i üzme İstatistik Kurumunun işi değil; ben söylemiyorum, sabık Bakan söylüyor bunu, onun yapmış olduğu rakamlarla yapın yine, hadi ona da razıyım; bırakın İTO'yu, bırakın İstanbul Ticaret Odasını, bırakın ENAG'ı, bunları bırakın, TÜİK'in yapmış olduğunu yapın. Bununla beraber de gelin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Biraz da kanundan konuşun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Kanunların maddeleri hakkında arkadaşlarımız konuşacaklar, tek tek konuşacağız ve sizler de gelin burada... Torba yasa getiriyorsunuz buraya, bu torba yasada da muhalefeti konuşturmak istemiyorsunuz. Niye getiriyorsunuz, bu kadar yasayı birleştiriyorsunuz? Birleştirmeyin, ayrı ayrı getirin, hepsinde yirmi dakika konuşmak istiyoruz, her maddeye on dakika konuşmak istiyoruz.

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sabahtan beri konuşuyorsunuz zaten.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Sizin bu topluma borcunuz var, iktidarsınız, siz bu topluma mutlaka zenginlik bahşedeceksiniz.

Ardından, turizmle ilgili söyledim zaten, doğru bir yasa teklifidir dedim, eksiklerini arkadaşlarımız getirecek. Emeklilerle ilgili de konuştum. Başka ne var bu yasa teklifinde, söyler misin bana bu yasa teklifinde ne var? Bu yasa teklifinde var, önemli şeyleri de söyleyeceğiz merak etmeyin. Getireceğiniz yasa tekliflerini kimler için getireceğinizi de söyleyeceğiz, burada; bunları da söyleyeyim size.

Sağlık Bakanlığına yazıyorum, diyorum ki: Bu Turkovac aşısını ne zaman yaptınız? “Şu tarihlerde.” Kaç para? Cevap yok. Kim kullandı? Cevap yok. Kaç kişi kullandı? Cevap yok. Bu değil mi Türkiye’nin gündemi? Niye şeffaf değilsiniz? Niye açık değilsiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Demokrasi açıklık rejiminin adıdır, şeffaflık rejiminin adıdır.

Bu duygular içerisinde bu yasa teklifine “evet” vermeyeceğiz ve de milletimize sizi şikâyet etmeye devam edeceğiz.

Saygılar sunuyorum Meclisimize, Allah’a emanet olun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Yasadan bahset, biraz da yasadaki bahset!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Ümit Özlale.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Özlale.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; izin vererseniz, sözlerime ilk önce, İsrail’in Gazze’de işlediği insanlık suçunu kınayarak başlamak isterim.

Konuşmamın ilk bölümünde, 1930’ların Almanyasında Yahudilerin maruz kaldığı, soykırıma dönüşmeye başlayan bir insanlık suçundan bahsetmek istiyorum. Bakınız, Falih Rıfkı Atay yıllar önce “Gözyaşının hiçbir faydasının olmadığını anlamak için Yahudilerin Kudüs’te yüzyıllardır her cumartesi günü başlarını dayayıp ağladıkları taşı ziyaret ediniz. Yüzlerce yıllık gözyaşı o ağlama duvarını bir santim aşındırmamıştır. Paranın ne büyük kuvvet olduğunu anlamak içinse Filistin kıyılarında ve içlerinde yaşanan sömürgeciliği görün. Yüzlerce yıllık gözyaşı bir külçe altına değmez. Balfur’un bir nutku Davud’un bütün mezmurlarından daha tesirlidir.” demiş. Peki, başka ne demiş? “Suriye’de Hristiyanlık, Müslümanlık; Filistin’de Araplık, Yahudilik; Hicaz’da şeriflik, Vehabilik meseleleri bizzat Türk-Arap meselesinden daha azılı idi. Nitekim biz çıktık, nifak, bütün Akdeniz, Kızıldeniz ve çöller boyunca yanıp durmaktadır.” demiş Zeytindağı adlı eserinde.

Cemal Paşa’nın “Hatıralar”ında da benzer bir tablo görürsünüz. “Suriye ve Filistin topraklarının kaybedilmesinin 2 sebebi vardır. Biri, Alman komutan Falkenhayn’ın ihanete varan hataları; diğeri ise Şerif Hüseyin’in sözüne ve Osmanlı’ya ihanet edip Türk ordusunu arkasından vurmasıdır.” diyor.

Neden bu sözlerle başladım? İnanın hamaset ya da nefret duygularını daha da körüklemek istemiyorum; tam tersine, tarihi hatırlamamızın bu dönemde çok önemli olduğunu vurgulamak istiyorum. Ünlü Filozof Santayana'nın çok sevdiğim bir sözüdür: "Tarihi bilmeyenler onu tekrar etmeye mahkûmdurlar." diye; işte, biz öyle bir süreçten geçiyoruz. İsrail ve Filistin meselesi on binlerce insanın hayatına mal olan, milyonlarca insanın yurdundan sürülmesiyle sonuçlanan ve bölgede kalıcı bir barışın tesis edilmesine engel olan, sadece bu coğrafyanın değil bütün dünyanın kanayan yarısı. Bir halkın sistematik olarak haklarının ve toprağının elinden alınmasına bütün dünya seyirci kalıyor. İsrail kurulduğu gündem bugüne, uluslararası aktörlerin de desteğiyle bütün temel hakları ve uluslararası hukuku ihlal ediyor. Günümüzde karşı karşıya kaldığımız çatışmalar, savaş kurallarının unutulduğu, herkesin kendi müttefikini desteklediği, kendi çıplak ve hukuksuz çıkarının peşine düştüğü bir hatta ilerliyor. İnsanlığın ortak kazanımları, bir medeniyetçiliğe, evet, maalesef bir medeniyetçiliğe kurban ediliyor. Evrensel normlar kayboldu, böylesi bir dünya hiçbirimiz için artık güvenli değil. Herkesin kendi medeniyetinin, değerlerinin, çıkarlarının peşinde koştuğu böylesi bir dünya artık maalesef barbarlığın dünyası. Bugün "medeniyet" kavramının itibarsızlaştığı bir dönemden geçiyoruz.

Bakın, dünyanın çeşitli yerlerinde giderek artan çatışmalar var. Göç hareketleriyle beraber küresel ölçekte aşırı sağ yükseliyor; bu, aynı bize İkinci Dünya Savaşı öncesindeki 1930'ları hatırlatıyor. En azından kendi coğrafyamızda tarihin tekerrür etmesini istemiyorsak, onu tekrarlamak istemiyorsak Türkiye'ye düşen, konforlu alanlarından ağdalı konuşmalar yapan siyasetçileri dinlemek olmamalıdır ki bu siyasetçilerin geçmişte başımıza neler açtığını bugün hâlâ görüyoruz. Yapmamız gereken, Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesiyle cumhuriyetimizin 100'üncü yılında bilge ülke gibi davranmak ve ülkemizin bu dönemde insanlık için ne büyük bir sorumluluk taşıdığını unutmamaktır. Tam da bugün de coğrafyamızda yaşanan bütün bu karışıklık, on bir gün sonra, ne mutlu bize, 100'üncü yılını kutlayacağımız cumhuriyetimizin kıymetini daha da ortaya çıkarmıştır. İşte, tam da bu yüzden TRT'nin Gazze'de yaşanan insanlık dramı nedeniyle cumhuriyetin kutlamalarına bir kısıtlama getirmesine şiddetle karşı çıkıyorum. Bu coğrafyanın emperyalizme karşı en büyük zaferi millî bağımsızlığımızı cumhuriyetle taçlandırmasıdır. Cumhuriyeti bütün coşkusuyla kutlamak bu dönemde çok daha önemli, çok daha kıymetli hâle gelmiştir. Bu coğrafyayı kana bulamış emperyalizme karşı kazanılmış en büyük zaferi bu yıl daha da coşkulu bir biçimde kutlamalıyız ve "Yaşasın cumhuriyet!" demeliyiz.

Şimdi gelelim torba yasaya. Karşımızda yine bir torba yasa var. Yasama dönemi yeni başlamış olmasına rağmen Meclisin işleyişini hiçe sayan, ihtisas komisyonlarında konuya vâkıf birçok milletvekilinin değerli görüşünü önemsiz hâle getiren bir torba yasa var. Bu torba yasa birçok açıdan özensiz, dikkatsiz, dolayısıyla da ileride tartışmalara, kafa karışıklığına yol açacak şekilde hazırlanmış. En basitinden bir örnek vereyim size: Düzenleyici etki analizi getirdi kanun teklifini hazırlayan sayın milletvekili ve Bakanlık. Düzenleyici etki analizinde Türkiye'de -size soruyorum- bir günlük ortalama kira nedir, bir aylık değil, bir günlük? Etki analizinde 3.500 lira. Öyle bir özensiz etki analizi hazırlanmış ki 81 ilin 78'inde bir günlük ortalama kira 3.500 liranın altındayken bize gelen ve Bakanlık tarafından hazırlanan etki analizinde bir günlük kiranın Türkiye ortalaması 3.500 lira olarak verilmiş. Peki, 3.500 liranın üstünde ortalama günlük kirası olan iller hangisi? Söyleyeyim: Rize, Trabzon, Muğla. Şimdi, burada Rize'nin, Trabzon'un, Muğla'nın çok değerli milletvekilleri var. Rize'de, Trabzon'da, Muğla'da -Bodrum'u bir kenara koyarsanız- günlük kirası 3.500 liranın üstünde olan bir ev sayabilir misiniz? Yani orada evini bir haftalık kiraya veren Rize'de, Trabzon'da birisi günlük 3.500 liradan daha mı fazla alıyor? O yüzden bu etki analizinden tutun diğer...

KADEM METE (Muğla) - Var efendim; var, Sayın Hatip, var. 10 bin lira bile var efendim. Muğla Milletvekiliyim, 10 bin liranın üzerinde kira var günlük.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Vardır ama Türkiye ortalaması 3.500 lira yapmaz. 81 ilin 78'inde 3.500 liranın altında. Dolayısıyla hazırlanan etki analizi oldukça eksik bir etki analizi.

İlk önemli eksiğimiz şu: Gelelim torba yasanın karakterine. İlk önemli eksik, kanun teklifi olarak artık günümüzün bir gerçeği olan paylaşım ekonomisi hiçe sayılıyor. Bakın, bu, oldukça önemli. Biz İYİ Parti olarak bu kısa süreli kira sözleşmesinin mutlaka düzenlenmesini, denetlenmesini ve kayıt dışılığın önlenmesini istiyoruz. Burada bizim herhangi bir itirazımız yok, bu konuda sizlerle beraber hareket ediyoruz. Hiçbir şekilde İYİ Parti olarak mahallelerin huzurunu, güvenliğini tehlikeye atmak istemiyoruz. Bu konuda da sizinle beraberiz ama aynı zamanda Türkiye’de bir gerçek var, dünyada da bir gerçek var, o da paylaşım ekonomisinin giderek dünyada kaynakların daha etkin kullanılmasında söz sahibi olması. Bakın, dünyadaki en büyük konaklama şirketinin hiç oteli yok, dünyadaki en büyük taksi şirketinin de hiç taksisi yok.

KADEM METE (Muğla) – Yanlış bilgi Sayın Hatip.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Airbnb, Airtnt’den bahsediyor ya.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Dünyadaki konaklama şirketi ile dünyadaki taksi şirketlerinin herhangi bir mal varlığı yok. Bunlar çok basit bir şekilde alıcı ile satıcıyı bir platform üzerinden buluşturmak üzere kurulmuşlar ve milyarlarca dolarlık bir değer üretiyorlar. Bu paylaşım ekonomisi kaynakların etkin dağılımında çok önemli. Bir kez daha söylüyorum: İYİ Parti olarak bizler bu kısa vadeli turizm amaçlı kira sözleşmelerinin denetlenmesine, düzenlenmesine ve oradaki kayıt dışılığın giderilmesine karşı değiliz. Fakat burada siz milyarlarca dolarlık bir paylaşım ekonomisini son derece kısıtlayıcı, son derece dışlayıcı bir anlayışla reddediyorsunuz. O yüzden burada bizim dünyada ortaya çıkan milyarlarca dolarlık değer yaratan paylaşım ekonomilerine nasıl Türkiye’yi alıştırmamız gerektiğini düşünmek varken karşımıza son derece kısıtlayıcı bir kanun teklifi çıkıyor. Bakın, derdimi biraz daha basit bir şekilde anlatayım: Bazen bir sektörün mevcut temsilcilerinin karşı çıktığı bir durum -ki burada turizm sektöründen bahsediyorum- toplumun faydasına olabilir. Çok somut bir örnek vereyim size, derdimi daha iyi anlatabilirim herhâlde: İstanbul’un en büyük problemlerinden bir tanesi taksi problemidir. Neden? Çünkü orada paylaşım ekonomisi yasaklanmıştır. Dolayısıyla oradaki plaka sahiplerinin sadece birkaçını memnun etmek için bütün İstanbullular ve şoförler mağdur edilmektedir. Dolayısıyla ortada milyarlarca dolarlık ve herkesin kazanabileceği bir kazanç varken sadece sektör temsilcilerinin baskısıyla Türkiye bir mağduriyet yaşamaktadır. Şimdi, önümüzdeki kanun teklifinde de biz böyle riskler görüyoruz.

Birkaç tane daha itirazımız var, onlardan da izninizle bahsedeyim: Bildiğiniz üzere kira sözleşmeleri Borçlar Kanunu’na tabi. Burada ise, önümüzdeki bu kanun teklifinde deniliyor ki: “Bu, konutların turizm amaçlı kiralınması...” Borçlar Kanunu’na tabi olan kira sözleşmesinde alıcı yani kiracı ve ev sahibi arasında bir ihtilaf çıkarsa, bizzat kanun teklifini getiren sayın milletvekili tüketici mahkemelerinin sorumlu olacağını söylüyor. Oysa kira sözleşmeleri Borçlar Kanunu’na tabidir. Dolayısıyla burada bir hukuki problem var ve bu problemin mutlaka giderilmesi gerekiyor. Şimdi, kanun teklifindeki en fazla eleştirilen noktalardan bir tanesi de tabii ki bu evlerin turizm amaçlı kiralınması için gereken şartlar. Örneklerle gideyim; bir konutun kısa vadeli kiralınması için o apartmandaki bütün herkesin ama herkesin onayının alınması gerekiyor. Diyelim ki mahalle arasında 4 katlı bir apartmanda evinizi bir haftalığına birisine kiralamak istiyorsunuz. Orada 16 tane daire var; 1 tanesi sizsiniz, diğer 15 ev sahibinin hepsinin onayını almanız gerekiyor. Bu, neredeyse imkânsız.

KADEM METE (Muğla) – Çok doğru.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Ben “doğru” ya da “yanlış” demiyorum.

O yüzden küçük girişimciyi burada, evini bir haftalığına, on günlüğüne konaklatmak isteyen, kiralamak isteyen küçük girişimciyi baltalar bir durum var. Yani çoğumuzun oturduğu mahallelerde bu izni almak neredeyse imkânsız fakat şöyle bir şey var: Eğer daha zengin bir ev sahibi iseniz ve müstakil bir villada oturuyorsanız öyle bir şart yok.

KADEM METE (Muğla) – Çünkü altınızda, üstünüzde insanlar yok. Rahatsız olacak olanlar yok.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Yani sadece küçük girişimci ile büyük girişimci arasındaki farkı daha da büyük girişimci lehine açmak için bir kanun teklifi var. Apartmandaki birisi bütün ev sahiplerinden teker teker hepsinden onay almak zorundayken bir villadaki bir ev sahibinin böyle bir izni yok.

KADEM METE (Muğla) – Alt katınızdaki eve üç günde bir insanların girip çıktığını düşünün Hocam.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Şimdi, bir örnek daha anlatayım; bu itirazlarınızı, eminim, daha sonraya saklıyorsunuz.

KADEM METE (Muğla) – Peki.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Daha da rahatsız edici olan şey şuydu: Şimdi, kanun teklifi ilk olarak kanun teklifini veren sayın milletvekili tarafından getirildi ve halkımız arasında “rezidans” olarak bilinen yerlerde de bu oy birliği şartı arandı yani 20 katlı, 25 katlı apartmanlarda da bu oy birliği şartı arandı ve bizler de muhalefet partileri olarak konut tipine bakılmaksızın oy birliği şartına itiraz ettik. Daha sonra bir saatlik ara oldu, yemek arası. Aradan sonra bizzat AK PARTİ’li milletvekilleri yine bir AK PARTİ’li arkadaşımızın hazırladığı kanun teklifine bir değişiklik önergesi verdiler ve dediler ki: “Yönetim planlarında kısa süreli faaliyetine izin verildiğine dair hüküm bulunan yüksek nitelikli konutlarda -yani rezidanslarda- oy birliği şartı aranmayalım.” Bir saat arayla oldu bu. E, dolayısıyla biz de o zaman sizlerin burada samimiyetini sorguluyoruz. Yani ilk gelen kanun teklifinde AK PARTİ’li arkadaşlarımız getirdiğinde rezidanslarda oy birliği şartı aranmıyor, bir saat ara oluyor, orada konuşmalar oluyor belli ki ve orada da birileri araya giriyor ve daha sonrasında, dediğim gibi, yönetim alanlarında kısa süreli faaliyetine izin verildiğine dair hüküm bulunan bütün yüksek nitelikli konutlarda yani rezidanslarda oy birliği şartı kaldırılıyor.

KADEM METE (Muğla) – Ters söyledin.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Yani hadi villayı geçtim, 4 katlı apartmanda oy birliği şartı aranıyor ama eğer siz rezidansdaysanız ve yönetim planınızda kısa süreli faaliyete izin verilmezse o zaman bu oy birliği şartı aranmıyor. Şimdi bunun ne kadar samimi bir yaklaşım olduğunu ben sizin vicdanınıza bırakıyorum.

Devam edelim; bu kanun teklifinde en önemli bulduğumuz samimiysizliklerden bir tanesi de tabii ki bu hazine arazilerinin bu sefer de turizm çalışanlarının kalacağı tesisler için ayrılmış olması. Şimdi biz turizm sektörünü mutlaka canlandırmak istiyoruz, bizim için önemli bir sektör; o yüzden de turizm çalışanlarının, emekçilerinin mutlaka iyi koşullarda yaşamasını istiyoruz fakat turizm çalışanlarının kalacağı tesisler için hazine arazilerinde yapılacak olan tesislerin akıbeti ne olacak, orası net değil, tamamıyla sizin iyi niyetinize kalmış durumda. İşte böyle özensiz, dikkatsiz hazırlanan bir kanun teklifi karşımıza geldiğinde de biz bunun samimiyetini sorguluyoruz.

KADEM METE (Muğla) – O zaman mantığında düşünün.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Samimiyetini sorguladığımız bir başka nokta da şu: Emeklilere verilen -pardon, özür dilerim- çalışmayan emeklilere mükde olarak verilen 5 bin liralık ikramiye. Şimdi emeklilere cumhuriyetimizin 100’üncü yılı sebebiyle bayram harçlığı gibi bir ikramiye vermek, hem cumhuriyeti hem de emeklilerimizi itibarsızlaştırmaktır. Bizim emeklilerimiz bayram harçlığı gibi bir ikramiye değil hayatlarını bundan sonra onurlu bir şekilde geçirebilecekleri hakkaniyetli

bir ücreti hak etmektedirler. Her seferinde ikramiyelerle emeklilerin durumunu iki günlüğüne, üç günlüğüne düzeltemezsiniz. Emekli vatandaşlarımızın cumhuriyetin erdemlerini, kazanımlarını takdir etmek için bir seferliğine verilmiş emekli ikramiyesine ihtiyaçları yoktur. Sizler, cumhuriyetimizin kurucu değerlerine sahip çıkarsanız emeklilerimiz ziyadesiyle mutlu olacaktır. Üstelik bu verdiğiniz 5 bin liralık zammın içeriği hiçbir torba yasada bir türlü sağlayamadığınız hakkaniyet ilkesiyle de bağdaşmamaktadır. Diyelim ki bir emekli vatandaşımızın 2 tane, 3 tane evi var, iyi bir kira geliri var, o çalışmak zorunda değil, ona 5 bin lira ikramiye veriyorsunuz. Diğer yandan, başka bir emekli var, liseye, üniversiteye giden çocuğunu okutmak için kayıtlı bir şekilde çalışıyor, siz ondan 5 bin lirayı esirgiyorsunuz. Yani aslında bu vereceğiniz 5 bin liralık emekli ikramiyesinde şunu yapabildiniz, herkese bunu verebilirdiniz. Eğer herkese verseydiniz bunun size ekstradan maliyeti ne olacaktı biliyor musunuz? Kur korumalı mevduat sisteminin onda 1'i. Yani siz neredeyse bir servet aktarım mekanizması hâline getirdiğiniz kur korumalı mevduat sisteminin onda 1'iyle bütün emeklilere bu parayı verebilirdiniz. Şimdi bunun neresi vicdanınıza sığıyor, ben bunu gerçekten merak ediyorum.

Biraz emeklilerin problemlerinden de bahsetmek istiyorum: Bakın, bugün ülkemizde 16 milyona yakın emekli vatandaşımız var ve bunların neredeyse dörtte 3'ü açlık sınırının altında yaşıyor. Ben, İzmir'de emekli maaşı 7.500 lira olan babamla beraber oturuyorum ve hem kendisinin hem de arkadaşlarının ne kadar büyük zorluklarla yaşadığını kendi gözlerimle görüyorum. Bizler bu durumu düzeltmek zorundayız ama bu durumu düzeltmeden önce buraya nasıl geldiğimize biraz bakmamız lazım. Şimdi, emeklilerin ve sosyal güvenlik sisteminin bu duruma gelmesinin tek sebebi AK PARTİ değil yani bunun bütün maliyetini AK PARTİ'ye yüklemek AK PARTİ'ye haksızlık olur. Son kırk yıl boyunca izlenen bütün yanlış politikalar sonucunda bizim sosyal güvenlik sistemimiz bir çökme noktasına geldi. Mesela, 1980'li yıllarda Sosyal Sigortalar Kurumunun bilançosu gayet iyiymken, gayet iyi tasarrufları varken enflasyonun çok altında getirisi olan hazine bonoları, devlet tahvilleri zorla Sosyal Sigortalar Kurumuna satıldı. SSK'nin ilk zarar etmeye başlaması o zamanlar oldu. 1992 yılında kadınlarda 38, erkeklerde 43 yaşında emekli olmanın yolu açıldı. Düşünebiliyor musunuz, 38 ve 43. 1992 yılında ilk defa Sosyal Sigortalar Kurumu ve BAĞ-KUR açık vererek hazineye bu açığını finanse etmek için başvurdu. Dolayısıyla, 1980'lerde, 1990'larda izlenen yanlış politikalar bizim sosyal güvenlik sistemimizi sürdürülemez hâle getirdi. AK PARTİ'nin ilk döneminde düzgün, doğru bir SGK reformu yaptınız ama daha sonrasında son on seneye baktığımız zaman bu reformun tam tersi hareketler oldu. Bakın, bugün hiç emekli primi vermeyen birisi BAĞ-KUR'dan emekli oldu. Son beş-altı sene içerisinde çıkardığınız yasalara baktığınız zaman o SGK reformunun tam tersi yönde hareket ettiniz ve bugün maalesef sosyal güvenlik sistemimiz 1980'lerden bu yana gelen bütün yanlış politikalar sonucu iflas etmek zorunda. Peki, ne yapmalıyız? Hem emeklilerimizi daha iyi koşullarda yaşatmak hem de sizin, benim çocuklarımı, torunlarımı bir sosyal güvenlik kriziyle buluşturmamak için ne yapmamız gerekiyor? İki şey: Bir, enflasyonu düşürmeniz lazım; iki, yeni, nitelikli ve kayıtlı istihdam yaratmanız lazım. Enflasyonu düşüremiyorsunuz. Dünyanın en yüksek enflasyonu sizin sayenizde, sizin izlediğiniz kötü para politikaları sayesinde Türkiye'de. Türkiye'deki gıda enflasyonu dünyanın en yüksek enflasyonu. Türkiye bir barınma kriziyle karşı karşıya kalmış durumda. Bunları çözmeden sizler emekli maaşlarında ne kadar iyileştirme yaparsanız yapın bunlar geçici olacaktır. O yüzden bugün önceliğiniz hayat pahalılığını düşürmek olacak ama burada kötü bir haberim var, o da şu: Bizzat kendi atadığınız yeni Merkez Bankası Başkanı 2024 yılının Mayısına kadar enflasyonun artarak devam edeceğini söyledi. Bakın, bir kez daha söyleyeyim: Enflasyonun artarak devam edeceğini söyledi. Yani bugün sizler, ücretleri daha da baskılayarak, emeklilere ya da dar gelirliilere enflasyonun altında ücretler vererek bir, enflasyonu toparlayamazsınız, enflasyon düşüremezsiniz, aynı zamanda toplumsal bir çalkantıya sebep olursunuz.

İkinci konu da istihdam yaratmalısınız. Bu konuda da sınıfta kaldınız. Türkiye'nin bugün en büyük millî güvenlik sorunu düzensiz göç. Bu düzensiz göçü de kayıt dışı ve yasa dışı ekonomiyi palazlandırmak için kullandınız. Bugün Türkiye bir kayıt dışı cennet hâline gelmiş durumda. Bizzat Kayseri'den Sayın Özhasseki "Eğer bugün Suriyeli olmazsa Kayseri sanayisi çöker." diyecek duruma geldi. Bugün yeni, kayıtlı, nitelikli istihdam yaratamıyorsunuz. Baktığınız zaman, aynen Pir Sultan Abdal'ın yüzyıllar önce söylediği gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Hani Pir Sultan Abdal ne demiş? "Demiri demirle dövdüler, biri sıcak biri soğuktu./İnsanı insanla kırdılar, biri aç biri toktu." Sizler dışarıdan gelen bu sığınmacılarla beraber kayıt dışı emeği artırarak, kayıt dışına direkt olarak izin vererek Türkiye'deki emeği, Türkiye'deki ücreti baskıladınız, bunu baskılamak için kullandınız. Türkiye'deki alın terini iyice itibarsızlaştırdınız. Bu ülkenin gencini ilk önce tembelliğe, daha sonra işsizliğe, ondan sonrasında da sizden sadaka gibi sosyal yardım almaya ittiniz. Bu ülkede ilk önce insanları yoksul bıraktınız, sonrasında da onlara kendini değersiz hissettirdiniz. Kendinize "ağa" dedirtmek için herkesi maraba saydınız, köle saydınız. Bugün Türk milleti ama özellikle de Türk gençleri öz yurdunda garip, öz vatanında paryadır ancak ne onda ki paryalık ilelebet sürer ne de sizdeki ağalık.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özlale.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kudüs ağlıyor, Gazze ağlıyor, samimi Müslümanlar feryat figan ediyor. Ne hazin ne yürek burkan bir gerçektir ki İsrail insanlığın gözü önünde toplu katliam yapmaktadır. Zalimler kudurmuş, zulüm seriye bağlanmış. Zulümle abat olunmaz. İnaniyoruz ki kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır. Filistinli kardeşlerimiz kendi ülkelerinde özgürce yaşama imkânına mutlaka kavuşacaktır. İsrail'in organize devlet terörü niteliğinde sivil ve masum insanlara yönelik saldırılarını nefretle kınıyorum. Vahşet bitsin, insanlık birleşsin. Niyaz ederim ki dehşet son bulsun, dualarımız kabul olsun.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 28 maddesi turizm sektörünü ilgilendiren çeşitli düzenlemeleri içermekte olup ayrıca emeklilere 1 defaya mahsus 5 bin lira ödeme yapılması ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile üyesi oda ve borsaların personel, sigorta ve Emekli Sandığına yaptığı katkı paylarının yükseltilmesiyle ilgili düzenlemeler yer almaktadır.

Turizm, bir ülkenin dışarıya açılan en önemli tanıtım penceresidir. Türkiye; iklimi, doğal, tarihî ve kültürel zenginlikleri yanında konumunun sağladığı kolay ulaşılabilirlik, rakip ülkelere göre daha yeni ve nitelikli tesislere sahip olması dolayısıyla turizm potansiyeli yüksek bir ülkedir. Ülkemiz sahip olduğu bu kıymeti planlı, verimli ve etkili bir şekilde değerlendirdiği takdirde dünya turizminden aldığı payı daha da artıracaktır. Türkiye bunu sağlayacak altyapı, insan gücü, bilgi birikimi ve tecrübeye sahiptir. Nitekim giderek ivme kazanan ve artan turizm gelirlerimiz bunun göstergesidir.

Turizm, dünyadaki gelişmelerden oldukça çok etkilenen bir sektördür. Nitekim pandemi süreci en büyük darbeyi turizm sektörüne vurmuştur. Pandeminin yanı sıra savaş ve krizlerin etkisiyle küresel anlamda artan enerji ve ulaştırma maliyetleri, yüksek enflasyon seyahat maliyetlerini yükseltmiş ve tüketici harcamaları üzerinde baskı oluşturmıştır.

Türkiye pandemi sürecinde turizm ekosistemindeki işletmelerin ayakta kalması için etkin önlemler almış, güvenli ve sağlıklı turizm için sertifika programları başlatmış; sektörün öncelikleri doğrultusunda tanıtım, pazarlama ve hizmet kalitesini artırıcı faaliyetleriyle turizm yatırımlarını desteklemeye devam etmiştir. Pandeminin ardından dünyada toparlanmanın en hızlı gerçekleştiği turizm ülkesi Türkiye olmuştur. Türk turizminin başarısı tüm dünyada örnek gösterilmiştir.

Pandemi öncesi 2019 yılında 51 milyon 860 bin turist sayısı ve 38,9 milyar dolar turizm gelirleriyle tüm zamanların rekorlarını kıran Türkiye, 2022 yılında yine bir rekor niteliğini taşıyan 46,5 milyar dolar turizm geliri elde etmiş, 51 milyon 369 bin turist sayısı ile da 2019 yılıyla başa baş bir sayıya ulaşmıştır. Turizm sektörünün 2023 yılı sekiz aylık performansı da memnuniyet vericidir. 2023 yılının Ocak-Ağustos döneminde ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14 artışla 33 milyon 427 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütünün verilerine göre en çok ziyaretçi ağırlayan ülkeler arasında ülkemiz 4'üncü sırada yer almaktadır. Turizm gelirlerimiz ise 2023 yılının Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,1 oranında artarak 21,7 milyar doları aşmıştır. 2023 yılında 56,7 milyon ziyaretçi ve 55,6 milyar dolar turizm geliri hedeflenmektedir. Turizm gelirlerimizin giderek artmasında turist sayısındaki artışın yanı sıra kişi başına ortalama harcama ve günlük ortalama harcamaların da artması önemli bir etken olmuştur. Beş yıl önce 2018 yılında kişi başına ortalama harcama 669 dolar iken, 2022 yılında 905 dolar, 2023 yılının ilk altı ayında 980 dolar olmuştur. Daha da önemlisi, gecelik ortalama harcama 2018 yılında 67 dolar iken her geçen yıl artarak 2022 yılında 89 dolara, 2023 yılının ilk altı ayında ise 99 dolara kadar çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda dünyada ve ülkemizde turizmdeki alternatif konaklama arayışları sonucunda ikincil konutların kısa süreli kiralınması turizm sektöründe yeni bir alt kol hâline gelmiştir. Kanun teklifinin düzenleyici etki analizinde yer alan bilgilere göre ülkemizde resmî kayıtlar itibarıyla turizm amaçlı günübirlik kiralaan yaklaşık 31 bin adet konut bulunmakla birlikte kayıt dışı olarak yaklaşık 80 bin adet konutun da faaliyette bulunduğu tahmin edilmektedir. Konutların yılda ortalama yüz seksen gün kiralandığı varsayıldığında yapılan hesaplamalara göre yıllık 51,6 milyar liralık bir kazancın kayıt dışı kaldığı görülmektedir.

Kanun teklifinin 8 maddesi ile 1 geçici maddesinde konutların turizm amaçlı kiralınmasına ilişkin usul ve esaslar, izin belgesi alınması ve idari yaptırımlara ilişkin 1 Ocak 2024'te yürürlüğe girecek düzenlemeler yapılmaktadır. Tek seferde yüz günden fazla süreli yapılan kiralamalar kapsam dışında tutulmaktadır.

Konutların turizm amaçlı kiralabilmesi için sözleşme yapılmadan önce izin belgesi alınması, ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığınca nitelikleri belirlenen plaketin turizm amaçlı kiralama yapılan konutun girişine asılması düzenlenmektedir. İzin belgesi vermeye Bakanlık yetkili olup bu yetki valilik vasıtasıyla da kullanılabilir. İzin belgesi başvurularında izin belgesine konu bağımsız bölümün bulunduğu binanın tüm kat malikleri tarafından oy birliğiyle alınan kararın ibrazı zorunlu bulunmaktadır.

Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihte turizm amaçlı kiralama faaliyetinde bulunanların bir ay içinde izin belgesi almak üzere Bakanlığa başvurmaları, izin belgesi işlemlerinin de üç ay içinde sonuçlandırılması öngörülmektedir.

Yapılan düzenlemelerle turizm amaçlı konut kiralamalarının belgelendirilerek kayıt altına alınması, kontrol ve denetimlerinin sağlanması ve sektörde yaşanan haksız rekabet ortamının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifiyle Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmaktadır. Buna göre, döner sermaye işletmesinin sermaye tutarı artırılmakta, döner sermaye kullanım ve yetki alanına atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerini yapmak ve yaptırmak, bu tesisleri işletebilmek ve işlettirebilmek dâhil edilmektedir. Döner sermaye gelir kaynaklarına kart, belge ve plaket, kokart gelirleri ve benzeri her çeşit gelirler ile atık su arıtma tesisi, katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerinden elde edilen her türlü ücret ve bu tesislerin işletme ve kira gelirleri ile diğer tesislerden elde edilen ücret ve gelirler eklenmektedir.

Kanun teklifiyle Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişikliklere göre ise kamu taşınmazı tahsis edilen alanlardaki konaklama tesislerine sağlanan lojman alanı imkânının Bakanlıktan turizm, yatırım veya işletme belgeli diğer konaklama tesislerine de verilmesi düzenlenmektedir. İş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilen konaklama işletmelerinin Bakanlıktan turizm işletme belgesi alma süresi bir yıldan altı aya indirilmektedir. Bakanlık tarafından turizm işletmesi belgesi iptal edilen konaklama işletmelerinin yeniden turizm işletmesi belgesi alma süresi de yine bir yıldan altı aya indirilmektedir.

Millî parklar ve ormanlık alanlar üzerinde sadece çadır ve karavan alanlarından oluşan kamp alanları hariç tüm konaklama amaçlı tesisleri tahsis etme konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı tek yetkili kılınmaktadır. Diğer kamu kurumlarının daha önce düzenledikleri turizm amaçlı konaklama içeren sözleşmelerin Kültür ve Turizm Bakanlığına devri için verilen başvuru süresi 30 Nisan 2024 tarihine kadar uzatılmakta, böylece başvuruda bulunmayan yatırımcılara yeniden başvuru imkânı sağlanmaktadır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun'da da değişiklik yapılarak iş yeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmiş olan ve turizm işletmesi belgesi bulunmayan ancak ruhsat tarihinden itibaren henüz bir yıllık turizm işletme belgesi alma süresi dolmamış olan konaklama işletmelerinin üç ay içerisinde Bakanlığa başvurmaları, altı ay içerisinde de turizm işletmesi belgesi almaları zorunlu tutulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesinin 13 Aralık 2022 tarihli kararıyla 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun'un bazı hükümleri iptal edilmiştir. Kanun teklifiyle Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda idareye aktarılacak gelirler tatad edilmekte, Kapadokya Alanının tarihi ve kültürel değerleri ile jeolojik, jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunmasına ve yaşatılmasına yönelik alınan tedbirlere aykırı davranılması hâlinde uygulanacak idari para cezaları belirlenmektedir. Ayrıca, Kapadokya Alan Başkanlığına alandaki korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitini yapma ve ihtiyaç duyulması hâlinde kamulaştırma işlemlerini yapma yetkisi verilmektedir.

Kanun teklifinde Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikler de yer almaktadır. 2019 yılında kurulan ve özel sektörün karar süreçlerinde yer aldığı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, sektörün geleceği açısından önemli bir görev yürütmekte ve turizm hedeflerine ulaşılması bakımından önemli katkı sunmaktadır. Anayasa Mahkemesinin 10 Mayıs 2023 tarihli kararıyla 7183 sayılı Kanun'un bazı hükümleri iptal edilmiştir. Kanun teklifiyle, Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı yönetim, danışma ve icra kurulları ile genel müdürün görev ve yetkileri ile çalışma usulleri düzenlenmektedir. Türkiye'ye yönelik tanıtım faaliyetleri kapsamında işletmelerle eşitlik ve rekabet ilkeleri, turizm potansiyeli, ülke imajı ve tanıtımına sağlayacağı katkı dikkate alınarak ortak projeler geliştirilmesi

ve bu projelere destek sağlanmasına imkân sağlanmaktadır. Ajansın turizm amaçlı kiralama izin belgesi düzenlenen yerlerden 1 Nisan 2024 tarihinden itibaren binde 7,5 oranında turizm payı alması öngörülmektedir. Ajansın bağımsız denetime tabi tutulmasının yanı sıra mali rapor ve tablolarının kontrol sistemleri, yöntem ve süreçleriyle birlikte Sayıştay denetimine tabi tutulması düzenlenmektedir.

Ayrıca, kanunda belirtilen görevlerine ilişkin mal ve hizmet alımlarına dair usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Ajansta İş Kanunu'na tabi personel istihdam edilmesi, çalıştırılacak personel sayısı, personele ödenecek ücret ve mali hakların belirlenmesine dair usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 98'inci maddede emeklilerimize 1 defaya mahsus olmak üzere dosya bazında 5 bin lira ödeme yapılmasını öngören düzenleme yapılmaktadır. Buna göre Sosyal Güvenlik Kurumundan Ekim 2023 dönemi itibarıyla gelir veya aylık ödemesi yapılanlardan sigortalılık kapsamında çalışmayan yaklaşık 12,2 milyon emekli, dul ve yetime dosya bazında 5 bin lira ödeme yapılacaktır. Ödemenin kasım ayında yapılacağı açıklanmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak emeklilerimizin ve çalışanlarımızın gelirini artıracak her kararın destekçisiyiz.

Bilindiği üzere, bu yıl net asgari ücret 1 Ocaktan itibaren 8.507 lira, 1 Temmuzdan itibaren 11.402 lira olarak belirlenmiştir. Ocak ayında tüm emeklilerin ve kamu çalışanlarının aylıkları yüzde 30 oranında artırılmıştır. Temmuz ayında tam çalışanların aylıkları yüzde 17,5 oranında artırılmış ve ek olarak seyyanen 8.077 lira aylıklara yansıtılmış, emekli aylıkları ise yüzde 25 oranında artırılmıştır.

Bu duruma göre 2023 yılında asgari ücret yüzde 107,3, kamu çalışanlarının maaşları ortalama yüzde 129, emekli aylıkları ise yüzde 62,5 oranında artırılmış bulunmaktadır. Dolayısıyla, emeklilerimize yapılan maaş artışı yetersiz kalmış, ayrıca 7.500 lira asgari emekli aylığının altında kök maaşı olan milyonlarca emeklimiz temmuz ayında maaş artışı alamamıştır.

Emekli aylıklarına yapılan artışın yetersizliği ve iyileştirilmesi gerektiği Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli ile Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından da gündeme getirilmiştir.

Bu kanun teklifiyle emeklilerimize 1 defaya mahsus olmak üzere yapılacak 5 bin liralık ödeme önemli olmakla birlikte, emekli aylıklarının iyileştirilmesi ihtiyacı devam etmektedir. Hayat pahalılığının en fazla etkilediği başta emekliler olmak üzere, dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın gelirlerini artıracak kararların alınmasına devam edileceğine inanıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın ve ilgili bakanların açıklamaları da buna işaret etmektedir. Emeklilerimizin yıllarca hizmet verdikten sonra geçim kaygısı duymadan onuruna yaraşır bir hayat sürmelerini temin etmek devletin önemli ve öncelikli görevlerinden biridir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak emekliler arasında nimet-külfet dengesinin sağlanmasını, emekli aylıklarının iyileştirilmesini hakkaniyet bakımından önemli görüyoruz. Bununla birlikte, bazı kesimlere yönelik konularda da öncelikli kararlar alınması ihtiyacı bulunmaktadır. Bu kapsamda, çiftçilerimize verilen mazot, gübre ve yem desteklerinin artırılması ve tarımda kullanılan elektrik için daha düşük tarife belirlenmesi görüşündeyiz. Esnafımızın desteklenmesi, perakende ticaret yasasının çıkarılmasını gerekli görüyoruz.

Diğer yandan, büyük bir özveriyle görevlerini yapmaya çalışan, esasen vazgeçilmez bir kamu görevi icra eden yerel basın maliyet unsurlarını karşılayabilmede zorlanmaktadır. Anadolu medyası için bir destek paketi çıkarılması, yerel basının başta resmî ilan sayısı olmak üzere, gelirlerini artıracak önlemler alınması, öncelikle de yerel basına ait haber siteleri için öngörülen tıklanma şartının 1 defaya mahsus bir yıl uzatılması uygun olacaktır.

Elbette toplum kesimlerinin talep ve beklentilerinin tümüyle karşılanmasında bütçe imkânlarının kısıtlılığı malumdur. 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle yapılan harcamaların bütçeye getireceği yükün üç yılda tahminen 3 trilyon lirayı aşacağı öngörülmektedir ama Türkiye ekonomisi bu yükü kaldıracak güce ve kapasiteye sahiptir. Türk milletinin huzur ve refahı için gecesini gündüzüne katan millî ve sağlam bir irade görevinin başındadır. Depremlerin ağır hasarı bütünüyle kaldırıp insanlarımıza güvenli hayat şartları sunulacak, her yer eskisinden de güzel ve yaşanabilir hâle getirilecektir.

Türkiye büyük ve güçlü bir ülkedir. Cumhuriyet Türkiye'nin millî birliğini, tarihsel haklarını, ekonomik menfaatlerini, toplumsal huzurunu, bekasını ve refahını temine karardır. Milletler ve medeniyetler mücadelemizde millî ve stratejik gücümüz olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle gücümüze güç katacağımız parlak bir gelecek önümüzdedir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak “kabul” oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyorum.

Sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kalaycı.

Şimdi Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli konuşacaklar.

Buyurun Sayın Temelli. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz yasa, torba yasa; yine, maalesef, bir torba yasa. Aslında baktığınızda, genel içeriğinden öte, bir kamu finansman sorununa işaret ediyor fakat yasaya geçmeden önce illa ki Filistin'i konuşmak konuşmak zorundayız. Dün akşam karşı karşıya kaldığımız tablo bir katliamdır, bir soykırımdır; bunu şiddetle kınıyorum. Dün gece burada Meclis olarak hep beraber zaten bir kınama mesajı da çıkardık. Evet, bu konuda bugün sosyal medyada, medyada çeşitli kınamaları da izliyoruz ama kınama yetmiyor. Gördüğünüz gibi bugün de ölümler devam etti, yarın da devam edecek; bu şiddet, bu saldırı hız kesmeyecek. Evet, kınama demişken, Cumhurbaşkanı Erdoğan da kınadı, hatta savaşın bile bir ahlakının olduğundan bahsetti. Dışişleri Bakanı Fidan da kınadı “Hırsızlık.” dedi, belki de diplomasi teamüllerinde olmayan sözcükleri bile kullandı; normal çünkü kendisi bu gelenekten gelmiyor, her meseleye istihbaratçı gözüyle baktığı için burada da o tavrı görmemiz normal fakat inandırıcılığı var mı bu kınamaların, bir karşılığı var mı? Kesinlikle yok. Neden yok? Çünkü siz Dışişleri Bakanı olarak sivil bölgeleri bombalayacağınızı söyleyip Rojava'yı bombalar ve sonra da bunu başta TRT olmak üzere bütün kanallardan dünyaya duyursanız hiçbir inandırıcılığınız olmaz; savaşa, şiddete karşı yapmış olduğunuz açıklamaların hiçbir karşılığı olmaz. Nitekim de olmamıştır, kimsenin ciddiye aldığı bir iktidar Türkiye'de söz konusu değildir. Oysa bölgeye baktığınızda, Basra'dan Şengal'e, Şengal'den Afrin'e, yine Basra'dan Gazze'ye doğru giden hatlara baktığınızda bunlar çok önemli enerji ve ticaret hatlarıdır ve bu hatlar maalesef ve maalesef burada yaratılan bu zenginliği Batı'ya taşıırken bölgeye zulümden, kandan, acıdan başka bir şey bırakmamaktadır. Bölgenin toprak altındaki zenginliği kadar neredeyse bölgede kan akmıştır. Bu denli büyük bir vahşeti yaşıyor Orta Doğu Rojava'dan Gazze'ye kadar.

Bütün bu bölgede yaşadığımız bu meselelerin çözümü mümkün ama o çözüm yerine, yüz yıl önceden gelen, bu bölgeye biçilmiş o giysiye hâlâ bu bölgenin halklarına giydirmeye çalışan bir zihniyet var. Paris'in, Londra'nın terzilerinin giysisini hâlâ bu bölgeye giydirmeye çalışanlar var. Şimdi, Washington destekli, Moskova destekli, yok Pekin destekli aynı zihniyet devam ediyor. Eğer siz orada terzileri ararsanız işte bu bölge bu vahşeti yaşamaya devam eder; terzi buradadır, demokratik çözüm buradadır.

Bölgenin insanca bir arada yaşayabileceği koşulların sağlanacağı çözüm, ulus devlet aklına sıkışmış, halkların bir arada yaşama iradesini yok saymış bir anlayışla mümkün kılınmaz. Bunun mümkün olabilmesinin yegâne yolu demokratik ulus anlayışıdır, halkların bir arada yaşayabilme iradesinin var edilmesinden geçiyor, o yüzden de çözüm buradadır. Bu çözüm iradesini var edebilecek bir güce sahibiz ama bunu yapabilmemiz için her şeyden önce en temel meselemiz olan Kürt meselesini bir çözüme kavuşturmalıyız. Kürt meselesini çözüme kavuşturabildiğimiz zaman ancak bölgeye bir huzurun, barışın gelmesi mümkün olabilecektir. Bütün meselelerin birbiriyle olan ilişkisi ortadadır, apaçık ortadadır. Oysa biz Kürt meselesi çözülmesin diye tecritte ısrar ediyoruz, çözümün konuşulmasını engellemeye devam ediyoruz, her türlü hukuksuzluğu yaratmaya devam ediyoruz. Oysa bu ülkenin hafızasında bir çözüm süreci dönemi var ve bunun ne kadar kıymetli bir dönem olduğunu bugün en fazla Orta Doğu halkları hissediyor, Filistin halkı hissediyor.

Evet, Filistin'deki meseleleri kınarken aslında çözümü üretecek adresin de burası olduğunu mutlaka bilmeli ve bu iradeyi hayata geçirmeliyiz. Bunu yapmak yerine biz hâlâ silahla övünüyoruz, hâlâ ordunun büyüklüğüyle övünüyoruz. Evet, çok büyük bir ordumuz var, çok fazla silaha harcama yapıyoruz ama çözüm üretemiyoruz çünkü çözüm siyasettedir. Siyaseti yok sayan bir militarist anlayış bırakın çözüm üretmeyi, bizi de işte bu girdabın içine sürüklemeye devam etmektedir. İşte, o yüzden biz burada bu yasaları konuşuyoruz. Meclisten tezkereyi geçirdiğiniz zaman bilin ki o tezkerenin karşılığı topluma verilmiş olan yoksulluktur, mağduriyettir, acıdır, ızdıraptır. Ve siz savaşta ısrar ettikçe, o militarist anlayışta ısrar ettikçe, bütçeleri bu şekilde yapmaya devam ettikçe bunun gibi daha çok torba yasa buraya gelir. Ve bu yasayı didiklediğinizde, içine baktığınızda ciddi bir kamu finansman sorununun kendini burada da gösterdiğini görmüş olursunuz. Neden bir kamu finansman sorunuz var? Çünkü ha bire tezkere geçiriyorsunuz. Neden bir bütçe açığı sorunuz var? Çünkü ha bire roketle övünüyorsunuz, SİHA'yla övünüyorsunuz. Neden sürekli cari açığınız var? Çünkü sadece ve sadece açık vererek, bir savaşı sürdürerek bir iktidarın bekasını sağlamaya çalışıyorsunuz; yasaya baktığınızda -tabii, torba yasa olması başlı başına bir sorun ama- yasanın bütün alt kalemlerine baktığınızda bunu görüyorsunuz.

Mesela yasanın gerekçesi şöyle başlıyor... Turizm gelirlerini, turizm meselesini öyle devasa, öyle büyük bir yere taşımış ki sanırsınız Türkiye'nin bütün sorunlarını turistler çözecek, ne kadar çok turist gelirse bu ülkenin bütün sorunları çözülecek. Evet, çok turist geliyor, giderek turizm gelirleri de artıyor. Turizm gelirlerinde Türkiye 7'nci sıraya yükselmiş durumda, bununla övünüyor, turistin bıraktığı parayla övünüyor fakat turist geldikçe ülke yoksullaşıyor, cari açık artmaya devam ediyor. Bu aradaki korelasyonun ne kadar anlamsız bir korelasyon olduğu apaçık ortadadır yani turist geldikçe yoksullaşıyoruz, geçmişte ihracat arttıkça yoksullaştığımız gibi. Neredeyse hayalî ihracata benzeyen bir hayalî turizm meselemiz var çünkü yapmış olduğunuz her turizm harcaması aslında yaratmış olduğu hasıladan çok daha yüksek maliyetlere, toplumsal maliyetlere neden oluyor. Turizm gelirini artırmak adına kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmek gibi bir çerçevede bir yasa, torba yasa içinde karşımıza geldi.

Şimdi, nasıl bir kayıt dışı bu, ne kadar bir kayıt dışı bu? Mesela, baktığımızda, bundan önceki torba yasa ve sonrasında gelen ek bütçede, hatırlayacaksınız, Cumhurbaşkanına verilen harcama yetkisi 2 trilyonun üzerindeydi, devasa bir borçlanma, harcama yetkisi verdik, 1 trilyon 100 milyarın üzerinde ek bütçe yaptık; rakamları özellikle söylüyorum. Şimdi, bu yasada, torba yasada dile getirilen kayıt dışıyla mücadele ve beklenen hasılaya baktığınızda 10 milyar lira yani bütün derdi 10 milyar liralık vergi geliri elde etmek, topu topu 50 milyar liralık bir kayıt dışını kayıt altına almak. Biz demiyoruz kayıt dışı olsun, kayıt dışı tabii ki olmasın, kayıt dışıyla mücadele edelim ama kayıt dışının böyle bir ekonomide lafi bile olmaz. Bu ekonomi kara ekonomi, bu ekonomi suç ekonomisi olmuş artık. “Kayıt dışı” dediğiniz alan günlük kiralık evlerle ölçülebilecek bir şey değil, “kayıt dışı” dediğiniz alan artık kara ekonomi içinden dönüp baktığınızda uyuşturucu ekonomisidir. Bu ülkede uyuşturucunun ölçülebilen rakamlarla karşılığı yıllık 40 milyar dolardır ve devasa bir suç ekonomisinin içinde biz boğuluyoruz.

Turizm sektörünün, özellikle büyük firmaların baskısıyla, oradaki kâr hesaplarıyla biz burada günlük kiralamaları turizm işletmesine çevirmeye çalışıyoruz. Her zaman olduğu gibi, torba yasa mantığında olduğu gibi burada da bir toptancı yaklaşımın olduğu gözlerden kaçmıyor. Herkesi aynı kefeye koyuyoruz. Hani, dün de denildi ya “Siz bizi İsrail’le aynı kefeye koyamazsınız.” Diye. Biz sizi İsrail’le aynı kefeye koymuyoruz, siz gönüllü olarak buraya giriyorsunuz, biz sizi o kefedden çıkartmak istiyoruz. Savaşla, şiddetle, Kürt meselesindeki bu düşman anlayıştan kurtulmanızı sağlamaya çalışıyoruz. Aynı şeyi ekonomide de yapıyoruz. Herkesi aynı kefeye koymayın, daha adaletli bir ekonomi için aslında yapmanız gerekeni göstermeye çalışıyoruz ama siz muhalefeti dinlemiyorsunuz. Komisyon da dile getirdik, her zaman da dile getirmeye devam edeceğiz.

Bir kere bu günlük ev kiralamalarının içinde, bunca yoksulluğun olduğu yerde artık insanlar bir yoksulluk ekonomisinin baskısıyla ev tutmuyor, oda tutuyor; odalarda yaşamak zorunda kalıyor ve bunu zaman zaman belli dönemler için yapıyor ve bunun boyutu da oldukça fazla.

Öğrenciler var ve öğrencilerin çok ciddi barınma sorunları var. Hem Türkiye’deki öğrencilerin hem de Erasmus öğrencilerinin ya da yurt dışından gelen öğrencilerin ciddi bir barınma sorunu var.

Resul Alan’ı tanıyor musunuz? Bence tanıyorsunuz. Resul Alan yoksul bir öğrenci, intihar etti; evet, büyük acı. Evet, haber olduğu için birçoğumuzun haberi oldu ama böyle intihar eden o kadar çok vaka var ki. TÜİK’e girdiğinizde görürsünüz intihar vakalarındaki artışı ve yapılan araştırmalar şunu gösteriyor ki bu intihar vakalarının altında yatan en önemli şeylerden biri yoksulluk, yoksulluk baskısı. Barınma sorunu var. Ama ben size Mehmet Cengiz deseydim, hepiniz tanırdınız. İşte, bir tarafta yoksulluk ekonomisi, bir tarafta arsızlık ekonomisi. Mehmet Cengizlerin inşaat sektörü üzerinden yaratmış oldukları rant işte Türkiye’de ciddi bir barınma sorununa neden oluyor.

Siz bu 10 milyar liranın peşinde koşarken, buradan vergi alalım diye boğuşurken acaba müteahhitlerin ne kadar vergi borcunu siliyorsunuz? Ben size şimdiden müjdeyi vereyim, önümüzdeki dönem bütçede müteahhitlerin, vergisini ödememiş olanların, vergi kaçırانların 2,2 trilyon borcunu sileceksiniz. Burada 10 milyar lira almak için öğrencileri barınma sorunuyla karşı karşıya bırakırken, yoksulları barınma sorunuyla karşı karşıya bırakırken; zenginlerin 2,2 trilyon vergisinden vazgeçeceksiniz. İşte gerçek sorun burada. Bu yoksulluk ekonomisi bizi her yönüyle boğmaya devam ediyor.

Turizm meselesinde, turizm meselesinin bu yollarla çözümü mümkün değil ya da barınma meselesinin bu yöntemlerle çözümü mümkün değil, olsaydı zaten yirmi yılı aşkın süredir iktidardasınız, hangi sorunu çözdünüz? Hiçbir sorunu çözemediniz. Büyük şirketler, işte, devasa grupların arzularına, isteklerine bağlı olarak doğayı da katlettiniz, bu anlamıyla emeği de aşırı sömürdünüz.

Bakın, yine yasa teklifinde turizm meselesine dair turizm emekçilerinin barınma sorununu çözüyorsunuz. Nereden? Hazine arazileri üzerinden. Muhteşem bir anlayış bu(!) Hazine arazilerini turizmcilere, büyük turizm patronlarına -bunları Turizm Bakanınız çok iyi tanır, kendisi de o camiadan, kaçak inşaat konusunda da bildiğim kadarıyla ciddi sorunları var- siz böyle tahsis edeceksiniz ve oralara lojman yapılacak. Ne kadar süreliğine? Bir iki yıl süreliğine. Sonra, turizmdeki genişlemeye bağlı olarak kapasite sorununu aşmak adına o lojmanlardan çalışanları çıkarıp oraları ek turizm tesisleri hâline dönüştüreceksiniz. Bu daha önce de oldu; bu, bir yöntem.

Gelelim emeklilere, 5 bin lira... Ek bütçe geldiğinde, bundan önceki torba yasada çok net öneriler geldi. Bu meseleyi çözmek gerekiyor. Bizzat bu kürsüden ben de dile getirdim, dedim ki: Kök ücrete 2 bin lira seyyanen zam verelim, üzerine yüzde 25 zam yapalım, en azından 8 bin lira seyyanen zam veremediğiniz için bunu yapalım. Sadece bunu yapsaydık, emekliler altı aylığına ortalamada ilave 15 bin lira bir gelire sahip olacaktı. Siz emeklilerden 15 bin lirayı aldınız, şimdi 5 bin lira veriyorsunuz ve bununla da emeklileri mutlu edeceğinizi sanıyorsunuz. Emeklilerin durumu vahimdir, o kadar vahimdir ki Türkiye’deki gelir dağılımına baktığınızda durumun ne kadar vahim olduğu tablosu orada da ortaya çıkar.

Bu, tabii bir sosyal güvenlik sistemi sorunu mudur? Tabii, bir tarafıyla öyledir. Yanılmıyorsam 2005 yılında sosyal güvenlik kanununu getirirken o dönemde şunu söylediniz: “Sosyal güvenlik sistemi bir kara deliktir ve bunu kapatacağız.” Bırakın kara deliği kapatmayı, devasa bir hâle getirdiniz. Bugün Türkiye’de çalışan, kayıtlı çalışan sayısı 22 milyon. O gün “Bu kara deliği kapatacağız.” diye geldiğinizde bağımlılık oranı 1’e 6’ydı, şimdi bağımlılık oranı düşmüş. Yani aslında sosyal güvenlik sisteminin bu kara deliklerini kapatacak bir gelişme olmuş. Fakat çalışanlar da daha yoksul, emekliler de daha yoksul. Bunun emekli sayısıyla bir ilgisi yok. Bunun sizin iktisadi anlayışınızla bir ilgisi var çünkü sizin iktisadi anlayışınız emek sömürüsüne, emekli sömürüsüne dayanan bir anlayış. Bu böyle devam ettiği sürece bu yoksulluk herkesin boynuna asılmaya devam edecek.

Hazine ve Maliye Bakanı yine talihsiz bir açıklama yaptı, sürekli talihsiz bir açıklama yapıyor. Neden, iktisat bilmediğinden mi? Hayır, çok iyi iktisat biliyor ama tercihi tabii ki sermayeden yana. Dedi ki: “Enflasyonun nedeni ücret artışlarıdır, maaşlardaki artışlardır.” Külliyan yalan çünkü gelir dağılımı araştırmalarına baktığınızda ücretlilerin millî gelirden aldığı pay iktidara geldiğinizde yüzde 46’ydı, şimdi yüzde 23’e düşmüş yani emekçiler neredeyse yarı yarıya fakirleşmiş. Dolayısıyla, ücretlere yapmış olduğunuz zamlar, onların yoksullukla baş etmesine yardımcı olmuyor, tam tersine onları daha da yoksullaştırıyor çünkü kaşıkla veriyorsunuz, sapıyla geri alıyorsunuz. O denli bir enflasyonist ekonomi altındayız ki -örtülü ya da açık- sürekli olarak bu zam anlayışıyla aslında enflasyon ekonomisinden beslenerek gelir ve servet transferi yapıyorsunuz; emekçiden, yoksuldan, mağdurdan alıp sermayeyi besliyorsunuz. Bütçe bunu bütün çıplaklığıyla ortaya koyuyor, getirmiş olduğunuz torba yasalar bunu aslında deşifre ediyor. Fakat siz, dediğim gibi, sermayeye hizmet etmek anlamında bu tür yasaları ısrarla getirmeye devam ediyorsunuz.

Bir de önemli bir şey fazlasıyla dikkatimizi çekiyor. Ya, bu ormanlardan ne istiyorsunuz, bu ağaçlardan ne istiyorsunuz? Sürekli olarak orman arazilerine yönelik bu saldırının altında yatan anlayış nedir? Şöyle bir mesele, orman vasfını yitirmiş arazi... Bu orman vasfını yitirmiş araziler Çanakkale’den başlıyor Alanya’da bitiyor ve hepsi de deniz manzaralı ve ne oluyorsa bu araziler vasfını yitiriyor. Vasfını yitirmiş bu arazileri neden tekrardan orman hâline getirmek değil de buraları işletmelere açmak gibi bir derdimiz, bir kaygımız oluyor? Ve bu gelen torba yasada bir kez daha görüyoruz ki sadece içinde emek sömürüsü ve yine yoksulu mağdur edecek şeylerin dışında ciddi bir doğaya yönelik de bir saldırı var, bir ekokırım da var.

Bu yasaya biz siyasi tercihimizden dolayı tabii ki “hayır” diyeceğiz. Biz emekçiden yanayız, biz yoksullardan, mağdurlardan yanayız. Bu ülkede yoksulluğun, bu yakıcı yoksulluğun sonlanmasını istiyoruz ve bunun için de Filistin’de de Gazze’de de Rojava’da da nerede olursa olsun öncelikle “Savaşa hayır.” diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Devamla) – Bu yolsuzluk, talan ve rant ekonomisine hayır diyoruz ve önümüzdeki süreçte de özellikle sermayeden, savaştan yana olan bir bütçe yerine halkın bütçesi için burada, bu kürsüde yine sesimizi, sözümüzü söylemeye devam edeceğiz. Bu, bir yanıyla aslında sizin politikalarınızın tüm halka anlatılmasıdır, teşhir edilmesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temelli.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Vehbi Bakırlioğlu konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Bakırlioğlu.

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; 35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime dün, bugün, on iki gündür Gazze'de gerçekleşen, tamamen sivilleri hedef alan ve yüzlerce sivilin ölümüyle sonuçlanan hain saldırıları lanetleyerek başlamak istiyorum. Gazze'de yaşanan olayların, yapılan eylemlerin her biri insanlığa karşı işlenmiş birer suçtur ve bu olay artık âdeta bir soykırım hâlini almıştır. Bu kanlı eylemlerde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum ve bu eylemlerin bir an önce son bulması için uluslararası camianın bir an önce tavır geliştirmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, tartışmakta olduğumuz kanun teklifini ilk incelediğimde yasal boşluk bulunduğunu önceden de tartıştığımız bir konu olan konutların turizm amaçlı kısa süreliğine kiralanmasında mevcut boşluğu dolduracak bir kod kanunla karşı karşıya olduğumuzu düşünmüştüm. Maddeleri teker teker incelediğimizde ise yine bir torba kanunla karşı karşıya olduğumuzu anladık.

Değerli milletvekilleri, Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına Dair kod Kanun Teklifi esasında 6 madde ve 1 geçici maddeden oluşmakta. Daha sonra bu kod kanuna birbiriyle ilişkisiz 8 çerçeve kanunun birçok maddesinde değişiklik içeren 26 madde daha eklenerek teklif 33 maddeye çıkarılmış. Bu durum yani kanun teklifi metninde kod düzenlemeler ile çerçeve maddelerin iç içe geçmiş olması kanun yapım tekniğine aykırıdır. Bu torba kanunda neler yok ki! Seyahat Acentaları Kanunu, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu, Kapadokya Alanı Hakkında Kanun gibi tam 8 çerçeve kanunda değişiklikler yapılmakta. İşin tuhafı, bu torba kanunun maddelerinin ihtiva ettiği düzenlemelerin içeriğine baktığımız zaman, kanun teklifinin görüşülmesi gereken esas komisyonun Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu olduğunu görmekteyiz. Hâl böyleyken teklif Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak ise Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna sevk edilmiş ancak tali komisyon bu kanun teklifini görüşmekten imtina etmiştir. İç Tüzük'te tali komisyonların çalışmadığı bir durum söz konusu değildir. Bu konuda İç Tüzük'ün 23'üncü ve 37'nci maddelerinde ayrıntılı düzenlemeler yer almaktadır. İhtisaslaşmadan yararlanmada, esas komisyon-tali komisyon veya komisyon-Genel Kurul arasındaki iş bölümünde tek perspektif olmalıdır. İhtisaslaşmadan yararlanmak suretiyle komisyonların görece teknik çalışmaları yürütebilmesine imkân sağlanması gerekmektedir. Bu suretle hem Genel Kuruldaki çalışmaların verimliliğini artıracak hem de kanun yapma sürecinde daha sağlıklı bir yol izlenecektir, böylelikle de yasama kalitesi güçlenecektir ancak bu kanun teklifinin bu perspektiften de yoksun olduğunu görmekteyiz. Bu durum parlamento hukukunu zayıflatmakta ve etkin iş bölümünün ortadan kaldırmaktadır. Bu yaklaşım doğru bir yaklaşım olmayıp parlamento hukukunda ana komisyon-tali komisyon ilişkisini tartışmalı bir hâle getirmektedir. Uygulamada yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte, Genel Kurulda ise müzakere süreci aynen bugün olduğu gibi işletilmemekte, sadece iktidar partisi milletvekillerinin oyu yasama çalışmaları sırasında belirleyici olmaktadır. Kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan torba yasalarla getirilen hükümlerle bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişmesine sebebiyet vermektedir.

Değerli milletvekilleri, teklifin ilk 6 maddesi, geçici maddesi, 18'inci ve 25'inci maddeleri konutların turizm amaçlı kiralanmasıyla ilgili düzenlemeleri içermektedir. Buna göre, konutların yüz günden kısa kiralanmaları için Kültür ve Turizm Bakanlığından izin belgesi alınması zorunludur, bu belgelerin alınabilmesi tüm kat maliklerinin oy birliğiyle karar alması şartına bağlanmış durumdadır. İzin belgesi alma hükümlülüğü kiraya verene ait olacak, kiraya veren haricindeki kiralamalar sadece (A) grubu seyahat acenteleri tarafından yapılabilecek. Bu teklifte, ayrıca, bu konutları kiralayanların kimlik belgelerinin düzenli olarak kolluk kuvvetlerine bildirilmesi zorunluluğu getiriliyor ve bu konutlarla ilgili düzenlemeye uymayanlarla ilgili ağır para ve idari cezalar öngörülmekte.

Değerli milletvekilleri, Komisyon görüşmeleri sırasında üyelerimize bir etki analizi raporu dağıtıldı, raporda yer alan varsayım ve tespitlerin anlamlı olmadığını bir istatistikçi olarak sizlere belirtmek isterim. Söz konusu bu rapora göre ülkemizde turizm amaçlı kiralananan yaklaşık 31 bin konut bulunmaktaymış, kayıt dışı kiralalamalarla bu sayının 80 bin civarında olduğu tahmin edilmekte. Sektörün yıllık büyüklüğünün ise 51 milyar olduğu tahmin ediliyor. Böylesine büyümüş ve büyüyeceği tahmin edilen, artık bir sektör hâline gelmiş böylesi bir konuda mevzuattaki boşluğun doldurulması bizim açımızdan da önemli ancak kanun teklifinde tartışmalı birçok husus bulunmakta.

Değerli milletvekilleri, torba kanunun bu kod kanun bölümü için yapılan en büyük itiraz “konutların turizm amaçlı kiralanması” ifadesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu ifade yerine “konutların turizm amaçlı kullanımı” ifadesinin tercih edilmesi ve kanunun ana mantığının “konutların turizm amaçlı kullanımı” ifadesi üzerine inşa edilmesi gerektiğini savunduk. Burada yapılan sözleşmenin kira sözleşmesi olarak belirtilmesi, anlaşmazlıklar olması takdirinde birtakım hukuki sorunlar getireceği açıktır. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmelere kadar konunun uzmanlarıyla değerlendirileceği teklif sahipleri tarafından bizlere bildirildi ancak böyle bir değerlendirmenin bu saate kadar olmadığını, Genel Kurula gelmediğini görmekteyiz.

Bakın, bu durum bile, esasında, böylesi bir konunun tüm boyutlarıyla ele alınıp değerlendirilmediğini, her açıdan tartışmalı, yetersiz ve özensiz bir biçimde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşındığını bizlere göstermektedir.

Kanun teklifinin 2’nci maddesi de yine tartışmalı ifadeler içermektedir. Örneğin, kanun teklifinin “Tanımlar” bölümünde konut: “Tapu siciline konut olarak kayıtlı olan veya üzerinde konut amaçlı kat irtifakı bulunan her türlü bağımsız bölüm.” olarak tanımlanmış. İmara aykırı müstakil evlerin kanun teklifinin kapsamına dâhil olup olmadığı yönündeki sorularımıza yanıt verilmemiştir, Genel Kurulda da verilmeyecek büyük ihtimalle. Yapı kayıt belgesi almış konutların sisteme dâhil edilip edilmeyeceği konusunun ise alt mevzuatla şekilleneceği imza sahipleri tarafından bize söylendi.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 3’üncü maddesi getirdiği sınırlamalarla üzerinde en fazla tartışılan maddelerden bir tanesi. Gerek bu madde gerekse teklif metninde kullanılan “konut” “konut sitesi” “bina” “bağımsız bölüm” “mesken” gibi kavramlar ayrı ayrı ya da bir arada kullanıldığından bazı cümlelerin anlaşılmasında kavramsal bir karmaşa yaşanmaktadır. “Tüm kat maliklerinden oy birliğiyle izin alınması uygulamasının sonuçları sektörü olumsuz etkileyecek mi?” diye sordüğümüzda yine tatmin edici bir cevap alamadık. Hem çok katlı blokların hem de müstakil villaların yer aldığı bir site olduğunu varsayalım, site içinde olmasına rağmen müstakil villayı kiraya veren için kanun teklifine göre herhangi bir izin alınmasına gerek yok. Oysa aynı site içerisinde çok katlı bir binadaki taşınmazını kısa kiralamaya verecek bir kişi tüm kat maliklerinden izin almak zorunda. Yani kanun teklifinin kod kanun maddelerinde bu ve buna benzer çelişkili durumlar söz konusu.

Değerli milletvekilleri, teklifin 8, 9, 10 ve 11’inci maddeleri 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu’nun maddelerinde birtakım değişiklikler yapmakta. Bu düzenlemelerle Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermayesi 300 milyon liradan 1,5 milyar liraya çıkarılıyor ve bu döner sermaye işletmesine turizm bölgelerinde atık su arıtma ve katı atık bertaraf tesisi kurma ve bu tesisleri işletme, işlettirebilme olanağı sağlanıyor.

Ayrıca, kamunun şimdiye kadar tahsisli kamu taşınmazları üzerindeki turizm tesislerine sağlanan lojman alanı tahsisi, turizm işletme ve yatırım belgeli tüm tesisleri kapsayacak şekilde genişletiliyor.

Mahallî idarelerden çalışma ve iş yeri açma ruhsatı alan konaklama tesislerinin bir yıl içerisinde Bakanlıktan belge alması gerekmekteydi, yapılacak olan düzenlemeyle bu süre altı aya indiriliyor ve ayrıca, süresinde belge almadığı için ruhsatı iptal edilen işletmelerin yeni ruhsat alabilmeleri Bakanlığın olumlu görüşüne bağlanıyor.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel belirttiğim gibi, yapılan düzenlemeyle Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesine atık bertaraf tesisi açma, işletme ve işletme yetkisi verilmek istenmekte. Oysa bütçe birliği ilkesi, kamu idaresiyle ilgili mali tabloların kamu idaresinin tüm birimlerinin tüm faaliyetlerini içermesi ve gerçek durumu yansıtması esasına dayanır. Bu nedenle, bazı bakanlık ve kamu kurumlarının faaliyetlerinin genel bütçe ve döner sermayeli işletme bütçeleri olmak üzere iki ayrı bütçe yapısı üzerinden yürütülmeleri bu ilkeye yani bütçe birliği ilkesine aykırıdır. Söz konusu tesisleri işletmek, işletmek konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermayesine görev verilmesi bu faaliyetler için döner sermayeden kaynak aktarılmasının sakıncalarını geçmişte Bakanlığın yaşadığı TURBAN skandalını örnek vererek anlatmaya çalıştık, bu konudaki eleştirilerimizi dile getirdik ancak gene yeterli cevabı alamadık.

Değerli milletvekilleri, konunun Komisyon görüşülmesi esnasında Cumhur İttifakı üyelerinin vermiş olduğu bir önergeyle teklife 20'nci madde eklendi. Bu önergeye göre, çalışmayan emeklilerimize, cumhuriyetimizin 100'üncü yılı dolayısıyla, 1 defaya mahsus olacak şekilde, dosya bazında 5 bin lira ikramiye ödemesi yapılacaktır. Sürekli iş görmezlik geliri alanlara iş görmezlik derecesi oranında, ölüm aylığı alanlara ise hisseleri oranında ödeme yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, Komisyon çalışmaları esnasında da belirttik, verilen bu 5 bin liranın yeterli olup olmadığı tartışma götürmeyen bir gerçek; bu miktar beklentinin, olması gerekenin çok altında. Enflasyonun sebebi olarak emekli ve çalışanlara yapılan zamları gören Maliye Bakanının açıklamalarına baktığımız zaman iktidarın bu 5 bin liralık ikramiyeyi bile eli titreyerek verdiği ortadadır. Ancak lütfen elinizi vicdanınıza koyun, az da olsa bu ikramiyeyi verirken çalışan-çalışmayan ayrımı yapmak da neyin nesi? Çalışmak zorunda olan milyonlarca emekliyi bu ikramiyeden mahrum bırakmak vicdana sığar mı? Bu durum vicdana da Anayasa'ya da aykırı bir durumdur. Bu düzenleme Anayasa'nın 10'uncu maddesinde tanımlanan ve Anayasa Mahkemesinin çeşitli kararlarıyla da açıklığa kavuşturulan kanun önünde eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkesini zedeleyecek bir düzenlemedir. Bizim yani Cumhuriyet Halk Partisi grubumuzun vermiş olduğu, çalışan-çalışmayan emekli ayrımını gözetmeyen ve her emekliye 15 bin lira ikramiye vermeyi öngören önergemiz ne yazık ki Komisyon reddedildi. Gerekçe olarak da karşımıza maliyet çıkarıldı. Emekliye cumhuriyetin 100'üncü yılında 15 bin lira ikramiye ödenmesinin 2023 yılı merkezî bütçesinde ilave açıklara neden olacağı da tarafımıza söylendi. Bizim teklifimizin hazineye kabaca maliyeti 200 milyar lira. Oysa bu rakam, kur korumalı mevduat marifetiyle bir avuç varsıla, bir avuç zengine hazineden aktarılan 315 milyar lirayla kıyaslanamaz bile. Bir devlet düşünün, kuruluşunun 100'üncü yılında üstelik, milyonlarca emeklisine 200 milyar lira ikramiye veremeyecek kadar fakir, pinti ancak bir avuç varsıla 315 milyar lira verecek kadar bonkör, zengin. Sizleri bu adaletsizlikten dolayı önce Allah'a, sonra da ahlak sınırının çok altında, 7.500 lirayla geçinmek zorunda bıraktığınız milyonlarca emekliye havale ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin diğer maddeleri Anayasa Mahkemesi tarafından bazı kısımları iptal edilen Kapadokya Alanı Hakkında Kanun ile Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un iptal kararına paralel düzenlemeler içermekte. Buna göre 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun'un 4 maddesi ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un ise 5 maddesi değişecek. Bu maddeler Anayasa'ya aykırı oldukları için yeniden bir düzenleme getirilecek. Bu durum esasında Meclisimizde yasama kalitesinin ve yasama süreçlerinin ne kadar kötü işletildiğini bizlere göstermekte. Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun yürürlük ve yürütme maddeleri dâhil 11 maddeden oluşmakta, ilk imza sahibi de Komisyon Başkanımız Sayın Mehmet Muş ve bu 11 maddelik kanunun 4 maddesi Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle -yani neredeyse hepsi- Anayasa Mahkemesi tarafından iptal ediliyor. Biz burada aykırılığı gidermeye çalışacağız.

Bir diğer kanun ise 7174 sayılı Kanun. Bu kanun da yürürlük ve yürütme maddesiyle birlikte 11 maddeden oluşmakta ve ilk imza sahibi gene Komisyon Başkanımız Mehmet Muş ve bu 11 maddeden 3 tanesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş.

Değerli milletvekilleri, bahsetmiş olduğum bu kanunlar ilgili komisyonlarda görüşülürken, geçmişte kanunlaşırken -7174 sayılı Kanun ve Ajansla ilgili kanun- geçmişteki tutanaklara baktığımda, muhalefet şerhlerine baktığımızda, muhalefet olarak bizler söz konusu maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğunu gerekçeleriyle birlikte açıklamışız ancak siz, bizi hiç dinlememişsiniz, saraydan gelen teklifleri noktasına dahi dokunmadan olduğu gibi geçirmişsiniz. Mesela, Türkiye Turizm Tanıtma ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'da, sıra sayısındaki muhalefet şerhinde biz "Ajans daha teklif aşamasında Anayasa'ya aykırıdır, kamu yararına iş ve işlemler yapacağını ve bu amaçla kurulduğunu öne süren bir kuruluşun Sayıştay denetiminden ve Kamu İhale Kanunu'ndan kendini muaf tutması Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda belirtilen hukuk devleti olma ilkesine aykırıdır." demişiz ve ama siz bizi dinlememişsiniz. Ama geriye dönüp baktığımız zaman, bugün burada bu kanunun 4 maddesini Anayasa'ya aykırılık nedeniyle tartışıyorsak şayet biz haklıymışız, keşke bizi dinleseymişsiniz.

Bir diğer husus ise burada bir anayasal aykırılıkları gidermek için yapacağımız düzenlemeler yani bu düzenlemeler de esasında Anayasa açısından tartışmalı hâldedir. Mesela, tartıştığımız kanun teklifinin 26, 28, 29'uncu maddeleri yeniden düzenlenmiş olmasına rağmen Anayasa açısından tartışmalıdır.

Değerli milletvekilleri, burada, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının yapısı hakkında da konuşmamız gerek. Bu Ajans Türkiye'nin tanıtımı için kurulmuş, eyvallah, ülkemizde faaliyet gösteren seyahat acentelerinden, turizm işletmelerinin hasılatları üzerinden binde 7,5'a kadar varan oranlarda yapılan tahsilatla fonlanmakta, ayrıca hazineden de yardım almakta. 2021 yılında da aldığı turizm payları tutarı toplamda 612 milyon lira. Son iki yılda hazineden aldığı yardım yani bu yılın ilk altı ayı ve 2022 yılında aldığı toplam hazine yardımı 2 milyar lirayı bulmakta. Şimdi, böylesine büyük bir bütçeye sahip ve kamu tarafından finanse edilen bir kurumun Sayıştay denetiminden muaf olması, Kamu İhale Kanunu'ndan muaf tutulması demokratik hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Böylesine bir kurumun denetiminin bağımsız şirketler tarafından yapılması hukuk devletinde kabul edilemez. Şimdi, öyle bir kurumdan -bu Ajanstan- bahsediyoruz ki Sayıştay, bağımsız denetim kurulunun raporu üzerinden inceleme yapmış ve bunu Meclisle paylaşmış geçtiğimiz dönem. Bu rapora göre Ajans 2020 yılını 250 milyon lira net kârla kapatmış, Ajans 2021 faaliyet yılında ise 66,8 milyon lira net zarar etmiş. Bakan Yardımcısı raporun tartışıldığı komisyonda söz almış "Türkiye Turizm Ajansı kâr etmek amacıyla kurulmuş bir şirket değildir, kamu hizmeti gören, kamu kaynaklarını kullanan bir yapıdır." diyerek itiraz etmiş yani "Şirket değiliz." demiş ancak bu Plan ve Bütçe Komisyonunda da Ajansın kamu kurumu olmadığı için Sayıştay denetiminden ve İhale Kanunu'ndan muaf olması gerektiğinden bahsetti. Öyle bir yapı ki bu Ajans deve kuşuna benzemekte yani kuş desen kuş değil, deve desen deve değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Sonuç olarak, teklifin torba yasa teklifi kimliğinde olmasını, özellikle teklifin 20'inci maddesinin Anayasa'ya aykırılık taşımasını, olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını genel demokratik ilkelere ve Türkiye Büyük Millet Meclisi geleneklerine aykırı bulduğumuzdan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakırlioğlu.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Birinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

İlk söz olarak “Savaşa hayır.” diyoruz. İsrail’in özellikle dün hastaneye yapmış olduğu saldırıyla birlikte sivillerin, kadınların, çocukların öldürülmesine savaş da denemez, bu bir soykırımdır. Bu konuda Sayın Genel Başkanımızın sözünü burada tekrar etmek gerekirse “Lafı eğip bükmeye hiç gerek yok. İsrail, insanlığa karşı suç işlemiştir. Bunun adı cinayettir, katliamdır. Lanetliyorum!” (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, konutların turizm amaçlı kiralınmasıyla ilgili ve yine başkaca birtakım düzenlemeleri içeren bir kanun teklifini görüşmekteyiz. Konutların turizm amaçlı kiralınması ihtiyacı nereden doğdu dersek yakın tarihte ilim Antalya’da bir Rus vatandaşın gelip 80 dairelik bir sitede bütün daireleri satın aldıktan sonra Rus vatandaşlara kiralamaya başladığının kamuoyuna yansımalarıyla birlikte zaten var olan rahatsızlık iyice kendini gösterdi. İşte, iktidar bu ve benzeri uygulamalardan yola çıkarak bu konuda bir düzenleme yapma ihtiyacını hissetti ancak şunu da ifade etmek gerekir: Bakın, yabancılar başta olmak üzere, konutların turizm amaçlı kiralınma sürecinin bir taraftan kiralardan da yükselmesine sebebiyet verdiğini ifade etmek isterim.

Şimdi, yabancıların ülkemizde gayrimenkul satın alıp bir taraftan kendilerinin oturduğu, bir taraftan da kendi vatandaşlarına kiraya verdiği bir ülkede yaşıyoruz. Örneğin, Antalya’da çok sayıda yabancı bugün gelip taşınmaz satın almış ve bunları kiraya vermekte.

Değerli arkadaşlar, yabancıların istedikleri gibi cirit attıkları bir ülkeyi siz yarattınız. Bugün Türkiye’de 159 yabancı ülke vatandaşı -bakın, 159- neredeyse dünyanın her bir yerinden gelmiş vatandaş buradan konut almış.

2017 yılında 1 milyon dolar karşılığında vatandaş olunabilirken 2018 yılında Türk vatandaşlığını 250 bin dolara düşürdünüz, böylelikle de gelip daire satın alanlar, konut satın alan yabancılar bir taraftan gayrimenkul yatırımı yaptı, bir taraftan da Türk vatandaşlığını kaptı. 2022 yılında kamuoyundaki baskılardan dolayı bu rakam 400 bin dolara çıkarıldı. Ancak değerli arkadaşlar, bakın, bir savaş yaşanıyor şu an dünyada. Burada doğruluğu ayrıca konuşulur, tartışılır ama Filistin’de zamanında gayrimenkullerin çoğunluğunun Yahudilere satıldığına dair güçlü iddialar var.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Yalan haber.

CAVİT ARI (Devamla) – Bu konuşulur.

Ülkemizde 20 bini geçen arsa, tarla, bağ, bahçe; ne bulunursa yabancıya satılır hâlde ve bugün yaklaşık 400 bin konut yabancıya satılmış durumda. Şimdi, siz bu kadar ülkemizin kaynaklarını, değerlerini, arazilerini yabancıya satarken işte bir taraftan da böyle bir uygulama getirmeye çalışmaktasınız.

Şimdi, bir konudan bahsetmek istiyorum. Temelde imar hukukuna aykırı taşınmaz yapımına karşı olduğumuzun altını kalın bir çizgiyle çizerek sözlerime başlamak istiyorum ancak iktidarın imar hukukuna aykırı yani bir anlamda -turnak içinde söylüyorum- “kaçak yapı” diye ifade ettiğimiz konutların yapımına göz yumduğu bir ülkede olduğumuzu da buradan söylemek zorundayım. Çünkü iktidar, bir taraftan kaçak yani imar hukuku hükümlerine, yasal izinlere uygun olmayan konut yaptırtıp

o konutları yapan vatandaş oy gözüyle görmekle beraber; bir taraftan da o konutlara hemen Maliye tarafından vergi kaydı yapılmakta. İşte, örneğin, ilim Antalya'nın bilhassa Kaş ilçesinde çok sayıda bu şekilde konut var; yaklaşık 5 bin mükellef, 10 bin işletme ve adına "villa" dediğimiz 25 bin bina var. Komisyon da sordum, buradan tekraren soruyorum: Bu binalar, şimdi yeni getirilen konutların turizm amaçlı kullanılabilmesi kapsamına dâhil mi değil mi? Bu konu çok önemli çünkü kapsama dâhil değilse mevcut hâliyle yani şu an nasıl çalışıyorlarsa, nasıl faaliyette bulunuyorlarsa o şekilde devam edecekler ama kapsama alınırsa o zaman izin koşulları devreye girecek; işte, o izin koşullarında bu sefer vatandaşlarımızın yeni bir mağduriyeti söz konusu olacak. Bu konunun açıklık kazanması, eğer kapsama alınıyorsa da bu taşınmazlara özel bir kolaylık sağlanması noktasında -Kaşlı hemşehrilerim başta olmak üzere Fethiyeli hemşehrilerim de dâhil- buradan talepte bulunuyoruz.

Şimdi, bir taraftan konutların turizm amaçlı olarak kullanılmasıyla ilgili yasal düzenlemeyi getirmekle beraber buraya getirdiğiniz bazı kurallarla sanki bunun da zorlaştırıldığını görüyoruz. Özellikle de binalarda, sitelerde -söylenildiği gibi- oy birliği şartının, bunun uygulanmasının gerçekten önüne geçen bir kural olduğunu hatırlatmak istiyorum. Bu anlamda da özellikle yine, başta Antalya ili Alanya ilçesinde çok sayıda yerleşik yabancı olduğunu hatırlatmak istiyorum. Çünkü Alanya bölgesinde sahilde başta çok sayıda oteller var ama yine bir taraftan getirilen düzenlemelerle yabancılara satılan konutlar ve o konutlarla birlikte de yine kiralanın taşınmazlar olduğunu ifade etmek isterim. Şimdi, kuralları bu kadar zorlaştırırsanız turizmden özellikle bu yıl hak ettiği geliri elde edememiş olan bizim Alanyalı hemşehrilerimiz bu düzenlemeyle iyice mağdur duruma düşecektir. Bu konularda bir esneklik sağlanması gerektiğini de yine hatırlatmak istiyorum.

Bu konuşmamda son olarak... Getirilen düzenlemede, tahsisli kamu taşınmazları üzerindeki turizm tesislerine yani otellere lojman alanı tahsisıyla ilgili mevcut düzenlemeyi şimdi turizm işletme veya yatırım belgeli tüm tesisleri kapsayacak şekilde düzenlemeye dair bir hüküm bulunmakta. Bir Antalya Milletvekili olarak ve turizmin başkenti olan bir şehrin Vekili olarak bu düzenlemeyi desteklediğimi buradan ifade etmek istiyorum. Çünkü başta Antalya olmak üzere turizm bölgelerinde en önemli ihtiyacımız yetişkin, kalifiye turizm elemanı. Turizm elemanları yani personeli sezon geldiğinde çalışan, bittiğinde konaklayacağı, kalacağı yer olmadığı için kendi memleketlerine dönmek zorunda kalan kişilerden oluşmakta ve çoğunluğu bu şekilde. İşte, turizmde yani o koca koca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

CAVİT ARI (Devamla) – O büyük tesislerin hak ettiği kalitede hizmet verebilmesi için de kaliteli personele ihtiyaç var. İşte, o personelin insani ölçütlerde barınmasının sağlanması ve gerektiği şekilde konaklayabilmesi için düzgün, temiz, kaliteli barınma mekânlarına ihtiyaç var. İşte "Lojman yapılmak kayıt ve şartıyla" ve "Bu amaç dışında kullanılamaz." ibarelerinin de bulunması kaydıyla bu şart çok önemlidir, aksi hâlde biraz önceki konuşmacı arkadaşların ifade ettiği gibi sonradan kötü, başka amaçlarla kullanılmasının önüne geçmek ve turizm personelinin kalacağı yer olarak garanti etmek kaydıyla bu düzenlemeyi desteklediğimi ifade ediyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arı.

İkinci konuşmacı Çorum Milletvekili Sayın Oğuzhan Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklif sahibi olduğum 35 sıra sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İsrail'in Filistin'de kadın, çocuk, yaşlı, hasta demeden, sivil ya da askerî hedef gözetmeden binlerce insan öldürmesini ve buna ses çıkarmayan dünyanın egemen güçlerini kınayarak başlıyorum.

Hazreti Meryem'in sustuğu, kundaktaki İsa'nın konuştuğu topraklarda şimdi anneler öldürülüyor, kundaklar yakılıyor ve dünyanın egemen güçleri, dünya buna sessiz kalıyor; bunu lanetliyorum. Orta Doğu'da kalıcı barışın gelebilmesi ancak 1967 temelinde bağımsız ve coğrafi bütünlüğü haiz, başkenti Kudüs olan bir Filistin devletinin hayata geçirilmesiyle mümkündür.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ülkemiz 2018 yılından bu yana turizm başarısını artırmaya devam etmektedir. 2018 yılında 46 milyon, 2019 yılında 52 milyon ziyaretçi ülkemizde ağırlanmıştır. 2022 yılında ise bir önceki yıla göre yüzde 71'lik bir artışla 51,4 milyon ziyaretçi ülkemize gelmiştir. 2023 yılında Ocak-Ağustos döneminde ise ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14'lük artışla 33,4 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütünün verilerine göre en çok ziyaretçi ağırlayan ülkeler arasında ülkemiz dünya 4'üncüsü olmuş, turizm gelirlerimiz ise 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki dönemin aynı aylarına göre yüzde 27,5 artarak 21,7 milyar doları aşmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla 56,7 milyon ziyaretçiyle 55,6 milyar dolar turizm geliri hedeflenmektedir.

Bilindiği üzere son yıllarda günübirlik kiralamalar elektronik ortamda hizmet sunan şirketler aracılığıyla yapılmakta ve bu yöntemle konutlar kısa süreli kiraya verilmektedir, bu oldukça da yaygınlaşmıştır. Konutlar âdeta turizm sektörünün bir parçası hâline gelmiştir. Esasında Borçlar Kanunu'nda genel hükümler bunu düzenlemektedir ama bu günübirlik kiralamalara, kısa süreli kiralamalara yeterli cevap verememekte ve yine, Kat Mülkiyeti Kanunu'ndaki düzenlemelerle esas referans noktamız buralar olmuştur. Ülkemizde ise fiilî durumlar net rakamlarla bilinmemekle birlikte, resmî verilere göre 30 bin civarında turizm amaçlı kiralanın konut olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra çok sayıda kayıt dışı konutun da kiralandığı düşünülmektedir. Düzenleme yapılarak mevzuattaki eksikliğin giderilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, ülke turizmine verdiği zararın giderilmesi, turizm hedefimize ulaşmamıza katkı sağlayacak şekilde düzenlemeler yapılması zarureti hasıl olmuştur. Bu açıdan, 2028 yılı hedefimize, 100 milyar dolar turizm gelirine ulaşabilmek için bu düzenlemeyi yapma zorunluluğu vardır. Büyük illerimizin turistik konutlarının da dâhil olduğu bir sistemde artarak devam eden turizm politikamızın belirleyici ve uygulayıcısı olan Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından konutların turizm amaçlı kiralanmasına ilişkin düzenleme yapılarak ülkemizde de dünya turizm sektöründeki değişmekte olan turizm trendlerine uygun standartlar hedeflenmektedir.

Bugün görüşeceğimiz yasa teklifimiz yürürlük ve yürütme maddesi dâhil 33 maddeden oluşmaktadır. 9 madde konutların turizm amaçlı kiralanmasına, 4 madde 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu'na, 6 adet madde 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'na, 4 adet madde 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun'a, 6 adet madde 7183 sayılı Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'a, 1 madde 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'na, 1 madde de 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici madde ekleyerek çalışmayan emeklilere 1 defaya mahsus olmak üzere dosya bazında 5 bin lira ikramiye ödenmesine ilişkindir.

Kanun teklifiyle konutların kısa süreli kiralanması için izin, belge verme yetkisi Bakanlığa aittir, Bakanlık bu yetkiyi valilikler aracılığıyla kullanabilir. Birden fazla bağımsız bölümün bulunduğu alanlarda tüm kat maliklerinin onayı gerekmektedir zira Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 24'üncü maddesinde de bir yerin iş yeri olabilmesi için tüm kat maliklerinin oy birliği kararı gerekmektedir. Özel amaçla,

bu amaçla yapılmış rezidans şeklindeki lüks konutlarda yönetim işletim planında işlenmişse, tapuya da şerh verilmişse konut alanlar zaten buranın iş yeri olduğunu bildiği için bunlara bir istisna getirildi. Yine bu konutlarda aynı malik adına yüzde 25'ten fazla izin belgesi düzenlenemeyeceğini getirmektetiz. Yine bu kanun teklifiyle getirilen -1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu uyarınca- düzenli olarak kolluk kuvvetlerine kimlik bildirme zorunluluğu, suçların önlenmesi, suçla mücadele için önemli bir maddedir ve bu bildirimi yapmayanlar hakkında idari para cezalarının uygulanması kamu yararı gözetildiğinde önemli bir düzenlemedir.

1/1/2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi hedeflenen kanunda yer alan geçiş düzenlemesiyle de hâlihazırda turizm amaçlı kiralama faaliyetlerinde bulunanların bir ay içerisinde Bakanlığa başvurması durumundan itibaren üç ay içerisinde Bakanlıkça işlemlerin sonuçlandırılması sağlanmaktadır; bu da geçiş maddesini içermektedir. Böylece fiilen faaliyette bulunan turizm amaçlı kiralanın mevcut konutların toplam dört ay içerisinde belgelendirilmiş, işlemleri tamamlanmış olacaktır.

Yine, 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu'nda yapılan değişikliklerle sermaye ayırımının artırım miktarı limitinin güncellenmesi ve işletmenin görevlerinin güncel mevzuata ve fiilî duruma uyulanması sağlanmaktadır. Böylece döner sermayenin altyapı ve diğer hizmetleri de yapabilmesi olanağı sağlanmıştır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikle de 2019 yılında kanuna eklenen personel lojmanı alanı... Turizm Bakanlığında tahsis edilmiş oteller için turizm lojmanı yapılyordu, şimdi özel sektöre ait, kendi arazisinde otel yapmış olanlara da "lojman" ibaresi getiriliyor. Bunlar, denizin kenarında olması şartı değil daha atıl alanda, kullanılmayan alanda lojman yapacak ve lojman amaçlı kullanılmayanların da -turizm amaçlı tahsis falan bir şey yok- belgeleri iptal edilecek yani sadece lojman amaçlı kullanabilecek. Bu konuda Meclisi aydınlatma zorunluluğu doğmuştur. Lojman olarak herkes eşit, rekabetçi olarak bu arsaların ihalesine girecek ona göre tahsis yapılacaktır.

Yine, 2021 yılında Meclisimizde kabul edilerek yasalaşan kanunla konaklama tesislerinin iş yeri açma veya çalışma ruhsatı düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Bakanlıktan belge alma zorunluluğu getirilmişti. Bugün görüşülecek kanun teklifiyle, bu bir yıllık geçiş sürecinden kaynaklı sorunların giderilmesi için yerel idare tarafından iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilen konaklama tesislerinin Bakanlıktan belge alma süresi altı aya indirilmektedir.

Yine kanun teklifimizle, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu gereğince tespit ve ilan edilen yerlerde, ormanlık alanlarda, sadece çadır ve karavan alanından oluşan kamp alanlarında Tarım ve Orman Bakanlığı, diğer tüm konaklama amaçlı tesisleri tahsis etme konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkili kılınmaktadır. Bu yerlerin tahsisinden elde edilen gelirler de yine Tarım ve Orman Bakanlığında kalacaktır.

Yine, kamu kurumlarının daha önce düzenledikleri turizm amaçlı konaklama sözleşmelerinin Bakanlığa devri için verilen başvuru süresi 2'nci kez 30 Nisan 2024 tarihine kadar uzatılmaktadır. Başvuruda bulunmayan yatırımcılara yeniden başvuruda bulunma imkânı da sağlanmaktadır.

Yine, bu düzenlemeyle, Anayasa Mahkemesinin 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun ve Kapadokya Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un bazı hükümlerinin iptaline ilişkin kararı uyarınca bazı düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizin milletimiz için hayırlı ve başarılı olmasını diliyorum. Komisyon ve Mecliste katkı sunan iktidar, muhalefet tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. İnşallah, turizm gelirlerimiz, gelen turist sayısı fazlasıyla artacaktır diyorum, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyor, hepinize çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Varılan mutabakat gereği soru-cevap kısmı yerine soru-cevap için sisteme giren sayın milletvekillerine İç Tüzük madde 60'a göre yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Mehmet Emin Ekmen'le başlayacağız.

Buyurun Sayın Ekmen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Seçim bölgem Mersin, sadece Akdeniz'in değil Türkiye'nin en nadide turizm bölgelerinden biridir. Dünyada çok az yerde aynı anda inanç, kültür ve tarih turizmi; deniz, güneş, kum, yayla ve gastronomi turizmi ile adrenalin sporları turizmini bir arada tecrübe edebilirsiniz. Yine, çok az yerde denize girdikten on beş dakika sonra bir yaylada serin bir havada üşüebilirsiniz. Mersin'de tüm bunları yapabilir hatta belli aylarda denizden çıkıp on beş dakika sonra kar görebilirsiniz. Tüm bu güzelliklerine rağmen Mersin, maalesef turizm potansiyelinin çok azını bile değerlendirememektedir.

Bu kanun vesilesiyle Genel Kurulu takip eden Turizm Bakanlığımızın dikkatine şunu sunmak isterim: Bu kanunla yeniden dizayn edilen ve 2019 yılında kurulmuş Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı 2019'dan bu yana Mersin turizminin geliştirilmesi noktasında hangi projeleri geliştirmiş, hangi faaliyetleri icra etmiştir?

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Sayın Seda Kâya Ösen...

Buyurun Sayın Ösen.

58.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok teknik ve spesifik bir konu olan bu kanun teklifi neden tali komisyonda tartışılmadan direkt ana komisyona gelmiştir? Sivil toplum kurumlarının ve emekçilerin görüşü de alınmamıştır. Yaklaşık 100 bin konut olduğu düşünülen bu ilave tesislerin denetimi Turizm Bakanlığı tarafından tam olarak nasıl yapılacaktır? Kapılarına asılması düşünülen levhalar Bakanlık için bir gelir kapısı olarak mı düşünülmüştür yoksa önümüzdeki dönemde farklı bir şekilde mi değerlendirilecektir? Ayrıca bu kurumların konaklama vergisindeki durumu nasıl olacaktır, buradan yerel belediyelere pay aktarılmak mıdır diye sormak istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sadullah Kısacık...

Buyurun.

59.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Günümüzde yaşanan ekonomik krizin ve hayat pahalılığının en çok vurduğu kesim emeklilerimiz olmuş, emeklilerimizin maaşı açlık sınırının altına düşmüştür. Ülkemiz için emek vermiş, yıllarca çalışmış, emekli olmuş, son yaşlarında huzur içinde yaşamayı sonuna kadar hak eden emeklilerimiz yokluğa ve sefalete terk edilmiştir. Kanun teklifleri yapısal sorunları çözmek içindir. Bu torba yasayla emeklilerimize 1 defaya mahsus 5 bin TL verilmesi geçici rahatlamaya sebep olacak bir sadaka teklifidir. Biz, bu yasayı oylarken emeklilerimizin refahını artıracak, sorunlarını yapısal olarak çözecek bir yasayı oylamayacağız;

emeklilerimize sadaka vermeyi reva gören bir yasayı oylayacağız. Emeklilerimizin sorunlarını yapısal olarak çözecek bir kanuni düzenlemenin Meclis gündemine gelmesi en büyük arzumuzdur.

BAŞKAN – Sayın Evrim Rızvanoğlu...

Buyurun.

60.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) – Ormanlık alanların teklifte söz konusu olduğu şekilde geniş yetkilerle denetimsiz bir şekilde konaklamaya açılması ormanlık alanların küçülmesine, yangınların artmasına ve çok boyutlu çevre sorunlarına neden olacaktır. Türkiye Ormancılar Derneğine göre 2020 yıl sonu itibarıyla 748 bin hektar orman alanı madencilikten enerjiye, turizmden ulaştırmaya verildi. Bu kanun teklifiyle bu rakam daha da artacak. Peki, başta İstanbul olmak kaydıyla yeşil alanlarımızı kaybedince Paris İklim Anlaşması hedeflerine nasıl ulaşmayı düşünüyorsunuz? Kentlere su veren barajların kurulmasının önüne nasıl geçeceksiniz? Kentlerin yarattığı kirli hava nasıl temizlenecek? Dengesi bozulduğu için pek çok soruna yol açan ekosistem nasıl tamir edilecek?

Biz, kanun teklifinin 15'inci maddesine bakınca koca bir ekosistemin ranta kurban edildiğini görüyoruz, sizlerse yeşile baktıkça sadece rant görüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Mahmut Tanal...

Aman Allah'ım Mahmut Tanal firar etmiş! Zaten fazladan söz vermiştim, onu mahsup ediyorum, onu ona saydım.

Sayın Abdurrahman Tutdere...

61.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, yirmi yıldır AK PARTİ'nin yönettiği Türkiye'de yargıdaki bir kısım savcı ve hâkimin çetelere teslim olduğuna ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık bir haftadır vicdanlı, cesur bir savcının Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yazdığı bir dilekçenin içeriğini kamuoyu tartışıyor, konuşuyor. Dilekçe içeriğindeki iddialar, yargı sistemimizin içerisinde bulunduğu acı tabloyu tüm çıplaklığıyla bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Yirmi yıldır AK PARTİ'nin yönettiği Türkiye'de anayasal görevi çetelerle, yasa dışı işlerle uğraşmak olan yargıdaki bir kısım savcı ve hâkimin çetelere teslim olduğunu üzülerken görmekteyiz. Bu anlatılanların buz dağının sadece görünen yüzü olduğunu hepimiz biliyoruz, milletimiz de biliyor.

Buradan Adalet Bakanlığına ve cumhuriyet savcılarına açıkça çağrı yapıyorum: Birgün gazetesindeki bu iddiaları araştırın; adliyemizi, adalet çalışanlarımızı bu ayıptan kurtarın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Hasan Öztürkmen...

Buyurun Öztürkmen.

62.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İslâhiye Devlet Hastanesindeki uzman doktor açığına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat depreminin en çok hasar verdiği yerlerden olan 67 bin nüfuslu İslâhiye'de devlet hastanesinde cildiye, genel cerrahi, KBB, nöroloji, üroloji, kardiyoloji, göğüs hastalıkları gibi branşlarda uzman doktor bulunmuyor. "Giderlerse gitsinler." diye âdeta yurt dışına sürülen doktorların... Uzman doktor açığını Sayın Sağlık Bakanı kapatmayı nasıl düşünüyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aşkın Genç...

Buyurun.

63.- *Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri ili Sarızlı ilçesinin hak ettiği hizmeti almak istediğine ilişkin açıklaması*

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Sayın Başkanım, öncelikle İsrail terörünü şiddetle kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Seçim bölgesi Kayseri'ye bağlı, benim de memleketim olan Sarız'da bu hafta başı yeni bir vekil kaymakamımız görevine başlamıştır, hayırlı olsun ancak son beş yıldır vekâleten kaymakam ataması yapılmakta, asaleten bir atama yapılamamaktadır. Aynı sorun Sarız'da eğitim alanında da yaşanmaktadır, öğretmenlerimizin birçoğu vekâleten öğretmenlik yapmaktadır.

Sarız Çok Programlı Yatılı Anadolu Lisesinde personel olmadığı için ısınma ihtiyacı karşılanamıyor. Öğrenciler “Üşüyoruz.” diyerek seslerini duyurmaya çalışıyor.

Bununla birlikte sormak istiyorum: Yatırımlardan en az faydalanan, şehrin en az gelişmiş ilçesi olan, deprem bölgesi de ilan edilmesine rağmen gerekli çalışmaların bir türlü yapılmadığı ve Kayseri özelinde hizmetlerden minimum faydalanan ilçe neden Sarız? Sarız'a bu muamele neden reva görülüyor? Tüm Sarızlılar ilçelerinde hak ettikleri hizmetleri almak istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ertuğrul Kaya...

Buyurun.

64.- *Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, kur korumalı mevduat uygulamasına ilişkin açıklaması*

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bugüne kadar kur korumalı mevduat hesaplarına ödenen tutar 700 milyardır. Türkiye nüfusunun yüzde 3'üne denk gelen 2 milyon kur korumalı mevduat hesabına ödenen miktar kişi başına ortalama 300 bin lira iken, 16 milyon emeklimize reva görülen 1 defaya mahsus ödeme ise sadece 5 bin TL'dir.

Buradan iktidara sesleniyorum: Milletimizin sırtına kambur olan kur korumalı mevduat uygulamasına derhâl son verin. Açlık sınırının altında yaşayan emeklilerimize hakkını teslim etmeyip zengini daha zengin etmek yazıktır, günahtır.

BAŞKAN – Sayın Murat Çan...

Buyurun.

65.- *Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, İsrail'in Gazze'deki hastane saldırısına ve İsrail'e askeri yardım sağlamak amacıyla gönderilen uçak gemisinin ziyaret edilmesine ilişkin açıklaması*

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İsrail'in Gazze'de sivilleri, masum insanları hedef alan hastane saldırısı tarihin en vahşi katliamlarından biridir, büyük bir insanlık suçu işlenmiştir; şiddetle lanetliyoruz. Bu eylem bir kez daha ortaya koymuştur ki bugün İsrail Devleti'ni yöneten zihniyet emperyalist güçlerin de desteğiyle coğrafyamızı yangın yerine çevirme planını yani Büyük Orta Doğu Projesi'ni uygulamaya sokmuştur.

İktidar partisi sözcüsü bölgeye uçak gemileri göndermenin yeni çatışmaları kışkırtmak olduğunu söylüyor. Bu yapılan kışkırtıcılıktır, doğrudur. Soruyorum: Bugün açıkça insanlık suçu işleyen İsrail yönetimine askeri yardım sağlamak amacıyla gönderilen o gemiyi bundan bir buçuk ay önce yine Akdeniz açıklarında özel uçakla ziyaret etmek, o gemide poz vermek nedir?

BAŞKAN – Sayın Mehmet Güzelmansur...

Buyurun.

66.- *Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'daki okul etrafındaki yıkımlara ve enkaz çalışmalarına ilişkin açıklaması*

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'da okulların etrafında yıkımlar devam ediyor. Çocuklar okula giderken enkaz kaldırma araçlarının arasından geçiyor. Çocuklar sınıflarında bu yıkım makinelerinin sesinden dersi dinleyemiyor. Çocuklar teneffüslerde yıkımın oluşturduğu toza, asbeste maruz kalıyor. Veliler haklı olarak okulların etrafında eğitim esnasında yıkım yapılmasını istemiyor ancak yetkililer bu haklı talebin gereğini yapmıyor. Okul etrafındaki yıkımları hafta sonuna almak imkânsız da zor da değil.

Buradan Millî Eğitim Bakanlığına, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sesleniyorum: Okul etrafındaki yıkımları ve enkaz çalışmalarını hafta sonları yapın; çocuklarımızı tehlikeye, gürültüye, toza, asbeste daha fazla maruz bırakmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Müzeyyen Şevkin...

Buyurun.

67.- *Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, sendikalı çalışanlara yapılan ayrımcılığa ve zulme ilişkin açıklaması*

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sendikal mücadele işçinin, emekçinin hakkını alması, özlük haklarının iyileştirilmesi için son derece önemlidir. Bu hakkı teslim eden sendikalı çalışanlara yapılan ayrımcılık ve zulüm had safhadadır. Cumhurbaşkanının dahi liyakatsiz alımları itiraf edip mülakatları sona erdireceğini açıklamasına rağmen maalesef vasıfsız insanlar kadrolara dolduruluyor, devletin kurumları bu şekilde işlevsiz hâle getiriliyor. Sendikal ayrımcılığa karşı sessiz kalmayan, liyakatsiz atamalara tepki gösteren, kurumları zarara uğratan uygulamaları eleştiren sendika yöneticileri ise cezalandırılıyor. Soruyorum: HABERSEN Van Şube Sekreteri Ahmet Aydoğan neden Erzurum Şenkaya ilçesine sürüldü ve üstelik aynı soruşturma dolayısıyla 2 kez cezalandırıldı? Çekin ellerinizi sendikacıların üzerinden.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Kamuran Tanhan...

Buyurun.

68.- *Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Kızıltepe kayyumu Hüseyin Çam hakkındaki iddialara ilişkin açıklaması*

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Basına da yansıdı önceki Kızıltepe kayyumu Hüseyin Çam hakkındaki iddialar, Mardin Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduk. Hüseyin Çam, parke taşı döşemesi için metrekaresi 50 liradan 70 liraya çıkarılmasını talep etmiş, her metrekareden 20 lira pay talep etmiş. Yine, metrekaresi 90 lira olan bazalt döşemesini 130 lira olarak hesaplamış ve pay almıştır. Yine, 14 bin litre mazot kaçakçılığı yapmıştır, çalmıştır daha doğrusu.

Yine, göreve hiç gelmeyen bir kişiyi önce özel kalem müdürü olarak atamış, sonra RTÜK'e bölge temsilcisi olarak görevlendirmiş. Daha sonra, memur olup hiç göreve gelmeyen kişiler Erzurum ve Adıyaman illerinde görev yapmıştır.

Yine, kayyumun yaptığı parke döşemeleriyle şehir neredeyse yaşanılmaz hâle gelmiştir. Dolayısıyla, kayyum bir irade gasbidir.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

**X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.33

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Rûmeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm, geçici madde 1 dâhil, 1 ila 16’ncı maddeleri kapsamaktadır.

İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre gruplar adına birer üyeye ve Komisyona onar dakika, şahıslar adına iki üyeye beşer dakika söz vereceğiz.

Birinci bölüm üzerine Saadet Partisi Grubu adına Sayın Selim Temurci.

Buyurun Sayın Temurci. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Yüce Rabb’imiz hayat kitabımızda “Müminler ancak ve ancak kardeştir.” buyuruyorlar. Kardeşlerimiz Gazze’de katledilirken gecenin bu saatinde bir kanun önerisi taslağı üzerinde konuşmak gerçekten çok zor.

Bugün bu Mecliste Filistin’le ilgili çok şey söylendi ama geçtiğimiz hafta fosfor bombalarıyla Gazzeli insanlar katledildi, dün gece hastane bombalandı. Bu vesileyle, dün gece o gösterilerde bizimle birlikte olan milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bugün -işte, biraz önce haberlerini alıyoruz- bir fırını bombalıyorlar insanlar ekmek dahi yiyemesin diye. İstiklal mücadelemizin merkezinden, milletin Meclisinden ellerimizi Rabb’imize açarak yalvıyoruz ki o Rabb’imiz, denizi ikiye ayırıp firavunun canını alan Rabb’imiz: “Zamanın firavunlarına, zamanın Hitler’lerine hadlerini sen bildir Rabb’imiz!” diye dua ediyoruz, “Mazlumları, masumları koru Rabb’imiz!” diyoruz. Gerçekten içimiz yanıyor. Bu Mecliste bugün, biraz önce Grup Başkan Vekilimiz Plan ve Bütçe Komisyonunda olduğumuz için “Bu konutların turizm amaçlı kiralanmasıyla ilgili siz konuşun.” dedi ama bir yandan da hakikaten onları takip ediyoruz. Filistin Gazze’de bir zamanlar -buradan da rahmetle analım- Büyükşehir Belediye Başkanımız Kadir Topbaş’la birlikte mescit yaptırmıştık; onların hepsi yıkılmış, insanlar perişan olmuş ve maalesef bazı konularda biz hâlâ birlikte hareket etmeyi öğrenemedik.

Şimdi, kanunla ilgili meseleye gelmeden önce, elbette turizm sektörü ülkemizin lokomotif sektörlerinden biri. Dolayısıyla, turizmle ilgili bir değişiklik yapacaksak ülkenin ekonomisine direkt etki yapacak bir şeyden bahsediyoruz demektir. İnşallah -işte, bürokratlarımız, Bakan Yardımcılarımız burada- yıl sonunda 50 milyar doları aşacak bir turizm gelirinden bahsediyoruz, 50 milyon kişiyi aşacak bir turist sayısından bahsediyoruz. Kalkınma planımız verildi; inşallah 2028’de 100 milyar dolarlardan bahsediyoruz, 80 milyonu aşacak bir turist sayısından bahsediyoruz. İnşallah bunların hepsini şeffaflık içerisinde ve gerçekten denetleyerek yapma imkânımız olur.

Şimdi, buradan hareketle, turizm cari açığın düşürülmesinde de çok önemli bir alan. Cari açık-dış ödemeler dengesi Türkiye’nin en önemli baş ağırlarından bir tanesi. Meseleye böyle bakınca ben -şu an altı dakikam var- kanunun bütün maddeleriyle ilgili konuşabilirim ama gönlümde olan bir cümleyi kurmak istiyorum. Ben şu anda Gelecek-Saadet grubunun Milletvekiliyim. Bakıyorum, bazen

burada birbirimizi alkışlıyoruz, bazen AK PARTİ’li arkadaşlar çıkıyor, doğru bir şey söylüyorlar; ben alkışlıyorum. Arkadaşlar, doğrudan birlikte hareket etmeyi başarabilmeliyiz, millet bizden bunu bekliyor. Şimdi, ben size bu kanun teklifiyle ilgili olarak bir iki şey söyleyeceğim, bütün detayı konuşmayacağım.

Bakın, bir Ajansımız var, TGA’mız var, “Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı” olarak geçiyor. Anayasa Mahkememiz bunun kanunuyla ilgili olarak bazı iptaller yapmış ve bu iptallerin gerekçeleri de Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararında var. Şimdi, buraya çıkan bazı arkadaşlarımız daha önce Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu o kanunda... Eğer milletin vergileriyle kurulmuş bir kurulsu bu ve Kültür ve Turizm Bakanlığımıza aitse bu Ajansın denetlenmesi, Sayıştay denetimine açık olması lazım ve Kamu İhale Kanunu’na tabi olması lazım. Bu, kendi yasasında olmadığı için AYM bunu iptal etmiş. Peki, şimdi bakıyoruz, şu soruyu sormamız gerekiyor: Değerli arkadaşlar, vergilerimizle harcama yapan bir kurumu kamu yönetim anlayışına göre niçin Sayıştay denetiminden muaf tutuyoruz? Şu anda getirmiş olduğumuz teklifle “Bağımsız denetim şirketi burayı denetler, raporunu hazırlar, Sayıştay bu rapor üzerinden değerlendirme yapar.” diye bir cümle var. Neden Sayıştayı baypas ediyoruz değerli arkadaşlar? Bu sadece AK PARTİ’nin, Milliyetçi Hareket Partisinin meselesi değil; bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin nasıl yönetileceğine dair, hukukun çiğnenmemesine dair bir ilke. Dolayısıyla, özellikle buradan hareketle bunu mesela düzeltebiliriz; Sayıştay burada tek denetleyici olabilir, bağımsız denetim şirketlerine ihtiyaç kalmayabilir. İşte, maalesef bunları yapamıyoruz.

Peki, ben niye buradan meseleye başladım? Uzun yıllar yerel yönetimlerle ilgilenmiş, mücadele etmiş bir kardeşinizim. 2023 Nisan ayında Bütünleşik Kıyı Alanları Planı uygulamaya geçti. Bu plan neydi? Kıyıların koruma derecesini düşüren bir kanundu ve buralar imara açılıyor. Şimdiye şu an teklifini görüştüğümüz bir başka maddede Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığına ait arazileri, parkları, ormanları, turizme açabilme yetkisi alıyor. Yani Tarım ve Orman Bakanlığı işletme konusundaki bu yetkiyi, buraların turizme açılma yetkisini Kültür ve Turizm Bakanlığına devrediyor. Arkadaşlar, biz hangi partide olursak olalım, doğrunun hep birlikte aynı tarafında olup bunun yanlış bir şey olduğunu söyleyelim mi? Dolayısıyla, burada da çok ciddi anlamda yanlış bir uygulama yapıldığını düşünüyorum doğrusu.

Elbette şunu söylemem lazım: Küresel boyutta dijitalleşme dünyada her şeyi değiştirdi. Pandemiyle birlikte yeni bir dünya var, turizmin trendleri de değişti. Dolayısıyla, dijital ortamda yaşayan bir ticaret var, aslında kontrol dışı, denetim dışı bir turizm var ve dünyada şu anda bu kanun teklifinin bazı önemli maddeleri başka ülkelerde de var. Elbette kontrol ve denetim olmak zorunda, elbette bunlar yapılmalı, elbette buralar vergilendirilmeli. Ben kanun teklifinin özellikle bir torba yasa olduğu... Burada çok şey konuşuldu ama bir şeyin altını çizmek istiyorum: Burası Parlamento ve yasa yapıyoruz, dolayısıyla, yasalara odaklanmamız lazım, kaliteli işler ortaya çıkarmamız lazım; eğer bunu yapmayı başaramazsak yapboza döneriz, verimli bir Meclis çalışması yapmamış oluruz.

Şimdi, burada, Türkiye’de bu şekilde turizm amaçlı kullanılan 50 bin civarı konut olduğu söyleniyor. Değerli arkadaşlar, şu soruyu sormamız lazım: Niçin bizim insanlarımız kendi konutlarını yaz geldiğinde ya da kış mevsimlerinde kiraya veriyor? Bakın, ben Karadenizli bir ailenin çocuğuyum, Rizeliyim. Rize’de bungalovlar da var, yaylalarda evler de kiralanıyor; biz bunları biliyoruz. Peki, insanlar niçin kendi evlerini yaylalarında, köylerinde kiraya veriyorlar? Arkadaşlar, ülkede büyük bir ekonomik çöküş var, ihtiyaç var; onun için bu kiralamalar yapılıyor. Peki, bizim ne yapmamız lazım? Elbette vergilendirelim ama kanun teklifinde çok önemli bir ayrıntı var, “adalet” deniliyor, “eşitlik” deniliyor ve daha önemli bir şey söyleniyor, “Haksız rekabet önlemleri” isteniliyor. Arkadaşlar, haksız rekabet önlenenecekse biraz önce söylemiş olduğum o Ajans var ya önümüzdeki dönem bu Meclisin ve Türkiye siyasetinin en önemli tartışma alanlarından biri olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Temurci.

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Onun için rica ediyorum, birlikte siyaset yaptığım AK PARTİ’li arkadaşlarımdan, kardeşlerimden rica ediyorum, bu mesele, yarın milletin vekillerinin hepsinin meselesi olacak; biz, bize yakışanı yapalım. Şu anda bu TGA’nın personel alımıyla ilgili olarak yazılı ve sözlü sınavdan bahsediliyor, ben bunun bütün bütçesinin, her şeyinin denetlenmesi gerektiğini düşünenlerdenim. TGA’ya personel alırken artık bu mülakatı kaldıralım -AK PARTİ’nin seçim beyannamesinde de vardı, bizlerin de vardı- bir yerden başlayalım. Elbette burada Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu’nda yapılan değişiklikler var, yerel yönetimlerin yapması gereken birçok husus var; onlar da buraya eklenmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİM TEMURCİ (Devamla) – Ben tekraren Genel Kurulu saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. İnşallah en iyiyi hep birlikte yapalım. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temurci.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Ayyüce Türkeş Taş konuşacaklar.

Buyurun Sayın Türkeş Taş. (İYİ Parti ve MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gazze’de yapılan soykırımı kınıyor ve bugün Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in de belirttiği gibi, İsrail’in terörle mücadele edeceğini beyan ederek başlattığı bu savaşın artık bir savaş olmaktan çıktığını ve Netanyahu terörüne dönüştüğünü söylüyoruz. Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere tüm dünya kamuoyunu bir an önce en temel insan haklarına sahip çıkmaya, Netanyahu terörünü durdurmaya davet ediyoruz.

Kanun teklifinin birinci bölümüyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Konuya şöyle başlamak istiyorum: Üzerinde yoğun çalışma gerektiren, oldukça spesifik bir konu olan turizm amaçlı konut kiralamanın tali komisyonda görüşülmeden, bir torba yasa olarak, tabiri caizse apar topar Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilmesi, Türkiye’deki yönetim sisteminin kanun yapım sürecini nasıl ciddiyetsizleştirdiğinin ve basitleştirdiğinin açık bir ispatıdır. Ne yazık ki benimsenen bu özensiz teklif hazırlama ve komisyonlarda görüşme yöntemiyle, bünyesinde pek çok tutarsızlık barındıran, sürekli değişikliklere uğrayan, güncelliğini yitiren ve ana odak noktasını kaybeden bir mevzuat sistemi oluşmuştur.

Öte yandan yasama süreci şeffaflık, katılımcılık ve hesap verilebilirlik gibi temel ilkeleri içermeliyken bu kanun teklifi bu temel ilkeleri de ihlal etmektedir. Teklifin hazırlık aşamasında ilgili paydaşların, sivil toplum kuruluşlarının, halkın yeterli katılımı sağlanmamış, böylece demokratik bir karar alma süreci de gerçekleşmemiştir. Torba kanun teklifi içerdiği birçok farklı düzenleme nedeniyle ayrıntılı bir şekilde değerlendirme yapılmasını gerektirmekteyken teklifin, sunulduğu süreçte yeterli zaman ayrılmadığı için tüm yönleriyle kapsamlı değerlendirmeye tabi tutulması mümkün olmamış, bu da etkili bir yasama sürecinin gerçekleştirilmemesine ve kanunların potansiyel hatalarının gözden kaçmasına yol açmıştır.

Söz konusu kanun teklifi 30 binden fazla evi kiralayan veya kısa dönem kiraya veren kişilere etki etmektedir; sadece bu hâliyle dahi düşünüldüğünde bu sektörün oldukça önemli bir sektör olduğu ortadadır. Burada önemli olan ise görüşülen teklifle sektörün gelişmesinin, denetlenmesinin amaçlanması gerekirken maalesef sektörün birçok açıdan önünü tıkayan, küçük işletmeler ile aile işletmelerini sektör dışına iten, kayıt dışılığı artıran bir teklifin sunulduğunu görmekteyiz. Bu mevzuatların küresel eğilimlere uygun, özellikle küçük işletmeleri ve aile işletmelerini destekleyici bir yaklaşımla geliştirilmesi önem taşımaktadır. Ayrıca, bu teklifi değerlendirirken bir başka vizyonla bakmamız gerekmektedir.

Bilindiği üzere, dünya genelinde “paylaşım ekonomisi” gibi bir kavram giderek daha fazla önem kazanmaktadır, konuştuğumuz bu teklif de paylaşım ekonomisinin bir alt başlığıdır; kısa süreli konut kiralama bu başlık altında incelendiğinde hem ev sahipleri hem de kiracılar için kazançlı bir ekonomik model sunmaktadır ancak Türkiye son on yılda bu paylaşım ekonomisi ve platform modelleri konusunda geri kalmıştır. “Paylaşım ekonomisi” kavramını bu noktada daha detaylı şekilde incelemek gerekmektedir, ülkemizin mevcut potansiyelinin açığa çıkarılması açısından bu modeli hayata geçirecek düzenlemelere de acil ihtiyaç duyulmaktadır.

Günümüz dünyasında hem ülke ekonomileri hem de dolayısıyla dünya ekonomileri ciddi ekonomik sınamalardan geçmektedir ve bundan dolayı da hızlı bir değişim süreci öngörülmektedir. Bu değişimin ana sebebi de teknolojidir, teknolojiadaki hızlı gelişmelerdir. Öyle ki bu gelişmenin hem hâlihazırda iş kollarını hem de meslekleri bile değiştireceği öngörülmekte, bununla ilgili çeşitli planlamalar, raporlamalar yapılmaktadır. Ekonomik konjonktürün hızla dönüştüğü durumlar da maalesef, Türkiye gibi derinleşmemiş ekonomik hacimli ülkelerde daha çok hissedilmektedir. “Hâlihazırda ciddi bir ekonomik buhranın içinde bulunan ülkemizde ekonomik olarak hızlı ve etkili bir şekilde nefes aldırarak çözümler nedir?” diyerek yola çıktığımızda biz İYİ Parti olarak paylaşım ekonomisini desteklemeyi ve büyütmeyi, bunun etkin bir yöntem olduğunu söylemekteyiz. Paylaşım ekonomisi, teknolojiyi kullanarak varlıkların, hizmetlerin ve bilginin bireyler arası paylaşımını sağlamak ve bu yolla ekonomik etkinlik, hareketlilik ve büyüme elde etmek olarak tanımlanabilir. Bu yolla ülke içinde bulunan kaynaklar etkin ve aktif biçimde değerlendirilmiş olacak, atıl kapasite ise ekonomik hareketliliğe dönüşecektir. Daha açık bir ifadeyle, boşta bekleyen her türlü kaynak değerlendirilmiş olacaktır. Bununla birlikte, paylaşım ekonomisinin içselleştirildiği bir piyasa modeli çağımızın en önemli maliyetlerinden biri olan işlem maliyetlerinin de azalmasında önemli rol oynayacaktır. Bilginin ve somut varlıkların paylaşımı ve bunların paylaşılmasını sağlayacak internet araçları, piyasalardaki eksik bilginin ve işlem maliyetlerinin azalmasına katkı sunacaktır. Paylaşım ekonomisi Türk toplumunda, Türk kültüründe yer edinmiş imece usulünün de ekonomik modele çevrilmiş hâli olarak anlatılabilir. Biz de İYİ Parti olarak “Bu sistemi devlet kontrolünde bir ekonomik model hâline getirmek nasıl olur?” ciddi ekonomik sınamalardan geçmektedir ve bundan dolayı da hızlı bir değişim süreci öngörülmektedir. Bu değişimin ana sebebi de teknolojidir, teknolojiadaki hızlı gelişmelerdir. Öyle ki bu gelişmenin hem hâlihazırda iş kollarını hem de meslekleri bile değiştireceği öngörülmekte, bununla ilgili çeşitli planlamalar, raporlamalar yapılmaktadır. Ekonomik konjonktürün hızla dönüştüğü durumlar da maalesef, Türkiye gibi derinleşmemiş ekonomik hacimli ülkelerde daha çok hissedilmektedir. “Hâlihazırda ciddi bir ekonomik buhranın içinde bulunan ülkemizde ekonomik olarak hızlı ve etkili bir şekilde nefes aldırarak çözümler nedir?” diyerek yola çıktığımızda biz İYİ Parti olarak paylaşım ekonomisini desteklemeyi ve büyütmeyi, bunun etkin bir yöntem olduğunu söylemekteyiz. Paylaşım ekonomisi, teknolojiyi kullanarak varlıkların, hizmetlerin ve bilginin bireyler arası paylaşımını sağlamak ve bu yolla ekonomik etkinlik, hareketlilik ve büyüme elde etmek olarak tanımlanabilir. Bu yolla ülke içinde bulunan kaynaklar etkin ve aktif biçimde değerlendirilmiş olacak, atıl kapasite ise ekonomik hareketliliğe dönüşecektir. Daha açık bir ifadeyle, boşta bekleyen her türlü kaynak değerlendirilmiş olacaktır. Bununla birlikte, paylaşım ekonomisinin içselleştirildiği bir piyasa modeli çağımızın en önemli maliyetlerinden biri olan işlem maliyetlerinin de azalmasında önemli rol oynayacaktır. Bilginin ve somut varlıkların paylaşımı ve bunların paylaşılmasını sağlayacak internet araçları, piyasalardaki eksik bilginin ve işlem maliyetlerinin azalmasına katkı sunacaktır. Paylaşım ekonomisi Türk toplumunda, Türk kültüründe yer edinmiş imece usulünün de ekonomik modele çevrilmiş hâli olarak anlatılabilir. Biz de İYİ Parti olarak “Bu sistemi devlet kontrolünde bir ekonomik model hâline getirmek nasıl olur?” sorusuna uygun olarak “uyuyan kapasiteyi paylaşım ekonomisi” doktrini adı altında bir çalışma hazırladık. Bu çalışma, kısaca ekonomik büyüme, geniş tabanlı toplumsal katılımcılık ve kalkınmacılığı teşvik ederek temel prensibi

kullanılmayan veya uyuyan varlıkların kullanımını arttırmak için paylaşmak, böylece katma değer yaratıp etkinliği ve ekonomik büyümeyi sağlamak olan devlet kontrolünde bir ekonomik yaklaşımdır. Burada devletin güdümünün olduğunu vurgulamak önemlidir.

Bu ana bilgi ışığında, paylaşım ekonomisinin ekonomik canlılığa ve büyümeye ne kadar önemli ve hızlı etki ettiğini şu örnekle göstermek mümkündür. Hepiniz tarafından bilinen BMW markası, 1916 yılında kurulmuş olup şu andaki piyasa değeri, yani yüz küsur yıl sonraki piyasa değeri 64 milyar dolardır. Bunun yanı sıra paylaşım ekonomisi şirketi olarak yine herkesin bildiği “Uber” adlı firma ise 2009 yılında kurulmuş, şu andaki piyasa değeri 100 milyar dolardır. Türkiye özelinde de örnek vermek gerekirse, hepimizin gurur duyduğu “Baykar” adlı şirketimiz 1984 yılında kurulmuş ve mevcut piyasa değeri tahmini olarak 10-15 milyar dolara tekabül ederken yine herkesin bildiği 2015 yılında kurulan ve yine paylaşım ekonomisi şirketi olan Getirin piyasa değeri de 12 milyar dolar civarındadır. Bu örneklerden anlaşılacağı üzere, teknolojiyle iç içe büyüyen ve paylaşım ekonomisi modeline uygun bu firmalar çok hızlı şekilde büyüyerek ekonominin her alanına pozitif şekilde etki edebilmektedir.

Kısa süreli turizm amaçlı konut sağlamayı da bu başlık altında değerlendirmek doğru olacaktır. Çünkü burada yapılacak düzenlemeler paylaşım ekonomisinin diğer alanlarını da etkileyebilecektir. 21’inci yüzyılda turizm ve konaklama sektöründe iş performansının yaratılmasında paylaşım ekonomisinin, dijital platformların ve internet bağlantılı teknolojilerin önemi ve etkisi yadsınamaz durumdadır. Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan etki analizinde bu başlık altında yaklaşık 50 milyar dolarlık bir kayıt dışı ekonomik hareketlilik vardır ki bu artarak devam edecektir. Biz bunu engellemek yerine kayıt içine çekerek vergilendirmeliyiz. Aynı zamanda da vatandaşlarımıza bu yolla ek gelir kazanabilme kapısını açık tutmalıyız. Taslağa bu gözlükle baktığımızda bu kanun teklifinin paylaşım ekonomisini engellemeye daha yatkın olduğunu görmekteyiz.

Bu teklifte kısaca şu noktaları revize etmenin uygun olduğunu düşünmekteyiz. İlk olarak, taslak, Bakanlıktan kısa süreli kiralama için izin belgesi alınması ve bunun asılmasını gereken bir plaketle gösterilmesini öngörmektedir. Kısa süreli kiralama yapanlar kimlerdir ve kimler olacaktır; öncelikle buna bakmak lazım. Annemiz, kardeşimiz boş durumda konutu olan, yazlığını şu an kullanmayan yani uyuyan konaklama kapasitesi sahibi milyonlarca sade vatandaşımız; bunlardan otellere uyguladığımız süreçleri takip edip plaket almalarını beklememiz hiç gerçekçi olmaz. Mesela, yazlıkta iki ay boş duracak dairenizi değerlendirmek istiyorsunuz, kalkıp otelcilik sertifikası alıp bunu dairenin kapısına asmak imkânsıza yakındır. Bunu herkesin erişebileceği ve kolaylıkla alabileceği bir şekle sokmak mümkündür. Böyle izinlerin başvuru süreçleri e-devlet üzerinden on-line olabilir, sertifikaları da on-line olarak e-devletten alınabilir. Yani hem izne tabi olur hem de bunu kolaylıkla alabilmek arasında bir denge kurulmuş olur. Malik dışında (A) grubu acentelere kiralama hakkı verilmesini de bu konuda problem olarak görmekteyiz. Mesela, düşünelim hepimiz, Türkiye’de Airbnb’ye rakip olacak bir “start-up” olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Devamla) – Ama bu “start-up”ın amacı sadece boş konutları kiraya verebilmek olsun; bunu kolaylaştırmamız gerekiyor. Bu “start-up”ın gidip (A) sınıfı bir belge alması neredeyse imkânsıza yakındır. Bu acente belgesini ya da (C) sınıfı belgeyi almakla bu işe girmesinin önü açılmalıdır.

Burada Kimlik Bildirme Kanunu ve toplum güvenliği konusunda taviz verilmemelidir. İzin belgesi için gereken şartlar kısmında tüm kat sahiplerinin rızasının olmasıyla ilgili düzenleme de bu konuda engelleyicidir. Tüm kat sahiplerinin rızası olması yerine aksi şekilde bir karar bildirilmezse “kiralabilir” şeklinde revize edilmelidir. Bu izinlerin verilmesini ve denetlenme yetkilerinin etkin

şekilde işletilmesini istiyorsak bu yetkiler bakanlıklar yanında belediyelere de devredilebilir. Kiracılara kısa süreli kiralama yetkisi verilip verilmemesi de bizce de bir sorundur ama ev sahibi ve kiracı arasında halletmek gereklidir diyoruz.

Teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için. (İYİ Parti ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi esas itibarıyla turizm amaçlı kiralanan konutlara ilişkin kayıt dışılığı gidermek amaçlı düzenlemeler, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu'nda ve Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile Anayasa Mahkemesinin iptal kararına uygun olarak 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un bazı hükümlerinin iptaline ilişkin ikame düzenlemeleri içermektedir. Ayrıca, teklifle, emeklilerimize 1 defaya mahsus olmak üzere 5 bin Türk lirası ödeme yapılmasına ilişkin hüküm getirilmektedir.

Turizm küresel ekonominin yaklaşık yüzde 8,5'ine ulaşan, dünyanın en hızlı büyüyen sektörlerindendir. Ülkelerin ana gelir gruplarından biri olan turizm, yeni istihdam imkânları yaratılmasına, döviz gelirlerinin artırılmasına, dış açığın azaltılmasına ve ülke ekonomisinin büyümesine önemli katkı sağlamaktadır.

Ülkemiz doğal, tarihî ve kültürel zenginlikleri yanında konumunun sağladığı kolay ulaşılabilirlik nedeniyle turizm potansiyeli yüksek bir ülkedir. Sahip olduğumuz bu kıymeti olabildiğince verimli bir şekilde değerlendiren Türkiye, uyguladığı etkin politikalarla turizm gelirini ve dünya turizminden aldığı payı giderek artırmaktadır.

Ülkemiz 2018 yılından bu yana hem ziyaretçi sayısında hem de turizm gelirlerinde önemli kazanımlar elde etmiştir. Küresel salgının etkilerinin henüz görülmediği 2019 yılında ülkemize gelen ziyaretçilerin sayısı 51,8 milyon kişi, elde edilen turizm geliri ise 38,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Tüm dünya gibi salgından olumsuz etkilenen ülkemiz turizmi, 2021 yılı itibarıyla toparlanma sürecine girmiş ve 2022 yılında Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı 51,4 milyon kişiye, turizm geliri de 46,5 milyar dolara ulaşmıştır. 2023 yılının Ocak-Ağustos döneminde ise ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,95 artışla 33,4 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Turizm gelirleri de 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 27 oranında artarak 21,7 milyar doları aşmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla turizm gelirin hedeflenen 56 milyar doları aşması, ziyaretçi sayısının da 57 milyona yaklaşması beklenmektedir.

Turizmde önemli gördüğümüz bir diğer konu da 2019'da 751 dolar, 2022'de 905 dolar olan kişi başı yıllık ortalama harcamanın 2023'ün ilk altı ayında 999 dolara yükselmiş olmasıdır. Ülkemiz turizminin uluslararası pazardan aldığı payın daha da artırılabilmesi kuşkusuz rekabetçi, kaliteli ve yenilikçi turizm hizmeti sunulabilmesine, tarihî, kültürel ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanılmasına, etkin turizm politikalarının uygulanmasına, gerekli kurumsal yapıların ve yeterli kapasitenin oluşturulmasına bağlıdır.

Küresel salgın sonrası sektörde toparlanma yaşanmasına rağmen ekonomik ve jeopolitik zorluklar yeni belirsizlikler oluşturmaya devam etmiş, artan ulaşım ve konaklama maliyetleri nedeniyle bireyler turizm harcamalarında kesinti yapmış ve yeni seçenekleri değerlendirmeye başlamıştır. Bu gelişmeler dünyada ve ülkemizde alternatif konaklama arayışlarının oluşmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda ikincil konutlar kısa süreli kiralama yapılmak suretiyle turistik konuta dönüşmüş ve turizm sektöründe yeni bir alt kol hâline gelmiştir.

Konutların turizm amaçlı kiralınması sisteminin ülkemizde de yaygınlaşması konunun yasal esaslara bağlanmasını, Kùltür ve Turizm Bakanlığının bu meseleye çekidüzen vermesini gerektirmiştir. Zira ülkemizde resmî verilere göre yaklaşık 30 bin civarında turizm amaçlı kiralanan konut olsa da çok sayıda kayıt dışı konut kiralaması yapıldığı da bilinmektedir. Teklifin gerekçesinde bu alanda hâlen 51 milyarın üzerinde bir kayıt dışı ekonominin olduğu tahmini yapılmıştır. Kanun teklifiyle mevzuattaki eksikliğin giderilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, kuralsız şekilde faaliyet gösteren bu alt kolun ülke turizmine zarar verecek bir kontrolsüzlüğe sürüklenmemesi, vergi kayıp kaçacağının önlenmesi ve turizm hedefine ulaşılmasına katkı sağlanması öngörülmüştür. Bu kapsamda konutlara turizm amaçlı kiralama sözleşmesi yapılmadan önce Kùltür ve Turizm Bakanlığından izin belgesi alınması zorunlu hâle getirilmektedir.

1 Ocak 2024 itibarıyla yürürlüğe girmesi hedeflenen hükümlere yönelik geçiş düzenlemeleriyle de hâlihazırda turizm amaçlı kiralama faaliyetlerinde bulunanların bir ay içinde Bakanlığa başvurması ve başvuru tarihinden itibaren üç ay içerisinde Bakanlıkça işlemlerin sonuçlandırılması öngörülerek fiilen faaliyette bulunan turizm amaçlı kiralanan konutların toplam dört ay içerisinde belgelendirilme sürecinin tamamlanması ve herhangi bir mağduriyet oluşmaması amaçlanmıştır. Diğer taraftan, 2252 sayılı Kùltür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu'nda yapılan değişiklikle Bakanlığın ekonomik ve mali ihtiyaçlarının finansmanına yönelik daha sürdürülebilir ve etkin bir mali yapının oluşturulması öngörülmekte ve döner sermaye miktarı artırılmaktadır.

Yine, kanun teklifi kapsamında, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikle 2019 yılında kanuna eklenen “personel lojman alanı” tanımı ile tahsis şekline ilişkin maddelerin özel mülkiyet üzerinde bulunan turizm tesislerinin personel lojmanı ihtiyacının giderilmesine yönelik olarak yeniden düzenlenmesi, böylece turizm sektörü çalışanlarının barınmayla ilgili mağduriyetlerinin azaltılması amaçlanmıştır.

Kanun teklifiyle yapılan bir diğer düzenleme de emeklilerimize 1 defaya mahsus olmak üzere 5 bin Türk lirası tutarında ödeme yapılmasına ilişkindir. Buna göre, 5510 sayılı Kanun'a göre, 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanlara dosya bazında 5 bin Türk lirası tutarında 1 defaya mahsus olmak üzere ödeme yapılacaktır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümünde emeklilerimizin insanca ve huzur içinde yaşayacakları, sosyal ve ekonomik yönden diğer toplum kesimleriyle birlikte yüzlerinin güleceği bir refah düzeyine kavuşturulması arzumuzdur. Bu doğrultuda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yapılan düzenlemeyle birlikte emeklilerimizin, memurlarımızın ve tüm vatandaşlarımızın ekonomik yararını gözetecek, gelir ve ücret artışını sağlayacak, enflasyona karşı koruyacak her adımı destekliyoruz.

Kanun teklifiyle, ayrıca, Anayasa Mahkemesinin 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un bazı hükümlerinin iptal kararı nedeniyle Ajansın organizasyon yapısı, mal ve hizmet alımları ile Sayıştay denetimine ve personel istihdamına ilişkin hususlar yeniden düzenlenmekte, kanuni dayanağa kavuşturulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak; ülkemizin doğal, tarihî, kültürel ve diğer turizm zenginliklerinin çevreye duyarlı, tarihe saygılı, özgünlüğünü muhafaza eden ve sürdürülebilirliğini sağlayan bir anlayışla yüksek katma değer yaratacak şekilde değerlendirilmesi turizm politikamızın esasını oluşturmaktadır. Yapılan düzenlemelerle giderek yaygınlaştığı hâlde kayıt dışı bir gelişme gösteren, konutların turizm amaçlı kiralınmasına ilişkin çerçeve düzenleme getirilmektedir. Ayrıca, turizm sektöründe uygulamada karşılaşılan bazı eksikliklerin giderilmesi, sektörün daha kurumsal hâle getirilmesi ve rekabet imkânlarının artırılması amaçlanmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi; milletimizin refahını artıran, ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayan, devletimizin ve milletimizin hayrına olan her işin her zaman destekçisidir.

Bu düşüncelerle, kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aksu.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, Gazze’de hastaneye yönelik bombardımanı da en güçlü şekilde kınadığımı belirtmek isterim. Bir savaşta yapılabilecek en büyük kötülük sağlık kuruluşlarının, hastanelerin bombalanmasıdır çünkü bir hastaneyi bombaladığınızda sadece oradaki insanları öldürmezsiniz, aynı zamanda umudu yok edersiniz; bu yüzden bu, büyük bir savaş suçudur. Umarım bir daha ne Gazze’de ne Filistin’de ne de dünyanın başka bir yerinde herhangi bir sağlık kuruluşu, herhangi bir hastane bombalanmaz.

Yine bir torba kanunla karşı karşıyayız. Torba kanun yapımıyla ilgili çok şey söyledim, aynı şeyleri tekrar etmek istemiyorum, zamanımı efektif olarak kullanmak istiyorum ama kısaca şunu söyleyeyim: Torba kanun yanlış, yöntem yanlış; kalitesiz yasa yapmış oluyorsunuz o kadar. Aslında bir fırsat, bir kod kanun yapma girişimi var, başlı başına bir alanı düzenleyen ve mevcut herhangi bir kanunda değişiklik yapmayan bir kanun yapma şansı var Türkiye Büyük Millet Meclisinin, konutların turizm amaçlı kiralanması kanunu ama yok illa torba olacak, illa içinde ilgili, ilgisiz onlarca madde olacak.

Esasen 6 madde, 1 geçici madde, yürürlük ve yürütmeye ilgili 2 maddeden oluşan 9 maddelik bir teklif getirilmiş olsa burada görüşülmesi çok daha verimli olacaktı, maddeler üzerine gruplar önerge vermek zorunda kalmayacaktı, her madde üzerine her grup önerge vermeden görüşünü ifade edebilmiş olacaktı ama bunu istemiyor Adalet ve Kalkınma Partisi, illa torba kanun usulüyle görüşecek, içinde ilgili, ilgisiz onlarca madde yerleştirilecek.

Daha sonra -hukukçular bilir- 32 maddelik bu kanun yine 9 madde olarak kalacak. 7’nci maddeden 30’uncu maddeye kadar olan maddeler şöyle geçecek: “Şu kanunun şu maddesinde değişiklik yapan kanun ilgili metne işlenmiştir.” Sadece bu kısmı kalacak, dolayısıyla hangi açıdan bakarsanız bakın yanlış bir düzenleme.

Daha başka bir şey söylemek istiyorum: Bu sadece torba yasa değil, aynı zamanda bir korsan yasa. “Korsan yasa” diyorum, nasıl olduğunu anlatmaya çalışayım. Şimdi, emeklilere ikramiye ödenmesiyle ilgili bir madde getirildi, teklifin içerisinde olmayan bir madde. Anayasa 95 diyor ki: “Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı İçtüzük hükümlerine göre yürütür.” İç Tüzük, Türkiye Büyük Millet Meclisinin anayasası aslında. İç Tüzük 35’e göre “Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tekliflerini aynen veya değiştirerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirerek görüşebilirler.” Bize teklifin içerisinde yer almayan ve ilgisi olmayan bir madde metni getirildi, korsan biçimde bu yasa teklifine ilave edildi.

Değişiklik önergelerinin nasıl olması gerektiğine dair İç Tüzük’te bir tane madde var, o da Genel Kurulda kanunların görüşülmesine ilişkin 87/3, 87/4. Bakın, İç Tüzük değişiklik önergeleriyle olarak ne diyor: “Görüşülmekte olan teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulmaz.” Bunu Komisyonunda söylediğimiz hâlde bu kanun teklifiyle ilgisi olmayan bir teklifi Komisyon Başkanı gündeme aldı, oylamayla eklediler. Görüşülmekte olan teklife konu kanunun komisyon metninde bulunmayan, ancak teklif ile çok yakın

ilgisi olan bir maddesi varsa bu da komisyon üyelerinin salt çoğunluğunun onayıyla yapılabilir. Bakın, ilgili bir kanunu bile ancak komisyon üyelerinin salt çoğunluğuyla ekleyebilirsiniz. İlgisiz bir kanun metnini, teklif olarak komisyona gelmemiş bir kanun metnini bu yasaya eklemek açıkça bir korsan yasa yapmaktır. Bunun özellikle altını çizmek isterim.

Şimdi, bu yasaya gelince, yasanın amacı belli “turizm amacıyla” denilerek kısa süreli konut kiralarda vergi almak; çok açık. Kayıt dışı olarak nitelendirilen bir alanın kayıt altına alınması ve vergilendirilmesi. Bu bir tercih. AKP, bizce Türkiye’deki konut kriziyle, konut fiyatlarının, konut kiralalarının fihiş biçimde artmasıyla ilgilenmiyor, bunu ortadan kaldırmakla ilgilenmiyor. Ev sahipleri ile kiracılar arasındaki sorunların cinayetle sonlanması da bir biçimde onu ilgilendirmiyor. “Ben zammı yüzde 25’le sınırladım.” Bu gerçekçi mi, sorunu çözer mi, insanlar birbirine şiddet uygulamaya devam eder mi, insanlar birbirini öldürür mü; umurunda değil, umurunda olsa emin olun bunu çözerdi, önceliği: “Konutlardan daha çok yeni bir vergiyi nasıl alırım.”

Şimdi teklifin birinci bölümünde iki üç tane eleştirimiz var. Birincisi şu, benden önceki konuşmacılar da özellikle altını çizdi: İzin belgesi için binanın bütün kat maliklerinin tamamının izninin alınması doğru değil yani 20 katlı 80 daireli bir yerde eğer turizm amacıyla dairenizi kiraya vermek istiyorsanız sizin dışınızdaki 79 dairenin tamamının onayını almak zorundasınız, tek bir tanesi “hayır” dese o binayı kullanamayacaksınız. Bu, 20 daireli de olabilir, 10 daireli de olabilir. Bakın, yüzde 50’si bile denilse bu büyük bir rakam ama ısrarla Komisyonda gündeme getirdiğimiz hâlde bu konuda geri adım atmadılar.

İkincisi şu: Üçten fazla bağımsız bölümden oluşan binalarda en fazla yüzde 25’i için aynı kiraya veren adına izin belgesi düzenlenebilecek yani yüzde 25’inden daha fazlasına eğer malikse ona izin vermeyecekler. Bunu kim teklif etmiş olabilir? Bunu, emin olun, hani haksızlık etmek istemem ama başında, bir otel sahibi olan Turizm Bakanının var olduğu bir ülkede muhtemelen otel sahipleri bunu önermiştir, otel sahiplerinin isteği doğrultusunda getirilmiş bir teklif, dolayısıyla bundan da geri adım atılması gerekir, bu konudaki sınırlamayı da doğru bulmuyorum.

Üçüncü eleştirimiz de bu izinlerin iptaliyle ilgili. Teklif sahipleri diyor ki: “Turizm amaçlı kullanılan konutun kamu düzeni, kamu güvenliği ve genel ahlaka aykırı olduğu, kamu kurumları tarafından bildirilirse izin iptal edilecek.” Bakın, “tespit edilirse” demiyor, “bildirilirse” diyor. Maliye Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Emniyet Müdürlüğü, valiliği sadece şunu söylesin, “Bu, kamu düzenini ihlal ediyor.” desin, bildirsin. “Kamu güvenliğini ihlal ediyor.” desin veya “Genel ahlaka aykırı.” desin, sadece bildirsin, oranın izni iptal edilecek; herhangi bir mahkeme kararı yok, savcılıkla başlatılmış bir soruşturma yok, kamu kurumunun bildiriyle izin iptal edilecek. Bakın, ceza hukukunu bilen, ceza hukuku çalışmış çokça arkadaşımız vardır, böyle bir cezai hükmün ceza hukukunun genel ilkeleriyle bağdaştırılmasına olanak yok. İkincisi, genel ahlaka aykırı olduğu tespit edilen bu konutların da izinleri iptal edilecek. Ne demek genel ahlaka aykırı olan? Nasıl tespit edeceksiniz? Her akşam karakoldan bir polisi gönderip, kapıyı açıp içeride ahlaka mugayir davranış olup olmadığını mı inceleyeceksiniz? Nasıl yapacaksınız bunu? Şikâyet üzerine mi yapacaksınız, nasıl yapacaksınız? Bunun da doğru olmadığını düşünüyoruz. Ayrıca, çok genel kavramlarla konutlarını turizm amaçlı kiralayan kişilerin bu biçimde izinlerinin iptal edilmesinin de doğru olmadığını düşünüyoruz.

Şimdi, memlekette bir konut krizi var arkadaşlar, bir kira sorunu var ve maalesef bununla ilgilenmiyor -biraz önce de söylediğim gibi- Adalet ve Kalkınma Partisi. 7 milyon kiracı varmış arkadaşlar, bakın, TÜİK verilerine göre; 15 milyon ev sahibi var Türkiye’de, 7 milyon da kiracı var. Son bir yılda kira artış oranı -ortalamasını söylüyorum, bunun içerisine o yüzde 25’lik artışlar da dâhil- bir yıllık kira artışı ortalaması yüzde 76 Türkiye’de, yüzde 76. Bu ne demek biliyor musunuz? Uzunca bir süredir bu böyle. Türkiye iyi olan her şeyde son sırada, kötü olan her şeyde dünya 1’incisi. Tam üç

yıldır, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında kira artışında üç yıl üst üste dünya 1'incisi olmuş. En kötü şeylerde mutlaka dünya 1'incisiyiz, iyi şeylerde en sonlarda olduğumuz gibi. Üstelik bu hesaplamayı yapanlar sadece o ülkenin kendi yerel paralarıyla yapmıyorlar bunu, dolar bazında ve enflasyondan arındırılmış reel rakamlarla yapıyorlar. Dünyadaki emlak şirketlerinin değerlendirmesi de böyle, aynı zamanda, OECD'nin değerlendirmesi de böyle, IMF'nin değerlendirmesi de böyle. Kimin değerlendirmesini alırsanız alın, dünyada kira artışında en kötü durumda olan ülkemiz.

Bakın, ülkemizde dar ve orta gelirli için yeni bir ev almak artık hayal ve şimdi kira ödeyemez durumdalar. Ben size birkaç şey söyleyeyim, ne demek istediğim anlaşılsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum.

Bakın, yapılan bir araştırmaya göre 2019-2023 arasında ülke genelinde kiralardaki artış dört yılda yüzde 583, büyükşehirlerde yüzde 697, Antalya'da yüzde 1.109, Mersin'de yüzde 963, Muğla'da yüzde 935, Ankara'da yüzde 853, İstanbul'da yüzde 713; dört yıldaki kira artışı bu durumda. Söylemek istediğim çok şey var; eğer zamanım yeterse bir şeyi daha paylaşmak istiyorum. Bakın, Türkiye'de asgari ücret ortalama kiranın yüzde 79'una gelmiş; asgari ücretle ancak kiranın yüzde 79'unu ödeyebiliyorsunuz. Ortalama ücret bazındaki değişiklik 2019'da yüzde 27'siymiş, şu anda yüzde 45'i durumunda, büyükşehirlerde ise yüzde 100'ün üzerinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bu şu anlama geliyor: Ortalama ücrete sahip bu ülke vatandaşları artık kiralarını bile karşılayamıyorlar. Ama siz başka bir şeyle uğraşıyorsunuz, turizm amaçlı konutlardan vergi almak istiyorsunuz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tiryaki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle ilgili maddelere baktığımızda 1'inci madde, 2'nci madde, 3'üncü madde, bütün maddeler turizmle ilgili. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği, iptal etmesi gerekçesiyle de bugün Türkiye Büyük Millet Meclisine gelen düzenlemelerin tamamı da daha önce Turizm Komisyonunda bizim görüştüğümüz ve bunlarla ilgili de çekincelerimizi ifade ettiğimiz, bunları yaparsanız bu yasayla ilgili sizi Anayasa Mahkemesine müracaat edeceğimizi söylediğimiz ve Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu maddeler. Nerede görüşüyoruz? Plan ve Bütçe Komisyonunda. Niye görüşüyoruz? Çünkü bu yasanın maddelerinin Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesinin nedeni bir hafta sonra kutlayacağımız Cumhuriyetin 100'üncü kuruluş yıl dönümü dolayısıyla iktidarın emeklilere vereceği, bir kısım emekliye vereceği 5 bin TL'lik Cumhuriyet Bayramı ikramiyesinin Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmesidir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sevgili milletvekilleri; 29 Ekim 2023 tarihinde Cumhuriyetin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümünü kutlayacağımızı siz bu hafta mı idrak ettiniz? Emeklilere vereceğiniz

ikramiyeyle ilgili düzenleme bu hafta mı aklınıza geldi? Bütün dünyada, gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin tümünde 50'nci, 75'inci ya da 100'üncü yıl kutlamalarında sadece bir ikramiye değil; geniş çapta bir af, özellikle de yoksul ve alt gelir grubundaki yurttaşlarımızı ilgilendiren düzenlemeler parlamentoların gündemine gelir. Sizin gündeminizde ne yoksullarla ve emekçilerle ilgili, cezaevinde yatan insanlarla ilgili bir düzenleme getirme teklifi var ne de Cumhuriyetin 100'üncü yılını kutlamak için alanlarda, sokaklarda, meydanlarda bir çalışma var; bu da sizin hanenize bir not olarak yazılacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Bravo!

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Niye tali komisyon konuşmalı? Çünkü Türkiye Büyük...

KADEM METE (Muğla) – Sanatçı çağrıldı zaten, konserler yaparsınız, kutlarsınız.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Evet, sen cumhuriyetin 100'üncü yıl kutlamasını bir konser olarak idrak edecek kadar cumhuriyetin fikriyatını anlamamış bir milletvekilisin, böyle anladığın için de yazıklar olsun diyorum sana! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biz Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu bu maddelerle ilgili burada söylemişiz “Vergi varsa, devlet gelir topluyor ise bu gelirleri, bu vergileri denetleme yetkisi halk adına, seçilmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Sayıştaydadır.” TGA'nın kuruluş yasanın geçen dönem Parlamente'ya geldiği biçimiyle, Sayıştay denetiminden mahrum bırakılmasıyla ilgili eleştirilerimizi yaptık. Bugün, burada, o döneme ait olan milletvekilleri var; Sayın Bakan Yardımcısı burada, komisyon üyeleri var. Tek tek ne söylediysek, Anayasa Mahkemesinin iptal etme gerekçesine bağlı olarak karşımıza bugün yeniden düzenleme getiriyorlar.

Değerli arkadaşlar, buradan bir kez daha söylüyoruz: Meclis vergi koyuyor ise, halktan para topluyor ise “Bağımsız denetim şirketlerinin verdiği raporlar Sayıştaya gönderilir.” biçimindeki bir uygulamanın Anayasa'ya aykırı olduğunu sizin bilmeniz gerekirdi. Düzenleme geliyor, hâlâ yasanın kenarından köşesinden dolaşarak Sayıştayın tam denetim yetkisini millet adına, Meclis adına denetim yetkisini engellemeye çalışıyorsunuz. Yine, bu yasanın içinde cezai hükümler var.

Arkadaşlar, siz bu ekonomik politikalarınızla, o “Akşam yatacağım, üç ay sonra kalktığımda her şey güllük gülistanlık.” diyecek olan Maliye Bakanlarınızı burada kalkıp açık açık eleştirmedeğinizde, yanlış kur politikaları, yanlış ekonomik politikalar, yanlış faiz politikalarınızla birlikte bu ülkenin insanların ekonomik manada enflasyonun altında ezdirmeye devam ettiğiniz sürece, bugün 2023 yılında çıkardığınız yasanın içindeki cezai hükümler 2025 yılında hiçbir anlam ifade etmez, siz yine iki yıl sonra bunları getirirsiniz. O nedenle, önce ekonomik politikalarınızı değiştirmeniz gerekir. Bugün, burada, emeklilere verilecek olan 5 bin TL'lik ikramiye yine ek maddeyle getirildi.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'de 8 milyon emekli 7.500 TL ya da altında bir emekli ücreti alıyor. Sorarım size: Daha haziran ayında 7.500 TL'yi ve 11.200 TL'lik asgari ücreti konuştuğumuzdan bu yana kaç ay geçti? TÜİK rakamlarıyla oynayabilirsiniz, enflasyon rakamlarını indirebilirsiniz ama piyasayı, sokağı gizleyemezsiniz. O nedenle, bugün getirmiş olduğunuz bu düzenlemelerin de hiçbir anlamı yoktur. Soruyorum ben size... Siz bir emekliye 7.500 TL maaş veriyorsunuz ama -ben mimarım-bugün bir inşaat ustasını, günlük yevmiyesi 1.500 liraya, 2 bin liraya ancak bulabiliyoruz. Piyasa ile sizin devlet olarak insanlarımızı bahsettiğiniz ücretler arasındaki uçurum artık yönetilemez bir hâl almıştır.

Yine, değerli arkadaşlar, yasa teklifinin içinde... Burada farklı görüşler var, farklı görüşteki arkadaşlarımız konuştu, her birisi kendi içinde haklı ama bugün emekliler yazlıklarına gidemeyip yazlıklarını kiraya veriyorlarsa, Anadolu'nun, Karadeniz'in yaylalarındaki insanlar yayla evlerini kiraya veriyorlarsa bu, sizin uyguladığınız vahşi ekonomik düzenin orta ve alt gelir grubunda, kırsal yaşamda yaşayan insanları nasıl açlığa mahkûm ettiğinin, emeklilerimizi nasıl çaresizlik içinde bıraktığının temel bir göstergesidir.

Yine, yasanın içinde çok sayıdaki maddeden bir tanesi şu: Arkadaşlar, Turizm Bakanlığı katı atık bertaraf tesis işletme işine giriyor. Çöpü toplayan kim? İlçe belediyesi. Bertaraf eden kim? Büyükşehir belediyeleri. Katı atık bertaraf tesisini enerji tesisine çevirecek olan kim? Büyükşehir belediyeleri. Ya, neden yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, kaynakların verimli biçimde aktarılması konusundaki bir düzenlemeyi bize getirmiyorsunuz? Belediyelerimizin, sizin ya da diğer muhalefet partilerinin elindeki belediyelerin ekonomik anlamdaki, kredi anlamındaki, uluslararası kredilere ulaşma anlamındaki engellerini ortadan kaldırıp katı atıkların bertaraf edilmesinden enerji elde etmeyi zorunlu hâle getirin. Bununla ilgili “Kaynaklar hazine tarafından karşılanır, mahallî idareler bu manada güçlendirilir.” hükmünü getirmiyorsunuz, Bakanlık yapacakmış. Nerede yapacak? Turizm bölgelerinde yapacak. Yani hâlâ yerel yönetimlerin elindeki yetkilerin daraltılması...

Yine bir başka nokta, süre daraltma. Yasalarla ilgili süreler getirebilirsiniz, kısıtlayıcı süreler getirebilirsiniz ama yasaların yerel yönetimlere vermiş olduğu ruhsat verme yetkisini, iş yeri açma yetkisini, bu konularla ilgili, düzenleme yetkileriyle ilgili, ilgili idarelerin görüşlerini almadan, ortak çalıştaylar yapmadan buraya birisi talimat veriyor ya da birisinin uygun görüşüyle bir düzenleme getiriyorsunuz ama bir yıl sonra yeniden değiştirmek zorunda kalıyorsunuz.

Yürütme maddelerini çıkarsanız, 30 maddenin 20’den fazla maddesi Kapadokya Alan Yönetimi. Kapadokya Alan Yönetimini geçen dönem biz Turizm Komisyonunda görüştük, Uludağ Alan Başkanlığı Yasası’nı da görüştük. Hangi konuda eleştiri getirdiyseniz açıklama yapmadınız.

Buradan bir kez daha soruyorum, Bakanlığa ve diğer yetkililere soruyorum: Kapadokya Alan Başkanlığına da soruyorum... Kapadokya’da balon uçurma yetkisini geçen dönem iki firmaya ilave olarak verdiniz; gelin, o iki firmanın arkasındaki siyasi gücün kim olduğunu burada açıklayın. Kişi başına 300 euroya balon uçuracaksınız, her balonda 20-24 kişiyi her gün uçuracaksınız, bu balon uçurma yetkisini hangi 2 siyasinin yakınlarına verdiğinizi gelin, burada açıklayın. Kapadokya Alan Başkanlığı ya da diğer alan başkanlıkları üzerinden bir çalışma yapılacaksa buradan elde edilecek bir gelir varsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Devlet, bir yerde ticari bir faaliyet varsa buradan bir gelir elde ediyorsa arkadaşlar, bunu desteklemesi gerekir. O nedenle, konutların turizm amaçlı ya da ticari amaçlı kiralanmasıyla ilgili kişisel görüşümüz de parti görüşümüz de bir yerde gelir varsa vergiye tabi olmalı, vergiye tabi olan her gelirin de halk adına, millet adına, Meclis adına Sayıştay denetimine tabi olmasını mutlaka sağlaması gerekir.

Son olarak da Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; burada, muhalefet milletvekillerinin yasa görüşmelerinde Anayasa, yasa ya da uygulamadan ya da sektörün içindeki insanların getirmiş olduğu eleştirilerden ders almak gerekir, tıpkı bizim milletvekillerimizin lojmanlarının turizm emekçilerinin haklı isteklerinin yerine getirilmesi için kullanılmasının doğru olduğu gibi.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Zeybek.

Değerli arkadaşlar, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi şahısları adına 2 sayın üyeye söz vereceğim.

İlk konuşmacı Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Altınsoy.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına konuşma yapmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Filistinli, Gazzeli Müslüman kardeşlerimizi hedef alan, muhakeme yeteneğini kaybetmiş İsrail yönetiminin Filistin topraklarına ve sivil halka yönelik bu insanlık dışı saldırısını en şiddetli biçimde kınıyor ve dünya kamuoyunu bu vahşet karşısında acilen tavır almaya çağırıyorum.

Dünyanın en eski medeniyetlerine ev sahipliği yapan ülkemiz zengin tarihi, kültürü, eşsiz doğal güzellikleri, yüksek tesis ve hizmet kalitesiyle önemli bir turizm destinasyonundadır. Ülkemiz gibi turistik açıdan güçlü potansiyele sahip ülkeler için turizm, iktisadi kalkınmada başvurdukları önemli bir sektör durumundadır. Turizm sektörü, sürekli istihdam yaratan ve teknolojinin istihdam üzerindeki olumsuz etkisinin en az olduğu sektördür. Ülkemizde 50'den fazla iş koluyla doğrudan ilişkili bulunan turizm sektörü millî gelirin artmasına, yeni istihdam olanakları yaratılmasına, ödemeler dengesinin sağlanmasına, ülkenin döviz girdisinin artmasına ve doğal olarak ülke ekonomisinin büyümesine katkı sağlayan en önemli sektörlerden bir tanesidir. Orta vadeli programda da turizm gelirlerinin cari açığın azaltılmasındaki önemi özellikle vurgulanmıştır. Ayrıca, On Birinci Kalkınma Planı ve On İkinci Kalkınma Planı'nda turizmin imalat, tarım ve savunma sanayisiyle birlikte öncelikli gelişme alanı olarak belirlenmiş olması büyük önem taşımaktadır.

Ülkemiz, Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütünün verilerine göre en çok ziyaretçi ağırlayan ülkeler sıralamasında dünya 4'üncüsü olmuştur. Turizm gelirlerimiz ise 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 27,05 oranında artarak 21,7 milyar doları aşmıştır. 2023 yılı sonu itibarıyla 56,7 milyon ziyaretçiyle 55,6 milyar dolar turizm geliri hedeflenmektedir. Ülkemizin sahip olduğu doğal güzellikleri, tarihi ve kültürel değerleriyle turizmde dünya sıralamasında ki yerini daha üst sıralara taşımak, turizmde rekabetçiliğini, ulusal ve uluslararası ziyaretçiler için çekiciliğini artırmak için daha kaliteli, yenilikçi ve cazip turizm ürün ve hizmetleri sunarken turizmi besleyen kaynakların etkin ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması da oldukça önemlidir. Bu bağlamda, sektörel potansiyelimizi dinamik bir işleyişe kavuşturacak tedbirlerin alınması ve yeni turizm gelişim senaryolarının hayata geçirilmesi öncelikli hedeflerimiz arasındadır.

Ülkemizde ise fiili durumdaki net rakamlar bilinmemekle birlikte, yaklaşık 30 bin civarında turizm amaçlı kiralanın konut olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra çok sayıda kayıt dışı konut kiralanması yapıldığı da dikkate alındığında, yasal düzenleme yapılarak mevzuattaki eksikliklerin giderilmesi, kayıt dışılığın önlenmesi, kualsız şekilde faaliyet gösteren bu sektörün ülke turizmne verdiği zararların giderilerek haksız rekabetin önlenmesi amacıyla turizm hedefimize ulaşmamıza katkı sağlayacak şekilde düzenlenmesi zaruret hâline gelmiştir.

Bugün görüşmelerini gerçekleştirdiğimiz bu kanun teklifiyle, Kültür ve Turizm Bakanlığının kontrol ve denetimi dışında turizm kullanımları oluşmasının önlenmesi, turizm sektörünün tek elden ve kapsayıcı stratejiyle geliştirilmesi yönündeki öncelikli hedefiyle uyumlu olarak turizm amaçlı kiralanın konutların belgelendirilmesi, kiralamayla elde edilen gelirlerin kayıt altına alınması ve bu suretle kayıt dışı kazancın engellenmesi, turizm amaçlı kiralanın konutlarda konaklayacak kişilerin 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu uyarınca düzenli olarak kolluk kuvvetlerine bildirilerek suç işlenmesinin önüne geçilmesi, belge sahiplerine gerekli durumlarda idari para cezaları uygulanması gibi kamu yararı yönünde yapılacak düzenlemelerle kamu düzeninin sağlanması, eşit rekabet ortamı sağlanarak turizm sektöründe hizmet veren tüm paydaşlara güvenilir yatırım ortamı oluşturulması amaçlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Vekil.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) – Görüldüğü üzere, turizm ekonomimizin en önemli lokomotif sektörlerinden biri olup ekonomimize ürettiği katma değer oldukça dikkate değerdir.

Bu gerekçelerle görüşülen kanun teklifine AK PARTİ Grubu olarak desteğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altınsoy.

İkinci konuşmacı Elâzığ Milletvekili Sayın Ejder Açıkkapı.

Buyurun Sayın Açıkkapı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle aklını yitirmiş, gözü dönmüş, insanlık onurunu kaybetmiş, vicdandan, ahlaktan yoksun kalmış, vahşetini zirveye taşıyan, bir hastaneyi ve yüzlerce masum canı gözünü kırpmadan bombalayarak hayattan çekip alan katil, soykırımcı İsrail’i lanetliyor, İsrail’in saldırılarında hayatını kaybeden kardeşlerimize Yüce Allah’tan rahmet diliyorum.

Bugün, tabii, Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle alakalı olarak şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Bu kanun teklifinin ilk 2 maddesinde konutların gerçek ve tüzel kişilere turizm amaçlı kiralalanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmış, kanunun kapsamı belirlenirken tek seferde yüz günden fazla süreli yapılan kiralamalar kapsam dışında tutulmuş ve tanımlar düzenlenmiştir.

Yine, bir diğer maddede, izin belgesini vermeye Bakanlığın yetkili olduğu, bu yetkiyi valilik vasıtasıyla kullanabileceği, birden fazla bağımsız bölümün yer aldığı raporlarda izin belgesi taleplerinin kat maliklerinin oy birliğiyle alınan kararlar neticesinde yapılacağı, izin belgesi alma yükümlülüğünün kiraya verene ait olduğu, kiraya verenin ölümü hâlinde mirasçılar tarafından başvuruda bulunulmaması durumunda izin belgesinin geçersiz olacağı, izin belgesi sahibinden kiralanan, kullanıcıların kendi nam ve hesabına üçüncü kişilerle yaptıkları kiralamaların yasal olduğu hususlarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yine, bir diğer maddeyle, izinsiz kiralama faaliyeti tespit edilmesi hâlinde uygulanacak idari yaptırımlar ile izin belgesi sahiplerine uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmektedir.

Yine, bir diğer maddeyle, izin belgesinin iptalini gerektiren durumlar düzenlenmiştir.

Denetim ve düzenleme yetkisiyle alakalı olarak da yine, bir diğer maddede, turizm amaçlı kiralamalarda Kültür ve Turizm Bakanlığının yetkili olduğu ve gerekli görmesi durumunda yetkiyi valilikler aracılığıyla kullanabileceği düzenlenmiştir. Yine, daha önce yapılan turizm amaçlı kiralamalarla alakalı olarak geçici madde 1’de kanuna ilişkin geçiş hükmü düzenlenmektedir.

Ayrıca, bir diğer maddeyle, 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun’un 3’ncü maddesinde yapılan değişikliğe paralellik sağlanması amacıyla uyum düzenlemesi yapılmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermayesinin artırılmasıyla alakalı olarak yine bir diğer maddede, Kültür ve Turizm Bakanlığına ayrılan döner sermaye miktarının artırılması düzenlenmiştir.

Ayrıca, yine bir diğer maddeyle Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermayesinin kullanım alanı genişletilmektedir. Ayrıca, yine diğer bir maddeyle, Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermayesinin gelir kaynakları artırılmaktadır.

Ayrıca, yine bir maddeyle, Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün yetki alanı genişletilmektedir. Diğer bir maddeyle, mevcut personel lojmanı alanı tanımı yeniden yapılmaktadır.

Konaklama tesislerinin altı ay içinde turizm işletme belgesi alması, belgenin iptal edilmesi hâlinde Bakanlıktan uygun görüş yazısı alınmasına dair diğer bir maddeyle, yine yetkili idare tarafından iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilen konaklama işletmelerinin Bakanlıktan turizm işletmesi belgesi alma süreleri, bu ruhsatı aldıkları tarihten itibaren bir yıldan altı aya düşürülmektedir.

Ayrıca, yine diğer bir maddeyle, 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu gereğince tespit ve ilan edilen yerlerde sadece çadır ve karavan alanından oluşan kamp alanları hariç tüm konaklama amaçlı tesisleri tahsis etme konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkili kılınmaktadır

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Açikkapı.

EJDER AÇIKKAPI (Devamla) – Ben, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, bir söz talebinizi görüyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç gün millî yas ilan edildiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bilgilendirmek bakımından söz talep ettim, bir bilgiyi yüce Meclisin bilgisine sunma hususunda söz talep ettim. Görüşülmüştü, konuşulmuştu biliyorsunuz; bu konuyla ilgili, Resmî Gazete’de yayımlanmak suretiyle Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üç gün millî yas ilan edildi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Malumatımız var Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Öncelikli olarak, tabii, daha önce bütün partilerimizin, gruplarımızın ortak iradesiyle, millî iradenin tecelli ettiği Meclisle beraber yürütme organımız da bu konuda Filistin halkının yanında olduğumuzu bütün dünyaya ilan etmiştir. Ben, hem yüce Meclisi hem de Hükûmetimizi bu konuda tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akbaşoğlu.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Soru-cevap yok.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.01

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sibel SUIÇMEZ (Trabzon)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Ekim 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkürler.

Kapanma Saati: 00.04

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER (*)

1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz’un, 17/10/2023 tarihli 8’inci Birleşimdeki (3/761) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi’nin açık oylamasında kullandığı oyunun rengine ilişkin düzeltme talebi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28’inci Dönem 2’nci Yasama Yılı 8’inci Birleşimi’nde Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Yurt dışına asker gönderme Irak-Suriye) (İzin süresinin 30/10/2023 tarihinden itibaren iki yıl uzatılması) oylamasında “Kabul.” oyu kullanmama rağmen sistem üzerinde “Red.” oyu olarak gözükmektedir. Bu hususun tutanaklara bu şekilde geçmesini rica ediyorum.

Mustafa Oğuz

Burdur Milletvekili

(*) Bu düzeltme talebine ilişkin oylama 17.10.2023 tarihli 8’inci Birleşim Tutanağı’nın 529’uncu sayfasında yer almaktadır.